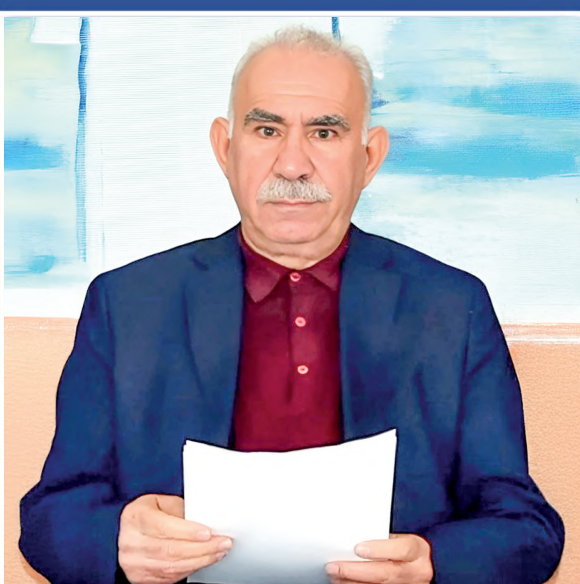

PKK 12. KONGRESİ BAŞARIYLA GERÇEKLEŞTİRİLDİ

İnsanlıkta ısrar sosyalizmde ısrardır

PKK FESHİ-SİLAHLI MÜCADELE YÖNTEMİNİ SONLANDIRMA KONGRESİ'NE

Değerli Yoldaşlar!

Mücadele tarihimizin 52 yıl 1 ay 1 haftasının sonunda resmen tarihi bir dönemini geride bırakıyoruz. Daha somut bir anlamla ulus-devlet amaçlı sosyalizmden, Demokratik Toplum Sosyalizmi'ne tarihsel bir döneme başlangıç yapmak istiyoruz. Tıpkı her şeyin bir sonu ve başlangıcı olduğu gibi.

Bir dönem dört ana nedenle geride bırakılmak durumundadır.

- PKK öz itibarıyla ömrünü tamamladığı için resmen de feshedilmek durumundadır. Bununla beraber, terdilen reel-sosyalizmin iç nedenle bir sosyalizm yolunun açılma gereğinin tanınma ve gerçekleşme durumu.

- Silahlı mücadele; ulus-devlet zıtlığına dayalı olup bu amaçtan düşen demokratik toplum programına geçiş demokrasinin hukuka dayanmayı gerektirdiği meyi gerektirir. Karşılığı, demokratik toplumun tanınması ve sağlam bütünlüğüdür.

- Devletle her tür diyalog ve görüşme resmiyeti altında kabul görmediği bir unsur olarak gündemleştirdiği bir konudur. Kamuoyu dikkate alınarak varlığını sürdürmektedir.

- Yeni bir tarihi döneme; "Barış ve Demokrasi" aşamasına geçiş için gerek hem form olarak birinci dönem olarak kongrenin sonlandırma, derinleşme, onun siyaseti ve hukukuna ilişkin kararların tarihi nitelikte olduğuna inşaatını diliyorum.

İnsanlıkta ısrar Sosyalizmde ısrar
Ulus-devletçi sosyalizm yenilgi
Demokratik toplum sosyalizmi
zafere götürür.

27 Nisan 2025
Abdullah ÖCALAN

Rêber Apo'nun 12. PKK Kongresi'ne gönderdiği PERSPEKTİF

GİRİŞ

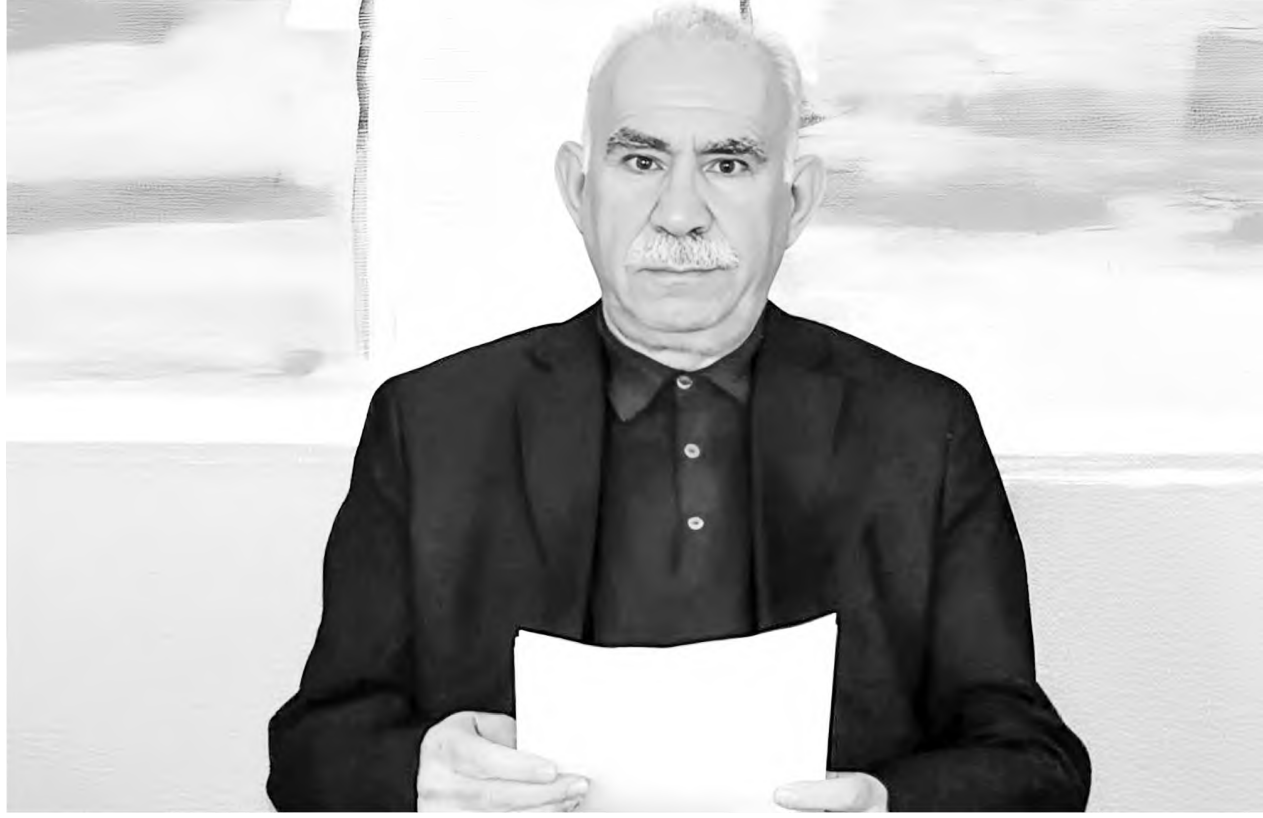
Oturumumuz bir ön konferans gibi gözüküyor. Çalışmamıza şöyle bir başlık atmak istiyorum.

'Kürt varlığında ve sorunsallığında bir dönemin sonu, yeni dönemin eşliğinde olmak.'

Bu çok zorlu ve tarihi bir çalışma olacak. Yeniden yapılanmaya doğru giderken sorunu farklı başlıklarda ele almaya ihtiyaç var. Bu başlıkların her biri derinlikli analizler gerektirir. Zaman alacaktır. Aceleye getirmemiz de doğru olmaz. Bununla birlikte 'giriş' ana metnin ruhunu verir. Ana başlıklarda bir kavrayış yaratmaya yeterli olur. Giriş'i bu formatla ele alacağız. Arkadaşlar da bu taslağa dayanarak kongre süreçlerini ele alabilirler. Çünkü çalışmanın tamamı bir ayı bulabilir. Bu da süreci geciktirebilir, sıkıntıya sokabilir.

Kürtlerde varlık bilinci ve farkındalık konusuyla başlamak istiyorum. Hani o meşhur 'Kürtler var mı yok mu?' Varlarsa ne kadar var olabilirler? Ve daha da önemlisi varoluş ile özgürlük ne kadar iç içedir ve birbirlerini ne kadar olanaklı kılarlar? yaklaşımları vardı. Bunun için daha yakın bir geçmişe bakış atalım. Örneğin geleneksel Kürtlükle son etkili iki kalkışma yani iki ayaklanmanın sembol önderleri Şeyh Sait ve Seyit Rıza'nın idam sehpasındaki son sözlerini nasıl yorumlayabiliriz? Bunu biraz açabilirim. Bu geleneksel Kürtlüğün yok edildiğini ifade ediyor. Bu sözlerin anlamı bu. Geleneksel Kürtlük demek geleneksel Kürt varlığı, demektir. Ve o Kürt varlığının son iki önderi idam sehpasında bitiş ifade etmişlerdir ve bir miras bir anı bırakmışlardır. Neydi Şeyh Sait'in sözleri: "Hani savcı bey vaat etmiştin, birlikte bir ziyafet çekecektik. Kuzulu muzulu ne oldu?" diye bir soru soruyor. Bu dini gaffettir, çünkü dindar bir Nakşi şeyhidir. Aslında hazin bir trajik yanılığın ifadesi oluyor, o sıgındığı ideolojinin ne kadar yanıldığını ortaya koyuyor, bunu yüzüne vuruyor.

Seyit Rıza'nın da işte benzeri, "Ben sizinle baş edemedim, bu bana ders olsun; ama ben de sizin önünüzde diz çökmedim, bu da size dert olsun" sözü daha anlamlı bir sözdür. Bu söz hem kandırılmayı ifade ediyor. Hem de son anda teslimiyeti dayatmışlar, "teslim ol idamdan kurtul." "Hayır teslim olmam bu da size dert olsun" diyor. Gerçekten dert kaynağı olarak bırakıyor Der-sim'i... Bunu ifade ediyor. Sonuçta iki gelenek de hem Nakşi geleneği hem Alevi geleneği ya da Sünni-Alevi geleneği; aslında her ikisi de uydurma. Kapitalist modernite, ulus devletçilik ideolojik olarak gelişirken, Kürt inkarı temelini bu iki kavramla atıyorlar. 19. yüzyılın sonu ve 20. yüzyılın başlangıcında böyle bir uydurma Alevilik inşa ediliyor. Bu iki aldatmacayla bir Kürt geleneksel varlığı yok ediliyor aslında, özü bu ama hala izleri çok çarpıcı. Hem Bingöl hem Dersim somutunda yaşanıyor. Ve bu önderler aslında bunu ifade etmiş oluyorlar, idam sehpasında olması çok önemli. Bir

ölü gerçekliği ifade ediyor, hasta değil, yaralı da değil, ölü bir gerçeklik.

Bununla bağlantılı bir ara dönemi Kadı Muhammed, Mustafa Barzani, Kasımlı, Celal Talabani şahsında yaşanan bir ara dönem. İşte bu dönem hangi gerçekliği ifade ediyor? Evet bir gerçekliği ifade ediyor. Bil-dığımız geleneksel feodal diyoruz, geçiş diyoruz, oradan bize kadar gelen içinde yarı burjuva yarı aristokrat kişilikler. Burjuva diye kastettiğimiz 2. Dünya savaşıdan sonra ve günümüzde halen varlığını sürdüren bir dönem yani aslında İslam'daki kapitalistleşme, burjuva-laşma... Böyle bir dönem yaşad mı, yaşanabilir mi? Ama var. Böyle bir kapitalizmi, milliyetçi bir varlık ve milliyetçiliğin temeli bir bilinç var. Temsilcilerden belli. Zaten Kadı Muhammed'in bir devlet olma geleneği var. Barzani'nin hala bir devlet olma deneyimi yaşanıyor. Buna Talabani de ortak. Ama döneme damgasını vuran bir Kürt ulus-devlet henüz yok veya ne kadar çabalansa da şüpheli. Olsa da ne kadar yerel bir olgu, son derece tartışmalı ve en önemlisi de bu son Kürt federe devlet olayı bize karşı çıkartıldı. Bizzat Türkiye Cumhuriyeti'nin olmazsa olmaz destekleri temelinde gelişti, aslında bir varyant oluşum. 92'den itibaren devrimci hareketi tasfiyenin bir aracı olarak öne sürüldü. Önce Federe Parlamento sonra diğer organlar. İşte silahlı kuvvetler teslim olmamız için o bildirileri bunların yardımıyla atıyorlar, çok çarpıcı bir gerçekliktir. Bu ara bir dönem... yani Kürt milliyetçiliği, Kürt sermayesi, biz ilkel komprador burjuvazi diyoruz, bazıları daha gelişmiş olabilirler, Diyarbakır merkezli, Erbil merkezli, Süleymaniye merkezli hatta Mahabat merkezli. Ama bana göre bunlar son derece geçici yapay karşı devrim öğeleri olarak, tasfiye aracı olarak dayatılan aygıtlar oluşumu. Hem ideolojik içeriği böyle hem pratikleşmesi böyle.

Bir de aranın arası bir dönemden bahsediyoruz. Aranın arası dönem bize kadar gelecek olan dönemdir. Bunun temsilcileri veya ifade edicileri olarak işte Sait Elçi, Sait Kir-

mızıtoprak, Süleyman Mouni kardeşler hatta Sıraç'ı da dahil ettim, edebiyatta Cigerxwîn, müzikte de Aram Tigran. Bunları nasıl anlamlandırmalıyız. Bunlara yurtsever diyoruz. Kimilerine sosyalist de diyoruz. Modern hepsi, dürüst yani bir işbirlikçilik yaptıkları yok. Karşı güçlerin iradesi değil, aygıtı değil, sesi değil. Ama çok bireysel kalmışlar, çoğu bu işbirlikçiler tarafından imha olmuş. Kendilerini anlamlandırmakta güçlük çekmişler, yaşatmakta güçlük çekmişler ve hepsi komploya kurban gitmişler, en önemlisi de sürgünde ölmüşler. Bir sürgün gerçeklikleri var. Ama tabi bizi de biraz etkilemişler. Yani nereden bakarsan bak bizim protolarımız bunlar. Benim kendi açımdan da söylüyorum, bunlar proto Apocu bir gerçeklik olarak gözüküyorlar. Bu aranın arası döneme böyle bir anlam biçmek istedim.

Daha sonra girişimizin bizimle ilgili olan kısmı, 20. yüzyılın sonu ile 21. yüzyılın ilk çeyreğine damgasını vuran kendi gerçekliğimden bahsediyorum. Bir Apo gerçekliği var bu açık, ne inkar edilebilir, ne de abartılabilir. Tabi bu Apo gerçekliği veya hakikati nasıl yorumlanmalı. Hayal ve gerçeklik olarak neyi ifade eder?

'APO DÖNEMİ' Önderlik karakteri itibarıyla çok az anlaşıldı. Anlaşılmıyor. Önderlik Gerçeği diyorsunuz ama nedir bu gerçeklik, anlamıyorsunuz. Halk dağılmış, felç edilmiş, anlama gücü yok. Kadro donanımsız. Elli yıldır Kürtlerin şaşkınlığı Mesihçiliği bu gerçeklikle bağlıdır. PKK'de Önderlik gerçekleşme Kürt tarihinde bir dönüm noktasıdır. En az Kürt uyanışı diriliş devrimi kadar önemlidir. Apo gökten inan bir mesih değil; emekle, toplumsal gerçekleşmeyle kendisini yaratan bir Önderliktir. Kürt-Kürdistan tarihinde sosyalist önderliğin inşasıdır. Apo bir önderlik inşası bir kişi kültü inşası değil, kolektif önderlik inşasıdır.

Önderlik çıkış sürecinde Kürtlük dağılmış, geleneksel önderlikler iflas etmiş, Kürt düşünceden düşürülmüştü. Böyle bir ortamda gelişmiş olmasına mucizevi anlamlar yüklenmiş olması anlaşılırdır. Fakat artık yeter!

50 yıldır doğru anlaşılmayı bekliyorum. Anlatıyorum, anlatıyorum sonra yine anlatıyorum. PKK'de Önderlik gerçeğini anlamamak, PKK'yi anlamamak, özgür Kürt'ü, Kürdistan'ı anlamamak demektir. Gerilikte ısrar etmek demektir. Bunun için gelişmiyor, Önderleşmiyorsunuz. Sizi Önderlik gerçeğinin bir parçası haline getirmek için 50 yıldır amansız bir emek ve mücadele içindeyim.

Önderlik gerçeğini doğru anlamadan, kendini gerçekliğe yatırmadan bırakın topluma öncülük etmeyi, kendiniz yürüyemezsiniz. Nitekim kendinizi dahi taşıyamıyorsunuz. Muazzam bir söylem ve eylem gücüm var. Bunları size sunuyorum, zorla vermeye çalışıyorum, yine almıyorsunuz. Kendinizi bir çözüm-süzlük olarak dayatmakta ısrar ediyorsunuz. Neden? Bu önemli tabi çünkü ciddi bir iş. Şu anda Apo gerçeği hem bir süren durum olarak hem de an olarak tarihe damgasını vurmuş ve öyle gidiyor. Ve geldik işte PKK'deki açmaza ve buna bir çözüm bulmaya; yani bu fesih meselesine. Şu an hala her an yaşadığım durum.... Evet burada bir anın tekrarı var, yaratım değeri fazla yok, bir sıçrama yapmak gerekiyor. Bir eşik atlamak gerekiyor. Tuhaftır, bizim tarafımızdan değil, bizzat benimle amansız ve her an idamım için her şeyi yapan bir Türk, dönemin Türk duyarlılığının partileşmiş hatta proto parti devletin en yetkili sesi ve eli olarak Devlet Bahçeli açtı bu yeni dönemi. Yani bizimle amansız savaş önderi olarak Bahçeli, DEM heyetine bunu bizzat söylüyor. "Ben bütün ömrümü buna adamıştım ama şimdi yeni bir dönemi başlatmak istiyorum." Bu da bana göre, bu Barış ve Demokratik Toplum çözümüne açık bir çağrı ifadesidir. Hem bir barış çağrısı hem tutarlı hem de demokratik çözüm içeriği olan bir barış çağrısı. Gelişmeler biraz bunu da gösteriyor. Ve buradan çıkartacağımız tek sonuç, "ancak savaşanlar barışabilir." Yani ikincil üçüncü güçler değil de ara güçler müttefikler değil de bizzat savaşın sorumluluğunu taşıyanlar ancak barışın sorumluluğunu üstlenebilir. Çünkü barış en az savaş kadar ciddi bir olay. Ve

böyle ciddi bir olayın sorumluluğunu da onun bir numaralı taşıyıcıları sahiplenebilir. Dolayısıyla gerçekçi, bu savaşı devlet yürütüyor. Bir barış denemesi olarak yeni bir başlangıca dönüştürme gereği duyuyorum. Bu seslendirildi son altı ayda. Biz de isabetli olarak bu elin havada boş bırakılmaması, bu sese karşı duyarsızlık gösterilmemesi gerektiğine kani olarak anında yanıt verdik. Ki bu savaşın bir numaralı sorumlusu, yürütücüsü olarak sorumluluk duyduk ve yanıtı da gecikmeksizin verdik. Bu da kamuoyu ile paylaşılmıştır. İfadesi de şöyledir; savaşanlar ancak barışı gerçekleştirir. Diğer muhatapların barışı gerçekleştirme gücü olamaz. İkincildir ya da yardımcıdır. Esas inisiyatif bu işin öncülüğünü yapanlardır. Böyle bir rotaya girdi, bu da bana göre sağlıklı bir yöntemdir. Bu yöntem temelinde başlangıcı biraz daha boyutlandırdık ve devlet denetiminde bu toplantımızla programını hazırlıyoruz. Nasıl bir demokratik toplum bunun yoğun çabası içindeyiz. Bu eşikten atlamak istiyoruz. Nedir bu, savaş ve ayrılıkçı çatışma sürecinden barış ve demokratik bütünleşme, Türkiye cumhuriyetiyle özellikle. Diğer devletlerle ise Irak, İran, Suriye devletleri içinde benzer süreçler devreye girecektir. Türkiye'nin inisiyatifinde olması da bana göre hem aklın gereği hem gerçekliğin ifadesi oluyor. Öyle olması gerekiyor, öyle oluyor. Dolayısıyla bu atılan adım oldukça ciddiye alınabilecek bir adım. Her ne kadar belli bir zorlanmaya uğrasa da doğru bir adıma benziyor. Atlanacak mı bu eşik, tamamen yaratıcı çabalar bunu mümkün kılabilir. Bu temelde yeni dönemi yedi ana başlık halinde sunmayı deniyorum. Bu yedi ana başlığı neden seçtim, nasıl seçtim? Tartışıyoruz.

1- DOĞA VE ANLAM

Belki çok az akla gelebilecek Doğa ve Anlam veya Doğanın Diyalektiği ile başlamak istedim. Ne ifade edilmek isteniyor bununla. Biraz daha açmaya çalışayım. Anlam bir ilişkiselliğe ve paylaşıma işaret eder. Karakteristik olarak ortaklaşmacı, toplumsal bir kavramdır. Anlam her şeyden önce bir şeyin anlamıdır. Varlıktan bağımsız bir anlamdan söz edilemez. Peki anlam nasıl oluşur? İnsan doğayı dinleyerek anlam gücünü geliştirir. İlk öğrenme tarzının mimetik olması bundandır. İnsan doğayı dinleyerek doğadan dönüştürür.

Toplumsal tarih boyunca doğayı dinleyerek öğrenme yöntemi giderek yayılmıştır. Çünkü simgesel dil ve analitik zihin geliştikçe insan doğayı kendi kavramları ile tanımlamıştır ki, insanın doğaya yabancılaşması sonucunu doğurmuştur ve bu yabancılaşma kapitalist modernite sürecinde zirveleşmiştir. Her dönemin hakim düşüncesi, o dönemin hakikati oluyor. Yani bir dönemin hakim düşüncesi varsa, o dönemin hakikati olarak kabul ediliyor. Bir gerçeklik var onun bir ifadesi var ve o ifade de bir düşünceyi ya da hayali ifade ediyor. Mesela mitik düşüncenin ha-

❖ PKK'nin büyük direnişi Kürt ve Kürdistan varlığı meselesini kalıcı kıldı. Kürt varlığına dair güçlü bir bilinç geliştirdi. Bunun başarıldığını anlamak için tarihsel, sosyolojik sorgulamalar yapmak gerekiyor. Ben 52 yıl 1 ay 4 gün önce 'Kürdistan Sömürgeci' diyerek yola çıktım. Bunu dile getirdiğim zaman bayıldım. Bu benim için zor bir keşifti. Ağzıma almaktan bile çekiniyordum. Bir-iki arkadaşla anlattığımda adeta bayıldım. Oradan bugüne geldik. Sözü gücünü küçümsemeyin. Söz hakikatle buluştuğunda çok etkilidir, yaratıcı, yürütücüdür.

kim olduğu o döneme mitik dönem diyoruz. Yani tamamen hayallerle ifade edilen bir dönem. İnsanlığın yaşadığı en uzun dönem. Milyonlarca yıl bir mitik dönem yaşandı. Hatta mimetik yanı ağır basan, hayvanların o taklitçi sezgileriyle içiçedir... bu milyonlarca yıla mimetik dönem diyoruz. Mimetik ardı sıra mitik düşünce gelişti. O büyük ölçüde neolitik, yukarı neolitik, mezolitik, dönem hakikatidir. Toplumsal karışılığı klan kabile toplumdur. Bitki ve hayvanların evcilleşmesi denilen aslında bir yeni kültür bir yeni yaşam biçiminin ilk defa yaşandığı bir dönemin ifadesi oluyor. Mimetik yani hayvan sezgilerini aşan bir düşüncedir mitik düşünce. Tamamen hayallerle ifade ediliyor. İnsanda bir sembolik düşünce gelişiyor. Hayvandan düşünce bağlamında bir ayrışma var, simgesel düşünce sadece insana özgü bir düşünse. İnsan hayvandan simgesel düşünce ile ayrışır. Mimetik düşüncede sembolizm yoktur, taklit vardır. Taklit bir düşünce midir değil midir, tartışılır. Hayvanda zihin olabilir ama o düşünce durumu değil. Mitik dönemin düşüncesi bu anlamda simgeseldir. Mitik dönemin düşünce dünyası masallardır, biraz ötesinde tek tanrılı din dediğimiz veya ona benzer bir dinsel düşünce var. Aşağı yukarı günümüze kadar bir dini düşünce dini anlamlandırma aşaması söz konusu. İkisi de Ortadoğu insanlığın beşiği dediğimiz bugünkü Yukarı Mezopotamya kaynaklıdır. Hem mitik ve hem dinsel düşüncelerin beşiği bu Dicle -Fırat vadileridir.

Mitler toplumsallaşmanın gerektirdiği anlam örüntüleridir. Toplumsal yaşamın maddi-manevi ihtiyaçlarını karşılayan bir imgelem olarak toplum kurucu rol oynarlar. Bu yönüyle klan toplumsallaşmanın zihin gücü hakikati oluşturunca. Büyük ekolojik döngü, yaklaşık 15 bin yıl önce sona eriyor. Orda yeni bir iklimsel dönem başlıyor. Bu, neolitik imkan dahiline sokuyor ve yeni bir dönem başlıyor. İnsan varlığı da burada önce dili icat ediyor, simgesel düşünceyi kabul ediyor. Uygarlığa, devlete sığrama yapıyor.

Bu dönemin düşüncesi doğayı ifade eder mi, doğa için biçtiği anlam var mı? Aslında var gibi gözüküyor. Örnek olarak İslam'ı alırsak her şeyin bağlandığı bir Allah kavramı var. Allah işte evreni kuşatan, an be an her şeye hükmeden, an be an her şeyi yaratan varlık olarak Allah'ın tanımı yapılır. Hatta tanımlanamazlığı ifade edilir. Bir imandır, ifade edilemez diye sunulur. İslam demek bu demektir. Aslında bu bir aşamadır ve bu çok çarpıcı bir aşamadır insanlık tarihinde. İslam'ın bu kadar etkili olmasının nedeni de budur. Felsefe ile mitolojik düşünce arası bir düşüncedir İslam. İslami düşünce ne tam felsefedir ne tam mitik düşüncedir. İkisine de şiddetle karşıdır, Gazali'de ifadesini bu bulur. Eğer bir ekol olarak bahsedeceksek, ki hakim ekoldür Gazali, bir yandan Avrupa'da zafere giden bilime yol açan felsefeye kapıları kapatır. Diğer yandan kelami geliştirir, ama kelam demek felsefe demek değil. Diğer yandan mitolojik çağı da kapatır. Ve böyle yepyeni bir İslam çağı doğar. Çok etkilidir. Çağa damgasını vurmuştur. Hem Hristiyanlığı hem Tevrat'ı hem Hint-Çin dinlerini geri-

letmiş kendisine bir alan açmıştır. Neden? Çünkü önemli bir aşamadır. Felsefe ile mitoloji arasındaki dönem olmazsa olmaz bir dönemdir, ona bir peygamber gerekiyor. Hz. Muhammed'de onu ifade ediyor. Hani Allah'ın 99 sıfatı var denir ya. 99 sıfat öteki olarak anlam bulan her şeydir. Evren felsefedir aslında. Bunun ön aşamasıydı. 99 sıfat bir felsefedir. Bir programdır. Modernitenin felsefi öncülü, bilim felsefesinin öncülü. Bundan ötürü çok etkilidir. Hristiyanlığa göre. Fakat açmazı da kendi içinde, çünkü kendi içinde modern felsefeye geçişin kapısını kapatmış. Meşhur İbni Rüşd ve Gazali çatışması biliniyor. Batı Gazali'yi, mahkum ederken, batı düşüncesi İbni Rüşd'ü esas alır ve geliştirir. Bildiğimiz felsefi ve bilimsel devrimi yapar, İslam ise ona tamamen kapalı kalır. Ve batı üstünlüğü batı yükselişi başlar. İslam ile mitik düşüncede ve hatta Tevrat dini olarak (ki buna Museviler diyoruz) ondan daha çok hakikati ifade eder ama çok ısrarcı olduğu için gerek Hristiyanlıktaki yeni açılımlar gerek mitolojideki katı inanç yaklaşımı iki yönlü bir baskı yaratır. Kapalılık İslam'ı müthiş tutucu güç haline getirir. 15. Ve 16. Yüzyıllar tutuculuğun zirve yaptığı yıllardır. 9-10. yüzyıllar İslam'da bir Rönesans dönemidir, bir renesanstır, bütün dünyayı etkiler. Ama 15. 16. Yüzyılların muazzam bir tutuculaşma dönemidir ve fiilen İslam biter. Bunun somut ifadesi Safavilerde, Babur Hindistan'ında ve İstanbul merkezli Osmanlılarda büyük bir tutuculuk başlar ve o tutuculuk zaten bir yüz yıl sonra 17. ve 18. yüzyıllarda ömrünü tamamlar. Bana göre İslam 18. yüzyıllarda da bitmiştir. Hayatiyeti kalmamıştır, ondan sonra istismar edilmiştir. İngilizler bu İslam'ı istismar eder ve bildiğimiz o cihan egemenliğine, küçük bir adadan küresel bir hegemonyaya ulaşırlar. Bu İslam'daki tutuculukla bağlantılıdır. Bunu niye belirtiyorum. Buna biraz da Hristiyanlık dahil ettim. Çünkü Hristiyanlık batı üstünlüğü başladı. Hristiyanlıkta yaşanan o reformasyon İslam'da olmadı.

Şiilik bunu denedi yapamadı. Batıda reformasyondan aydınlanmaya geçildi. Rönesans da bununla bağlantılı, Reform, Rönesans, aydınlanma batının zihinsel üstünlüğünü mümkün kıldı, başarılı kıldı. İşte 18. Yüzyılda Fransız Devrimi, İngiliz Sanayi Devrimi, Fransız Politik Devrimi bildiğimiz küresel çağda 19. Yüzyılda zirve yaptı. 20. Yüzyılda bu zirveyi sürdürdü şimdi yepyeni bir aşamaya geçiyor. Neden bunları belirtiyorum? Hani geçmişi doğru yorumlayamazsak geçmiş veya gelenek doğru anlamlandırılmazsa günümüzü anlayamayız, günümüzü anlamadıktan sonra zaten gelecek anlamlandırılmaz. İslam hele Kemalizm her ne kadar pozitivist düşünceyi egemen kılmanın adıyla da şu anda muhafazakar düşünce İslam'ı hakim kılmaya çalışıyor. Batıda pozitivizm aşılırken Türkiye'de muazzam bir tutuculuğa dönüştü. İslam'ın esamesi okunmuyor. İşte beş milyonluk İsrail karşısında 300 milyonluk Arap İslam'ı nefes bile alamıyor. İslam bundan sorumlu tabi. Bunlara rağmen hala biz İslamcılık taşıyorsak burada bir bit yeniği var. Bunu doğru anlamak için bunları belirtiyorum. Hatta Hristi-

yanlık mı egemen Müslümanlık mı gibi bir soru var. Yüzde 99 Hristiyan egemendir. Bunları doğru ifade etmek gerekiyor, gerisi dilenciliktir. Batının kavramlarıyla batıya karşı İslam'ı savunuyorlar. Böyle İslam savunması olmaz. Batı felsefede, bilimde, teknikte olağanüstü üstün, sen onun kalıntılarından, kenarından köşesinden yararlanmak istiyorsun. Ve bunu da dilencilik biçiminde yapıyorsun. Bunun çok başarı şansı olmadığı, son Gazze olayında ortaya çıktı. Saldırı yapıyor İsrail'e. Senin saldırı yaptığın İsrail dünya hegemonu. Sonra da ona karşı BM, AB bilmem insan hakları komisyonundan yardım diliyor. Yardım dilediğin kurumlar İsrail'in damgasını vurduğu kurumlardır. İsrail'i hakiki düşman ilan etmişsen o kurumlardan dilencilik yapmayacaksın. Tutarlı isen, milleti aldatmak istemiyorsan, yapma. O hegemon güçtür. Ya hegemonu boyun eğersin ya hakiki bir savaş yürütürsün. Bu Türkiye'de yapılmadığı için düşünceler karma karışık ve yine sermaye vurgun yaparak kendini katlayarak, bu çatışmadan egemenliğini güçlendiriyor. Buna dikkat çekmek için ben bu bölümü açtım. Bunu anlamak tabi günümüzü doğru anlamakla bağlantılı. Bu aydınlatıcı oluyor, sanırım bunu fazla açmaya gerek yok.

2- TOPLUMSAL DOĞA VE SORUNSALLIK

Doğa ve anlam, felsefi düşünceyi biraz güçlendirmek için bazıları merak edebilir. Bu merak haklı bir merak, çünkü bilim merakla başlar. Bu merakı doymak ona bir yol açmak için de bana göre öteki olarak veya doğanın diyalektiği gibi bir felsefi düşünceye ihtiyaç var. İşte bu bilimin bütün ortaya serdikleri, fizik, kimya, biyoloji bağlamında ne varsa aynı şey felsefe adına hatta mitoloji adına serilen ne kadar düşünce varsa onları süzerek bir sonuç çıkarmak ihtiyacı duydum. Spekülatif bir düşüncedir, öyle mutlak doğrudur demiyorum. Doğa öteki gerçekliği anlaşılma değer. Evren de diyebiliriz buna. Hala anlaşılmayan birkaç husus var. Büyük patlama deniliyor. Bu büyük patlama nedir, büyük patlamanın öncesi ne vardı? Büyük patlamayla evren 13 milyar yıllık bir gelişme diyorlar. Bu pek akla yatkın gelmiyor. Giderek fizik bilimi temelinde art alan ışıması diye bir düşünce geliştiriliyor. Patlama sırası veya patlama öncesi... doğal olarak insanın aklına gelir, bu patlama öncesinde bir evren var mıydı yok muydu? Bu patlama bir iğne ucunun milyar katı kadar küçük bir varlıktan başlayan bugünkü evren oluşuyor.

Şimdi bizim galaksimiz Samanyolu'nun 200-300 milyar yıldızı var. Her yıldızın etrafında onlarca gezegen. Ve bir de milyarlarca galaksi. Bunun bir iğne ucundan doğması açıklama gerektirir. Bilim buna kuantum fiziği ile yanıt bulmaya çalışıyor. İşte kesintisizlik ilkesi 'hem hem de' mantığı böyle. Bütün bunlarla şu var. O kaba materyalizm dönemi yaşandı. O materyalizm iyi ki aşıldı. Evren hiç de öyle söyledikleri gibi değilmiş. İşte o güneş merkezli evren teorisi, daha sonra samanyolu, şu anda kara delik etrafında bir de kara madde var, karanlık enerji... şimdi bu kavramlar daha da çoğal-

lacak. Parçacıklar işte en küçük parça atom dendi, sonra baktılar atomun birçok parçacığı var, elektronla, protonla, nötronla izah ediliyor. Onların da parçacığın parçacığı var. Bir Tanrı Parçacığı çıktı. Velhasıl bu böyle gidiyor.

Niye bunu söylüyorum. Demek ki materyalist açıdan da idealist açıdan da henüz katı gerçekler yok. Yüzde yüz o doğru, yüzde yüz bu doğru yok. Belli ki insan zihninde bir gelişme var bir patlama var. Hakikat arayışı devam edecek. Bu iyi bir şeydir, hakikat arayışına insan zihninin açık olması umut veriyor en azından. Hem özgürlüğe umut veriyor hem yaşama umut veriyor. Özgür yaşama... onu geliştirmek bana göre doğru bir şey. Hatta böyle bir düşünce tarzı bizi toplumsal doğanın izahına götürür. Biliyorsunuz işte ikinci başlıkta bunu ifade etmek istiyorum.

Genelde doğa ve anlam konusunda benim şöyle bir değerlendirmem var. Hegel de bununla çok uğraşmış. Hegel anlamı doğanın kendisinde bulur. Geist dediği evrensel ruh, evrensel tin aslında beynin dışında bir gerçeklik. Varlık da bir gerçekliktir. Anlam varlığın içindedir. İnsan beyni tarafından üretilmiyor. Bir nevi idealizm de denir buna. Hegel idealizmi diyorlar. Bir gerçeklik payı da yok değil. Marks bunun tam tersini ifade eder. Yanısıra olarak ifade eder düşünceyi. Zaman insan beyninde olup biten bir şeydir. Bunu dışa yansıtır ve düşünce olur. Biraz buna terstir. Anlamın kendisi doğadadır. Burada bir felsefi tartışma var devam ediyor. Bu tartışmaların devam etmesi iyi bir şeydir. Materyalizm ya da idealizm diye dondurmak doğru değildir. Bu ikilem yanlışla götürür, götürüyor. Dolayısıyla diyalektik düşünce bunun aslında katı dogma haline gelmesini engelliyor.

Diyalektik düşünmenin faydası diyalektik adı üstünde ikilem anlamına geliyor. Ari dilinden geliyor. Diyalektikte bir'in anlam kazanması ikiye bağlıdır. İki biri akla getirir. Bunu düşünceye uyguladığımızda işte düşünce maddeyi gerekli kılar. Bu sürüp gider. Bu faydalı bir şey veya bir açık kapı bırakıyor. Diyalektik düşüncenin tersi metafiziktir. Metafizik bir düşünce biçimi ama diyalektik kadar başarılı değil. Diyalektik daha başarılı. Yalnız onu geliştirmek gerekiyor ve gelişiyor da. Demin söyledığımız doğanın izah edilmesi bu biçimiyle diyalektik düşünce sayesinde olmuştur.

Şimdi buradan hemen toplumsal doğa ve sorunsallık adlı başlığa geçiyorum. Evet toplum da bir doğadır. Ama buna ikinci doğa diyorlar. Doğrudur. Bana göre de toplumsal doğa ile büyük farklılaşma var. En temel özelliği düşünce esnekliğidir. Doğadaki düşünselliği tartışmıyorum. Ama toplumsal doğa düşünce ile örülen bizzat insanın önce simgesel sonra bilimsel, felsefi, dini bütün düşüncelerini temeline yerleştirdiği bir doğadır. Toplumsal doğa bir taş değil, bir bitki değil, bir hayvan değil. Düşünce temelli oluyor. Toplumsal doğanın böyle bir farkı var. Toplum dedin mi hemen akla düşünce gelir.

İşte Atina felsefesi toplum ile gelişti. İşte batı, bilimsel düşünce ile gelişti. Londra, Amsterdam ikilemi diyelim, bir Atina ve Isparta ikilemi,

o da felsefe ile mesafeyi açtı. İslami düşünce en verimli dini düşünce olarak mesafe kaydetti. Bunların hepsi toplumun değişik aşamaları. İşte Sümer toplumu mitolojinin zirvesi, Sümer toplumu bu kadar ilk'li kılan devletli toplumun beşiği olmasıdır. Ve yukarı Mezopotamya'da Dicle ve Fırat'ın olduğu mümbit verimli toprağın yarattığı mitsel bir düşüncedir ve orada zirve yapmıştır. Tanrı ve tanrıçalar dünyası çok çarpıcıdır ve buradan alınan kavramlar daha sonra geliştirilmiştir. Buradan alınan kavramlar kuranı üretmiştir. Kurandaki düşüncelerin büyük bir bölümü buradan alınmıştır. Atina felsefi düşüncesinin de büyük bir bölümü buradan alınmıştır. Kuzeyde, Avrupa o zaman vahşet döneminde. Atina, hem Medya'daki Zerdüş felsefesini hem de Mısır'daki dini düşünceyi alır. Babil'e gelmeyen aydın yoktur. Hepsi Mısır'ı, Babil'i ve Medya'yı hatta Persepolis'i görmüşlerdir. Aldıklarını bir senteze dönüştürmüşlerdir. Demokrasi düşüncesi de buradan alınıyor aslında. Ve işte Grek ve Helen dediğimiz uygarlık adımı atılıyor. Bir de toplumsallık işte ilk çağ toplumu dediğimiz Marksizm'deki 'toplumun barbarlık aşaması veya ilkel dönem' denilen dönem ve ardı sıra kölelik kurumu gelişiyor.

Şimdi buna geçmeden önce de bu toplumsallığın genel tanımını verdik. Ama bu nasıl gelişti? Biliyorsunuz, toplumsal gelişme Sümer mitolojisinde nasıl izah edilir? Dinde -ki üç tek tanrılı dinde de Adem baba Havva anadan nasıl yaratıldığı açık yazılıyor. Hatta beş bin yıl diyor. Kendilerine göre bir tarih de veriyorlar. Tamamen dini inançla bağlantılı. Bilimsellik hatta Atina düşüncesi bunlarla arayışı açtı. Dolayısıyla yeni bir toplumu yaratıp zirveye çıkardı. Kapitalizm aldı başını gidiyor. Batı kökenli düşünce hem hegemonik düşünce hem de maddeleşmiştir. Maddi bir güç haline gelmiştir. Ama bir nokta karanlıkta kalıyor. Nedir o? Bu toplumsal doğa nasıl oluştu? Ve kim oluşturdu? Toplum sadece bir araya gelen insanlardan müteşekkil bir oluş değildir. Toplum biraraya gelen insanların ürettiği ve etrafında ortaklaşarak kendilerini kolektivite üzerinden gerçekleştirdikleri bir değerler sistemidir. Tüm toplumsal oluş ve yapılanmaların kurucu, taşıyıcı, geliştirici unsuru anlamdır. Toplumun kendinden başka öznesi yoktur. Toplum oluşun öznesi de nesnesi de yine toplumun kendisidir. Ve bu oluş ucu açık bir karakter arz eder. Başka bir ifadeyle toplum kurulan, yıkılan ve yeniden kurulan bir fiil halidir.

Nihayetinde bu toplumsal doğayı insan oluşturuyor. Toplumsal doğa insan türünün etrafında oluşan bir gerçekliktir. Hayvanlarda topluluk haline yaşar. O ayrı. Mimetik bir zihniyet olduğunu söyledik. İçgüdülerle, taktikle oluşan bir şey. Evet insanda da içgüdü var. Taklitçi eğilim hayvandan kalmaz. Beynin en alt tabakası hayvandan kalmaz. Küçük beyin dediğimiz o içgüdüden sorumludur mitik düşünce ama mimetik düşünceyi aşıyor. Onun da beyinde temsili orta beyin dediğimiz kısımdır. Onun sorumluluğunda insan insan oluyor. Mitik düşüncenin geliştiği insan aslında orta beyinle yaratılan insandır. Tabi bunlar hep iç içedir.

Öyle bıçakla keser gibi basamak basamak yükselmez. Hepsi iç içe. Müthiş bir evren var. Peki insan türünde kim ondan sorumlu olur?

İşte burada kadın devreye giriyor. Daha da dikkat çeken bir şey erkeklik-dişiliğin nasıl meydana geldiğidir. Bu da tabi biraz kafa karıştırıyor. Ben fazla incelemedim. Ama bilebildiğim kadarıyla önceki varlıklar tek hücreyi biliyorsunuz, miyoz bölünme, her hücre sadece bölünüyor. Bir'inden iki çıkıyor. Böyle bir çoğalma biçimi biliyoruz. Henüz ortada erkek dişi diye bir bölünme yok. Ve bu devam ediyor, milyonlarca yıl.

En son tespit edebildiğimiz kadarıyla canlının ikiye bölünmesi dişil ve eril olarak 300 milyon yıl öncesine dayanıyor. Bunları felsefi olarak konuşuyoruz. Böyle bir dişil eril bölünme neden oldu? doğanın diyalektiği dedik ya diyalektik bundan sorumlu. Her şey ikilemidir. Enerjiden madde nasıl doğdu, parçacıklar nasıl farklılaştı? Evet atomda da parçacıklar var parçacıklar olmasa atom zaten olmaz. Madde enerjiye nasıl dönüşür? Madde yani o görünen şeyler, yıldızlar maddeleşmiş enerjidir. Einstein'ın formülü $E=mc^2$ enerjinin maddeye dönüşümü formülüdür. Formülün önemi burada konunun anlaşılmasını mümkün kılmasından geliyor. Dişil eril olayı da bunun bir uzantısıdır. Evrendeki gelişmeye ayrı bir şey değil. Onun bir uzantısı olarak bir dönem artık yavaş yavaş tek varlıkta ikilem yerine ayrı varlıklarda birleşme. Eril varlık türüyor, dişil varlık türüyor ve biri ikiye bölüyor ve ikiden tekrar bir birlik.... Giderek derinleşmiş bir eril derinleşmiş bir dişil varlık gelişiyor.

Bu aşağı yukarı üç yüz milyon yıl öncedir. Hem bitkilerde böyle gelişmeler oluyor hem de hayvanlar aleminde. Bazı hayvanlar ısıyla bağlantılı olarak hem dişi oluyor hem de eril. Dolayısıyla bu katı bir şey değil, dönüşebilir, diyalektik bir gerçekliktir. LGBT biliyorsunuz büyük bir tartışma konusu. Hem eril hem dişil özelliklere (hermafrodit) sahip böyle çok sayıda kişi var. Hatta ameliyatla kendini ya erkek yapıyor ya dişi. Böyle ameliyatlar yaygın olarak gerçekleşiyor. Bunda dikkat çeken nokta dişi eril arası aşılmaz bir uçurum olmamasıdır. Tabi ki bunun felsefi sosyolojik yanı çok farklı. Bunun ahlaki boyutu var, topluma yansımış hali var. Bunlar diyalektik düşünce ile anlaşılabilir.

Burada kadının rolüne girmek istemiyorum. Eril dişil ayrımı mucizevi bir şey değil, doğanın diyalektiği gereği bir şey. Bir üstünlük arz etmiyor. Dişil olmak bir üstünlük değil veya eril olmak kutsallık değil. Bunlar özel bir sonuç çıkarılacak bir olay değil. Doğanın diyalektiği gereği bunlar olacak, oluyor. Nitekim biz buna farklılaşma dedik farklılaşma olmasa yaşam olmaz. Yaşamın anlamı farklılaşmayla bağlantılı. İşte tek bir kişi hem nasıl dişil hem eril olacak? Yaşamadıkları günümüzde belli. Hermafrodit adam hem eril hem dişil nasıl oluyor? Geleneksel ahlak bu kişileri mahkum ediyor. Ama bana göre bu bir sorundur. Operasyonlarla erkeklik yönü öne çıkabilir, kadınlık tercihi öne çıkabilir, ikisi de değerlidir diyelim. Doğa seni ikiye ayırsa bu ikiye ayrılmayı bir özgürlük imkanı, bir farklılık olarak göreceksin o farklılığın anlamı var. Dişilin de anlamı var erilin de. Toplumda da bu vücut bulmuştur, mühim olan bunları karşıt hala getirmemektir. Karşıt hale getirme işte sorunun başlangıcı oluyor.

Şimdi toplumsal sorunsallık böyle başlıyor. Biri eril üstündür der, diğeri dişil der.... Böyle şeyler toplumsal doğada sorunsallık konularıdır. Dişil üstünlük evet arada gelişecek onu

biraz anlatalım. Diğeri de karşı tez olarak yükseldi, üstün olan erildir dedi. Ve sonuçta korkunç felsefeler oluştu, büyük bir sorun oldu. Toplumsal sorunsallık uygarlık sonrasında devletle başlıyor demıştim. Ama şimdi öyle görünüyor ki devletle değil, çok daha öncesinde, 30 bin yıl önce gelişmiş. Ve sonuçta eril kadınla benzeşmeyecek olağanüstü bir yapılanma kadında ve erkeklerle sanki dağlar kadar farkı olan bir tip kişilik gelişti. Dikkat edilirse erkeklik kromozomları ile kadınlık kromozomları arasında küçücük bir fark var. Çok küçük bir farktır. Sonuçta düşünce dediğimiz şey insana özgüdür ve düşüncenin erkeği kadını yok. Düşünce bu ikilemleri tamamen aşan bir özelliktir, hatta siyasi alan, erkeğe özgü siyasi alan, kadına özgü siyasi alan saçmadır. Tamamen insana özgüdür siyaset alanı. Bunu daha da yaygınlaştırebiliriz. Ekonomiye, sanata, hatta dine kadının dini, erkeğin dini gibi ayrımlar yapıldı ama buna temel bir gerçeklikti diyemeyiz. Erkeğe özgü düşünce, kadına özgü düşünce bunlar kesinlikle sorunsallığı ifade eder. Hatta sorun bile değildir, sorunsallıkta çakılıp kalmaz. Hatta diyalektik düşüncenin inkarıdır. Feminizm kadına özgü düşünce, bunun karşıtı erkekliktir, erkeklikte de sadece erkeklığe dair düşünce iki tutucu alandır, katılaştırıyorlar aslında. Yani böyle bir katılık doğada yoktur, doğadaki diyalektik topluma yansır, toplumdaki diyalektik de yaşamı mümkün kılar, farklı yaşamı, yaşam farklıdır. Fark yaşamı ifade eder. Yaşam da farklılaşarak zenginleşir. Donmuş karşıt bir ikilem uçurum demektir. Bu uçurumda vuruşlar, aile cinayetlerinin altında da bu gerçeklik var. O cinayette şey edenin bakış açısında kadın donmuştur, kadın mutlak kadın, erkek mutlak erkek ama diyalektik bir düşünce akışı oldu mu birisi diğerine mutlaka ihanet eder. O onu vurur diğeri onu vurur. Buradan kaynaklanıyor sorunun temeli. Bu da dediğim gibi müthiş bir sorunsallık anlamına geliyor. Bunu aşmak gerekiyor.

Bu ana başlık altında sorunsallığı doğru koyduğuma inanıyorum. Biz devlet bağlamında kent-köy ayrımı dedik, sınıf ayrımına dayandırmak istedik, bu yetmiyor.... Var da böyle sınıftan kaynaklanan sorunsallık var, devlet komün sorunsallığı var, bunları işleyeceğim bunlar ciddi gerçekleşmeler esas sorunsallık toplumda eril dişil ögenin çatışmasıyla başlıyor. Eril dişil düşünce tutuculaşınca gözü görmez hale geldikçe kendini temel gerçeklik.... Önce bunu kadında görüyoruz. Kadın tanrıça çağı.... Aslında bunu bir çağ arkeolojik araştırmalarda bunu biraz gösterir. Son otuz bin yıldaki o tanrıça figürleri, böyle bir çağın yaşanıldığını gösterir. Bütün Avrasya'dan batı Avrupa'ya kadar Ortadoğu'dan Afrika'ya kadar böyle bir dönemin yaşandığı tespit edilmiş.

Peki bu tanrıçalık ne anlama geliyor, kadın doğuran bir varlık artık bunu tartışmaya da gerek yok, doğum kadında gerçekleşir, insan türü olarak kadındaki doğru değişiktir, iyi anlamak gerekir, bütün incelemeler şunu gösterir, bitkilerin çoğalması kolay, ilk hücrenin bölünmesi kolay gerçekleşir, hayvanlardaki doğum biliyorsunuz, yavru doğar 24 saat içinde ayağa kalkar. Bütün hayvanlarda bu böyledir. Bazıları uzun bazıları kısa sürelidir ama kolay bir doğum, kolay bir büyüme, bırakırlar altı ay baktı mı bırakırlar hayvan varlığını sürdürür. Fakat insan türüne geldiğimizde enteresan bir durum doğuyor, zor doğum yapıyor ve o da yetmiyor 5-6 yıl ana desteği olmadan yalnız yaşayamıyor. Yani

hayvanda 24 saat insanda 7 yıla kadar çıkıyor. Bu neyi gerektiriyor. Ananın etrafında bir toplumsallık gerektiriyor. Çünkü erkeğin ne olduğu belli değil. Yavrunun erkekle ilişkisi diye bir olgu yok ortada. Kadın ile erkek ilk defa nasıl karşılaştılar? İnsanda da hayvanda da bir cinsel güdü var. Cinsellik güdüsü, tıpkı açlık güdüsü gibi temel güdülerdendir. Güdüler bilinçtir, canlılık işaretleridir. Açlık hissi olmazsa doyum olmaz, dolayısıyla yaşam olmaz, cinsel güdü olmazsa üreme olmaz, üreme olmayınca yaşam olmaz. Bunu anlıyoruz. Baba kim? Aslında önce baba yok. Hatta cinsellik kiminle kurulmuş, nasıl kurulmuş konusunda bir bilinç yok, sadece bir güdü var.

Kültür insan türünde ortaya çıkan bir bilinçtir. Bu, önce kadında başlıyor, çünkü çocuğu doğuran kadındır. Daha sonra tek tanrılı dinlerde de Havva Adem'in kaburga kemiğinden yaratılmıştır. Sümer mitolojisinde de bu bölüm uzunca anlatılır. Yahudiler de bunu Tevrat'a koymuştur. Tevrat'tan da Kuran'a geçmiştir.

Doğuran kadın çocuğu büyütme zorunda. Beslemek zorunda, beslemek için de toplayıcılık yapmak zorunda. O da muazzam emek ve çaba gerektiriyor. Yaklaşık iki milyonluk yıllık tarihten bahsediyoruz. Bu Afrika Rif Vadisi'nde başlamış, daha sonra Ortadoğu'da bu yoğunlaşmış. Gerçek kültürleşme ise Toros-Zagros vadilerinde gerçekleşir. İnsan burada insan oluyor, kadın burada kadın oluyor. Bunu biraz açacağız. Kadın demek ki çocuğu büyütecek, çünkü çocuğun kendinden doğduğunu biliyor. Kadın muhtemelen birlikte büyüdüğü kız veya erkek çocuk olarak nasıl birbirlerini tanıyorlarsa, ana kadın da kardeş olarak, kız kardeş olarak bir iki tane dayı, teyze gibi akrabalarını tanıyordur. Bir de kültür başlıyor bununla 7 kişilik, 10 kişilik, 15 kişilik. Sayı 20'yi geçmiyor. Bunlar bir arada bir klan oluştururlar. Klan toplumsallaşma tarihinin ilk örgütlenme formudur. Klan, ana etrafından oluşan bir kültürdür.

İşte burada gırtlak yapısı da elverişli hale gelince, yaklaşık 3000 yıl önce, dil denilen olay da oluşur. Dil denilen olay da yaklaşık 3000 yıl önce oluşuyor. İşaret dilinden ses diline geçiş gerçekleşiyor. Mitik düşünce, simgesel dil de sonuçta Verimli Hilal dediğimiz bu coğrafya da ortaya çıkıyor. Muazzam bir kültürel patlama halinde bir uygarlığa dönüşüyor. Köy-kent onunla birlikte devlet-sınıf gelişiyor. Mühim olan toplumsal doğanın kadın etrafında gelişiyor olmasıdır. Kadın etrafındaki toplumsal doğa Sümer toplumuna kadar hatta tarih verirse iki bin yıl öncesine kadar egemen bir kültürdür. Egemen bir kültür olarak ana tanrıça kavramı ortaya çıkıyor. Heykelciklere, hala varolan tapınak kalıntılarına yansımıştır. Gılgamış, Babil, Enuma Elish gibi mitolojik destanlarda çok açık anlatımları var. Dolayısıyla vardığımız sonuç kadın merkezli bir toplumsallaşmanın varolmasıdır. Ve bir de dişil ve eril öğelerin tutuculaşmasına dayalı sorunsallaşma var. Bunun da temeli burada çok güçlü atılmış. Bütün arkeolojik kanıtlar hayvan ve bitki evcilleşmesinin burada başlamış olduğunu gösteriyor. Marx'ın zamanında bunlar yoktu. Sümer toplumu araştırmaları daha ortaya çıkmamıştı bu nedenle onu suçlayamayız.

Marx sınıflarla başlatır tarihi. Oysa sorunsallığın başlangıcı sınıfla değil, kadın toplumsallığı etrafında gelişir. Bilebildiğimiz kadarıyla bu sorunsallık da uygarlıkla sonuçlanır. Bu sorunsallık uygarlık toplumuyla sonuçlanır. Kentin doğuşuyla sonuçlanır ve bu-

rada da kadının damgası vardır. Uruk ilk kenttir, ilk devlettir, ilk sınıftır aslında. Gılgamış destanı bunun bütün ipuçlarını veriyor. Büyük bir savaş olduğu için destana girmiş, insanlığın ilk yazılı destanıdır ve bu ilkin içinde yüzlerce ilk var. İşte sınıf, yaratım, devlet yaratımı, erk yaratımı, müthiş başlangıçlardır. Burada Uruk kendinin kurucu tanrıçası İnanna'dır. Ninna kelimesi de her halde oradan geliyor. Dolayısıyla bu kadın merkezli tanrıçalık o yükselişi ifade ediyor. O dini, tanrıça dinini ifade ediyor. Kutsallığı o derece gelişmiş ki, Gılgamış gibi biri tiril tiril titiyor. Bereket törenlerinde açık bir cinsel töreni de var. Mitoloji yazarı bu kutsal evlilikleri müthiş bir tören olarak tarif eder. Ve o birleşmeyi gerçekleştiren güçlü erkek ertesi gün öldürülüyor. Birçok kültürde böyle bir durum var. En son Azteklerde de yakalanan delikanlıların hepsi kurban ediliyor. 1500'lere kadar bu kültür birçok tarafa uygulanıyor. Bir bakire ile bir ay veya bir yıl gibi kısa bir sürenin ardından öldürülüyor ve ciğeri de yeniliyor. Azteklerde korkunç bir gelenek var. İspanyollar orayı fethettiği dönemde halen orada senede böyle binlerce genç erkek kurban ediliyordu. Hem de tapınakta ve bu başka yerde de böyle.

Bunun temeli tanrıça dininden kaynaklanıyor. Tanrıça kendisiyle kutsal evliliği yapan kişinin öldürülmesini sağlıyor. Bunun da sosyolojik açıklaması şudur, tanrıça yerini erkek tanrıya bırakmak istemiyor. Bunu açıklıkla söyleyebilirim bu tez benim. Böyle kutsal bir evliliğin bir gereğidir diyor. Kitaplar öyle yazıyor ama kadın yerini bir erkek tanrıya bırakmak istemiyor. Ne kadar sevgilisi olsa da, Dumuzi İnanna'nın sevgilisiydi ama onu öldürüp yerin altına gönderiyor. Kural öyle. Neden? Çünkü kadın yerini bir erkek tanrıya bırakırsa başına ne geleceğini biliyor. Nitekim Babil destanın da bunun gerçekleştiğini görüyoruz.

İnanna 4000'lerde Uruk sitesinde mutlak bir güç iken, mutlak tanrıça ve kutsal evliliğin bütün görkemini sürerken, Gılgamış bile köşe bucak kaçmaya çalışıyor. Ölümsüzlük arayışı bununla ilgilidir. Hayret ediyorum benim gibi bir çaresiz bunu tespit etmişse onca bilim adamı niye tespit edememiş şaşıyorum. Evet bu ölümsüzlük arayışının anlamı şudur, erkek canını kurtarmak istiyor. Çünkü Uruk sitesi tanrıçasının o dine göre bir sürü erkek rahipleri var. Tanrıça dediğim bir kadın yönetici var, tapınakta ona bağlı rahipleri var, içlerinden istediğini alıyor, onunla kutsal evliliği yapıyor, ertesi gün de adamı öldürüyor. Öldürüleceğini bildiği için Gılgamış kaçıyor 'beni seçme' diyor. Birinci kaçış planı var, ikinci kaçış planı var, her seferinde yakalayıp getiriyorlar. Ama sanıyorum çarpıcı bir gerçeklik yaşanınca canı başışlanıyor. Nasıl başışlanıyor bilmiyorum, araştırmadım. Canı başışlanması müthiş bir olay olduğu için Gılgamış destanı vücut buluyor. Gılgamış'ın farkı artık öldürülen bir erkek olmaktan çıkmasıdır. Öldürülen bir erkek olmaktan çıktıktan sonra bu destan vücut buluyor. Ve taşlara kazınıyor, tuğlalara yazılıyor, bugüne kadar gelen bir erkeklik çağı başlatılıyor. M.Ö. 4000'lerden M.Ö. 2000'lere Babil hükümlerine dönene kadar egemenlik yavaş yavaş erkeğe geçiyor. Bu sefer tersinden erkek bu yüce kadın tapınağını alıyor. Gılgamış Enkidu'ya (ki büyük ihtimalle o dağlardaki proto Kürt oluyor) bir fahişeyi gönderiyor. Bir destandır ama bir fahişe üzerinden erkeği elde etme kültürü de vardır. Ne yapıyorlar? Allayıp pulluyorlar. Zaten tapınağı var biliyorsunuz en seçme kadınlar

tapınaktadır.

Uruk sitesinde bir kadın tapınağı var, bunu günümüzün kerhanesine benzetebiliriz. Tapınaktan kerhaneye bir dönüşüm söz konusudur. Musakkaddim evet ismi de var. Bu erkeğe dayalı toplumsallaşmadır. Halen de öyle değil mi? Çok çarpıcıdır, saflarımıza kadar sızmalar oldu. PKK'yi bölüp parçalamak için böyle özel kadınlar yollandı. Çok çarpıcıdır. Bunları biz yaşadık, ben bile belki yaşamış olabilirim. Böyle bir gerçeklik var. Şu anda da çok yaygın. İşte örgütün başına musallat etme, hatta örgütün kendi kendini lağvetmesi bu olgu etrafında gerçekleşiyor. Bir tarihsel temeli elbette bu topraklarda var. Enkidu Zagroslardan getirilmiş, güçlü erkek diyor, muhteşem en az Gılgamış kadar güçlü. Hatta o olmadan Gılgamış yaşayamıyor. Hakim kenti koruyan adam. Destanda var. Muazzam övgüler var. Ölünce Gılgamış da kendini öldü biliyor. Nasıl öldüm nasıl başıma bu felaket geldi diyor. Anlatılan trajik bir destandır. Ama özü şudur, bu kadın üzerinden dağdaki adamın kontrolünü ele geçirmedir. Kadın tapınağı musakkaddime dönüşmüş, Gılgamış artık krallığa geçiyor hem tanrı hem kral. Kendine bağlı bir erkek ordusu oluşturmak için nasıl ki Kürtlerden asker devşiriliyorsa bu yolla ağırlıklı olarak kadın evi üzerinden getirip o dağlıyı götürüyorlar, tapınaktaki fahişe ile birleşiyorlar. Adam iki üç günde dağılıyor, darmadağın oluyor. Bir daha asla dağa çıkmam diyor. Çünkü fahişeye alışıyor.

O gün bugündür toplumu baştan çıkaran, kadını fahişeleştiren, erkeği de en kötü duruma sokan bu kurumun temeli böyle atılmıştır. Gılgamış destanın özü de bu.... Bunu niye anlatıyorum. Sorunsallık dedik ya kadın ve sorunsallıktır. Bu gerçeklik ana başlık altında incelenebilir. İnkara gelir mi, hala etkisi yoğun yaşanıyor. Erkek nasıl erkekleşti bunu anlattım. Tanrıça nasıl erkek dinine dönüştü, bunu anlatmaya çalışıyorum. Gılgamış'ta korkunç, Enkidu da biten proto Kürt'tür. Böyle çok kaba ve genel tarif ediyorum. İsteyen bunu derinleştirebilir ama özü bu benim için kadına dayalı toplumsallık, buna dayalı erkek kadın çekışmesi, kadın tanrıça, erkek tanrı, işte Tevrat'ta yeri var, İncil'de yeri var, rahip rahibe İslam'da ise harem kurumu Osmanlıda zirve yapmış. Muaviye'de zirve yapmış. Hristiyanlıkta zirve yapmış. Yahudilikte de ev, aile denilen olgunun kökü Tevrat'tadır. Tevrat'ı açın bakın kadın nasıl eve kapatılmış. Eve kapatılmanın tabi Zerdüştemelini atmış. Yahudiler Babil'de onu Zerdüş'ten alıyorlar. Müthiş bir aile kurumunun temeli böyle atılıyor. Eve kapatılma, evlenme... yani evlenme eve kapatılma anlamına geliyor. Gelin allanıp pullanıp eve kapatılır.

Kadın bitki topluyor, erkek avlanıyor, canlıyı öldürüyor. Savaş bir canlıyı öldürmektir. Hayvan öldürmek cinayettir. Kadının bitki tohumları etrafında toplumsallığı oluşturması bambaşka bir olay. Erkeğini öldürerek kendini güçlendirmesi bambaşka bir olay. Bunu daha da açacağım. Birisi şu andaki katliamcı topluma dönüştü birisi hala toplumu ayakta tutmaya çalışıyor. Dolayısıyla toplumu ayakta tutma kültürü kadın etrafında gelişen bir sosyolojiye dayanır. Savaşı esas alan yani ganimeti esas alan toplum erkek ağırlıklı toplumdur. Onun işi gücü artık değerdir. Marx bunu sınıfsallaşmaya bağlar, oysa hiç gerek yok. Bir artık değer imkanı oluşmaya başlarsa kadının etrafında bir bitki toplumu, bir besin arttırımı olursa erkek buna göz diyor. Hayvan da avlıyor ama bir de kadının topladığı besinlere el koyuyor. Hem besine

el koyuyor, hem kadına el koyuyor, hikâye böyle başlar. Bir taşla iki kuş vuruyor.

Evet, kadın toplum geliştirmiş ev kurmuş. Kadın yavrularını besliyor, bir kadın klanı var, bir kadın toplumu var. Tanrıça durumuna gelmiş 30 bin yıl insanlığı idare etmiş. İşte avcı erkek ki özel bazı birlikleri, erkek kardeşliği diye bir kulüp oluşturmuş. Erkek kardeşliği kulübü o kulüp de birkaç ahabp çavuştur. Avcılar grubu oluşturmuş önce hayvanları vurur, başarılı olursa şölen yapılır. Ama bir bakıyor ki kadın buğday, arpa, mercimek ekiyor ve neolitik dediğimiz toplumu böylece köy kurarak geliştiriyor. Ev kuruyor. Kurar, çünkü yavruları besleyen ve koruyan o, kardeşleri var teyze olarak ve dayı olarak. Çocukları var ve bu bir klan. Ama üretiyor, icat ediyor. İnanna Enki'ye diyor ki 'benim yüzlerce Me mi sen hırsızladın' bu şu demek yüzlerce yaratım sanatı var, kurumu var, aslında bunların yaratıcısı bendim ve şimdi sen bunları sahipleniyorsun. 'Ben yarattım diyorsun ve yalan söylüyorsun' diyor destanda Enki'ye. 'Bunları ben yarattım sen el koyuyorsun' diyor. Bu mitolojik ifadesi ile ben kendime özgü bir tarzda dedim. Bunu daha da geliştirdim. İşte Gılgameş destanının çözümlemesini de böyle yaptım. Sorunsallığa gelince, erkek bu avcı kulübüne dayanarak bu kadın toplumsallığına saldırıyor. İşte sorun öyle başlıyor. Doğru mu doğru. Urfa başta olmak üzere görüyoruz. Çok yaygındır. Güçlü erkek evlilik olayı ile her gün öldürüyor.

Tuhaftır, hatıralarımı çok anlatmak istemem ama bir tanesi aklıma geliyor. Hala aklımda biz bacı kardeş olarak bir eşeğimiz vardı. Yük ve ot bindiriyorduk. Hala tarlası da aklımda. Bir yetmezlik çıktı. Ayne bacıma hatırladığım kadarı ile bir dayak atma olayım vardı. Buradan da söylenen bir sözü vardı 'senin gücün ancak bana yeter' dedi. Aklımda kalmış ve her halde biraz güçlüydüm ondan. Ve iş yapmayı yeterli ve doğru yapmadığı için bir el kaldırma olayı olduğunu hatırlıyorum. Tuhaftır Eyne benim ziyaretime bile gelme ihtiyacı duymadı. Fatma bacı hala yaşıyor. Ama bu hiç orali bile değil. Kendine bağlı bir dini mi var? Düşüncesi mi var? Yarı deli bir kadın olarak yaşadı. Çok enteresan, çok acı bir yaşamı da olabilir ama beni hiç aklına getirmedi bir kardeş olarak. Pek derin bir sevgisi oluşmadı. Aca-ba o dayak ile ilgili olabilir mi? Belki de onu düşünmeye başladı. Araştıracam bir gün.

Durum şu; yani şu an zaten yaygın yaşıyor, canı sıkıldı mı kadını öldürüyor. Bugün kent köy ayrımı da yok. Urfa, İstanbul ayrımı da yok. Belki İstanbul'da daha fazla. Şu anda müthiş bir sorundur aile sorunu. Bence bu evlenmekten ve evlilik biçiminden kaynaklanıyor. Kutsal aile hikaye. Öyle kutsal aile falan yok. Eve kapatmak ile kadın muazzam bir kölelik atmosferine alınıyor, dayanamıyor. Patlıyor, çatlıyor ve erkek de vuruyor. Gazeteler bunun haberiyle dolu. Binde bir kadın vurmaz ama binde dokuz yüz doksan dokuz erkek kadını vurur. Kim inkar edebilir. Ortada. İkiyüzlülük yapmaya gerek yok, sonuç olarak bu sorunsallık buradan doğuyor. Sınıfsallıktan doğmuyor. Kadın erkek ilişkilerinden doğuyor. Sorun mu? Evet hem de temel bir sorun. İşte Gılgamış destanında ipuçlarını aradık. Sümer toplumunda temellerini aradık. İşte daha sonraki o devlet, kent ve sınıf ayrımında zirve yaptı. Tevrat'ta var. Kuran'da da dolu dolu örnekler var. Göbeklitepe'nin üstünün kapatılması da bir erkek eylemi olabilir. Bir dü-

şünce olarak bu erkek egemenliğinin bir oyunu da olabilir. Ama kesin bir şey diyemem. Ben bunun üzerine bir spekülasyon bile yapmam. Göbeklitepe yaygın bir kültürdür. Dicle ve Fırat arasında 200'ü aşkın kalıntı var. Karahantepe'de bir erkek üstünlüğü bir cinsel organ üstünlüğü kadar bariz yansıtılmış. Böyle heykelleri var. Bu erkek heykelleri Hindistan'a ve Mısır'a taşırılıyor. Bir erkek üstünlüğüne geçiş var. Ama bu geçiş 30 bin yıl kadın etrafında bir toplumsallık geliyor, üretim patlaması oluyor. Yukarı Mezopotamya'nın flora ve faunası çok zengin. Elini sallasan bitki zenginliği var. Karacadağ etrafı böyle. Arpa, buğday Karacadağ etrafında kültüre alındı. Koyun ve keçi burada evcilleştirmeye alınıyor. Yağmur ile beslenen bir bölge. Dünyanın diğer yerlerinde bu çok sınırlı. Burada yağmur ve toprak müthiş uyum gösteriyor. Ve böyle bir bitki ve hayvan patlaması geliyor. İnsanlar Afrika'dan geliyor ve burada yoğunlaşıyor. Bitki, hayvan bol. İstediyin kadar avcı da istediğin kadar toplayıcı da olabilirsin. İkisi de oluyor. Birisi kadın etrafında birisi erkek etrafında. Sonuçta ne olur, çatışıyor. Erkek avcı ve elinde silah. Çatışma obsidyen, çakmak taşıyla

da kimse yadsıyamaz. Sonuç eve kapatılmadır. Büyük bir ihtimalle Zerdüşt büyük bir katkıda bulunuyor. Adam cinsel organlarını da kutsuyor. Fallokrasi yaşıyor. Adam kendi cinsel organını tanrı yerine koyuyor. Halen Hindistan'da da yaşıyor. Ama öncesinde kadın tanrıçadır. Mühim olan bu. 'Sadece ben değil cinsel organım da tanrıdır ve sen tapacaksın' diyor. Ve nitekim öyle kitaba da geçmiş. Tevrat'ta da açık anlatılmış. Bizi ilgilendiren bu işin kavramsallaştırılmasıdır. Kavramsallaştırma kısmı önemli. Bu işi din haline getirir. Şimdi de öyle. Batı'daki bu modern hastalıkları da ortaya koyacağız. Sonraki aşama mülkiyet aşamasıdır. Kaldı ki evdeki durumda böyle eve kapatılma tehlikeli bir ideoloji, büyük bir sorun, ben de dedim ya toplumda sorun böyle başlar. Toplumda asıl sorun budur. Bu sınıfı doğurur devleti doğurur. Ki erkek bunların hepsini yapar. Erkek aristokratik devrim yapar, burjuva devrimi yapar, ama hepsi kadının köleliği etrafındadır. Ve devlet olur, devlet haline geldikten sonra erkeği dizginleyecek başka bir güç yoktur. Sınırsız gücü ifade eder devlet. Erkek damgalıdır. Kadın özgürlüğünün temelini biz attık. Nasıl gelişir?

konusu değildir. Kapitalizmin hizmetinde kullanılmayan saçından tut bacaklarına, ruhuna, sesine kadar tüm varlığı mülkiyet konusudur. Rek-lam kadın bedeni üzerinden yürümüyor mu? Bu dehşet verici. Bedeninize sahip çıkacaksınız. Erkeğin bütünüyle denetlediği beden sizin bedeniniz. Nasıl yapacaksın? Senin bütün sınırını o belirlemiş, saatini o belirlemiş. Para vermezse aç bırakıyor. Tabloyu daha da karanlık hale getirmek istemiyorum. Bütün bunlar sağlanmış. Misal ben ne dedim, sosyalizm kadının özgürleşmesinden geçer. Hayret ettiğim nokta Marks dahil, adam karısıyla yaşamak için elbisesini satıyor. Kapitalizm en büyük kitabını yazanı, eleştirmeni geçinmiyor, karısını çocuklarını geçindiremediği için ceketini satıyor. 'Bu kitabı yazayım da gelir getirsin bu evliliği kurtarayım' diyor. Şimdi sosyolojinin kurucusu bunu derse vay başımıza gelen! Böyle Marksizm mi olur? Olmuş maalesef biz de taptık. Bir peygamber gibi ele aldık. Aşmaya çalışıyoruz, durum vahim. Kadın zaten bitti gitti. Lenin'de de Mao'da da Stalin'de de öyle. Kadın korkusundan yaşayamıyor. Lenin bu konuda büyük çaba sahibidir, onu suçlamıyorum. Stalin de kadını

babında bunları söyledim.

3- TARİHSEL TOPLUMDA DEVLET VE KOMÜN İKİLEMİ

Tarihsel materyalizm sınıf savaşı yerine 'komünü' ikame etmeli. Sadece gerçekçi bir yaklaşım değil, sosyoloji biliminde de özgürlük düşünce ve eylemi sosyalizme geçişin en sağlıklı yolu değil midir? Sınıf çatışmasına dayalı tarihsel materyalizm ve sosyalizm tanımı yerine, devlet ve komün ikilemine dayalı bir tarihsel materyalizm ve sosyalizm alternatifinin daha doğru olduğuna inanıyorum. Marksizm'i gözden geçirmeyi, bu kavram yerine gerçekleştirmeyi daha doğru buluyorum. Yani tarih bir sınıf savaşımı tarihi değil, bir devlet ve komün çatışmasından ibarettir. Marksizmin bu sınıf ayrımına dayalı çatışma teorisi reel sosyalizmin çöküşünün ana nede-nidir. Eleştirmeye bile gerek yoktur. Ama nedenlerinin başında bu sınıf ayrımına dayalı sosyolojiyi inşa etmeye çalışması gelir. Peki bu ayrımın yerine geçen devlet ve komün ikilemi ne anlama geliyor? Çok değerli bir tespit. Veya biliniyor ama sistematize edilmemiş. Benim burada yaptığım bir sistematik düşünmedir. Tarihsel materyalizmi bu kavram setinde çözmlemek istiyorum. Ayrıca güncel sosyalizmi sınıf diktatörlüğüne dayalı bir komünizm değil de devlet ve komünalite ilişkilerini düzenleyen bir kavram setine dayandırmak istiyorum. Bende, çok yapıcı ve çarpıcı sonuçları olacağına dair bir izlenim uyandırıyor. Bunu da şuna dayandırıyorum, toplum aslında komünal bir olaydır. İşte yukarıda klan tarifini yaptım. Bu toplumsallıktır. Toplumsallık da komün demektir. İlkel komün klan demektir. Özel olarak komün kelimesine gelince, toplumsallık bilebildiğimiz kadarıyla tekrar Mezopotamya alanındaki kültürel yükseliş, Sümer toplumunun çıkışına, yani devletin, kentin ve mülkiyetin, sınıfın türeyişine hangi temelde başladığını çözümlememiz gerekmektedir. Başa devleti koymak isabetli, bir de komünü. Peki toplumsallık nerede? Toplum işin temeli. Çünkü M.Ö. 4000 yıllarına kadar toplumsal gelişme formu klandır. Kabile de diyebilirsiniz buna, aşiret de. Aşiret de bir komünler birliğidir aslında. Kabile bir komündür. Aile daha oluşmamış. Aile ve kabile aslında aynı anlama sahip aynı olguyu ifade ediyor. Aile kabileden ve kabile de aileden fazla ayrılmamış. Neolitiğin doğuşu ile birlikte çarpıcı bir gelişme oluyor. Kabile ağırlıklı olarak neolitik bağlantılıdır. Neolitikten önce bu klandır. Komünün Kürtçemize yerleşmiş kom ile bağlantısını kendi dilimizden de öğrenebiliriz. Kom, kombun yani komün anlamına geliyor, toplanmak. Hala kullandığımız bir kelime ki bu Aryen dilinin de buradan çıktığını en azından 10 bin yıllık bir tarihi olduğunu gösterir. İşte Aryen köken dil grubunun da bu komün etrafında geliştiği açık. Kürtçe kom kelimesi bunu kanıtıyor. Kelime türetmeleri de bunu açıklıyor. Komagene bir devlet adı olarak geçer. Kabile başı devleti üretir. Çıkarları zedelenen kabile üyeleri de komünü oluşturur. Aslında gerçek de böyle. Çok basit. Ben böyle büyük bir keşif de yapmadım. Marx buna bilimsel keşif diyor, bunlar hikaye. İşçi sınıfının oluşumu, işçi sınıfının gelişimi öyle harikalar yarattı, bilim falan filan basit bir şeydir. Kabilenin bastırını devlet haline geliyor, aşiret reisi her kimse onun sıradan üyeleri de kombun olarak sonra da aile olarak devam eder. Başındakiler de devletleşir. Devlet hanedanı. Alttakiler de sürekli ezilen kabile ki, devlet oldu mu ezilen

❖ Sorun tek başına fesh de değildir. Onu olumlu olumsuz yönleriyle aylarca tartışmak gerekir. Hemen onun yerine yeni bir şey koymaya gerek yok, yeniden yapılanma demeye de gerek yok. Çünkü sadece bir yapıdan bahsetmiyoruz. Köklü bir kişilik ve zihniyet dönüşümünden bahsediyoruz. Yeniden yapılanma en çok böyle mümkün olabilir.

oluyor. Silahlar Göbeklitepe etrafında hala var. Obsidyen ticareti yapılıyor. En kıymetli ticarettir. Obsidyen silahtır aslında. Çünkü keskin bir silahtır. Bu keskin bıçak erkeğin elinde bir avcı aletidir ve onunla herkesi kesiyor. Kadın bu üstünlük karşısında yeniliyor. Adam küçük bir kulüp, beş on tane ahabp. Elinde obsidyen bıçağı var nereye giderse öldürüyor. (Ben bile dayımı çok severim ve benim için çok değerlidir. Halalarımı tanımam. Ana soy üzerinden teyzelerimi iyi tanırım) Ana soylu toplumda ananın kardeşi olarak dayı klanda etkilidir. Demek ki bu ana soylu toplum özelliğinin korunmasıdır. Bu karşı devrimde ana soylu toplum büyük bir darbe yiyor.

Hem elinden ilk değerler alınıyor hem de erkek çocukları ve kadını köle gibi çalıştırıyor. Kadın ise kutsal evlilik töreniyle erkeği öldürüyor. Tıpkı Gılgamış destanında erkeğin öldürülmesi gibi, kökü oraya kadar gidiyor. Korkunç. Kutsallaştırma eylemi kadın için sevgilisi bile olsa öldürtüyor. Neden? Çünkü biliyor başına gelecekleri. Bu felaketin başına gelmemesi için öldürmesi gerekiyor. Özü bu. Tarihsel materyalizm bu. Bizim Marksizm'den alabileceğimiz en faydalı düşünce bu. Diyalektik materyalizm bunu böyle açıklar. Ama erkek de artık kadının bu hükümdarlığına Sümer toplumunda son verir. Sümer toplumu erkek egemenlikli bir topluma geçiştir. Ve kadının köleleşmesi ile bu geçiş tamamlanır. Bu geçiş sağlandıktan sonra Babil destanı, Enuma Elish destanı var. Okuyun, bunu çok çarpıcı göreceksiniz. Buradaki destanların içeriğini din haline getiren İbrani toplumdur.

İbrani toplumu Tevrat'ı Enuma Elish destanından almıştır. Tevrat'a geçirmiştir. Tevrat=Enuma Elish destanının İbrani kabilesinde geçirdiği dönüşüm hem manevi hem de maddi dönüşümdür. Bu dönüşümün adı, anlam ifadesi olarak Tevrat'tır. Tevrat'tan da İncil doğar, Kuran doğar. Bunu

Ben kendi şahsıma kadınlara saygımın bir gereği olarak özgürlük önce düşüncede başlamalı dedim. Nasıl istiyorsanız öyle yaşayın dedim. Eğer gücünüz varsa tabi. 'Ya bırak bu kadınlar ve erkekler sevişsin, sevgili olsunlar' diyorlar. Olabilmeyi becerebiliyorsanız olun, ben bunun önüne sınır koymuş değilim ki. Ama başına gelenlerden de ben sorumlu olamam. Değil mi? Benim tek yapabildiğim özgürlük penceresi açmak ama bakıyorsunuz her taraf bağlanmış. Hangi erkeğe gidersen, evlilik temelinde yola çıkarsan mülkiyet duygusu müthiştir. Yani bu eşitlik sağlanmış olmaktan çok uzak hala. Bir yerde darbesini yiyeceksin. Ayrılсан bile tek başına nasıl yaşayacaksın? Ekonomiyi yaratan kadının şimdi nan'a muhtaç değil mi, erkeğin eline muhtaç değil mi? Çok çarpıcı. Erkek çalışmadı mı, kadın aç. Halbuki ekonomiyi yaratan kadın. Ekonomi biliyorsunuz Helence bir kelime, ev geçimi anlamına gelir. Kelime anlamı ev işidir. Yani ev geçindirme bilimi. Bu kadının işi. Yakın çağda kadının ekonomiyel ilişkisi sıfırlanmıştır. Şu anda kadının elinde herhangi bir ekonomi var mı? yok Ekonomi şu anda şirketlerin erkeklerin mutlak egemenliğinde. Ben bunu söyleyince herkes hayret ediyor. Buna J.J.Rousseau dikkat çekiyor. Enteresandır. Adam Smith'te de bu vardır. Şaşıyorlar. Erkek egemenliğine ekonomik geçiş batı kökenlidir ve müthiş geçmiştir.

Daha önce Ortaçağ'da, İlkçağ'da kadının elinde epey ekonomi var. Ama kapitalizmde o imkan tamamen ortadan kalkıyor. Şirketlerin eline geçiyor. Para ile finans şirketleri erkek tekelindedir. Kadının para üzerinde, ekonomi üzerinde hiçbir ağırlığı olmadığı gibi bütünüyle erkeğe bağlanmış. Paranın, bütün teknolojinin, merkezi bilimin hepsi erkeğin elinde. Peki kadın ne hale geliyor? İşte ben ona 'kafeste öten bülbül' veya 'erkeğin evdeki süsü' diyorum. Kadın bedeni şu anda sadece bir mülkiyet

mülkleştiriyor, eve kapatıyor. Yani öldürme de ölmekten beter ediyor. Bunu demek istiyorum. Biraz akıllı olduğu şey bu erkeği öldürmek. Bende de bu eğilimler vardı. Demin söyledim. En azından kendimde yaşadığım deneyimler var. Arkadaşım, en değerli arkadaşım, mutlaka öldürmemi istiyordu. Ona karşı temkinliydim. Onun ile on yıl boğuştum. Fakat temkinliyim. Bırak ne olacak ne yapacak işte anlattım hikayesini. Ve kaçtığında benim için müthiş bir kurtuluştur. Beni ben yapan bu ayakta kalış tarzım. Herkes ayıplarken 'ya adamın karısı kaçtı' diye insan üzölür veya öldürürken ben 'kurtuldum' dedim.

Erkeklerin yaptığının tam tersidir. Benim kurtuluşu bu ilişkinin bitişiyle başlar. Bunu söylesem herkes bana güler. Bunu açıklıkla söylüyorum. Kurtuldum! Aslında o gelenekten kurtuldum, bir kadın sorunsallığından kurtuluyorum. Kadını öldürürsem ne olurum, bir canı olurum. Bir caniden bir sosyalist çıkmaz. Stalin yapabilir ama ben yapmanın hatalı olduğunu düşünüyorum. İşte evli olmayan sizin gibi kadınlara benim için büyük sorun. Peki faydası ne? En azından biz kişilik olarak özgür düşünme imkanı verdik. Bana göre özgür düşünme imkanı çok önemli. Bana göre insan yapan en önemli özellik ki Sokrates'te de bunun izleri görülür, onun özgürlük düşüncesi, evlilikle bağlıdır ama beni ayakta tutuyor. Çok açık sizleri de biraz ayakta tutan o. Eğer özgürlük düşüncesi elinizden giderse kaçınılmaz olarak bitersiniz. Dolayısıyla bu yeni çıkışımız, yeni sosyalizm yeni Kürt varlığı, yeni Kürt kimliği, Kürt özgürlüğü bu temelde gelişir. Hem uygarlık eleştirisi hem modernite eleştirisi hem kadın köleliği eleştirisi bizde büyük bir gelişme gösteriyor. Sorunu en azından bireysel düzeyde aşma durumumuz var, kolektif düzeyde de ilerleme var. Bana göre sosyalizme en önemli katkımız budur. 'Kadın toplumsallığı ve sorunsallık' kapsamı temelinde giriş

kabile de olur. Ayrışma öyle başlar. Marksizm proletarya böyle oldu, proletarya şöyle gelişti demesi bana biraz zorlama gibi geliyor.

Evet var hala öyle bir sanayi devrimine dayalı işçileşme, burjuvalaşma ama bu binlerce yıllık beş bin yıllık bir gelişmenin sonucudur. Burjuvalaşma proleterleşmenin öncesi Babil'de de Sümer'de de Asur'da da var. Atina'da, Roma'da var. En son Batı Avrupa'ya geçiyor. Avrupa'nın icat ettiği bir şey ama çapını büyütmüşler bir de hegemonik yapmışlar. Kapitalizm diye bir sömürü biçimi ve onun hegemonyası ortaya çıkar. Tüm dünyada bu hegemonya geçerli olur. Kökü Sümer toplumuna dayanır. Bu devletleşme hikayesidir. Kölecî devlet, feodal devlet, kapitalist devlet. Aslında böyle yorumlamamak gerekiyor. Önemli olan komün nerede? İşte Marks ömrünün son yıllarında Paris Komünü dolayısıyla yakından tanıdığı birçok insan ölmüş çarpıcıdır. 17 bine yakın komünarın öldüğünden bahsedilir. Bunların anısına Paris Komünü diye bir değerlendirmesi de var. Kapitali bırakıyor. Çünkü onun öngörülleri büyük bir darbe almış. Bana göre onun içsel bir kırılması var. Komün düşüncesi üzerine eğiliyor. Sınıfı fazla kullanmaz, komün kavramını da kullanıyor. Kropotkin'in Lenin eleştirisi var 'Sovyetleri yıkmak' diyor. Komün demektir aslında Sovyet. Fakat Lenin devleti tercih eder, NEP programı ile Stalin korkunç boyutlara ulaştırır.

Marks ömrünün sonunda diktatörlük kavramını kullanmak istemez ve komün kavramına yönelir. Devlet ve komün ayrımını da yapar fakat fazla geliştiremez. Sonuçta benim düşüncem bu ayrımın hem tarihte geçerli olduğu tarihsel materyalizm bir sınıf savaşı değil de, savaş da demeyeyim, komün ve devlet ikilemi biçiminde geçmiştir. Bütün tarih bundan ibarettir. Yazılı tarih özellikle. Sümer'de temeli atılmıştır, şu anda batıda bunun zirvesini yaşıyoruz. Komün evet belediye demek komün demektir ama boşaltılmıştır. İşte bugün bizim belediyelere, devlet tarafından kayyım atanır, hiç yok diyen de çıkmıyor karşısına. Bu da içinin boşaltılmış olduğunu gösteriyor. Aslında komün büyük bir toplumsallıktır, klandır, hatta aile bir komündür ama çok zayıflatılmış, içi boşaltılmış, belediyelerin içi boşaltılmış, aşiret kabile kalıntıları var onun da içi boşaltılmıştır. Çok esef ettiğimiz o Tavşantepe'deki olay kabileyile ilgilidir, o kabilenin marifetiyle içindeki o müthiş o tecavüz unsuru küçücük bir kız çocuğuna yönelik eşi görülmemiş bir katliam olarak ifade bulmuştur. Sembolik bir olay ama anlamı çok çarpıcıdır. Bu bir kültürün ifadesidir. Molla Gurani de bir molla ailesi, İstanbul'un fethine katılmış bir Molla Gurani'den geliyor bu Güran ailesi. Molla ailesinin buradaki hazin durumu da ortada. Dolayısıyla bu komünalite çıkışı bizim bu yeni dönemin özgürlük sosyalizminin ifadesi olacak. Yeni dönemi biraz bunun etrafında tartışıp somutlaştıracamız.

Ahlaki politik toplum kavramı, komün değerlendirmesinin başka bir ifadesidir. Komünün devlet karşısında ifade bulması. Yeni barış döneminin de dili politik olacak. Komünün özgürlüğünü savunacağız. Zaten adı üzerinde ulus devletçilik dilini terk ediyoruz, ulus devletçiliğe dayalı kavramları terk ediyor, komüne dayalı etik ve politik kavramları esas alıyoruz. Ahlaki politik toplum dedik ama bu özgürleşen komünün adıdır. Etik ve politik bir şeydir, hukuku bile değil. Hukuk var işte, gelecektir, belediye kanunu. Yasada ifade bulmasını isteyeceğimiz bir şart ve ilkemiz olacak. Bunun daha bilimsel ifadesi

komün özgürlüğüdür. Biz komünalist olacağız bundan sonra. Sınıf kavramı yerine komünü yerleştirmek çok daha çarpıcı, çok daha bilimsel. Belediyeler hala komündür. Bizde de kom var. Ahlak yok mu, etik yok mu, tabi var. Zaten komün yasalarından ziyade etikle yürüyecek bir konudur. Komün bir de demokrasidir. Demokratik siyaset politika demektir. Komün isimdir, etik politik sıfattır. Komün etik ve politiktir, biri isim biri sıfattır. Buna Marksizmin en köklü revizyonu diyoruz. Marksizmin sınıf kavramı yerine komünü geçiriyoruz. Kropotkin'in Lenin'e karşı eleştirisi doğrudur. Bakunin'in Marks'a karşı eleştirisi doğrudur. Eksiktir ama doğrudur. Marksizm'i bu konuda mutlaka bir eleştiriden geçirmek gerekir. Marx, Bakunin'i anlasaydı, Lenin de Kropotkin'i anlasaydı sosyalizmin kaderi kesinlikle başka türlü gelişirdi. Bu sentezi sağlayamadıkları için reel sosyalizm gelişti.

4- MODERNİTE

Avrupa'da yeni çağın adı modernitedir. Biz moderniteyi Mahşerin Üç Atlısı üzerinden tanımlıyoruz: Kapitalizm, ulus devlet ve endüstriyalizm. Modernite bu çağın gerçekliğini ifade ediyor. Onun kapitalizmle özdeşleştirilmemesi gerekiyor. Modernite kapitalizm, ulus devlet ve endüstriyalizm üçlüsünden oluşur. Bu 16. Yüzyıldan itibaren vücut bulan bir yapıdır. Reel sosyalizm de bu modernitenin bir ürünüdür.

Sosyalizm modernite üçlüsünün alternatifini olarak ortaya çıkmalıydı. Fakat sadece kapitalizme karşı sosyalist analiz ve mücadele gündeme alındı. O da geliştirilemedi. Bu şekilde geliştirilemezdi de. Çünkü bir bildiriyle, komünist manifesto ile sınırlı kaldı. Endüstriyalizm olduğu gibi benimsendi, göklere çıkarıldı. Bu stratejik bir eksiklik büyük hatadır. Yine Marx'ın ulus devlete dair dişe dokunur bir analizi yok. Bu yönüyle de ciddi bir ideolojik boşluk bırakılmıştır. Hakkını teslim etmek bakımından söyleyelim. Marx da sonradan bu eksik analizinin farkına vardı. Kapitali yazma sürecinde üçüncü kitap devlet üzerine olacaktı, ömrü yetmedi. Yazsa da doğru yazması zordu çünkü Marx'ta ulus devleti çözümüleme perspektifi eksikti.

Marx'ta endüstriyalizm çözümlemesi, eleştirisi de yok düzeyindedir. Sadece anti kapitalizm üzerinden bir sosyalizm analizi var. Eksiklikler barındırıyor. Geliştirilememiştir.

Bu sosyalist teorinin moderniteyi analizde bir başvuru kaynağı olma kapasitesi çok sınırlıdır. Hatta onun bir parçasıdır modernite sınırları içinde kalır.

Çağımızın sorunu modernitenin üç mahşer atıyla insanlığı mahşere sürüklüyor olmasındır. Kapitalist sömürünün şu anda vardığı düzey vahşet sınırlarındadır. Gezegeni bir kanser uru gibi kaplamıştır. Ulus devlet ise onun vurucu gücüdür. Ulus devlet sisteminde ulus, askeri toplum haline gelir. Bu sistemin temelinde şiddet ve savaş vardır. Ulus devlet savaş toplumunun sistemidir. Ve bu savaşlarda her seferinde milyonlarca insan katledilir.

Endüstriyalizmde başta çevre olmak üzere yeraltı yerüstü yaşam kaynaklarını tüketerek ilerliyor. Bugün insanlık kendi yarattığı canavar tarafından yutulma sınırlarına dayandı. Endüstriyalizm uzun süre sorgulamalardan kaçtı, kaçırıldı. Bu konuda söylenmesi gereken ilk şey endüstriyalizmin görüldüğü kadar masum olmadığıdır. Çünkü endüstriyalizm toplumsal dokuyu değiştirdiği gibi insan-doğa ilişkilerini de dönüşüme uğratmıştır.

Endüstriyalizmi sadece barışçıl ekonomik temelli bir olgu olarak görmek de yanılgılıdır. Endüstriyalizm baştan beri savaş teknolojileri ile iç içedir. Ulus devleti mümkün kılan da budur. Başka bir ifadeyle endüstri, teknoloji ve savaşın birleşmesi endüstriyalizmin temel özelliklerindendir. Gelişmiş ulus devletin gelişmiş savaş teknolojilerine sahip olması tesadüf değildir.

Özetle endüstriyel gelişmeyi nötr bir alan olarak görüp, moderniteye karşı mücadelede görmezden gelen bir karşı mücadelenin başarı şansı yoktur, olamaz. Modernite durdurulamaz ve böyle devam ederse gezegenin 50 yıllık bir ömrü kalmış. Distopik bir şey olarak değil gerçek bir mahşeri sondan bahsediyorum. Marx bu tehlikeyi sezdi ve antisini koydu. Ama geliştiremedi. 6 kitap yazacaktı. Birinin ilk cildini yazdı, onu da eksikli yazdı. Alt yapı üst yapı ve sınıf temelli bir analizle sınırlı kaldı. Baş ayak derken Hegel'in bile gerisine düştü. Engels biraz tamamlamaya çalıştı. Ailenin, Özel Mülkiyetin Ve Devletin Kökeni' 'Doğanın Diyalektiği' 'Tarihte Zorun rolü' konularına eğildi ama yetmedi. Lenin politika ve devlet analizi alanlarında tamamlamaya çalıştı o da tam başaramadı. Mao bu teoriyi sömürgelelerin kurtuluş mücadelelerine uyarlamaya çalıştı, sınırlı kaldı. Bütünlüklü bir sistem analizi ve alternatif çözüm geliştirebilirdi eksik kaldı.

Biz moderniteyi ve ona hizmet eden reel sosyalizmi aşmak için yeni bir analiz alternatif sosyalist teori geliştirmeye çalıştık. Adına Demokratik Modernite dedik. Modernitenin sacayakları olan ulus devlet yerine demokratik ulus, kapitalizm yerine komün komünalite, endüstriyalizm yerine eko ekonomi analizlerini geliştirdik. Bu üç alan analizinin ilişkiselliğinden oluşturduğumuz özgürlükçü toplum sistemimizi Demokratik Modernite olarak tanımladık, yazılı hale getirdik ve önemli toplumsal bir karşılık bulduğunu gördük.

Kuşkusuz bu üç alanın da alt başlıkları var. Örneğin komünalitenin önemli bir parçası kadın özgürlüğüdür. Yani sıra politika, etik (ahlak) vb sıralanabilir. Bütün bunları kapsamlı biçimde ele alacağız, işleyeceğiz. Bu sistemin bütünlüğünü Demokratik Modernite olarak tanımlamak doyurucudur. Dinlerdeki mahşer günü tanımlamaları sadece öte dünya için değil, bu dünya için de geçerlidir. Kutsal kitapların bahsettiği tehlike bu olsa gerek. Kapitalist modernite insanlığa mahşeri yaşatmaktadır. Bunu önlemesi gereken sosyalizm onu önlemek bir yana adeta onun taşıyıcı eşiği, modernite canavarının yemi haline geldi. Sovyetler, Çin bunun en açık örnekleridir. Çinliler enteresan insanlardır. Kapitalizmi ve sosyalizmi birlikte uygulamaya çalıştılar. Olabilir, düşünülebilir. Ama Çin uygulamada sosyalizmi kapitalizmin hizmetine soktu. Sonuç; kapitalizme hizmet ve onun ömrünü uzatmak oldu. Günümüzde Çin kapitalizmi Amerika ile bir hegemonya mücadelesindedir. ABD buna şiddetle karşılık verebilir. Bu da nükleer savaş demektir. İşte mahşer budur. Einstein'ın ifadesiyle 'olası bir üçüncü dünya savaşı nükleer silahlarla olursa böyle bir savaşın sonucunda eğer birileri hala hayatta kalırsa 4. Dünya savaşı taş ve sopalarla olur.' Doğru söylemiş. Bu bölüm için kalın çizgilerle bunları belirtmek yeterlidir.

5- KÜRT VE KÜRDİSTAN GERÇEKLİĞİ

Olgunun karakteri, onun var olma ve var kalma diyalektiği üzerinden

şekillenir. Olgu nasıl olmuş, oluşmuştur? Bu sorulara verilecek cevaplar olgunun varlık-yokluk karakterine dair veriler sunar. Bu çerçeveden bakıldığında Kürt gerçekliği modernite ile birlikte bitmiş bir gerçeklikti. Kavram olarak da, gerçeklik olarak da Kürt ve Kürdistan Cumhuriyetle birlikte kırılma uğratıldı ve üstü örtüldü. 'Hayali Kürdistan burada meftundur' gibi ifadelerle bu kırımı sahiplendiler de. Kürdistan'ın diğer parçaları da farklı değildi. Kürt ve Kürdistan adına bir realite kalmamıştı. Modern bir hareket olarak PKK'nin en önemli başarısı bu realiteyi yeniden canlandırmak oldu. PKK Kürt ve Kürdistan gerçekliğinin varlığını hem kanıtladı hem de yenilmez kıldı. Diğer Kürt hareketlerinin böyle bir gücü yoktur. KDP gibi geleneksel, YNK gibi küçük burjuva hareketler kendilerinin varlığına bile kimseyi inandıramadılar. PKK'nin çıkışı olmasaydı 30 yıl önce hepsi bitmişti.

PKK'nin büyük direnişi Kürt ve Kürdistan varlığı meselesini kalıcı kıldı. Kürt varlığına dair güçlü bir bilinç geliştirdi. Bunun başarılı olduğunu anlamak için tarihsel, sosyolojik sorgulamalar yapmak gerekiyor. Ben 52 yıl 1 ay 4 gün önce 'Kürdistan Sömürge'dir' diyerek yola çıktım. Bunu dile getirdiğim zaman bayıldım. Bu benim için zor bir keşifti. Ağzıma almakta bile çekiniyordum. Bir-iki arkadaşına anlattığımda adeta bayıldım. Oradan bugüne geldik. Sözün gücünü küçümsemeyin. Söz hakikatle buluştuğunda çok etkilidir, yaratıcı, yürütücüdür. Bu söz sadece pratik direnişe yol göstermedi, büyük bir tarih çözümlemesine dönüştü, ardından neolitik yorumu, kadın özgürlük ideolojisi, sosyalizm yoğunlaşmaları vb geldi. Bütün bunlar Kürt realitesini açığa çıkarma ve Kürt aydınlanmasını sağlamayı amaçlıyordu. Ve bunu başardık. Bu büyük tarihi yolculuğu, sosyolojik analiz ve politik mücadele Kürt ve Kürdistan realitesini kanıtladığı gibi bunu dost düşmana kabul de ettirdi. Bu büyük bir başarıdır. PKK bu başarının adıdır.

Özgürlük çözümü başarılı mı? Hayır. Kürt varlığı kanıtlandı, ideolojik örgütsel bilince kavuştu fakat özgürleşme adımı tıkanma yaşandı. Tıkanmanın gerisinde reel sosyalist ideoloji ve etkileri vardır. Sosyalizm 20. yüzyılda dünyanın pek çok yerinde devlet iktidarını ele geçirdi, dünyanın üçte birine hakim hale geldi. Ama ayakta kalamadı, çöktü. Bu bize de kriz olarak yansıdı. Reel sosyalizm çöktü biz ayakta kaldık ama büyük bir bunalım da yaşadık. Reel sosyalizm teorik açmazlarını aşamadığı ve özgürlük sosyalizmini geliştiremediği için çöktü, ideolojik bunalımdan çıkmak zordur. Dayandığınız ideolojik argümantasyon çökmüştür. Hangi kavramsal çerçeveye hangi sosyolojik analize dayanacaksınız? Reel sosyalizm çökmüş, geriye pek bir şey kalmamış, el yordamıyla sosyalizme inancı sürdürürken 'Sosyalizmde İsrar İnsan Olmakta İsrardır' gibi bir değerlendirmem olmuştur. Sosyalizme inancımı, bağlılığımı korudum ve bunu bir bilince dönüştürme mücadelesine girdim. Zor, bunalımlı yıllardı. 2000'lere doğru geldiğimizde yeni bir yoğunlaşma ve çözümleme sürecine başladık. Demokratik ulus, sosyalizm üzerine geliştirdiğimiz bu çözümlemelerin stratejik sonuçlarından biridir ve sosyalist perspektife yeni bir soluk olmuştur. Bu hem sosyalist perspektifte hem de PKK için stratejik bir dönüşümdür. Bugün bu dönüşümün sadece adı konulacak, resmîyet kazanacaktır. 20 yıldır bu dönüşümü sonuca ulaştırmaya

çalışıyoruz.

Demokratik ulus çözümü önümüzdeki sürecin temeli olacaktır. Demokratik modernitenin çözüm perspektifi demokratik ulustur. Buna çağrı metninde Barış ve Demokratik toplum demiştik. İkisi de aynı anlama gelir.

PKK Kürdistan gerçekliğini açığa çıkarma, varlığını yenilmez düzeye kavuşturma hareketidir. Bundan sonraki adım özgürlüğü gerçekleştirmedir. Özgür toplum komünalite temelinde etik-politik doğrultuda şekillenecek varlık bulacaktır. Bu adımı PKK ile gerçekleştirmek pek mümkün gözüküyor. PKK olmasaydı Kürt ve Kürdistan adına geriye ne kalırdı? Latin Amerika'daki İnkalar, Aztekler, Kuzey Amerika'daki Kızılderililer gibi tarihte kalmış bir kültür olurdu.

Aslında durum halen de tam aşılammıştır. Dersim'deki, Bingöl'deki, Zagros'taki bir kültür kalıntısıdır Kürtler. Çözölmüş kabileler, işlevsel olmayan bir dil, tarikat kırıntıları, aşiret aile kavgaları... Bunun halen ve PKK'nin varlığına rağmen istenilen düzeyde aşılamamış olmasının nedeni tarihsel toplumsal dağılımıışlığın derinliğidir. Bir noktadan sonra buna sömürge demeyi de yeterli görmedim. Sömürge ötesi bir durumdur söz konusu olan. Bir tür çöplük. Çöplük toplumu, bir mezarlık. Dersim'de halen vadilerde, mağaralarda, derelerde kemikler duruyor. Son gelenek temsilcilerinin mezarları bile nerededir belli değil. Şeyh Said, Said-i Kurdî, Seyit Rıza da dahil olmak üzere. Bunlar Kürtlerin en güçlü geleneksel önderleriydiler.

Yahudi soykırımında rol oynayan Yahudi Komitesi diye tanımlanan Judenrate (Judenrat)'lar var. Bunlar faşistlerle iş birliği yapan Yahudilerden oluşmuş grup veya ailelerdir. İş birliği karşılığında kendilerinin veya ailelerinin ömrünü 24 saat uzatmak için Yahudileri gaz odalarına gönderiyorlar. Soykırım sisteminin işlemesi için bu komitelere ihtiyaç duyuyorlar. Yahudilere, "sizi banyoya götürüyoruz" diyerek kandırıp gaz odalarına götürüyorlar. Kaç kişinin istendiğine bağlı olarak gideceklerin listesini bu komiteler hazırlıyorlar. Bu komiteleri faşistler kurmuş. Bu konu üzerine düşünürken baktım ki Kürt gerçekliği de Judenrat gerçekliğidir. Sömürgecilik ötesi dediğim bu Kürt gerçekliğidir. İşte en benim diyen aileler Barzaniler, Bedirxaniler, hatta Şeyh Sait'in geride kalan bazı torunları, Seyit Rıza'nın bazı torunları Judenratlaşmışlardır. Ailelerini kurtarmak için Kürtlüğü imhaya götürüyorlar. Bir kitap bile yazmamışlar. Kendi dedelerinin anısına sahip çıkacak halleri yok. Özgürleşen Kürde düşmanlık yapıyorlar. En son Bitlis'te bir milletvekilliği ve Şırnak'ta bir belediye kayyumuna Bedirxaniler verildi. Bunlar Judenrat görevleridir. Son dönemde bu tezi geliştirdim ve doğruluğuna inanıyorum. Sömürge Kürt ve Kürdistan yerine bu terimin çarpıcı gerçekliği daha çok izah edeceği kanısındayım. Bu benim kavramsal çalışmamın yeni bir boyutudur. Bu boyut Kürt ve Kürdistan'da olup bitenleri daha çarpıcı ve gerçekçi ifadelerle kavuşturabilir.

Bununla birlikte Kürtlerde gerçeklikten müthiş bir kaçış var. Unutmayalım, halen bu kaçışı yaşıyorsunuz. Kürtlük olgusu sizde bir kaçış halindedir. Benim Kürtlere yönelik bir önderlik tarzım var. Bu kaçışların ne anlama geldiğini nasıl öğretebilirim, kaçışlarını nasıl durdurabilirim diye uğraştım, uğraşıyorum. Ben hem öğretirim hem de bu kaçışın bedelini ödetirim.

Böyle bir önderlik tarzım var. Sen Kürtlükten kaçamazsın. Kürtlük öyle

kaçılacak bir şey değil. İnanılmaz numaralara başvuruyorsunuz, kırk takla atıyorsunuz, beni kandırmaya çalışıyorsunuz. Aynı şeyi devlet için de söyledim. Beni kandıramazsınız! Ne yaparsanız yapın, karşınızda kandırılacak bir Apo yok. Bunu PKK'ye, size 50 yıldır söylüyorum. İstedığınız kadar beni mesihleştirin, canavarlaştırın kurtulamazsınız. 50 yıldır Önderlik böyle bir şeydir.

Devlet bu masayı niye kurdu? Ve sizleri bu masada neden nasıl birleştirebildik? Bu ciddi bir buluşmadır. Bir Kürt buluşmasıdır ve devletin Kürt kelimesini bile en ağır şekilde cezalandırdığı bir süreçten geliyoruz. İçinde oldukça çeşitli anlamlar barındırıyor. Nasıl realize edileceğini değerlendiriyoruz. Buraya nasıl geldiğini, bunun için nasıl mücadele edildiğini en iyi bilen benim. Bizim en değme kadrolarımız bile bunu halen anlamaktan uzaktırlar. Bu nedenle yaratıcı olamıyorlar. Bir önderlik sergileyemiyorlar. Canını vermekten, ölümden çekinmiyor ama gerçeğe yaşamak istemiyor. Bunun gerisinde, Kürt gerçekliğinin sömürge bile değil, çöplük karakterinden gelmesi vardır.

Afrika'da sömürgeleştirilmişti. Ama şimdi hepsi birer ulus devlet adeta. Latin Amerika da öyle. Ama Kürt gerçekliğinde böyle bir şey yok. Kürdün ne olduğu belli değil. Geleneksel midir, modern midir? Bir nevi trajik bir gerçeklik haline gelmiş. Bu da sanıldığı gibi dıştan bir baskı sonucu değil içsel nedenlerden kaynaklı bir sonuçtur. Bunu deşifre etmede benim geliştirdiğim strateji ve taktiklerin rolü belirleyicidir.

Kürdistan coğrafyası ilk defa Sümerler tarafından 'Kürtler, Hurrliler, Urlar' şeklinde ifade bulmuş. Bu şekilde ilk mekânsal tanımdır. Dünyanın hiçbir tarafında ülke tanımı yokken ilk defa Sümerler tarafından burası tanımlanmıştır. Daha sonra Kurdia diye Yunan tarih yazımında geçer. Herodot tarihinin neredeyse yarısı Kürdistan gerçekliğini konu edinmişti. Yunan toplumu Medlere özentî halindedir. -Ki Medleri taklit ederler. Demokrasiyerini bile buradaki duyarlılıktan türettiler. Ortaçağ'da Arap İslam devrimiyle birlikte Kürt kavramı tamamen yerleşti. Selçuklular da ilk defa Kürdistan kavramını siyasi bir olgu haline getirdiler. Sultan Sencer kendi merkezini Hemedan (Ekbatan) olarak ifade ederken Ekbatan'ın merkezlik ettiği ülkeye de Kürdistan diyor. Kürdistan bir yönetim biriminin adı olarak ilk defa Sultan Sencer ile anılmaya başlanıyor. Türk hakanı Kürdistan'ı inşa ediyor. Buradan vardığım sonuç; acaba Selçuklu Sultanı Kürt sultanı değil midir? Merkezi Ekbatan'dadır, veziri Nizamülmülk'e "git" diyor "benim ailemi koru." Hatta "yenilirse Hemedan'a çekileceğiz" diyor.

Malazgirt savaşı da Hemedan'a

dayalı yürütülüyor. Yani Alparslan bir Kürt emirliği olarak savaşıyor. Bu da yeni tarih anlayışının bir ipucudur. Alparslan bir Türk emiri olmaktan çok bir Kürt emiridir. Ailesi Hemedan'da, veziri orada. Peki bu bilgiler ışığında Selçukluları nasıl değerlendireceğiz? Bu bir Türk emirliği midir, Kürt emirliği midir? Bunu daha da araştırmak, tartışmak gerekiyor. Ağırlıklı olarak bir Kürt Önderliği olduğu kanısı oluşuyor. Şu anda da Hemedan'da kent nüfusunun yarısı kadar Türkmenmiş. Şimdi ağırlıklı olarak Kürtleşmişlerdir.

Emirliklerden Mervani ve Şeddadiler dikkat çekicidir. Mervaniler Dicle-Fırat arasındaki bölgenin Kürtleşmesini ifade eder. O da İslam'la birlikte geliyor. Selçuklular'da bu durum var. Alparslan Mervani emirliğinin silahlı gücünü yanına alıp Malazgirt'te ortak savaş gücüyle Bizans'a karşı savaşıyor. Alparslan bir askeri komutandır, etrafı Kürtlerle doludur. Ahlat da emirliktir, Kürtler o dönem Bizans'la hareket etse Alparslan'ın kazanması mümkün olmazdı. Yüzde yüz Kürt ittifakıyla başaran bir savaş. 1050-1060'lardan itibaren Kafkasya'nın güneyinde Şeddadiler ile Selçuklular kesin bir ittifak yapıyorlar. Bizanslılar karşısında ne tek başına Şeddadiler ayakta durabilir nede Selçuklular adım atabilirdi. İkiisi tarihsel bir ittifak kuruyorlar. Bu tarihsel ittifakın ilk ürünü Bizans'ın idaresindeki Ermeni Krallığına karşı 1064'te sefer düzenleyip Ani ve Kars'ın alınmasıdır. Bu savaştan sonra Ani Manuçehr'e, Kars ise Tuğrul'a verilir. Kalıntı olarak Ani'de bugün de Manuçehr camisi vardır.

Yavuz Sultan Selim ile İdris-i Bitlisi ittifakı çok önemlidir. Osmanlı'nın Ortadoğu imparatorluğu haline gelmesinde rol oynayan Ridaniye, Mercidabık, Çaldıran savaşları Kürt-Osmanlı ittifakının ürünüdür. Kürtler imparatorluğun asıl kurucu unsurlarından biridir.

Çelebi Mehmet babası esir düştükten sonra kaçarken Amasyalı Beyazıt paşa onu sırtlayıp Amasya'ya kadar götürmüştü. Bu da bir Kürt paşasıymış. Bu belki simgesel bir olaydır. O dönem Amasya'da Şeddadilerin Kutluşahlar kolu yönetici ailedir. Çelebi Mehmet de Osmanlı'yı fetret devrinden çıkartan padişah'tır. İstanbul'un alınmasını teşvik eden Molla Gurani, Akşemsettin de Kürt'tür. Kurtuluş Savaşından bahsetmeme gerek bile yok. Mustafa Kemal bu savaşı İzmir'den, Trakya'dan değil de Erzurum, Silvan gibi Kürt coğrafyasından başlatıyor. Kurtuluş savaşının Kürt-Türk ittifakıyla kazanıldığı inkara gelmez bir hakikattir. Sonuç; bildiğimiz Türkiye Cumhuriyeti'dir. Cumhuriyetin asli kurucusu olan Kürtler Cumhuriyet kurulduktan bir yıl sonra yok sayıldı, Kürt kimliği yasaklandı. Böylece Sü-

merlerden bu yana varlıkları tarihsel kayıtlarda bulunan Kürtler Cumhuriyetle birlikte yok sayılıyor.

PKK bu inkarı büyük bir direnişle boşa çıkardı; Kürt kimliği gerçekliğini tarihsel-toplumsal bakımdan açığa çıkardı ve dost düşmana kabul ettirdi. Ama bu inkarın sizde yaşanan sonuçları hala tümüyle aşılmadı. Halen kendi gerçekliğinizden kaçırıyorsunuz. Ben hepimizin kimliğinde, kişiliğinde böyle bir tehlike görüyorum. Sağlıklı, oturmuş bir kişilik ve kimlik görmüyorum sizde, göremiyorum. Bu iş sadece direnişle olmaz. Yeninin inşasında devrimci kültür, demokratik kurumların teşekkülü, demokratik ulus kurumları, inceleme araştırma kurumları, dil kurumları kesin bir rol oynayacak. Bunlar kapitalizmle olmaz. Kürt toplumu anti kapitalist olmalı. Kürtler kendilerini demokratik ulus, eko-ekonomi ve komünalite üzerinden özgüleştirilecek, kalıcı bir yaşamı inşa edip kesinleştireceklerdir. Bu da tabi ki inşa ve kendini var etme mücadelesi ile sağlanacaktır. Dışa yönelik, dış baskıya yönelik direniş de başarılıdır. PKK'nin miadını doldurmasının bir nedeni de dışa dönük direnişi başarmış olmasıdır. Bundan sonra direniş ve mücadele içe yönelik olacaktır. Önümüzdeki dönem kendini inşa dönemi olacaktır. Bu da Barış ve Demokratik Toplumu gerektirir. Şimdi bir eşikteyiz.

6- PKK VE FESİH

90'ların başında reel sosyalizmin çöküşüyle PKK ideolojik zeminini yitirdi. Zira PKK reel sosyalist mücadele perspektifine göre örgütlenmişti. Programı, stratejisi, taktiği vb. reel sosyalist ilkeler üzerinden şekillenmişti. Bu anlamda PKK 90'larla birlikte ideolojik bunalıma girdi. Fakat bu bunalıma rağmen sosyalizm tandanslı ulusal kurtuluşçu damarı üzerinden ayakta kaldı. Hareketimizin yeni ve gelişmekte olması ile ulusal kurtuluşa duyulan ihtiyaç ve motivasyona onu ayakta tuttu. Bu doğrultuda devam ettik, ettirdik.

Reel sosyalizmin aşıldığını biliyorduk ama onun yerine ne koyacağımızı bilmiyorduk. Bu nedenle 1990-2000 arası zamanı ideolojik bakımdan bunalımlı geçirdik. 1998 yılında 'ben böyle bir partiden istifa ediyorum' demiştim. Bunun nedeni partideki ideolojik bunalımı aşamamış olmamızdı. İmralı sürecinde tüm bu sorunları da içeren kapsamlı bir yoğunlaşma sürecine girdik. Bu yoğunlaşmalarımızı Beş ciltlik kitapla sonuçlandırdık. Söz gelimi sosyalist mücadele stratejisini vb. yeniden tanımladık. Ideolojik, stratejik yeniden yapılanma için önemli bir külliyyat oluşturduk.

PKK'nin içini bayağı eleştireceğiz ve özeleştirilerimize geçeceğiz. 50 yıllık mücadele olumlu-olumsuz muazzam bir eleştiri-özeleştirî süzgecinden

geçirilir. Sosyalizmde yaşanan tıkanma geneldir ve bu yönlü kimi arayışlar var. Ama bunalım devam ediyor. Bizim geliştirdiğimiz sosyalizm analizleri ülke dışında da kimi sosyalist, entelektüel çevrelerde de ilgi görüyor, aydınlatıcı bulunuyor.

Fesih meselesi bizim için yeni bir gündem değil. Devlet katında da böyle bir talebi görünce karşılık verdik. Sorunun çözümü için gerekli ideolojik-politik birikim ve pratik ağırlığa sahip olduğumu belirttim. Nitekim altı aydan bu yana bu sorularla uğraşıyoruz ve bugüne getirdik. Bu konuda fazla açmaya gerek yok. İç eleştiri-özeleştirinin yeniden ve köklü olarak yapılması gerekiyor; hele de fesih kongresi süreci yaşanacaksa. Bu kongre epey bir zaman da alabilir. Sorun tek başına fesih de değildir. Onu olumlu olumsuz yönleriyle ayarla tartışmak gerekir. Hemen onun yerine yeni bir şey koymaya gerek yok, yeniden yapılanma demeye de gerek yok. Çünkü sadece bir yapıdan bahsetmiyoruz. Köklü bir kişilik ve zihniyet dönüşümünden bahsediyoruz. Yeniden yapılanma en çok böyle mümkün olabilir. Bunun için de herhalde birkaç ay gerekiyor. Sürecin sağlıklı gelişimi ve sonuca ulaşması için aceleye getirmemek lazım. Hükümet veya devlet bunu hemen silahsızlanma olarak lanse etmek istiyor. Bunun böyle konulması doğru değil. Doğrusunu biz ortaya koyalacağız. Yeni bir dönem sözümüz, talebimizdir. Ama bu sadece onların istediği gibi olmaz. Bizim bu konuda hem teorik hem politik yürüyüşlerimiz oldukça olgunlaşmış, tecrübe birikimlerimiz oluşmuştur. PKK'nin feshi konusunu değerlendirmede, bu açmazı çözümlemede ve hatta fesih kongresini gerçekleştirmede zorlanacağımız söylenemez. Dedikğim gibi uzun süredir başlatılmış bir dönüşüm çalışması var.

7- YENİ DÖNEM PERSPEKTİFLERİ

PKK reel sosyalist ideoloji ve ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı ilkesi temelinde örgütlenmiş, mücadele stratejisi ve taktiği buna göre düzenlenmiş bir hareket olarak doğup gelişti. Birleşik Bağımsız Kürdistan hedefi esastı. Bu hedefi sosyalizmin amentüsü olarak kabul etmiştik. Fakat hem reel sosyalizmin çöküşü hem de reel sosyalist perspektifle gelişen ulus devletlerin yüz yüze kaldığı gerçekliği gözlemleyince bu modelin sosyalizmle de ulusun kurtuluşuyla da bir ilişkisinin olmadığını gördük. Bilakis sosyalist perspektifle inşa edilmiş olsa da ulus devlet kapitalizmine hizmet etmiştir. Ve bu model kapitalist bir modeldir.

Sosyalist ideoloji üzerine yoğunlaşmamızın ve onu demokratize etme girişimimizin nedeni budur. Aslında sosyalizme demokratik demek de tam oturmuyor. Çünkü sosyalizm zaten demokratik olmalı. Fakat reel sosyalizm devlet iktidarını ele geçirme ve devleti proleterleştirme yani proletarya diktatörlüğü yönelimli olduğu için demokratik özü zayıftır. Demokratik sosyalizm ifadesini bu nedenle kullanma ihtiyacı duyduk.

Ulus devlet karakteristik olarak iktidarcıdır. İktidarın proletarya veya burjuvazinin elinde olması politik açıdan fark yaratabilir, fakat ürettiği egemenlik kültürü bakımından değil. Ayrıca sınıfa karşı sınıf mücadelesi de yanlıştır. Sadece sınıfa dayalı toplumsal bölünmeyi derinleştirir. Sınıfa karşı sınıf savaşımı yerine devlete karşı komün ikilemini ikame ettik. Ulus devlet sosyalizme terstir, onu yozlaştırır. Bu nedenlerle biz ulus devlet fikrini de, hedefini de ters yüz ettik. Bunun yerine demo-

kratik ulus dedik.

Bizim yeni dönem perspektifimiz demokratik ulus, eko-ekonomi ve komünalizm temelinde toplumun yeniden inşasıdır. Bu insanın felsefi temelleri, ideolojik boyutları ve ayrıntılandırılmış toplumsal bünyede vücuda gelmesi için gerekli kavramsal-kuramsal çerçeveyi geliştirme sorumluluğu önümüzde duruyor. Çalışmamızın devamında bütün bu konuları ana ve ara başlıklar altında ele alacağız. Bu bağlamda hem programsal hem de stratejik-taktik çerçevesini belirlemeye çalışacağız.

Son çağrımız Barış ve Demokratik toplum çağrısı oldu. Bu ilanın Türkiye Cumhuriyeti devletinin icazetiyle yapılması enteresan ve önemlidir. Çünkü barış karşısında mücadele ettiğin devletle olabilir ancak. Demokratik Toplum bu devletle diyalog içinde inşa edilebilir. Bunun adı demokratik uzlaşma oluyor. Çağrımızda bu da vardı zaten.

Hiç kuşkusuz tarafların niyetleri farklı olabilir. Ama atılan adım veya yapılan çağrı öz olarak doğrudur. Tarafların durumu da bunun doğru olduğunu gösteriyor. Benim açımdan kongre çoktan bitmiştir. Ama kadro gücümüz de bunu gündeme alarak resmileştirecektir. Problem çıkacağını sanmıyorum. Daha önemlisi bu geleceğin ideolojik temellerini, pratik programını ve stratejik taktik boyutlarını geliştiriyoruz. Demokratik toplum bu dönemin siyasi programıdır. Devleti hedeflemez. Demokratik toplumun siyaseti demokratik siyasettir. Komünün kendisi de demokratik komündür. Bunların birbirinden ayrılması doğru olmaz. Komün toplumu demokratiktir. Güncel topluma demokratik toplum demek gerekir. Demokratik sosyalizm de demokratik toplumculuk anlamına gelir. Devletin nasıl bir tarihi varsa komünün de bir tarihi vardır. Komün konusu hayli dikkatimi çekiyor. Bu önemine binaen uzun uzun irdeleme gücünü göstereceğimizi düşünüyorum. Halkların özgür yaşamı komünle mümkündür. Ulus devlet nasıl kapitalizm silahı ise halkların kurucu ilkesi ve silahı da komündür. Belediyeler üzerinden de bu komünal toplum örgütlenebilir. Teorik ve pratik olarak bu mümkün. Ancak özenle ve gerçek bir anti kapitalist mücadeleyle mümkündür. Kurucu kadronun kafası karışık, iradesi çarpıtılmışsa bu olmaz.

Bunu önce Türkiye Cumhuriyeti ile başarmayı önemsiyoruz. Mevcut görüşmelerimiz işi bu noktaya taşıdı. Bu önemli bir aşamadır. Bu toplanmalarımız bile belki de çözümün yarısıdır. Bundan sonra da özlü ve değerli bir çaba gerektirecek. Başarıya dair inancım ve umudum yüksektir. Bunun başarıya ulaşması sadece Kürt, Kürdistan için değil, bölge için de önemli başarılarla yol açacaktır. Burada ulaşılacak bir başarı Suriye, İran ve Irak'a da yansıyacaktır. Türkiye Cumhuriyeti için de hem kendisini yenileme, demokrasiyle taçlanma hem de bölgede öncülük yapma şansı oluşacaktır.

Süreç karşıtlarının hiçbir değer ifade etmediğini belirtebilirim. Yenik düşeceklerdir. Fakat bunun aşılması da taraflara sorumluluklar yükler. Bu sürecin bölgesel sonuçlarının yanı sıra enternasyonal sonuçları da olacaktır. Bölge konfederalizmi mutlak bir gereklilik olarak ön plana çıkıyor. İsrail-Filistin çatışması, mezhep çatışmaları, ulus-devlet ilişkilerinin panzehiri Demokratik Konfederalizmdir.

Bu çözüm aynı zamanda yeni bir enternasyonal de gerektiriyor. Dostlarla, ertelemeden bir enternasyonal çalışması başlatmak doğru ve tarihi bir adım olacaktır.

Abdullah Öcalan
25 Nisan 2025

PKK FESHİ-SİLAHLI MÜCADELE YÖNTEMİNİ SONLANDIRMA KONGRESİ'NE

Değerli Yoldaşlar!

Mücadele tarihimizin 52 yıl 1 ay 1 haftasının sonunda resmen tarihi bir dönemini geride bırakıyoruz. Daha somut bir anlamla ulus-devlet amaçlı sosyalizmden, demokratik toplum sosyalizmine tarihsel bir döneme başlangıç yapmak istiyoruz. Tıpkı her şeyin bir sonu ve başlangıcı olduğu gibi.

Bir dönem dört ana nedenle geride bırakılmak durumundadır.

► PKK öz itibarıyla ömrünü tamamladığı için resmen de feshedilmek durumundadır. Bununla kastedilen reel-sosyalizmin iç nedenle çözüldüğü, yeni bir sosyalizm yolunun

açılma gereği, Kürt kimliğinin tanınma ve gerçekleşme durumudur.

► Silahlı mücadele; ulus-devlet amaçlı bir stratejiye dayalı olup bu amaçtan düşüş ve demokratik toplum programına geçiş demokratik siyaset ve hukuka dayanmayı gerektirdiğinden vazgeçilmeyi gerektirir. Karşılığı demokratik siyaset hakkının tanınması ve sağlanma bütünlüklü bir hukuki güvencedir.

► Devletle her tür diyalog ve görüşmeler PKK resmîyeti altında kabul görmediğinden önemli bir unsur olarak gündemleştirdiğinden fesih gereklidir. Kamuoyu dikkate alınarak varılan bir sonuç olarak

da görülebilir.

► Yeni bir tarihi döneme; "Barış ve Demokratik Toplum" aşamasına geçiş için gereklidir. Hem içerik hem form olarak birinci dönemin alternatifi olarak kongrenin sonlandırma, demokratik toplum, onun siyaseti ve hukukuna ilişkin alacağı kararların tarihi nitelikte olduğuna inanıyor ve başarmasını diliyorum. İnsanlıkta İsrar Sosyalizmde İsrardır.

Ulus-devletçi sosyalizm yenilgiye; Demokratik toplum sosyalizmi zafere götürür.

27 Nisan 2025
Abdullah ÖCALAN

AÇILIŞ KONUŞMASI -I-

DURAN KALKAN

Kongremizi Medya Savunma Alanları'nda sıcak savaş ortamında yapıyoruz. Bu kongreyi iki bölüm halinde gerçekleştireyoruz. HPG ve YJA-Star güçlerimiz ağırlıklı olarak kendi yoğunlaştıkları alanda bu toplantımıza paralel olarak benzer bir toplantıyı gerçekleştiriyorlar. İki parça halinde sayımız 232 oluyor. Her alandan ve çalışmadan temsilci arkadaşlar bu iki bölümlük kongre toplantımızda mevcutlar. Bu bakımdan partimize dair her türlü karar alma gücüne sahip nicel ve temsil yeterliliği bulunuyor.

Bu temelde Önder Apo adına önce kongreyi selamlıyorum. İlgili arkadaşlar var. Daha sonra onlar gerekli bilgilendirmeyi ve selamlamayı yapacaklar. Yönetim ve hazırlık komitemiz adına 12. Kongremize üstün başarılar diliyorum.

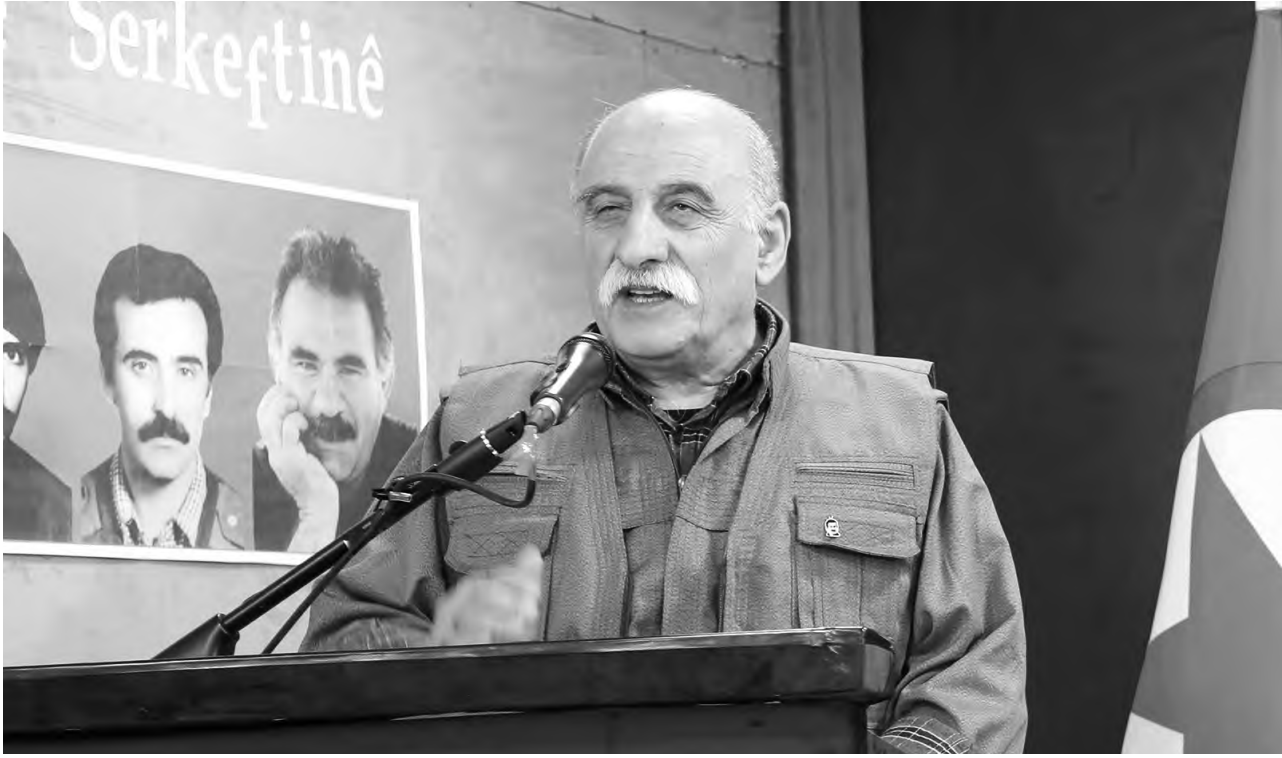
Bütün parti kongrelerini Önder Apo hazırladı. Kendisinin fiilen katılmadığı kongreleri de hep hazırlayan ve yönlendiren oldu. Bu kongremizi de diğer kongrelerden belki de hepsinden daha fazla Önder Apo hazırladı. Bizleri bugüne Önder Apo getirdi. Yeniden doğuşumuzu, militanlar olarak, parti olarak, halk olarak Önder Apo sağladı. Bu temelde öncelikle kongremiz adına Önder Apo'yu derin özlem ve saygıyla selamlıyorum.

Kongremizi Mayıs ayında, mayısın ilk haftasında yapıyoruz. Mayıs ayı hareket ve halk olarak şehitler ayımız oluyor. İlk büyük şehidimiz Haki Karer yoldaşın şehadetinin 48. yıldönümünü yaşıyoruz. Bu kongrede Önder Apo'nun ilk yol arkadaşlarından, partimizin kurucularından şehit Fuat ve Rıza arkadaşların şehadetini ilan ediyoruz. Haki Karer, Fuat ve Rıza arkadaşlardan, Zap direnişinin son kahraman şehitleri Bese Tekoşin, Mitra Kato ve Gabar Botan yoldaşlara kadar gelen, sayıları 50 bini bulan tüm kahraman şehitlerimizi kongremiz adına saygı sevgi ve minnetle anıyorum.

Yine bu kongrenin hazırlık çalışmalarına önemli katkısı olan ve biz kongre hazırlıklarını yoğunlaştırdığımız süreçte şehit düşen değerli Sırrı Süreyya Önder'i de kongremiz adına saygı ve sevgiyle anıyorum. Tüm yoldaşları bu kahraman şehitler için bir dakikalık saygı duruşuna davet ediyorum

Şehitlerimiz özgürlük mücadelemizin önderidir.

Mayıs şehitler ayında kongre yapıyor olmak ve Önder Apo'nun yönlendirmesiyle bu kongreyi gerçekleştirmek kuşkusuz daha büyük bir anlam ifade ediyor. Biz hep bir Önderlik hareketi olduğumuzu ifade ettik. Önder Apo "PKK şehitler partisidir" dedi. 18 Mayıs'ın 'Şehitler Günü' olarak kabul ve ilan edilmesi Temmuz 1981'de gerçekleştirilen PKK 1. Konferansıyla oldu. Geçen 48 yıl boyunca hareket ve halk olarak Haki Karer yoldaşın anısı şahsında her zaman şehitlerimizle yakın birlikte olmak onların yolundan yürüyen olmaya çalışmak istedik. Mayıs ayını her zamankinden daha fazla şehitler ayı olarak değerlendirdik. İnaniyoruz ki, bu 48. Şehitler ayımız ve günümüz de hepimiz için, devrimci, yurtsever, sosyalist insanlar için şehitler gerçeğinde özgürlük, eşitlik, adalet, demokrasi davasına daha çok katılmaya; kendini şehitler çizgisinde özeleştiren

❖ Bu kongremiz diğer kongrelerden farklıdır. Bir yönüyle biraz Birinci Kongre ile karşılaştırılabilir. PKK'yi tarihsel olarak sonlandırma ve tarihi yerine oturtma amacıyla gerçekleştirilmiş bir kongre oluyor. Tabii bu bir son değil, böyle bir sonuçlandırmayla yeni çıkışların önü açılmak isteniyor. Yeni çıkışlara imkân ve fırsat tanınmak isteniyor. Böyle olunca 52 yıllık Apocu hareketin PKK adıyla yürüyüşünü sonlandırırken tarihsel olarak rolünü, anlamını, tanımını iyi bilmemiz gerekli.

geçirerek daha derin yenilemeye yol açacak.

Bu kongremiz şehitler ayında Önderlik ve şehitler çizgisinde doğru değerlendirme ve karar alma gücünü gösterecek. Böylece şehitler gerçeğine layık olduğunu, şehitler çizgisinde yürüdüğünü ve her zaman yürüyeceğini ilan ve ifade edecek. 18 Mayıs'ın Şehitler Günü olarak ilan edilmesi, Haki Karer yoldaşın Önder Apo'nun ilk yol arkadaşlarından olması ve ilk büyük şehadeti yaşamamız nedeniyle oldu.

Önderlik hakikatine sonsuz bağlılığın temsili

Şimdi bu kongremiz de -ki Önder Apo net ifade ediyor- PKK'nin örgütsel olarak son kongresi olacak. Böyle bir kongremizde de Önder Apo'nun ilk yol arkadaşlarından, partimizin kurucularından iki değerli yoldaşın şehadetini ilan ediyoruz. Söz konusu arkadaşları tüm yoldaşlar tanıyorlar, kamuoyu tanıyor, halkımız, kadınlar ve gençler çok iyi tanıyorlar. Fuat arkadaşımız tıpkı Haki ve Kemal arkadaşlar gibi Önder Apo ile ilk yola çıkan arkadaşımızdır. Partimizin örgütsel temellerinin atıldığı ve Çubuk Barajı Toplantısı'na katılan ve bir grup olmaya dolayısıyla örgütlü çalışmaya karar veren ve bunu sonuna kadar sürdüren, şehadete götüren bir yoldaş oluyor.

Fuat arkadaş, Önder Apo hakikatine doğru ve sürekli katılmayı, sonsuz bağlılığı temsil ediyor. Uzun süre yürüttüğü pratik mücadeleyle ve bunu şehadetle taçlandırmayla bu gerçeği kanıtladı. Apocu hakikatin nasıl yenilmez, doğru insan toplumsallığını temsil eden bir gerçeklik olduğunu en iyi bir biçimde hepimize gösterdi. En zor ortamlarda ve çok karmaşık süreçlerde, içten ve dıştan Önderlik gerçeğine, mücadele çizgimize saldırıların çok yoğun olduğu bütün ortamlarda her zaman tereddütsüz olarak Önderlik hakikati yanında, Önderlik çizgisi temelinde tutum almayı, orada dur-

mayı ve bu temelde mücadele etmeyi öngördü. Gücünü, bütün yeteneklerini, parti örgütlenmemize, eğitimimize, mücadelemize vermek için emek harcadı. Hepimiz üzerinde gerçekten büyük emeği var. Teorik bilinç olarak, yurtsever devrimci duygu olarak, pratik çalışmalar olarak, direngenlik, dayanıklılık, cesaret ve fedakârlık olarak her zaman öncü ve eğitici bir tutumun sahibi oldu. Buna hepimiz yakından tanığız. Duygu ve düşüncelerini her ortamda değişik yollarla da ifade etti. Partimizin edebiyatına en çorak olan, duyguların köreldiği, Önder Apo tarafından yeni yeni yeşertilmeye çalışıldığı ortamda önemli katkı sundu demeyeceğim, Önder Apo ile birlikte bunu başlattı ve geliştirdi. Şimdi bunlar temelinde duyabiliyoruz, uygulanabiliyoruz, yazabiliyoruz, moral kazanıyoruz, şiir yazıp türküler söyleyebiliyoruz. Bunların hepsi böyle bir başlangıçla oldu. Fuat arkadaş Önder Apo ile birlikte başlangıcın zorluklarını yaşayan arkadaşların başında gelenlerden oldu. Bir kere daha derin saygı ve sevgiyle anıyorum.

İkinci Kemal Pir kişiliği

Rıza arkadaş ilk grup döneminde Ankara'dan katılan grup içerisinde yer alan, hareketin gelişmesine, eylem çizgisinin oluşmasına, örgüt ve mücadelenin güç kazanmasına büyük katkıları oldu. Nasıl ki Fuat arkadaş Önderlik mücadelesinin ruhu, bilinç hamuru, duygusu olmaya çalıştıysa ve burada çok önemli bir yer tuttuysa; Rıza arkadaş da gerçekten militan kişiliğin, cıva gibi akışkanlığın, -hep Kemal Pir kişiliğinden söz ettik- ikinci Kemal Pir kişiliğinin temsilcisiydi. Mücadelemizin eylem çizgisinin gelişmesine, en zor ortamlarda, en gerçekleşemez denilen yerde her türlü gerici düşmana karşı büyük cesaret ve fedakârlıkla olduğu kadar yaratıcı tarzla, girişkenlikle de PKK'nin eylem çizgisinin gelişmesine büyük katkılar sundu. Sonra cezaevine düşmüştü, okudu inceledi, teorik

bilinci çok arttı. Örgütsel-yönetimsel yetileri gelişti, siyasi kavrayışı arttı, politik-örgütsel çalışmalardan diplomasi çalışmalarına kadar birçok çalışmada görevde bulundu. Rıza arkadaşın partide aldığı ilk resmi görev Birinci Kongre sonrası oluşan Merkez Komite'nin kendisini örgütlemesinde Merkez Askeri Komite üyeliği idi. Merkez Komite'nin komutan olarak görevlendirdiği Mehmet Karasungur arkadaşın yardımcısıydı. Siverek Direnişi'nin hazırlanıp yürütülmesinde Mehmet Karasungur yoldaşla birlikte en ön safta görev ve sorumluluk üstlenen, büyük çaba harcayan, katkı sunan bir yoldaştı. Düşmanın eline esir olarak böyle bir savaş içerisinde düştü. Bunların bilinmesi, bu kişilik özelliklerinin tıpkı Kemal Pir kişiliği gibi incelenmesi, doğru anlaşılması, özümsemesi gerekiyor. Bu temelde bir kere daha şehit Ali Rıza Yoldaşı da saygı ve sevgiyle anıyorum.

Önder Apo hep "PKK'nin her anı bir öncekinden daha büyük zorluklarla mücadele edilerek geliştirildi, yaratıldı kazanıldı. Hiçbir şey kendiliğinden kolay bir tarzda elde edilmedi, zorluklarla ve engellerle ortaya çıkartılmadı. Mücadele öyle sıradan bir mücadele de olmadı, bıçak sırtında yürümek gibiydi" dedi. Dolayısıyla 52 yıllık Apocu yürüyüşün, özgürlük mücadelemizin her anı gerçekten büyük zorluklara ve engellere karşı yiğitçe, cesurca, fedakârca kan dökerek, şehit vererek mücadele etme temelinde kazanıldı. Hiçbir kazanım kolay ve bedelsiz olmadı.

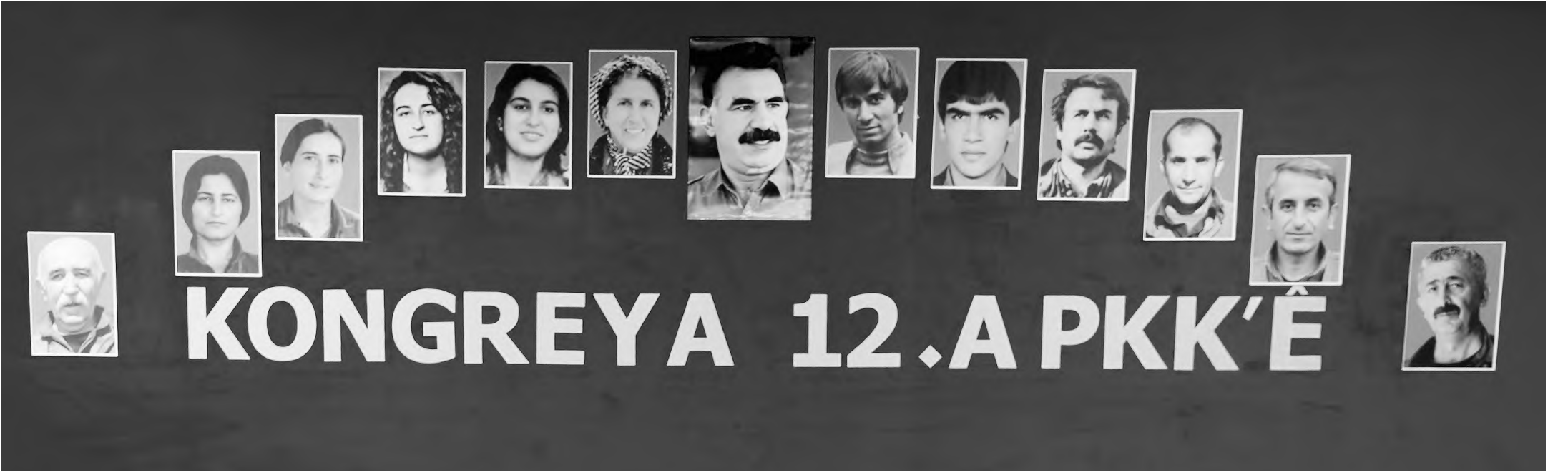
Şimdi böyle bir kongreye giderken de aynı durum devam etti. Bir taraftan ateşkes ilan etmiş olmamıza rağmen Türk ordusunun faşist soykırımcı, Kürt düşmanı çevreleri tarafından günlük olarak saldırılar yürütülüyor. Karargahımız bunun sonuçlarını günlük bilançolar olarak kamuoyuna duyuruyor. Aslında ateşkesi bozmak için her türlü çaba harcayanlar var. Bu saldırılar da bedelsiz olmuyor, şehitler veriyoruz. Ateşkes sürecinde Zap'da, Gare'de şehitler verdik. Hem de sayıları ne-

redeyse 10'a yaklaşıyor. Daha çatışma içerisinde bilgi sahibi olamadığımız yoldaşlar da bulunuyor. Böyle bir toplantı yapmaya hem de bu kadar kapsamlı iki bölüm halinde, bu kadar çok katılımlı toplantı yapıp tartışma gücü bulmamıza bu mücadeleler, şehadetler imkân veriyor. Bu durumlar demek ki kendiliğinden olmuyor. Baştan bu şehitlerimizi saygı ve sevgi ve minnetle anıyoruz. Özellikle en son kimyasal silah saldırısıyla şehit düşen Bese ve Mitra yoldaşlar saygı ve minnet anıyoruz. Bu saldırılar düşmanın zalimliğini net bir biçimde ortaya koyduğu gibi, gerilla direnişindeki yiğitliği, cesareti, fedailik, kahramanlık düzeyini de bir kere daha hepimize net bir biçimde gösterdi.

Çok değerli bir dost ve yoldaşı

Benzer bir durum Önder Apo'nun yürüttüğü çalışmalara en çok güç ve destek veren bir kişi olarak, Türkiye halklarının yiğit evladı, devrimci sosyalist Sırrı Süreyya Önder yoldaşımız oldu. Gerçekten çok değerli bir dost ve yoldaştı. İnsan ilişkilerinin ne kadar etkili olduğu çünkü cenaze töreninde belli oldu. Dünden bu yana hatta kalp krizi geçirip hastaneye yattığından bu yana verilen haberlerde, yürütülen tartışmalarda çok açık bir biçimde görüldü. Önder Apo'dan çok derinden etkilanmışti. Önder Apo'nun Sırrı Süreyya Önder'in şehadeti üzerindeki açıklamasını da okuduk, ne denli Önder Apo üzerinde de etkide bulunduğunu bu açıklamalardan anlayabiliyoruz. Son derece derinlikli, anlamlı, duygu yüklü açıklamalardı. Böyle bir çalışma yapmamızın zemininin ve ortamının oluşturulmasında gerçekten Önder Apo ile birlikte en çok çalışan birkaç insandan birisiydi. Önder Apo ile ilişkileri yürüten heyetin sözcüsüydü. Dolayısıyla en etkili kişisiydi. Böyle bir toplantı yapmamıza büyük katkısı oldu. Bu toplantımız da alacağı kararlarla Sırrı Süreyya Önderin hayalleri, amaçları, tutkularının gerçekleştirilmesine büyük katkı sunacak. Onu zafere taşıyan sonuçlar ortaya çıkartacak. Önder Apo'nun "hayalleri, amaçları zaferle taçlandırmalıyız" söz ve çağrısına en iyi cevabı oluşturacak. Buna inanıyoruz.

'Bir sosyalist kişilik nasıl olmalı?' sorusuna cevabı biz elbette Önderlik çizgisinde, Önder Apo'nun özelliklerinde buluyoruz. Önder Apo da Sırrı Süreyya Önderi bunu pratiğe en iyi geçiren kişilerden biri olarak tanımladı. O halde bizim de oradan öğrenmemiz gereken şeyler var. "Bir sosyalist kişilik nasıl olmalı?" sorusuna Sırrı Süreyya Önder gerçeğini inceleyerek verebileceğimiz önemli cevaplar var. Elbette tekilce ve mutlakçı olmamalıyız. Ama Önder Apo en son 'Demokratik Toplum Sosyalizmi' olarak tanımladı. 'Demokratik toplum sosyalizminin temsilciliği nasıl olmalı, kişiliği nasıl olmalı?' sorusuna cevap ararken elbette Önder Apo'yu, şehitlerimizi, onların kişilik özelliklerini inceliyoruz ve esas alıyoruz ama benzer bir biçimde S. Süreyya Önder kişiliğinden de çıkartacağımız dersler çoktur. Bu kadar etkinliği, birleştiriciliği, yönlendiriciliği yetkiyle sağlamadı. Milletvekiliydi, meclis başkan yardımcılığı yapıyordu ama hiçbir zaman o özellikleriyle toplumu et-

kilemedi, harekete geçirmede. Bunu sosyalist kişiliğiyle yaptı. Önder Apo otuz yıldır reel sosyalizmin ortaya çıkardığı ve günümüze kadar da gelen çok bürokratik, asık yüzlü, kaskatı olmuş, duygusu yok, ilişkisi yok, sadece bölmeyi parçalamayı, karşılaştırmayı, savaşmayı, düşmanlaştırmayı düşünen ve öyle bir sosyalist anlayışın aşılması için mücadele yürüttü. Sırrı Süreyya Önder kişiliği de aslında Önder Apo'yla yürüttüğü ilişkiler sürecinde bu yönlü örnek özellikler oluşturan birçok gelişme yaşadı. Bir sosyalist nasıl çok yönlü olur, nasıl herkesi etkiler, nasıl birleştirir, duygusu nasıl olur, nasıl güler, eğlenir, imkanla değil de yetiyle, çabayla nasıl bir şeyler yaratır ve insanları etkiler sorularına en iyi cevabı verdi.

Kongremizin başarısı, Sırrı Süreyya Önder'in şahadetine partimizin en temel katkısı olacak. Buna inanıyoruz. Bu temelde bir kere daha saygı ve minnetle anıyoruz.

Tabi ki, bu kongremiz diğer kongrelerden farklıdır. Bir yönüyle biraz Birinci Kongre ile karşılaştırılabilir. PKK'yi tarihsel olarak sonlandırmaya ve tarihi yerine oturtma amacıyla gerçekleştirilmiş bir kongre oluyor. Tabi bu bir son değil, böyle bir sonuçlandırmayla yeni çıkışların önü açılmak isteniyor. Yeni çıkışlara imkân ve fırsat tanınmak isteniyor. Böyle olunca 52 yıllık Apocu hareketin PKK adıyla yürüyüşünü sonlandırırken tarihsel olarak rolünü, anlamını, tanımını iyi bilmemiz gerekli. Bunları bütün ayrıntılarıyla burada tartışma imkânı olmayacak, onun için zamanımız yoktur. Fakat Önder Apo "kongre hızla tamamlanmalı" derken "fiiliyatının aylarca süreceğini" belirtti. Demek ki aylarca sürece fiiliyatta tarihi yerine oturturken PKK'nin tarihteki yerini, tarihi olarak yerine getirdiği görevleri doğru ve yeterli anlayarak derslerini çıkartıp yeni sürece taşıyacağız. Bir yerde PKK hakikati karşısında derin bir eleştirel-özeleştirel sorgulamayla pratik dersler çıkartıp kendimizi yenileme temelinde önü açılan yeni sürece daha etkili güçlü katılır hale kendimizi getirmeye çalışacağız. Böyle görüp anlamamız gereklidir.

Bu bakımdan PKK'nin ilk temelinin atıldığı 1973 Newroz Çubuk Barajı toplantısı ile gerçekleştiren Apocu çıkışın doğuşu, bu doğuşun nasıl bir duyguyla, çabayla, yoğunlukla gerçekleştirildiğini doğru anlamamız lazım. Önderliksel çıkış gerçekleştiğinde ya da Önder Apo böyle bir görev ve sorumluluğu kendi bilinci ve iradesiyle üstlendiğinde durum neydi? Aslında birçok yenilme-ezilme vardı ve bu anlamda boşluklar çoktu. Fakat her şey yeni çıkışlar için hazır da değildi. Önder Apo Türkiye açısından bu durumu değerlendirdi. Türkiye sosyalist dev-

rimci hareketinin 1970'lerin başında yaşadığı ağır darbe, ezilme, yenilgi ile önderliksel boşlukların ortaya çıktığını ve bir sempatizan olarak görev ve sorumluluğun artık kendisine düştüğünü ifade etti. Bu değerlendirmeler Önder Apo'nun çözümlerinde, savunmalarında fazlasıyla var. Okuyacağımız belgelerde de öyledir.

Kürdistan tarihi açısından da klasik toplumsal şekillenmenin, örgütlenmenin, öncülük ve isyan çıkışlarının tümünden ezilerek devrinin kapandığını, önderliksel çıkışın bütün bunların yenilip yok olduğu bir ortamın sonunda gerçekleştiğini, dolayısıyla doğru anlaşılması gerektiğini Önder Apo hep belirtti.

Önderliksel çıkışı iyi anlamak lazım

Evet hem Türkiye cephesinde hem Kürdistan'da kapitalist modernite sisteminin, onun Ortadoğu'daki hegemonyasının Kürdistan üzerindeki soykırımcı varlığının saldırısıyla ezilen, yenilen eriyip parçalanmış güç çoktu, fakat öyle boşluk da yoktu. Ortaya çıkan duruma giriş yapmak isteyen, müdahil olmak isteyen önder-lider olarak çıkıp o süreçlerin geliştiricisi olmak isteyen, bunun hayalini yaşayan, bilincini oluşturmaya çalışan, böyle bir istek taşıyan insan da az değildi. Önderliksel çıkış böyle bir ortamda oldu. Bütün değerleri çeşitli mirasları devralıp onlara dayanarak, suni olarak geçici bir süre belli bir büyüme kitleleşme durumu yaşadıysa da karşılarına çıkan ilk faşist saldırıda kurmuş ağaç yaprakları gibi düşüp yok oldular. 12 Eylül 1980 Faşist Askeri Darbesi'nin ilk ayak sesleri ortaya çıktığında birçoğu varlığını bile sürdüremez hale geldi, faşist askeri darbe hepsini ezip yok edip geçti. Ayakta kalan ise Önder Apo ve onun örgütleyip geliştirdiği PKK oldu.

O halde şunu ifade etmek istiyorum: Önderliksel çıkışı iyi anlamamız lazım. Önderlik gerçeğini bu çıkışta arayıp bulmaya çalışmalıyız. Elbette sonraki süreçler de bunun üzerinde yükseliyor da ama büyümüş, gelişmiş imkanları çok olmuş bir hareket ayrı ama bir de bu kadar Kürdistan'ın, Türkiye'nin ezildiği, ortada onların mirası üzerine konup kendini yaşatmak isteyen bir sürü insanın-grubun var olduğu bir ortamda bütün bunları eleştirerek, maskelerini düşürerek, gerçek yüzlerini ortaya çıkararak, doğru bir temelde halka, ülkeye, amaçlara, ilkelere bağlı, bunu 24 saat her an yaşayıp mücadelesini veren bir kişilik olarak çıkabilmek ve yaşayabilmek, bu kadar saldırı ortamında, kendini koruyabilmek çok daha farklı bir durum. Hangi duygu, ruh, bilinç buna yol açtı. Hangi tarz,

üslup ve tempo hem bu kadar çorak ortamda örgüt yarattı hem bunları saldırı ortamında korudu, örgütün sürekliliğini sağladı. Kürt isyanları gerçekten üç gün bile yaşayamıyor, üç ay yaşayana büyük bir hareket deniliyor.

Türkiye devrimci hareketlerinin durumu ortada. Daha ilk çıkışlarında ilk öncüler Kafkasya'dan Türkiye'ye bile gelemediler. Karadeniz'de can verdiler. 68 sonu ve 70'lerin büyük devrimci gençlik çıkışı birkaç yıl bile dayanmadı. O halde Önderlik neyi ifade ediyor? Nasıl dayandı? Neleri geliştirdi? Hangi bilinç ve tarz, nasıl bir çaba hem gelişme yarattı hem korudu, saldırıları kırdı? İşte bunu gerçekten doğru anlamalıyız.

74 sonunda ADYÖD tutuklanmasında bir hafta Önderlik ile Mamak Cezaevi'nde kaldım. Birçok örgütün-grubun lideri vardı, üç gün seminer yaptık, o liderlere bile eğitimi Önder Apo verdi. Önder Apo dışında kimse konuşamamıştı.

"Kürt Dirilişi" belgeselinde Doğan Fırtına "1972 Mamak tutuklanmasında bulunduğumuz koşuza eğitim görevini Apo üslenmişti" diyordu. Ben 1974'ün sonunda Önderlik bu kadar bilinçlenmiş diye biliyordum, meğer 1972'de de durum öyleymiş. Halbuki Siyasal Bilgiler Fakültesi'ne ilk geldiği yılın sonuydu, baharda da Kızıldereli Katliamı'nı protesto eylemine katılıp tutuklanmıştı. Bir de Doğan Fırtına şunu da belirtiyor: "Hazırdı, çok eğitilmiydi, herkes Apo'yu kazanmak için yarış halindeydi" diyor. Bunlar önemlidir.

Bunlara şu hususları da ekleyebiliriz: Önce Apocu hareket vardı. Önder Apo 'ben bu harekete adımla verdim' dedi. Önderliksel çıkış Apocu çıkıştı. Mazlum arkadaş "Apoculuk" derken göğsü kabarıyordu. Zindanda da "ben Apocuyum, siz PKK'ye katılmışınız" dediğini söylediler. Evet, Partileşme Apocu çizginin örgüt ve eyleme dönüştürülmesiydi. İşin özü budur. Fakat PKK'nin hepsi o değildi ya da PKK adıyla var oluşun hepsi o değildi. Bir sürü reformist, oportünist, tasfiyeci, çizgi dışı tutum ve davranışlar, kişilikler ortaya çıktı. Fakat şunu gördük: Gerçekten de Apocu çizgiyi partileştirirken onun özü yerine bürokratik biçimini, memur tarzını esas alan ve öyle katılan, partiyi öyle anlayıp oraya çeken yaklaşımlar çok fazla varmış. Aslında bu kongre ve bu sürecin, kongrede öngörülen tartışmaların çok önemli bir yanı da bu özelliklere, bu anlayış ve tutumlara karşı da bir müdahale oluyor. Bunların aşılmasını ve düzeltilmesini gerektiriyor.

Ulusal Diriliş Devrimi'ne giden yol

PKK 1978 Kasım sonunda ku-

rudlu, Apocu Hareket daha önce 'Kürdistan Devrimcileri', 'Kürdistan Devrimci Gençlik Birliği' olarak da kendisini adlandırdı. 78 sonunda da kendisini parti olarak örgütlemeye ihtiyacı duydu ve 'Partiya Karkerên Kürdistan' ismi böyle oluştu. PKK olarak doğmadı. Bir defa bu gerçekliği bilmekte fayda var. Ama PKK tabi ki Apocu çizginin örgütlenmesi oldu. O özü aldı ve onun biçimlenmesini geliştirmeye çalıştı. Apocu militanlık, PKK militanlığı bu esaslar üzerinde gelişti. Hilvan ve Siverek'te ilk direniş kıvılcımlarını yaktı. 12 Eylül Faşist Askeri Darbesi'ne karşı zindanda 1982 Büyük Zindan Direnişini ortaya çıkardı. 15 Ağustos 1984 gerilla atılımıyla da dağda, gerillada özgür yaşamı yaratmak üzere fedai mücadelesine atıldı. Bunun 90'ların başında önemli sonuçlar açığa çıkardığını biliyoruz. Önder Apo 'Ulusal Diriliş Devriminden' söz etti. Ulusal Diriliş Devrimi böyle bir zindan ve onun üzerinden yükselen gerilla direnişinin sonucunda hem de kısa sürece gerçekleşti. Serhildanlar gelişti, kadın özgürlük mücadelesi, kadın özgürlük devrimi gündeme geldi. Önder Apo "PKK rolünü burada tamamladı" diyor. Kürt gerçeğini, varlığını ortaya çıkartma, inkar ve imhayı kırma hareketiydi. Bunu da 70-80'li yıllarda yürüttüğü mücadeleyle, 90 başında gerçekleşen ulusal diriliş devrimiyle başarıya götürdü. Tarihi rolünü başarıyla oynamış oldu.

Diğer yandan reel sosyalizmin çözüldüğü dönemdi. O zaman sosyalist bir hareket olarak yeni sosyalizm arayışları daha fazla gündeme geldi. Görüldü ki reel sosyalizmin etki ve özellikleriyle sonuç almak ve onları korumak mümkün değil. En büyük kazanım bile kısa sürede yok olabiliyor. Dev gibi Sovyetler Birliği'nin çözülüşü herkese bu gerçeği kanıtladı. Ondan sonra Önder Apo sosyalizmin, onun ulus-devlet çizgisinin aşılması temelinde yaşanan ideolojik bunalıma çözüm bulmaya çalıştı. Ulusal Kurtuluş Savaşı'yla ortaya çıkartılan diriliş devrimini özgürlüğe dönüştürmek için yeni mücadele yolları aradı. İdeolojik ve stratejik olarak ulusal diriliş devriminin yarattığı temeller üzerinde yeni çözümler geliştirmeye çalıştı, fakat bu başarılamadı. Stratejik değişime; Kürt soykırımını ortaya çıkaran küresel, bölgesel, yerel güçler ve sömürgeci-soykırımcı devletler her zaman engel oluşturdular. Kendi aralarındaki çatışma ve uzlaşmayla engel oluşturmaya ortaya çıkardılar.

Bütünlüklü kavrama çabası olmalı

1993 ateşkesi ve çözüm arayışına da dörtlül çete yönetimi saldırdı. 98 ateşkes ve çözüm arayışına ulus-

lararası komplo saldırısı oldu. 2013-14 çözüm arayışlarına 24 Temmuz 2015 çöktürme eylem planı temelindeki topyekûn saldırı engel oluşturdu. Temel mücadele stratejisinde değişiklik yapmaya, Kürt sorununu ortaya çıkaran sistem izin vermedi. Bu sistemi iyi anlamalıyız. Demek ki bu sorunun varlığından besleniyor, yararlanıyor, bu çatışmaya dayanıyor. Önder Apo bunları çok geniş değerlendirdi ve bu da biz de önemli bir bilinç oluşturdur. Demek ki bütünlüklü kavramalıyız.

İdeolojik olarak değişim ve yenilenme kuşkusuz çok daha zordur. Önder Apo en büyük çabayı burada harcadı, en ağır zorlukları burada yaşadı. Buna tanık olan arkadaşlar çoktur. Mahsum Korkmaz Akademisi, daha sonra Parti Merkez Okulu pratiğini, Önder Apo'nun o dönemdeki tartışmalarını ve çözümlerlerini arkadaşlar bilirler ve hepsi bir arayıştı. Sonunda İmralı işkence tecrit ve soykırım ortamında bu arayış paradigma değişimiyle çözüme gitti. İdeolojik bunalım aşıldı, Önder Apo kişiliği ve zihniyetinde paradigma değişimi büyük bir ideolojik devrim ve devrimde zafer ortaya çıkardı. Bunun sadece Kürdistan'ı olmadığını başta kadınlar olmak üzere bütün ezilenlere kurtuluş yolunu gösterdiğini ve küresel bir önderliksel çıkışı ifade ettiğini biliyoruz. Paradigma değişimini, demokratik uygarlık paradigmasının geliştirilmiş olmasını, bu kadar kapsamlı teorik tanımlanışını hafife almamalıyız; çok önemlidir. Önder Apo büyük zorluklar içerisinde bunları gerçekleştirdi.

Pratik yapma dışında böyle bir düşünsel yoğunlaşmaya, ideoloji devrim arayışına çok katkı sunamadık. Halbuki bu görev ve sorumluluk bize de aitti. Bu sorun sadece Önder Apo'nun sorunu değildi; hepimizin sorunuydu. Onu yapamadık. Dahası, Önder Apo'nun yaptığını anlama, özümseme ve uygulamada da gerekli duyarlılığı, etkinliği ve başarıyı gösteremiyoruz. Son yirmi yıl bu bakımdan çok ders çıkartıcıdır. Değil Önder Apo'nun ideolojik bunalımı aşmak üzere ideolojik devrim yapma çalışmaları katkı sunalım, Önder Apo'nun ideolojik devrimini Kürt halkına, kadınlarına, gençlerine, insanlığa taşıyamada da rolümüzü oynayamıyoruz. İdeolojik devrime karşı, yeni paradigmaya karşı bir tür direnç oluyor. Bu bilinçli ve planlı bir şey değil, fakat başka şeylerden etkilenmenin ortaya çıkardığı bir durum. Bu nedenle yeni paradigmanın örgüt ve eyleme dönüşmesini, dolayısıyla PKK'nin 90'dan itibaren içine girdiği değişim ve dönüşümün yeni paradigma temelinde pratik mücadele yürütme yol yöntemiyle gerçekleştirmeyi başaramadık. Eğer onu yapmış olsaydık,

zaten böyle bir PKK toplantısına gerek kalmayacaktı. Önder Apo "PKK'yi kongreye feshediyorum" demek durumuna da düşmeyecekti. Şimdi bazılarımız "böyle nasıl oldu?" diye sorabiliyor. Evet bunun bu duruma gelmesinde kuşkusuz düşmanın da payı var, fakat bir de kendi payımız var, kendi payımızı görmemiz lazım. Elbette ki her şeyi düşmanla izah edemeyiz ve düşmanı sorumlu gösterip işin içinden çıkamayız. Kendimiz buna yol açtık, ideolojik duruşumuzla ve stratejiktaktik mücadeledeki yetersizliklerimizle aslında böyle bir müdahale etme, radikal karar alma, müdahalede bulunma zorunda bıraktık Önder Apo'yu. Bunların hepsi özeleştirisi konusu. Doğru anlama ve değerlendirme konusu.

Ezme, imha ve tasfiye etme saldırılarını kırdık

Şimdi bu kongreye nasıl geldiğimiz biliniyor. Bütün paradigma dışlıklara, paradigma uygulamasındaki yetersizliklere rağmen 24 Temmuz 2015 Çöktürme Eylem Planı çerçevesinde topyekûn saldırıya karşı, Devrimci Halk Savaşı çizgisindeki topyekûn direişimizin sonuçlarıdır. Gerillanın kahramanca direniş, kadın ve gençlik örgütlerimizin direniş, bunun etrafında halkımızın ve dostlarımızın direniş, 10 Ekim 2023'ten sonra geliştirdiğimiz küresel özgürlük hamlesinin sonuçları bizi buraya getirdi. Evet yeniden yapılanmayı gerçekleştirmedik, düşman saydıklarımızı yenilgiye uğratamadık, böyle bir zafer kazanamadık. Ama onların ezme, imha ve tasfiye etme amaçlı planlı saldırılarını da hep kırdık, boşa çıkardık. Bu temelde sömürgeci-soykırımcı sistemin krizini, kaosunu daha çok derinleştirdik. Bu durum başka etkenlerle de birleşince Türk egemen yapısı yeniden Önder Apo'nun kapısını çalmak zorunda kaldı. Bunda 3. Dünya Savaşı'nın bölgedeki gelişiminin, 7 Ekim 2023'te başlayan Gazze Savaşı'nın sonuçlarının, İsrail saldırıları karşısında Hamas-Hizbullah'ın darbe alması, Baas iktidarının

Suriye'de yıkılmasının sonuçlarının etkisi var. Böylece kapitalist modernite sisteminin ulus üstü sermaye çıkarları temelinde Ortadoğu'yu yeniden yapılandırması gelip İran ve Türkiye'ye dayanmış oluyor. Yani Kürdistan mücadelesine kilitlenmiş oluyor. İran ve Türkiye'de en temel değişim etkeninin Kürtler olduğunu, Kürdistan olduğunu iyi biliyoruz. Bu, Türkiye devlet yapısında büyük bir beka korkusu ortaya çıkardı. Devlet Bahçeli'nin girişimleri böyle ortaya çıktı. Önder Apo da bu gelişmelerin sonuçlarını değerlendirerek, yeni paradigma temelindeki tam başarıya ulaştıramadığımız değişim dönüşümü, yeniden yapılanmayı radikal karar ve tutumlarla gerçekleştirmek üzere girişimde bulundu ve bizi böyle bir kongreye taşıdı.

Evet bu kongre Birinci Kongreye benziyor dedik, ama nasıl? Orada yeni bir başlangıç için büyük bir irade vardı, burada o başlangıcı tarihsel olarak sonlandırma temelinde büyük bir irade var. Fakat bu sonlandırıp bitirme değildir. PKK'nin kuruluşundan çok daha güçlü ve iddialı bir biçimde yeni çıkışlar, kuruluşlar için ön açma, zemin oluşturma üzere bir sona erdirmeye oluyor. Bu kongreyi bu anlamda doğru anlamamız gerekiyor.

Daha büyük kazanmanın imkan ve fırsatı var

PKK'nin örgütsel yapı olarak feshi nedir, ne anlama geliyor? Temel mücadele olarak silahlı mücadeleyi sona erdirmeye ne anlama geliyor? Bazıları Kürt Özgürlük Mücadelesi'ni yok etme, Kürt soykırımını gerçekleştirmek üzere faydalanmak isteyebilirler; böyle ele alanlar çoktur. Fakat bu bir mücadele işidir. Kim doğru anlar, başarıyla mücadele yürütür, etkili olursa; yerinde ve zamanında yeterli hamle yapmayı gerçekleştirirse o kazanacaktır. Bu anlamda elbette riskler çoktur, tehlike var. Hiç kimse bu tür adımların, girişlerin risksiz tehlikesiz olduğunu söyleyemez. Ama daha büyük kazanmanın imkân ve fırsatları da var. Hangisinin gerçek-

leşeceği biraz da bizim durumu-muza, yürüteceğimiz mücadeleye, duruşumuza, tutumumuza bağlı. Doğru durduğumuz, süreci doğru anladığımız, onun üzerimize yüklediği sorumlulukların gereğini tüm Apocu militanlar olarak doğru ve başarılı bir biçimde yerine getirdiğimizde kazanan kesinlikle biz olacağız. Buna kesinlikle inanmak lazım. Bu temelde kendine güvenmek gerekli. Fakat bu her koşulda böyle değil. Kendiliğinden olacak bir durum değil. Büyük bir mücadeleyle olacak. Bunun karşıtı da yani riski ve tehlikesi de var. PKK'yi tümünden yok edip dağıtmak, PKK'nin feshi üzerinden Kürt örgütlülüğünü-bilinçliliğini ortadan kaldırmak, asimilasyonu Kürt soykırımını gerçekleştiren başarıya götürmek isteyenler de az değildir. Hem Türkiye ortamında var hem de Kürdistan'ın içinde var. Kürtçülük yapıyor görünenlerin aslında pratikte yaptıkları böyle bir soykırıma hizmet oluyor. Bunu isteyen bölgesel ve küresel güçler var. Bu temelde Kürdistan üzerinde yürütülen büyük bir mücadele var. Önder Apo üç stratejik duruşu tanımladı: İsrail duruşu, İran duruşu, Türkiye duruşu. Hepsisi de birer duruş, mücadele gücü. Ortak sistem içinde yer alıyorken ama çok yoğun bir biçimde çıkar çatışması sürdürüyorlar. Bunu Önder Apo Türkiye'nin demokratikleşmesi temelinde Türkiye üzerinden çözüme götürmek, o çözümü İran'a da, Arap sahasına da, hatta İsrail'e de yaymak, bütün Ortadoğu'ya yayarak bölgesel bir harekete, Demokratik Ortadoğu Birliği'ne, konfederalizmine ulaştırmak istiyor. Bu çok önemli bir hedef, açık bir durumdur. Ama büyük bir çabayla, mücadeleyle karşıtların saldırılarını kırmayı bilen, onların etkisi altında kalmayan, yerinde zamanında doğru ideolojik-politik-eylemsel hamleler yapmayı bilen bir mücadeleyle gerçekleştirecek.

Apocu paradigmada sağlam durmalıyız

Şimdi böyle bir süreçteyiz. Kongremiz böyle bir gerçekliği anlama,

böyle bir mücadele sürecini yeni yöntemlerle geliştirmenin önünü açma kongresi oluyor. 47 yıllık PKK kimliğiyle Apocu Hareket'in yürüyüşünü sona erdirerek, Apocu demokratik toplum çizgisinin, özgürlük ve demokrasi çizgisinin, demokratik uygarlık çizgisinin yeni yöntem ve örgüt biçimleriyle, yeni stratejilerle daha etkili-aktif biçimde gelişip başarılar kazanmasının önünü açmak için bunu yapıyor. O halde bu gerçekleri iyi görüp doğru anlamalıyız. Bunların başarısı kesinlikle bize bağlıdır. Elbette Demokratik siyaset daha öne çıkacak, kadın ve gençlik hareketleri, ideolojik çalışmalar daha fazla rol oynayacak, bu tür örgütlenmeleri, mücadeleleri geliştirmeye çalışacağız. Bütün ezilenler, kadın ve gençler, işçi ve emekçiler, halklar söz sahibi olacak, rol oynayacak. Fakat bunlar içerisinde öncü militanın, örgütlü ve eylemli kılınmış hakikat olarak kadronun rolü, öncü militanlığın, öncü sosyalistliğin rolü bitmiyor. Dahası geçmişte başaramadıklarını başarıya düzeye getirme görevi ve sorumluluğu yükleniyor. Bu nedenle yanlış anlama olmamalı. Özgürlük militanlığının fedailiğinin rol ve misyonunu yeni süreçte doğru ve etkili bir şekilde yerine getirebilmeliyiz. Bunun için ne gerekli? Apocu paradigmada sağlam durabilmeliyiz. Yeni mücadele ve çalışma yöntemleriyle devrimcilik yapmaya, çok yönlü devrimci olmaya açık ve hazır olmalıyız. En önemlisi de bir resmiyet olmadan da düşüncenin ve ideolojinin gücüne dayalı olarak örgütlü bir güç olmayı sürdüren konumda olabilmeliyiz, bunu başarmalıyız. Böyle bir sürece giriyoruz. Bürokratik bir yaklaşımla yönetilen olursak bu dönemi başaramayız. Ama öyle olunmazsa tıpkı önderliksel çıkış döneminin ideolojik-siyasi gelişme döneminin Apocu hareket kadroları gibi Önder Apo'nun düşünsel ve yönetsel gücüyle kendimizi örgütlü kılsak o zaman kesinlikle başarırız.

Bu bakımdan geçmiş pratiklerden önemli dersler çıkartmalıyız. Onları doğru devrimcileşme, Önderlik çizgisinin doğru militanı olma nokta-

sında derin bir eleştirel-özeleştiril sorgulamadan geçirmeli ve kendimizi yenilemeliyiz. Önder Apo bunu istiyor. Bizim çok derin bir eleştirel-özeleştiril yoğunlaşma yaşamamız, geçmişin derslerini doğru çıkarmamız, hata ve eksiklerini nedenleriyle bulup gideren ve bu temelde zihniyet olarak, ideolojik duruş olarak, tarz-yöntem olarak kendini yeniden yaratan -Önder Apo 'kendini yeniden inşa eden' diyor-militanlar olmayı kesinlikle gerçekleştirmemiz, başarmamız gerekiyor. Bu temelde militanlar olarak bunu başarmamız gerekiyor.

Bunu yaparsak ve Önder Apo'ya doğru katılan Apocu militanlar olmayı başarıyla gerçekleştiresek, buradan bizim kazançlı çıkacağımız, Kürt özgürlüğünün, Türkiye ve Ortadoğu demokratikleşmesinin yaratılmasıyla çıkacağımız kesindir. Buna da sonuna kadar inanalım, güvenelim. Bu anlamda görev ve sorumluluk herkesindir. Şimdiye kadar her şeyi Önder Apo'ya yükledik; artık biraz biz anlayan ve yapan olabilmeliyiz. 'Örgüt bilir' diyerek her şeyi yönetimden bekledik. Yönetimle doğru yürümek iktidarcı devletçi siyasetle olmak demektir. Önder Apo 'peki beni kim yönetiyor, bana kim yön veriyor, ben nereden kendimi eğitiyorum' dedi. Önder Apo bunu düşüncenin gücüyle, ideolojinin gücüyle yapıyor. O halde bizi kim yönetecek? Apocu çizginin özü, gücü yönetecek, içeriği yönetecek, çizginin kendisi yönetecek. Böylece her birimiz doğru anlayan ve başarıyla pratikleşen olmayı başaracağız. Eleştiri-özeleştirisi bu temelde kendini yenilemek ve başarı elde etmek içindir. Tekrar ediyorum; bunları gerçekleştirdiğimizde kesinlikle başarılı olacağız. Buna inanalım. Bu kongre böyle bir inancı ve güveni kesinleştirsin. Kongre kararlarının esasını bu oluştursun. Tüm yoldaşlar anlayış düzeylerini, kavrayışlarını bu temelde geliştirsinler. Katkılarını, katılımlarını bu temelde yapsınlar ve kongremizin başarısını sağlayalım.

Bunlar temelinde bir kere daha 12. Kongre çalışmalarımıza yönetimimiz ve hazırlık komitemiz adına başarılar diliyorum.

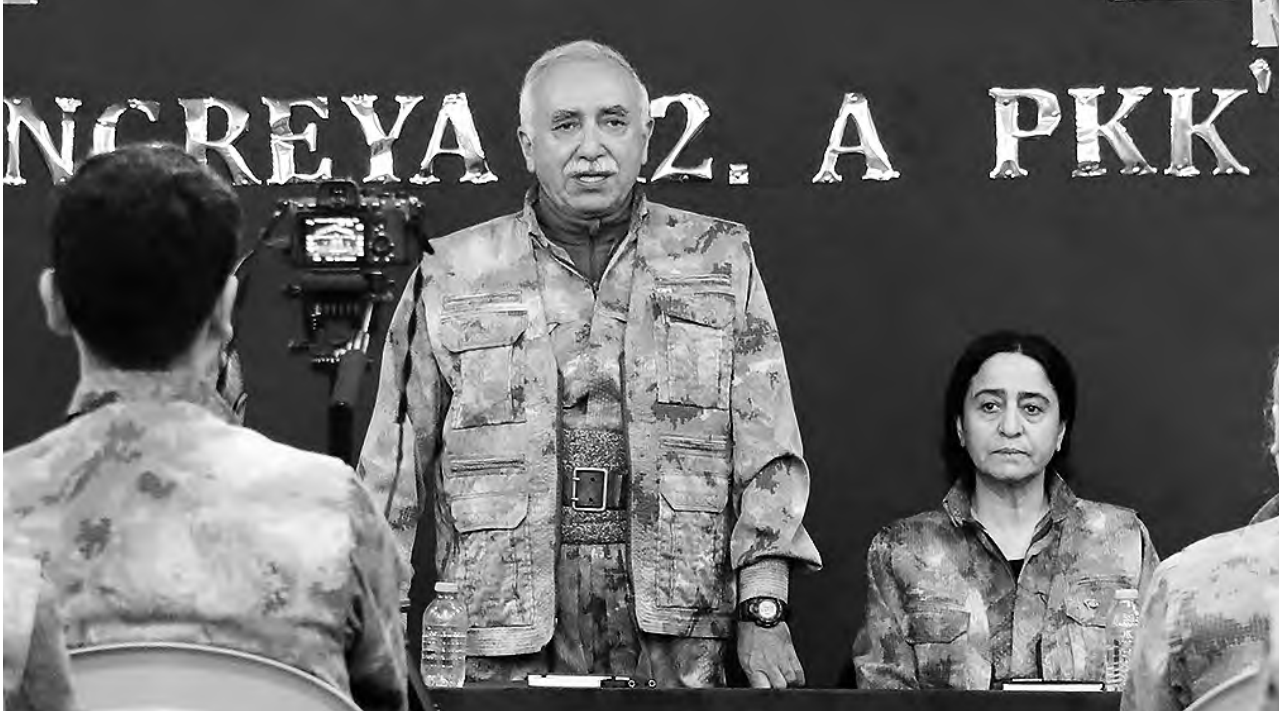

AÇILIŞ KONUŞMASI -II-

MURAT KARAYILAN

PKK'nin 12. Kongresi'ni açıyoruz. PKK'nin 12. Kongresi, Önder Apo'nun hazırlık ve emeği sonucu oluştu. Toplanma ve kongrenin gelişimi için Önder Apo büyük bir emek verdi ve çok çaba gösterdi. Öncelikle kongre delegeleri adına Önder Apo ve amansız İmralı direnişini selamlıyoruz. Bağlılık ve saygımızı belirtiyoruz. Bütün devrim şehitlerini Fuat (Ali Haydar Kaytan), Ali Rıza Altun ve Sırrı Süreyya Önder yoldaşlar şahsında anıyoruz. Bütün Kürdistan şehitleri anısına iki dakikalık saygı duruşuna davet ediyoruz. Şehitlerin anıları yolumuzu aydınlatacaktır.

Direnişimizin temel taşlarından Mayıs ayı şehitler ayıdır. Bütün Mayıs ayı şehitlerini ve devrim şehitlerini, Haki Karer arkadaş şahsında Fuat yoldaşa kadar bütün şehitleri saygı ve minnetle anıyoruz. Önder Apo, PKK'yi şehitler partisi olarak belirtti. Çünkü PKK adı bile yasak olan bir coğrafyada tarih sahnesine çıktı. Her şey emek, direniş ve kanla kuruldu. Bu yüzden PKK şehitler partisi olarak tanımlandı. Her şey Önderlik ve şehitlerin emekleriyle oluşturuldu. Bu tarihi süreçte bu kongreyi toplayabildiysek, bu kahraman şehitlerin ve Önder Apo'nun emeklerinin sonucudur. Kurulştan bugüne bütün çalışmaların yürütülmesinde temel rol şehitlerin oldu. Biz her ne kadar üzerine konuşsak da yetmeyecektir. Son şehitlerimiz ve ilk şehitlerimiz birbirine çok benziyor. İlk şehidimiz Haki yoldaş ve Kemal Pir, Önder Apo'nun ilk tanıdığı arkadaşlardı. Sonra Kürt olarak ilk tanıdığı kişi Heval Fuat'tı. Hepsisi 1972'de tanıştı. Rêber Apo'nun bu arkadaşları tanıması grubu kurmasının zemini oldu. Bu yüzden çok anlamlıdır. İlk tanımada, ilk merhabada aralarında derin bir yoldaşlık oluştu, gruplaşmanın ve daha sonra da PKK'nin mayası oldu. Burada hem enternasyonal yoldaşlar olarak Haki ve Kemal arkadaşların rolü vardır, hem de Dersim'de katliamdan geçen bir yoldaş olarak grubun kurulması ve yürütülmesinde bugüne kadar Fuat arkadaşın rolü oldu. Şüphesiz burada geniş bir şekilde açamayız ancak Fuat arkadaş direnişimizin temel taşlarından. Birçok kişi gibi örgütsel ve maddi bir otorite olmaya çalışmadı; manevi bir otoriteydi. Hepimiz için maneviyat kaynağıydı. Örgütsel, ideolojik ve felsefi açıdan sorun yaşandığında Fuat arkadaşına başvurulurdu. Ben kendim öyleydim, biliyorum birçok arkadaş da ona danışıyordu. Manevi bir güç, PKK'nin ruhu ve özüydü. Her şeyiyle katılıyordu. PKK'liliği bir aşktı. Bunu Fuat yoldaşta görebilirdik. Aşk bir insanı nasıl daha fazla PKK'li yapar, tanıtır ve öğrenir onda bunu görüyorduk. Önderliği ve Fuat arkadaş birbirinden ayıramayız. Hangi saatte yanına gitmeniz onun yanında Önderliğin kitaplarını görürdünüz. Yaşamda ve harekette Önderlikle bir olmuştu. Bu yüzden büyük bir maneviyattı. Önderliğin felsefesini öğretme noktasında çok derindi, hepimiz ondan çok öğrendik. Üzerimizde emeği çok fazladır. Teorik olarak derindi, şiirsel, edebi yönleri vardı; felsefede derinleşmişti ve bunların hepsini yoldaşlığın hizmetinde kullanılıyordu. Gece gündüz öğretmek için büyük çaba harcıyordu. Gerçekten de Önderliğin ve çizginin güçlü bir sözcüsüydü. Zaten son olarak Önderliğin görevlendirmesi

de bu çerçevedeydi. Yani KCK Genel Başkanlık Konseyi üyesi olarak Önder Apo'nun yardımcısı olarak belirlenmişti. Çok şey söylenebilir. Hem grubun ilk oluşum aşaması hem de PKK'nin kuruluşunda öyleydi.

Bilindiği gibi PKK 2002'de feshedildi. Daha sonra PKK'nin yeniden inşası gündeme girdiğinde, yeniden inşa komitesinde yer aldı. Viyan, Nuda ve Doğan arkadaşlarla birlikte büyük bir emek verdiler. Zor bir süreçti, ideolojik ve örgütsel sorunlar, örgüte yönelik saldırılar vardı. Heval Fuat bu saldırılara karşı esas sütunlardandı. Bir kez daha PKK kuruluşunda temel bir rol oynadı. Ne kadar dile getirsek azdır. Zaten belgelerle geniş bir şekilde işlenecektir.

Önder Apo'nun çizgisini korudu

Heval Rıza da PKK'nin kurucularındandı. Daha ideolojik grup döneminde, ideolojik çalışmalarda önce Haki Karer arkadaşı ve Önderliği tanıdı. Ankara Tuzluca'yı'da çevresi vardı. Grup küçüktü, grubun yerleşmesi için annesi ve ailesiyle birlikte önemli bir rol oynadı. Grubun oluşturulmasında ve partileşmede büyük bir emeği oldu. Rıza arkadaş ilk yıllarda duruş ve askeri eylem boyutuyla öne çıktı. O zaman düşman da çok gündemleştirdi. Ortaya dev bir şirket adına çıkmıştı. Kürdistan'ın birçok yerinde eylemlere katıldı. Siverek direnişine katıldı, sorumluydu ve esir düştü. Esir düştüğü zaman düşman 120 gün soruşturmada tuttu, Kürdistan'ın her yerini gezdirdi; çünkü her yerde çalışmış ve eylem yapmıştı. Ancak o kadar direndi ki düşman bir şey tespit edemedi. Tarihimizde önemli bir yeri vardır. Hem zindanda hem de dışarıda yer aldı ve emek verdi. Belki bazen eleştiriliyordu, eksiklikler oluyordu, hepimizin oldu ama heval Rıza kendini çabuk toparladı hareketin eleştirilerini dikkate aldı. Böylece Önder Apo'nun çizgisine bağlılığını belirlendi. Önder Apo'nun çizgisini korudu; duruş, emek ve çabasıyla bağlılığını ispatladı.

Düşman için bir hedefti şüphesiz. Son olarak dış ilişkilerde sorumluydu. Birçok arkadaş tanıyor; tartışmalarda, politik yaklaşım ve manevralarda uzmandı. Çabuk anlama, cevap verme ve tutum geliştirme noktasında ustaydı ve bu nedenle hedefti. Düşman dış ilişkiler komitesini hedef aldı ve saldırı sonucunda ilk arkadaşlarımızdan Sinanê Sor, Serhat, Navdar komite üyesi arkadaşlardı ve bir arkadaş daha şehit düştü. Rıza arkadaş yaralandı fakat bir süre sonra Baz arkadaşla birlikte

başka bir saldırıda şehit düştü. Bizim için önemli bir kayıptı.

Bu arkadaşların PKK'nin kurulmasından şimdiye kadar büyük emekleri oldu ve asla unutulmayacaktır. Hareketin kuruluşunda temel direklerdendirler. Yalnızca bir toplantıda yerini almadılar, bütün ailelerini ve yaşamını verdiler. Heval Fuat ve Heval Rıza her şeylerini devrimin hizmetine koydular. Başka bir platformda bu arkadaşları daha fazla anlatabiliriz, burada ne kadar anlatsak da az kalır.

Sosyalist bir insandı, yaşamı da öyleydi

Diğer bir arkadaş Sırrı Süreyya Önder özel bir kişidir. Daha önce Dev-Sol'da, askeri kanatta yer almıştı. Esir düştü, 7-8 yıl zindanda kaldı. Birçok açıdan yetenekliydi; yazarlık ve sanatçılık noktasında, kültür derinliği açısından derindi. Ben de yakından tanıyordum. Her geldiğinde illa bir gece kalıyordu; sabaha kadar tartışmalar yapıyorduk. PKK ve Önder Apo'yu tam anlamak ve tanımak isteyen bir arkadaştı. Rêber Apo'ya çok bağlıydı ve etkilendi. Geldiğinde kendisinin kanser olduğunu ve ömrünün 2-5 yıl arası kaldığını söylemişti. Ancak çözüm çalışmalarında yer alacağını söyledi. Kalp hastalığı da vardı. Fakat müdahale edildi mi bilemiyoruz, şüpheler var zaten örgüt açıklama yaptı. Araştırma konusudur. Önemli bir rol oynadı, becerikli bir insandı. En krizli dönemleri yumuşatma, diyalog ve çözüm üretme yeteneğine herkesle konuşabilme kabiliyetine sahipti. Diyalog uzmanıydı; kültür derinliği en üstten en alta kadar herkesle konuşmasına zemin veriyordu. Sosyalist bir insandı, yaşamı da öyleydi. Tüm sanatçılar zenginleşiyor, o da sanatçıydı ancak bir sosyalist olarak yaşıyordu, maddiyata önem vermiyordu. Fakir bir ailedendir, babası küçükken vefat ediyor ve Önder Apo gibi emeğiyle okuyor ve çalışıyor. Kendini böyle geliştirmişti. Enternasyonal bir arkadaşta, Türkmen olarak Ermeni, Kürt, Asuri, Süryani halkların direnişine sahip çıkıyordu. Bizim için büyük bir kayıptır. Bugünden itibaren halkımız şehirlerde onun için üç gün yas tutacak. Dün zaten büyük bir merasim yapıldı. Ona layık şekilde gerçekleştirildi. Önder Apo hastaneden ve şehit düştükten sonra iki kere mesaj gönderdi "Barış ve Demokrasi şehididir" dedi. Büyük emek verdi. Yine örgütümüz de açıklama yaptı. Türk ve Kürt, sağ ve sol herkesi topladı ve birleştirdi. Önyargı

ve mevcut bariyerlerin yıkılmasında bu hastalık ve şehadet önemli bir rol oynadı ve oynamaya da devam edecek. Kürt halkının mücadelesine olan önyargı ve bariyerlerin yıkılmasında, Sırrı Süreyya Önder arkadaşın duruşu, direnişi ve mücadelesi önemli bir rol oynadı. Çalışmalardayken hastalandı. Şimdi dünya ve birçok kişi ondan bahsediyor. Müstesna ve güzel bir insandır. Önder Apo'ya, gönül vermiş bir insandır; bağlıdır. Bu yüzden kendi yaşamını bir tarafa koymuştu. Tedavisini olması gerekiyordu ancak bir kenara bıraktı ve Önder Apo'nun talimatlarına göre hareket etti. Onu da minnetle anıyoruz, bu örgütün bir kadrosu gibi rol oynadı ve çalıştı. Bu temelde bu arkadaşlar şahsında tüm kahraman şehitlerimizi bu yoldaşlarımız şahsında saygı ve minnetle anıyoruz.

Bu ayda PKK'nin 12. Kongresi'nin başlaması anlamlıdır. Kahraman şehitlerimizin anısına, şehitler ayında, 5 Mayıs'ta bu kongre başlıyor.

Değerli arkadaşlar; PKK'nin 12. Kongresi sıradan bir kongre değildir. Mücadele tarihimizde en önemli ve tarihi halkadır. Önder Apo'nun çıkışı üzerinden 52 yıl bir ay ve 2 hafta geçti. Fakat Önderlik normal bir ülkede yola çıkmadı. Yok olmanın eşliğinde, asimilasyon ve katliam politikalarının olduğu bir ülkede çıkış yaptı. Özellikle Bakurê Kurdistan'da Kürt halkını yok olmanın esigine getirmişti. Adeta ölüm döşeginde inliyordu. Kimse adını bile söyleyemiyordu. Bu şartlarda Rêber Apo'nun çıkışı oldu, Heval Haki ve Fuat arkadaş'ı tanıdı, ilk arkadaşlar olarak yola çıktılar.

Bilindiği gibi -ilk beş yıl ideolojik çalışmalar olarak adlandırılıyor- ısrarlı ve emek verilen bir çalışma yürütüldü. Partileşmenin temeli böyle oluşturuldu. 27 Kasım 1978'de PKK resmi olarak kuruldu. 47 yıldır bu isimle hareket ediyoruz. PKK kuruluşuyla Kürdistan'da direnişi geliştirdi; Hilvan, Siverek ve Kürdistan'ın bir çok yerinde direnişi yükseltti. 12 Eylül faşist cunta müdahalesi oldu ancak o da Önder Apo'nun çabalarını ve PKK'nin yürüyüşünü durduramadı. Filistin'deki hazırlıklardan sonra yeniden ülkeye dönüş ve ölümsüz komutan Heval Egîd öncülüğünde 15 Ağustos 1984'te tarihi çıkış yapıldı. Öncesinde Mazlum, Hayri, Kemal ve Ferhat arkadaşlar öncülüğünde zindan direnişi yaşandı. Onların anısına sahip çıkış vardı. PKK dağda ve zindanda destan yazdı. Bu kendisiyle Kürdistan'ın dirilişi geliştirdi. Ölümün eşliğindeki halk ayaklandı, kendisine sahip çıktı, sokaklara döküldü, tüm tehlikelere

karşı göğsünü siper eden yeni bir toplum oluşturuldu. Zihinsel, toplumsal devrim oldu. Demokratik bir toplum oluştu, bu temelde kadın devrimi oluştu. Devrimde kadın öne çıktı. Böyle büyük değişiklikler yaşandıktan sonra askeri mücadele rolünü oynadı ve başarılı oldu. 90'lı yıllarda bu rolünü tamamlamıştı. Bu çerçevede Önderliğin girişimleri oldu, 1993 yılında ilk ateşkesin ilan edilmesi gibi Kürt sorununu masaya getirdi. Fakat bilindiği gibi devlet içerisinde Önderlik "norm devlet ve gizli devlet yapıları var" diyor, gizli devlet müdahale etti. Turgut Özal Eşref Bitlisi ve bütün ekibi tasfiye edildi. Yani Önder Apo daha 90'lı yıllarda değişimi yapmak istedi. O zaman Önderliğin bir devlet kurma değil, devletle çözüm çabaları geliştirdi. Zaten o zaman siyasi anlamda değişim başlamıştı. Ama örgütsel ve yöntem olarak değişimin gerçekleşmesi için geliştirilen çabaların hepsi devletin saldırılarıyla karşı karşıya kaldı. 95-96'da devletin saldırıları sonuç almadı, Erbakan'a mektuplar gitti ve daha sonra bir şekilde görevden alındı. 98 ateşkes çağrısı Komplö ile cevaplandı. Ancak Önder Apo değişim yaklaşımında ısrar etti, vazgeçmedi. Bilindiği gibi 99'da silahlı mücadele durduruldu. Daha sonra 2002'de PKK feshedildi, amaç değişim-dönüşüm ile yeni bir dönemi açmaktı. Ancak o da büyük müdahalelerle yüz yüze kaldı, tasfiyecilik ortaya çıktı; hem içeride hem dışarıda büyük tehlikeler oluştu. Nasıl ki 99 komplosu Önderliği esir alıp hareketi tasfiye etmek istediye de, bu kez tasfiyecilik ile hareketi Önderliğin çizgisinden çıkarmak istediler. Bu yüzden Önderlik PKK'yi yeniden kurmaya mecbur kaldı. O komite, çare olarak tasfiyeciliğin tasfiyesi için böyle gündeme girdi. O dönem Önder Apo böyle bir çözüm yolu buldu. Yine aynı çerçevede bütün değişim dönüşüm girişimleri ve çözüm tasfiyecilik yaklaşımlarıyla yüz yüze kaldı, 1 Haziran tarihi hamlesi gündeme girdi. Daha sonra yeniden 2009, 2013-2015 girişimleri oldu. AKP iktidarı ve devleti bu süreçleri yine saldırılarla boşa çıkardı. Böylece Önderliğin 90'larda yapmak istediği değişim gerçekleşmedi.

Değişim-dönüşüm hep Önderliğin gündemindeydi

Burada birinci sebep devletin saldırılarıdır. Yani devlet bu değişim-dönüşüm süreçlerini kendisi için fırsat olarak kullandı ve örgütü tasfiye etmek istedi.

İkinci sebep bizdik. Biz de Önderliğin bu değişim-dönüşüm çabalarına istendiği kadar cevap olamadık, her şeyi yarım bıraktık ve değişim-dönüşümü istendiği gibi tamamlamadık. Biz de bu tıkanmanın bir tarafı olduk. Genel olarak sebepleri böyledir. Ancak reel sosyalizm yıkılmıştı, ulus-devlet üzerine kurulu sosyalizm kırıldı, ideolojik kriz oluştu. Bu Önderliğin yoğunlaşmasını daha da derinleştirmesine neden oldu. Önderlik İmralı'da derinleşme fırsatı buldu. Böyle söylenebilir. Yalnızca PKK ve Kürdistan değil, onların şahsında sosyalizmin bütün sorunları üzerine yoğunlaştı ve yeni bir çizgi oluşturdu. Önderlik ilk yılları 2003-2004 olarak başlatıyor, 5. Savunmaya kadar 2010-2011 sürecine kadar olan süreç yeni paradigmayı tamamlama sürecidir. Kadın devrimi,

Ekolojik ve Demokratik Paradigma'nın kapitalist moderniteye karşı demokratik modernitenin inşası. Ulus devlet sosyalizmine karşı, demokratik toplum sosyalizmi üzerine kuruludur. Böylece yeni bir çizgi geliştirdi.

Bu çizgi artık eski ve reel sosyalizm çizgisindeki ilk çerçeve doğrultusunda yürümüyordu. Bu nedenle Önderlik değişim dönüşümü her zaman gündeminde tuttu.

Ancak Türk devleti son on yılda, daha önce Oslo süreci vardı iki buçuk ya da üç yıl sürdü, aslında o zaman da bir mutabakat oluştu ve protokol belirlendi ancak devlet kabul etmedi, cevap vermedi. Daha sonra Dolmabahçe Mutabakatı da aynı şekilde gelişti ve bize karşı çöktürme eylem planı oluşturuldu. Türk devleti bu planı NATO desteği ve işbirliği Kürt ayağıyla geliştirdi. NATO savaşta en etkili silah olan SİHA'ları yapma formülünü Türkiye'ye verdi. Bu şekilde savaş dengesini değiştirmek ve inisiyatifli Türk ordusuna vermek istediler. Biz de özyönetim direnişleri ve tarihi 2016 direnişiyle birlikte dış müdahaleler de gelişince, 2017-18 ve 19'da büyük direnişler yaşandı.

Aynı zamanda Rojava üzerine de saldırılar oldu. Bir taraftan DAİŞ saldırıları devam etti, başkentleri düşürüldü, Baxoz direnişine kadar gitti. DAİŞ tasfiye edildi ama aynı zamanda Türk devleti Efrîn, Serêkanî ve Girê Spî'yi işgal etti. Aslında uluslararası bir çerçevesi de vardı; kendi içinde çelişik görünüyordu ama çelişik değildir. Örgütün merkezi gücünü tasfiye etmek istediler. Bu yüzden 2018'den sonra işbirlikçi-ihanetçi çizgi KDP'yi daha çok gündeme ve devreye koydular. Amaç tasfiye etmekti; 2017'de tasfiye edeceğiz diyorlardı. Ancak buna karşı devrim de direndi, taktik açılım gelişti. Yalnızca yer üstünde değil yer altında da gelişti. Düşman bizi teknikle yok etmek istedi. Düşmanın bu tekniğine karşı, teknik yoğunlaşmalar ve bu açıdan cevap olunacak yoğunlaşmalar üzerine derinleşildi. Bir düzeyde düşmanın tekniğine cevap olabilecek teknik geliştirildi. Kürdistan gerillasında da hem Apocu fedai ruhta bir yükseliş oldu hem de yön-tem konusunda bir düzey oluştu. Böylece onlar da tıkandılar ve sonuç alamadılar, başaramadılar. Çünkü tamamen yok etmek istediler, olmadı, fakat tarihi bir direniş de yaşandı.

Önder Apo'nun paradigması dünyaya yayıldı

Yani sıra bölgede çok çeşitli siyasi gelişimler oldu. Ortadoğu bir merkezdir ve onun merkezinde de Kürdistan var. Burada 3. Dünya Savaşı yürütülüyor. Bu dengeler Türk devletini korkuttu. Hem bölge değişti hem de örgütü tasfiye edemediler. Onlar cumhuriyetin 100. yılında zaferlerini ilan etmek istediler fakat yapamadılar. Sonuç alamadıkları için Ekim ayında Devlet Bahçeli, devlet adına bilinen çağrıyı yaptı. Yeni bir yol aramaya mecbur kaldılar. Önder Apo da daha önce söylediğimiz gibi zaten değişim çabası gösteriyordu ve diyor ki "bu son on yıl üzerinde çok durdum, dersimi iyi çalıştım." Önder Apo da değişim için hazırdır. Bahçeli de çıkış yaptığı zaman Önderlik bunu bir fırsat olarak kullanmak ve uzun süredir yoğunlaştığı değişime başlıyor. Yani PKK'nin feshi olmazsa olmaz bir şekilde kaç aydır gündeme girdi. Çünkü dediğimiz gibi Önderlik yeni bir demokratik ulus ve toplumsal sosyalizm çizgisi oluşturdu. Bunun için de PKK'nin değişmesi gerekiyor. Önder Apo'nun paradigması artık Kürdistan sınırlarını aşmış ve dün-

yaya yayılmış. PKK'nin çerçevesi artık dar geliyordu, aşılması gerekiyordu. Bu yüzden bu fesih kaç aydır temel gündem oldu.

Aynı şey mücadele yöntemleri için de geçerlidir. Silahlı mücadeleyi resmi olarak 41 yıldır yürütüyoruz. Heval Haki'den Sara'ya, Delal, Atakan, Adil, Nûda, Reşit, Rojîn, Fuat ve Rıza arkadaşlara kadar, yine son şehitlerimiz Gabar, Besê ve Mitra arkadaşlara kadar büyük şehitler verdik. Çok tarihi direnişler yaşandı. Bu 41 yılda sonuç olarak toplamda 35 bin kadro-savaşçı şehit verdik. Sivil ve yurtseverleri hesaplarsak 45-50 bin şehidimiz var. Hiç unutulmayacak destanlar yazıldı. Tarih adeta defalarca yeniden yazıldı. Kürdistan'da büyük ve fedai bir ruh oluştu. Zilan yoldaş şahsında gelişen fedai ruhun son örnekleri Asya Ali ve Rojger Hêlin oldular. Büyük ve fedai ruhun örneği olarak tarihe mal oldular. Büyük bir cesaret, yüksek bir ruhla bir mücadele yürütüldü. Savaşçılık ruhu çok güçlü gelişti. Belki dünyada benzerleri azdır. Ortadoğu'da olmadığını biliyoruz. Devletler DAİŞ'ten kaçıyorlardı ancak bu ruh, bu fedai çizgi önce Kobani'de sonra her yerde DAİŞ'i yendi. Gelhat, Fazıl ve Arîn'lerin ruhu bunu gerçekleştirdi. Kolay değildi. Yani silahlı mücadele büyük ve altın harflerle insanlığa ve tarihe mal olmuş direnişler oluşturdu. Böyle bir mücadele yürütüldü.

PKK yenilmezliğini ispatladı

Sonuç olarak biz düşmanı ülkeden çıkaramadık fakat düşman da bizi yok edemedi ve güçten düşüremedi. Gerçekte pata durumu oluştu. Bu son 32 yılda, yani diriliş devriminden sonra Önderliğin değişim süreci girişimleri 93'ten bu yana yaşanan savaşların sonucu budur. Gerilla, PKK kazandı. Bunu daha 90'lı yıllarda gerçekleştirdi. Daha sonra da düşman yok etmek istedi ama başaramadı. PKK yenilmezliğini ispatladı, çünkü yenilmez bir güçtür. Ama sadece yenilmemek yetmez, kazanmak da gerekiyor. Bu süreç gelişmedi. Bizim hakikatimiz de böyledir. Şüphesiz bu bizim için özeleştiri konusudur. Bu, eksikliklerin sonucu olarak böyle oldu. Ama bu savaş ortaya çok fazla sonuç çıkardı. Her şeyden önce katliamı durdurdu, Kürt halkını yokluktan varlığa, varlığını garanti altına aldı ve yenilmez bir halka dönüştürdü. Diriliş devrimi temelinde yenilenme geliştirdi, kadın devrimi ve fikir devrimi yeni bir toplum yarattı. Bu toplum bu dönemde 21. yüzyılda dönemin fikri doğrultusunda, demokratik toplum sosyalizmiyle öncülük yapabilecek bir halk oldu. En büyük kazanımı budur. Yine siyasi çözümün yolunu açtı.

PKK'nin direnişi olmasaydı, gerilla ve son olarak Zap direnişi olmasaydı, Apocu hareket Kürdistan'ın her yerinde emek ve mücadele sergilemeseydi, dostlarımız olmasaydı ve böyle Önderliğin tarihi duruşu etrafında bir olmasaydı, devlet bu şekilde Önderliğin yanına gider miydi? Gitmezdi. Önderliğin anlamlı, ısrarlı duruşu ve mücadelesi; gerilla ve halkın mücadelesi devleti Önderliğe götürdü. Bu şekilde Devlet Bahçeli devletin bir kesimi adına bu çağrıyı yaptı. Yani "Türkiye'ye dönük tehlikelere karşı iç barışımızı yapalım" dediler.

Bu temelde Önder Apo'nun çağrısı 27 Şubat'ta gelişti. Önderliğin bu çağrısı tarihi bir çağrıdır. Bu çağrı yeni bir çağın ve dönemin çağrısıdır. Ulus-devlet sosyalizmini aşma, demokratik ulus sosyalizmini geliştirme çağrısıdır. Büyük demokratik sosyalizm ve konfederalizm hamlesi çağrısıdır. Önderliğin çağrısını böyle

ele almamız gerekiyor. Yeni bir başlangıçtır. Dönemin mücadelesinin geliştirme çağrısıdır. Doğrudur, içinde fesih var, silahlı mücadelenin durdurulması var. Duygusalız da açıkça belirtmek gerekiyor. Bunlar bizde duygusalılık yaratıyor.

Tarih Önder Apo'nun haklı olduğunu gösterdi

2002 yılında da PKK feshedildiğinde çok duygusal yaklaşımlar gelişti. Daha sonra üzerine yoğunlaştık. Anladık ki esas olarak Önderliğin bir amacı var. Önderlik haklı çıktı. Uluslararası Komplo sürecinde komploşuiddet ve fedai eylemlerle karşılamak istedik ancak Önder Apo müdahale etti ve savaş durdurmamız gerektiğini söyledi. Bunu gündemimize koydu. 2 Ağustos 1999'da Önderliğin çağrısı oldu, görüşlerimiz gittikten sonra Önderlik açıklama yaptı. O bir ateşkes değildi, savaşın durdurulmasıydı. Bunu çok duygusal karşıladık, kolay hazmedemedik. Ancak tarih Önderliği haklı çıkardı. Yani doğru olanın Önder Apo olduğu ortaya çıktı. Çünkü Önder Apo görüyor; farkı görme ve dönemi okuma noktasında çok derindir ve sınırları aşıyor. Birçok kez biz o sınırlara ulaşamıyoruz. Bu yüzden bizim aklımıza ve duygularımıza göre vakti değil, yerinde değil diyoruz ancak bağlı olduğumuz için tamam diyoruz. Önderliğin bu çabalarını çok zor bir şekilde karşılıyoruz. Fakat tarih Önder Apo'nun haklı olduğunu gösterdi. Şimdi de öyle bir şey var. Birçok arkadaşın da duygusal yaklaştığını biliyorum. Ancak belirttiğim gibi önceden de böyle ele alıyorduk, gelişen mücadeleler gösterdi ki Önder Apo'nun zamanında söyledikleri haklıydı, o doğru çıktı; şimdi de böyledir.

Önderliğin tarihi bir Önderlik olarak söylediği şeyler sınırları aşıyor bunu bilmeliyiz. Farkı görüyor bu temelde yoğunlaşıyor ve adım atıyor. Bu konuda duygusalılık yaşamak, böyle yaklaşmak ya da dar yaklaşmak, tereddütlü olmak doğru değil. Bu çağrı ve dönemin yeni bir çağ için olduğunu bilmeliyiz. Ve bu çağrı yalnızca Kürdistan için değil insanlık için de önemli ve tarihi bir rolü var. Artık Kürdistan sınırlarını aşıyor. Kapitalist moderniteye karşı, demokratik modernite çizgisinin başarılı olması için bizi geriye iten ve Kürdistan'a hapseden prangaları atmamız. Önderlik bizden bunu istiyor ve feshi böyle ele almamız. Şüphesiz bu çağımızda bugün böyle geniş bir paradigma ve toplumsal sosyalizmi gerçekleştirmek ve mücadelesini yürütmek eskisi gibi silahla yürütülecek bir şey değil; bunu da görmemiz gerekiyor. Ancak biz daha başından Haki Karer'in şahadetinden bugüne varlığımız ve mücadelemiz için silah kullanıyoruz. İlk olarak Haki Karer arkadaşları kontra bir grup şehit düşürdüğünde savunma ve intikam için silah kullandık. İlk olarak PKK'nin gündemine bu şekilde girdi. Daha sonra varlığını korumak için olmazsa olmaz bir olguya dönüştü. Şimdi bırakılması gerekiyor deniliyor.

Yasal ve hukuki değişim şart

Kuşkusuz PKK 52 yıldır varlığını öz savunma yani silah ile sağlayan bir harekettir. Bugün bir anda silah bırakırsa nasıl yaşayacak? Bu tabi netleştirilmesi gereken bir konudur. Buna karşılık bizim tarafımızdaki değişiklikleri anlıyoruz. Yani Önder Apo'nun belirttiği gibi daha 90'larda PKK'nin ömrü sona erdi; bu doğrudur, buna tamamen inanıyoruz. Ancak bu değişim ve dönüşümü sağlamamız için karşı güçlerin de değişmesi gerekiyor. Zaten şimdiye

kadar sorun da buradaydı. Yani Devlet Bahçeli'nin çağrısıyla kuşku oluştu daha sonra Önderliğin emeği ve değerli şehit Sırrı Süreyya Önder ve İmralı heyetinin emekleriyle ve katkısıyla devlet yetkilileri ve toplumsal kurumlarla yapılan görüşmelerde değişim için bir zemin oluştu. Yani dönüşüm olmazsa olmazdır zaten bu kesindir. Bu kongre tarihi kararlar almaktadır. Feshetme kararı almaktadır. En azından başta inancımız bu yöndür. Yine, silahlı mücadele stratejisi doğrultusunda da kararlar almamız, bunu umuyoruz. Ancak bu karar ve silah bırakma farklı şeylerdir. Silah bırakmanın sonunda gerçekleşmesi için yasal değişimlere ve güvene ihtiyaç vardır. Önderlik değerli Şehit Sırrı Süreyya Önder'e yazdığında ve tarihi 27 Şubat açıklamasında okuduğunda hukuki boyutun gerekliliği ve demokratik siyaset hakkına vurgu yaptı. Gerçekten bu hareket bu kadar yıldır silah ve öz savunma kendi öz gücü ile kendini koruyor, yasaya dayanabilmesi ve inanması gerekiyor. Kesinlikle adım atılmalı ve değişim olmalı. Eğer iç barış deniliyorsa -ki onlar öyle söylüyor- o zaman düşmanlığın son bulmasına ihtiyaç vardır. Hala saldırılar oluyor ve kimyasal silah kullanılıyor. Şehit Besê ve Mitra 11 Nisan'da Zap Girê Cûdî'de kimyasal silah saldırısı sonucu şehit düştüler hem de ateşkes ilan etmiş olmamıza rağmen. Yani devlet zihniyetinde değişim olmalıdır. Bu inkar ve imha zihniyeti değişmeye kadar iç barış hangi temel üzerine oluşacak? İç barış sağlayalım diyenler öncelikle bu imha ve inkar zihniyetini aşmalı. Gerçekten iç barış oluşturulmalı. Yasalar da düşmancadır. Bugün Türkiye hukukundaki yasalar çoğunlukla Kürt halkının varlığını reddediyor. Bu yüzden, ancak değişim çerçevesinde devlet tarafında yasal ve hukuki değişimler olursa bu hareket silahı devreden çıkarabilir. Olmazsa çok zor olur.

Bir diğeri; bugün gerilla olarak silah kaldırmış herkesin ilk amacı Önderliğin özgürlüğüdür. Doğrudur, şimdi Önderlik bizden istiyor ve biz Önder Apo'ya sonuna kadar inanıyoruz, fakat bizim gerçekten silahsızlanmayı yürütmemiz için devlete de inanmamız gerekiyor. Ancak şimdi Türk devletinin yaklaşımları inanç sağlamıyor. Biz düz ve dar hep şüpheli değil gerçekçi yaklaşıyoruz. Yani her şeyden önce, temel olan yasadır. Bu konuda oluşmalı. Bunun temeli de dediğimiz gibi Önderliğin direnişi ve girişimleriyle, heyetin çalışmaları ve hareketimizin mücadelesi neticesinde kongre bazı kararlara gidebilir. Tabi bunu Kongre tartışacak.

Köklü bir değişimin zamanı gelmiştir

Devletin şimdiki resmi olarak yaklaşımları olumsuz olsa da, olumlular da var. Belli ki, bir kesim savaştan rant elde etmek için savaşı sürdürmek istiyor. Ancak bu kesim için savaşla sonuç alamayacaklarını söyleyebiliriz. Neden? Çünkü biz de 41 yıllık savaş tecrübesi aldık, taktik açılım geliştirdik, derinleşme yaşadık; savaşta yerde, yerin altında ve havada yürütüyoruz. Onlar bizi tasfiye edemezler. HPG Komuta Konseyi toplantısında oluşturulan yeni savaş doktrini, bu temelde yenilmez olacaktır. 100 yıl geçse de ortaya aynı sonuç çıkacaktır. Bu yüzden, Önderliğimiz doğru söylüyor. Eğer onlar böyle devam ederse, bizi yenemezler. Onlar bizi teknikle zorluyorlar, şimdi biz de ona karşı teknik geliştirebiliyoruz. Bu halkın çocukları ve dostlarının geliştirdikleri yoğunlaşma yalnızca fedai ruh ve taktik açılım değil, aynı zamanda teknik alanında

da bazı gelişimler yarattılar. Halkımız da bizimledir. Bu yüzden diyoruz bizi yenemezler. Bu hareket yenilmezliğini ispatlamıştır. Bu halk da yenilmezdir. Bu halk Rêber Apo öncülüğünde barışı yapmayı ve iç barışı gerçekleştirmeye gerçekten hazırdır. Bu yüzden devletin de böyle yaklaşması gerekiyor. O 'silahla bitireceğiz, zaten bitirmişiz, savaşamayacak hale getirmişiz' diyen zihniyet operasyonla sonuca gideceğini düşünüyor ancak bu çözüm aklı değil ve doğru değil. Şimdi Kürdistan Özgürlük Gerillası yeniden yapılanma ve Kuzey'de yeni bir gerilla oluşturma noktasında belli bir düzeye ulaşmıştır. Yıllardır bu temeli oluşturduk. Kuzey'de de yeni yöntemle, öz savunmaya dayalı savaş doktrini çerçevesinde yeni bir mücadele yürüterek her yerde gerilla savaşı geliştirilebilir. Dönemin yol ve yöntemleriyle gerilla savaşı sürdürülebilir ve bir kez daha yenilmezliğini gösterebilir. Ancak Önderliğin de belirttiği gibi, artık bunun zamanı geçti. Bu nedenle değişime ihtiyaç var. Silahlı mücadele stratejisini sonlandırmaya inanıyoruz, ancak devlet kabul etmez ve gerekli yasal değişimleri sağlamazsa, savaşta ve düşmanlığı bitirme noktasında inandırıcı adımlar atmazsa, pratik olarak bu gerçekleşmez.

Kongre bu çerçevede tartışacak. Köklü bir değişimin zamanı gelmiştir. Önderliğin perspektifi ve talimatları bizim için esastır. Buna göre hareket etmeli ve gerekli tartışmaları yürütmeliyiz. Bütün arkadaşlar buna istediği gibi katılmalı.

Bu Kongre ilk başta da söylediğimiz gibi sıradan bir Kongre değildir. Mücadelemizde çok önemli bir dönemdir. Bir çağ kapatıyor ve yeni bir çağ açıyor bu bir son değil, başlangıçtır. Ancak bu her şey eskisi gibi olacak anlamına gelmiyor. Hayır, eski şeyler yıkılacak. Fakat özgürlük ve Apocu hareket, halkımız ve bölge halkları için yeni bir çağdır. Böyle ele almamız ve yaklaşmamız gerekiyor.

Devrimci yürüyüşümüzün bu tarihi ve önemli döneminde tüm arkadaşların sorumlu yaklaşmasına ihtiyaç vardır. Özellikle kongrede hazır olan delegeler arkadaşlar sorumlu yaklaşmalı. Her arkadaş kendini görevli görmeli ve yalnızca burada kendileri değil, geldikleri yerdeki arkadaşları temsiliyet düzeyleri de var. Önder Apo çizgisinde kongremizin başarılı olması ve sonuç alması için her arkadaş kendini sorumlu görmeli ve öyle hareket etmelidir. Bu çerçevede gereken yerde tartışmalara katılmalı. Doğru ve yerinde kararların alınması için herkesin girişimi olmalı ve sorumlu yaklaşmalı. Bu tarihi dönemde yeni bir çağın geliştirilmesi ve Önder Apo'nun perspektiflerinin yerine getirilmesi için hepimiz sorumluyuz. Arkadaşlar yalnızca yönetim sorumludur demesin. Hayır. Bu kongredir ve burada yönetimlik son buluyor. Divan seçildikten sonra Kongre'yi yürütecek ve yeni bir dönem başlıyor. Bu nedenle bütün arkadaşlar devrim değerleri karşısında kendini sorumlu görmelidir.

Biz Önderlik ve Şehitler çizgisine bağlı ve hepimiz onların temsilcisiyiz. Hepimizin yanında yüzlerce arkadaş şehit düştü. Bu çok anlamlı ve büyük sorumluluk gerektiren sıradan yaklaşamayacağımız bir gerçekliktir. Sorumluluğumuz ağırdır. Nasıl Önder Apo'nun çizgisine cevap olacağız, nasıl şehitler çizgisini doğru temsil edeceğiz? Bizim için önemli olan budur. İnanıyorum ki tüm arkadaşlar bu duygu ve düşüncelerle Kongre çalışmasına katılacak ve Önder Apo'nun perspektifleri doğrultusunda başarıyla sonuçlandıracağız.

Bu temelde şimdiden tüm arkadaşlara başarılar diliyorum.

Önder Apo'ya ilişkin

Önder Apo şahsında gelişen önderliksel gerçekleşme Kürt tarihinde bir dönüm noktası, baş aşağı giden tarihe büyük bir müdahaledir. Dağılmış Kürtlük, iflas etmiş geleneksel önderlik, Önder Apo ile gelişen önderliksel gerçekleşmeyle aşılmış; Kürt kendi varlığının farkına varmış, Kürt uyanışı ve dirilişi mümkün hale gelmiştir. Emek ve toplumsal gerçekleşmeyle kendini yaratan Önder Apo, Kürt-Kürdistan tarihinde sosyalist önderliğin kolektif inşası olmuştur.

Önder Apo kendisini halkıyla, insanlıkla, evrenle özdeşleştirerek Kürt halkı, Ortadoğu halkları, kadınlar, gençler, ezilen tüm toplumsal kesimler, doğa ve tarihten süzülüp gelen demokratik komünal değerler adına soykırımcı sömürgecilikle, ihanetçi-işbirlikçi çizgiyle ve kapitalist modernite şahsında erkek egemenlikli, iktidarcı-devletçi sistemle savaştı.

PKK militanında, Kürt kadınında, gencinde, Kürt halkında tarihi önemde bir kültürel devrim yarattı. Kadınıyla erkeğiyle, genciyle yaşlılarıyla Kürt insanını yeniden diriltti, mücadelecı ve savaşkan kıldı.

Geliştirdiği demokratik ulus zihniyeti ve demokratik özerkliğe dayalı Demokratik Konfederal sistemle giderek bir küresel önder, halklar önderi haline geldi. Yaşatan, büyüten, geliştiren ve dönüştüren oldu. Demokratik, ekolojik, kadın özgürlükçü toplum paradigmasıyla insanlığın uğraştığı tüm toplumsal sorunların nasıl çözüleceğini ortaya koydu. Erkek egemenlikçi, iktidarcı-devletçi sisteme karşı nasıl direnilebileceğini, varlığın nasıl korunabileceğini ve özgürleşmenin nasıl gerçekleşeceğini hepimize Önder Apo gösterdi. Hepimizi yaşatan, hepimize büyük özgürlük olanağı açan tarihin bu en büyük özgürlük gerçekleşmesini anlamak, özümsemek ve gereklerini yerine getirmek dönem görevlerini başarmanın anahtarı konumundadır.

Önder Apo'nun bu büyük özgürlük yürüyüşünde 27 Şubat 2025 tarihi itibariyle yepyeni bir süreç başlamıştır. Kürt sorununu şiddet ve çatışma zemininden çıkarıp demokratik siyaset ve hukuki zemine taşımak için Önder Apo, Barış ve Demokratik Toplum

Çağrısı'nı gerçekleştirmiştir.

Çağrı Kürdistan'da, bölgemizde ve tüm dünyada çok büyük yankı uyandırmış, karşılık bulmuştur. Kürt sorununun demokratik çözümü, Türkiye ve Ortadoğu'nun demokratikleşmesi ve Küresel Demokrasi Hareketi'nin gelişmesi temelinde umudu büyütmiştir. Hareketimiz de Barış ve Demokratik Toplum Çağrısı'nda belirtilen çerçeveye kattığını, şartların uygun hale gelmesi halinde çağrının gereklerini yerine getirmeye hazır olduğunu ilan etmiştir.

Açık ki Barış ve Demokratik Toplum Çağrısı'nın başarıyla hayata geçmesi zorlu olacak ve zaman alacaktır. Tarihi sorumlulukla inisiyatif alan Önder Apo'nun bu süreci bizzat yürütmesi için doğası gereğidir. Aksi taktirde çağrının gereklerinin başarıyla yerine getirilmesi mümkün olamaz. Önder Apo'nun söz konusu çalışmaları başarıyla yürütebilmesi için de Önder Apo'nun fiziki özgürlüğüne kavuşması gerekmektedir. Bunun da bir soykırım sistemi olarak geliştirilmiş olan İmralı sistemiyle olamayacağı açıktır. Bu temelde PKK 12. Kongremiz;

● Barış ve Demokratik Toplum sürecinin baş müzakerecisinin Önder Apo olduğunu bir kez daha teyit eder.

● Barış ve Demokratik Toplum Çağrısı'nın başarıyla pratikleşmesi için süreci Önder Apo'nun bizzat yürütmesini zorunlu görür.

● Barış ve Demokratik Toplum sürecinin ilerleyip ilerlemediğini Önder Apo'nun özgür yaşar ve çalışır koşullarının gelişme düzeyiyle ölçer ve sürecin ilerleyebilmesi için Önder Apo'nun fiziki özgürlüğünü ve özgür çalışmasını zorunlu görür.

● Yaşanan sorun ve tıkanmaların Önder Apo gerçekliğine yetersiz katılmaktan kaynaklandığını belirler; yaratıcı tarza, kazanımcı üsluba, yüksek tempoya ulaşmanın; çözüm gücü haline gelmenin ancak Önder Apo'ya tam katılmakla gerçekleşeceğini esas alır.

● Önder Apo'nun fiziki özgürlüğünü hedefleyen Küresel Özgürlük Hamlesi'ni selamlar, hamlenin başarısı için seferber olur.

Devrimci Selam ve Saygılar
PKK 12. Kongresi
7 Mayıs 2025

PKK'nin feshi ve silahlı mücadele yöntemini sonlandırmaya ilişkin

PKK 20. yüzyılın son çeyreğinde sömürgeciliğe karşı, Kürt varlığının inkarı ve imhasına dayalı politikaların sonucu olarak ortaya çıktı. 52 yıllık direnişi, on binlerce şehidi, büyük halk desteği, dünyaya yayılan mücadelesi ile Kürt halkının varlığını ve özgürlük yürüyüşünü ortaya çıkardı. Kadın özgürlüğünün yolunu açtı, erkek egemen sisteme karşı kadın devriminin zeminini yarattı.

PKK salt bir örgütsel yapılanma olmayı aşarak soylu özgürlük değerlerini açığa çıkardı, direnişe dayalı büyük bir miras oluşturdu. Tüm Kürdistan parçalarında halkımızın varlık ve bilinç kazanmasını, Kürt aydınlanmasının gelişmesini, politik alanda mücadele gücüne ulaşmasını, ruh ve eylem sahibi olmasını sağladı. Kapitalist moderniteyle asimilasyonu derinden yaşayan, kendinden kaçan gerçekliği aştı, Kürt halkını yeniden diriltti. PKK ile kimliğini ve onurunu kazanan Kürt halkı ve kadınlar özgürlük mücadelesini amansız bir biçimde yürüttü. Bu mücadele ve savaş ile Kürt ve Kürdistan gerçekliğinin varlığını hem kanıtladı hem de yenilmez kıldı. Kürdistan, Ortadoğu ve dünyada kadın özgürlükçü yeni bir sosyalizmin ve demokratik, özgür yaşamın önünü açtı.

PKK program, örgütlenme, strateji ve taktikleriyle reel sosyalizmin ve ulusal kurtuluşçu akımların etkisi altında şekillendi. Bağımsız-Birleşik-Demokratik Kürdistan hedefi ile başlattığı mücadelesini demokratik ulus ve demokratik konfederal sistem hedefine evriltinceye kadar birçok aşamadan geçti. Apocu çizgide sürekli bir yenilenme çabası içinde oldu. Demokratik-Ekolojik-Kadın Özgürlükçü Paradigma'yla program ve örgütsel yapılanmasını değiştirdi, özgürlük zihniyeti temelinde toplumsal inşaya öncülük yaptı. Ancak ulus devletçi-reel sosyalist etkiler

tümünden aşılamadı, Kürt varlığını korumayı, özgürlüğünü sağlamayı amaçlayan silahlı mücadelesi kesin sonuca ulaşamadı.

Bu temelde Önder Apo'nun PKK 12. Kongremize sunduğu

● "PKK, öz itibarıyla ömrünü tamamladığı için resmen de feshedilmek durumundadır. Bununla kast edilen reel-sosyalizmin iç nedenle çözülüşü, yeni bir sosyalizm yolunun açılma gereği, Kürt kimliğinin tanınma ve gerçekleşme durumudur.

● Silahlı mücadele ulus-devlet amaçlı bir stratejiye dayalı olup bu amaçtan düşüş ve demokratik toplum programına geçiş demokratik siyaset ve hukuka dayanmayı gerektirdiğinden vazgeçilmeyi gerektirir. Karşılığı demokratik siyaset hakkının tanınması ve sağlam bütünlüklü bir hukuki güvencedir.

● Devletle her tür diyalog ve görüşme PKK resmiyeti altında kabul görmediğinden önemli bir unsur olarak gündemleştirdiğinden fesih gereklidir. Kamuoyu dikkate alınarak varılan bir sonuç olarak da görülebilir.

● Yeni bir tarihi döneme, 'Barış ve Demokratik Toplum' aşamasına geçiş için gereklidir." şeklindeki çerçeve kabul edilmiş ve bu doğrultuda kongremiz şu kararları almıştır:

● PKK adına yürütülen tüm örgütsel çalışmalarını durdurur, PKK'nin varlığına ve örgütsel yapılanmasına son verir,

● Silahlı mücadele yöntemine son verir, ● İlk iki maddedeki kararların uygulanması Önder Apo'nun süreci yürütüp yönlendirmesini, demokratik siyaset hakkının tanınmasını ve sağlam bütünlüklü bir hukuki güvenciyi gerektirir.

Devrimci Selam ve Saygılar
PKK 12. Kongresi
7 Mayıs 2025

52 yılı aşan Kürdistan özgürlük mücadelemiz, adı unuttulan, inkâr edilen bir halkın adını tüm dünyaya duyuran bir süreklilik ve kararlılık örneği oldu. Büyük bedeller vererek tüm zamanlarda kendini yenilemeyi başararak bu Kürdistanileşen ve evrenselleşen mücadele gerçeğini yarattı. Önder Apo'nun emsalsiz mücadelesiyle başlayan PKK Feshi ve Silahlı Mücadele Yöntemini Sonlandırma Kongresi'nin başarısı, hem süreci komplolara yer vermeden tamamlamaktır hem de ikinci yarım yüzyıla taşıdığı özgürlük ve demokrasi mücadelesini demokratik siyaset alanına taşımaktır. Halkımızın yarım asırdır haykırdığı "PKK halktır, halk burada" sloganı, Apocu Hareketi'nin halkımızın gönlünde, bilincinde, zihnîyetinde ve yeni yaşam kültüründe büyük ve anlamlı bir yer inşa ettiğinin göstergesidir.

PKK, kadın devrimini gerçekleştiren Kürdistan kadınına öncü konuma getirmiştir. Her dönemde öncülük misyonuyla görevlere koşan, özgür Kürdistan'ın dinamik gücü olan gençlik; toplumu inşa eden ve tüm baskılara, inkâr ve imha siyasetlerine, soykırımlara direnen ana-kadın kültürünü bugüne taşıyarak mücadelede en ön saflarda yer alan, büyük bedeller veren, katılan, katan, anlam yaratan ve Apocu mücadelenin özünü oluşturan kadınlar ve tüm toplumsal kesimler, varlık ve özgürlük mücadelemizin mirasını devralan temel güçler olmaktadır. Kadın ve gençlik, bu yarım asırlık geleneği büyük bir onurla, sevinçle ve kararlılıkla omuzlamayı; yeni mücadele yöntemleriyle toplumsal özgürlüğü, demokratik toplum inşasını gerçekleştirmeyi başaracaktır.

Apocu çizgi temelinde tüm bölge halkları kendini yenileme ve özgürleşme arayışına girmiştir. Dar bölgesel-mezhepsel çatışmaların aşılması hayatîdir. Kürdistan'da demokratik kazanım, Türkiye'de, İran'da, Irak'ta, Suriye'de ve tüm Ortadoğu halklarının kazanımı demektir. PKK mücadelesi, 21. yüzyılın başında tüm yüzyılı ve tüm dünya insanlığını etkileyecek gelişmeler kat etmiştir. Kürdis-

Demokratik toplum inşası ve mücadelesine dair

tan'da yaratılan değerler, dünya insanlığının değerleridir. Önder Apo paradigması, tüm dünya insanlığının kendini bulduğu bir hakikattir. Ekim Devrimi'nin etkisini kat kat aşan bir etkiye ulaşarak dünya devrim ve sosyalizm tarihindeki yerini almıştır.

Mücadelemiz, hem özgür Kürt'ü yaratmış hem de dünya insanlığına örnek bir demokratik sosyalizm pratiğine giriş yapmış, her türden inkârcı, egemen ulus, sınıf ve cinsiyetçi anlayışa karşı mücadelenin yolunu göstermiştir. Bu gerçek ışığında büyük bir aşkla PKK saflarına katılan, bedel veren enternasyonal yoldaşlarımız; bizi her koşulda destekleyen, bedel vererek sesimizi dünyaya duyuran ve mücadeleyi büyüten dostlarımız, sempatanlarımız vardır. Kongremizin "Ulus-devlet sosyalizmi yenilgiye, demokratik toplum sosyalizmi zafere götürür" ilkesini esas alarak, yeni dönemde Kürdistan, Ortadoğu ve dünya insanlığının özgürlük mücadelesinin büyütülmesine ve zafelerini artırarak gelişmesini sağlayacağına inanıyoruz.

Kom-komün-kombün olma gerçeğini ifade eden toplum tanımı, halkımızın en temel mücadele yöntemi ve amacıdır. Toplumun komünal temelde örgütlenmesi, yeni dönemin özgürlük sosyalizminin ifadesi olacaktır. Komün, yasalar-dan ziyade etikle yürüyecek bir toplumsal birimdir; demokrasinin doğrudan halk tarafından inşa edilmesi ve uygulanmasıdır. Kapitalist sömürü, vahşet düzeyindedir; gezegenimizi kanser uru gibi kaplamıştır. Temelinde şiddet ve savaşın olduğu ulus-devlet sistemi, milyonlarca insanı katletmektedir. İnsanlar, sermaye tekellerinin ucuz iş gücü

ordusu olarak açığa ve sefaletle mahkûm edilmiştir. Bu anlamda demokratik ulus, sosyalist perspektife yeni bir soluk olmuştur.

Sınıfa karşı sınıf savaşımı yerine devlete karşı komün ikilemini ikame ederek demokratik ulusu esas almak, demokratik toplumun garantisidir. Önder Apo'nun adını koyduğu bu eşikte, halkımız artık sadece katılan, öncünün ardından yürüyen değil; kendini sosyal, siyasal ve kültürel tüm kurumlarıyla inşa eden, öncülük eden bir konuma gelecektir. Demokratik toplum inşası, anti-kapitalist ilkeyle, eko-ekonomiyi esas alarak komünaliteyi geliştirme temelinde bir kalıcı yaşam inşası başlatacak; tüm bunlar kesintisiz olarak kendini var etme ve özgürleştirme mücadelesini sürdürerek gerçekleşecektir. Bu temelde demokratik toplum olmanın şartı, içe yönelik mücadele ve inşadır. Toplumsal gelişimin dinamiği de bu şartın en yüksek düzeyde gerçekleştirilmesidir. Tüm demokratik kurumlar, partiler, sivil toplum örgütleri, bu mirasın taşıyıcılarıdır. Kürt varlığının ve kolektif haklarının anayasal güvenceye kavuşturulması, kimliğinin garantiye alınması mücadelesi, Kürt halkının yaşamının doğal gereğidir ve hakkıdır.

Tüm dünyayı etkileyen sosyalist mücadele mirasımızı, öğrendiğimiz ve oluşturduğumuz yöntemleri, değerleri, hakikati ve hakikati büyütmeye aşkını halkımız omuzlarken, bu eşikten en başarılı ve özgür temelde çıkışın Önder Apo'nun demokratik toplum perspektifi temelinde olacağını bilmek, özgür birey-özgür toplum olmanın şartıdır. Bu temelde;

● Yurtsever Kürdistan halkının

mücadelemizin yarattığı mirası, değerleri, demokratik siyaset ve hukuk mücadelesini, demokratik-ekolojik-kadın özgürlükçü toplum paradigması temelinde yeterli düzeyde kurumlaşarak demokratik toplumu inşa etme görevi olduğunu benimser,

● Demokratik sosyalizm, "insanlıkta ısrar sosyalizm de ısrardır" ilkesini esas alarak demokratik toplum inşa ve mücadelesini esas alır.

● Tam bir ifade ve örgütlenme özgürlüğünün, tüm ideolojik, etnik ve inanç kimliklerinin demokratik ulus çerçevesinde örgütlenme ve kendini özgürce yaşamasının, demokrasinin temeli olarak seçimle gelen demokratik yerel yönetimlerin oluşturulmasının ve demokratik siyasetin özgürce yürütülmesinin, erkek egemenliği aşılarak kadın özgürlüğü temelinde kadın-erkek eşitliğinin sağlanmasının, eko-kırım politikalarının sonlandırılmasının anayasal ve yasal güvenceye alınmasını gerekli görür ve bunlar için mücadele eder.

● Kürt sorununun demokratik siyasal çözümünü, Türkiye ve Ortadoğu'nun demokratikleşmesini; sorunların demokratik anayasal çözümü esas alır.

● Partimizin Önder Apo çizgisi temelinde yarattığı en büyük kazanımın Kürdistan kadınlarının yiğit ve özgür öncülüğü olduğunu, bunun demokratik toplum inşasında da en etkili ve başarılı şekilde yürütüleceğini, Demokratik toplum inşasına öncülüğün Kürdistan kadınının temel kimliği olduğunu esas alır.

● Kürdistan kadınlarının cinsiyetçiliğe ve erkek egemenliğine karşı mücadele vererek, erkeği demokratik toplum-özgür birey temelinde dönüştürerek özgür eş yaşamı ve demokratik toplumu kadın özgürlük ilkeleri temelinde inşa etme mücadelesini, Kürdistan özgür kadın çizgisinin temel kimliği olarak görür. Bu özgür kadın kimliğinin bölge ve dünya kadınlarıyla ortaklaşan bir kadın devrimine dönüşmesine öncülük eder.

● Partimizi oluşturan ve bir halkın dirilişini sağlayan Apocu çizginin teminatı Kürdistan gençliğidir. PKK'nin devrimci mücadele öncülüğünün kadınıla birlikte Kürdistan gençliğinin temel kimliksel görevi olduğunu kabul eder. Kürdistan gençliğinin Kürdistan halkına, bölge ve dünya gençliğine öncülük etmesini esas alır.

● Apocu hareketin yükselişi, özgür Kürt çağına damgasını vurduğu gibi tüm Ortadoğu'da büyük bir zihniyet devriminin yolunu açmıştır. Kongremiz Kürt, Türk, Arap, Fars, Süryani, Çerkez, Ermeni, Laz tüm halkları ve tüm inanç sahiplerini özgür kimliklerini korumaya ve ortak demokratik yaşamı örmeye çağırır.

● Kongremiz, PKK'nin tarihsel enternasyonal misyonunu, tüm dünya insanlığının kendini özgür ifade edeceği enternasyonal mücadelelere taşır. Kürt halkıyla birlikte mücadele eden, savaşan, direnen yoldaşlarımız, dostlarımız ve dayanışma içinde olan sosyalist hareketlerin, demokratik ulus paradigmasının başarısı için tüm alanlarda çalışmaları derinleştirmesinin ve yeni enternasyonal çalışmaları büyütmesinin tarihi önemine vurgu yapar. Bu temelde insan olma ısrar eden, tüm dünya demokrasi, devrim ve demokratik toplum sosyalizminin savunucularına özgür, demokratik bir dünya için çağrı yapar.

**Devrimci Selam ve Saygılar
PKK 12. Kongresi
7 Mayıs 2025**

Şehitlere ilişkin

Önder Apo'nun PKK'nin feshi ve silahlı mücadelenin sonlandırılması kongresi ile varlık ve özgürlük mücadelemiz yeni bir eşiğe geçmiştir. Kürt varlığına dayatılan soykırım ve kendinden kaçışı durduran bu eşsiz mücadele, Önderliğimizin gün gün saydığı gibi 52 yıldır aralıksız devam etti. Hiç şüphesiz soykırım şehitler sayesinde durduruldu, inkâr politikası bu şekilde kırıldı. Kürt ve Kürdistan adına yap-
rağın bile kıpırdamadığı bir sosyal iklimden, arkasında şehitler ordusu ile demokratik ve özgür toplum olma düzeyine ulaşan bir halk gerçekliği yaratıldı. Güncel olarak yenilmez bir düzeye ulaşan Kürt realitesi şehitler gerçekliğinin eseridir. Hedeflenen özgür yaşamın yolunu ise ardına kadar açmıştır. Kürdistan'da demokratik ve özgür toplum ancak bu yolda yürüyerek gerçekleşecektir. PKK örgütsel varlığını sonlandırırken sadece Kürdistan değil insanlığın bu soylu değerlerini yaşama ve yaşatma görevini demokratik toplum örgütlenmelerine, demokratik kurumlara ve varlığının sıkı sıkıya bu değerlere bağlı olduğunun farkında olan onurlu Kürt halkının her bir ferdine devretmektedir. Şehitler Partisi olan PKK'nin örgütsel varlığını sonlandırmasıyla topluma ruh ve yaşam veren kahraman Şehitlerimiz Kürt yurtsever ve demokratik örgütlerce sahiplenilecektir. Birey ve toplum olarak özgür Kürtlük, Şehitler çizgisinde varlığını süreklileştirecek, özgürlük inşası bu temelde gerçekleşecektir.

Bunun için;

- PKK'nin kurucu Önder kadrolarından olan Fuat- Ali Haydar Kaytan yoldaşın 'Önderliğe bağlılık, Hakikat ve Kutsal Yaşam' sembolü olarak ele alınması, mücadele ve yaşamının genç nesillere aktarılması,
- Önder Apo'nun ilk yol arkadaşlarından olan Rıza Altun yoldaşın 'Özgürlük Yoldaşlığı' temsilcisi olarak kabul edilmesi, PKK'nin yenilmezliğinin sembollerinden olan Rıza yoldaşın mücadele ve yaşam süreçlerinin genç nesillere aktarılması,
- Önder Apo ile on iki yıl boyunca büyük bir özveriyle çalışan, Barış ve Demokratik Toplum Çağırısı'nın başarılması için çabala-
yan Sırrı Süreyya Önder Yoldaşın 'Barış ve Demokrasi Şehidi' olarak anılması,
- İlan edilmemiş kahraman şehitlerimiz bu yıl içinde ilan edilmesi,
- Kürdistan'da soykırımcı sömürgeciliği yenilgiye uğratan PKK şehitlerinin bilgi, belge ve arşivinin korunmaya alınması,
- Demokratik özgür yaşamın yaratıcısı olan PKK Şehitler gerçekliğini başta yeni nesil olmak üzere topluma aktaracak çalışmaların yapılması,
- Dört parça Kürdistan ve yurt dışında sivil toplum örgütlenmeleri temelinde çalışma yürüten şehit çalışmaları ve şehit aile komitelerinin güçlendirilerek yaygınlaştırılması, toplumun şehit gerçekliğini anlar ve birlikte yaşar hale getirilmesi, oluşturulacak alt komiteler aracılığıyla cenazeleri olmayan arkadaşların cenazelerinin bulunması, şehitliklere taşınması, cenazesi bulunmayan ar-

kadaşlar için de şehitliklerde anıt mezar yapılması.

- Kimlik bilgileri netleşmeyen şehit arkadaşların kimlik bilgilerinin netleştirilmesi, tüm şehitlerin PKK şehitler gerçekliğini araştırma ve inceleme temelinde yaşam, zihniyet ve mücadele duruşlarının anı, roman, otobiyografilerle sistematik işlenmesi, bunun için şehitler komitesine bağlı güçlü bir birim kurulması; belgefilm, film, dizi, portrelerle basın-yayın alanında süreklileştirilerek gündemleştirilmesi,

- Kürdistan'ın her parçasında yerelerde şehit anmalarının gerçekleştirilmesinin gelenekselleştirilmesi,

- Savaş tarihimizde bir taktik çıkış olan tünel savaşlarına öncülük eden Şoreş Karer, Şoreş Beytüşebap, Cumali Çorum, Çavre Gever, Botan Özgür, Zinarın Qamişlo, Serhat Giravî, Rêber Zana, Nuri Yekta, Bager Gever, Avzem Çiya, Delil Zagros, Gabar Botan, Doğa Viyan, Ali Serhat, Hewrê Rojhilat, Serxwebûn Serhat ve Sîpan Berxwedan arkadaşların HPG Onursal Askeri Konsey Üyeleri olarak kabul edilmeleri,

- Savaş Maraş, Gever Zafer, Yaşar Botan, Axîn Muş, Orhan Cihat Bingöl, Şêxmus Milazgir, Alan Milazgir, Hêjar Zozan, Ahmet Rubar, Seyit Evran arkadaşların PKK Merkez Komitesi Onur Üyesi olarak kabul edilmeleri karar altına alınır.

**Devrimci Selam ve Saygılar
PKK 12. Kongresi
7 Mayıs 2025**

Gazilere ilişkin

PKK'nin yürüttüğü özgürlük ve varlık mücadelesinin yeni ve özgün bir aşamasını yaşıyoruz. Bu mücadelenin 52 yıldır varlığı maddi ve manevi olarak cesaret, bilinç ve zafer kararlılığı ile oluştu. Bu temelde soykırımcı sömürgeciliğe karşı yürütülen görkemli devrimci halk savaşı, on binlerce şehit kadar binlerce gazi yoldaşı açığa çıkardı. PKK'de gazi olmak demek, Kürt ve Kürdistan'ın soylu varlık mücadelesi hakikatinden pay almak ve bunun sorumluluğunu herkesten daha çok taşımak demektir. Kürt varlığının yenilmez bir noktaya geldiği ve özgürlük sistemini inşa etme görevlerinin yoğunlaştığı böyle bir dönemde gazi yoldaşların Önderlik ve şehitler çizgisine öncülük etmeleri vazgeçemeyecekleri görevleridir. PKK'nin örgütsel varlığını sonlandırdığı ve demokratik toplum, demokratik siyaset ve hukuka dayalı yeni bir mücadele döneminde gaziler toplumun manevi, moral merkezi olarak rolünü oynayacaktır. Şimdiye kadar eksilen her yönümüzü devrimci halk savaşı ile yeniden kazandık. Bu mirasa dayalı olarak gazi yoldaşların Kürt halkının özgürlük inşasında bu temelde eksilen her bir parçalarını toplumsal inşa ile daha güzel, anlamlı oluşturmaları temel görevleri durumundadır.

Bunun için;

- Önderliğimizin 'Yaşayan Şehit' olarak tanımladığı Gazilerimizin Önder Apo etrafında herkesten daha fazla kenetlenmesi ve Apocu çizgiye sahip çıkması,

- Tüm savaş gazilerinin kendilerini demokratik toplumun en temel savunucu, kurucu ve geliştirici kesimi, demokratik toplum kurumlarının ise gazileri sistemin aktif inşa gücü olarak ele almaları,

- Gazi arkadaşların demokratik toplum sosyalizmini inşa etmeye öncülük edecek düzeyde eğitim ve örgütlenme sistemlerini geliştirmeleri,

- Gazi arkadaşların sağlık ve güvenlikli çalışma koşullarının oluşturularak, yaşam ve mücadelede işlevsel olmalarının sağlanması,

- Gazi arkadaşların demokratik toplumun inşası görevlerinin her boyutunda yer almaları,

- Demokratik toplum örgütlenmeleri çerçevesinde gazi komitelerinin örgütlenmesi, örgütlü komitelerin ise demokratik komün olarak demokratik sosyalizme model haline dönüştürülmesi, karar altına alınmıştır.

**Devrimci Selam ve Saygılar
PKK 12. Kongresi
7 Mayıs 2025**

KAPANIŞ KONUŞMASI -I-

DURAN KALKAN

Üç gün boyunca Önder Apo'nun perspektifleri ve talepleri doğrultusunda önemli bir tartışma yürüttük ve tarihi kararlar aldık. Bu kararların asgari düzeyde uygulanmasının yeni bir süreç geliştireceği, Kürdistan Özgürlük Mücadelesi temelinde Ortadoğu'nun demokratikleşmesi ve insanlığın demokratik yaşamının daha fazla gelişmesi yönünde hamlesel bir süreç başlatacağı tartışmasızdır, biz buna yürekten inanıyoruz.

Bu kongreyle böyle bir sürecin açık tanımlanmasını, planlanmasını, programlanmasını, kararlaştırılmasını yapmadık ama önünü açtık, hem de ardına kadar. Nelerin gerekli olduğunu bu temelde de nelerin aşılması, değiştirilmesi, geride bırakılması gerektiğini net biçimde ortaya çıkardık. Bu başlı başına bir sonuç, çok önemli bir ön açıklık. Böyle bir ön açma temelinde yeni gelişme hamlelerinin Apocu çizgide gerçekleşeceğine yürekten inanıyoruz. Bu temelde yürütülecek çabalara, mücadeleye üstün başarılar diliyoruz. Aldığımız kararların bu tür sonuçlar vereceğine, Kürt halkı, kadınlar, gençler, Türkiye ve Ortadoğu halkları tüm insanlık için özgürlük, eşitlik, iyilik, güzellik, adalet yönünde önemli gelişmelere, sonuçlara yol açmasını diliyoruz. Hayırlı olsun, uğurlu olsun... Bu kararlarımızın da her türlü özgürlükçü gelişmeye vesile olmasını diliyoruz.

“PKK Genel Başkanı olarak son konuşmamı yapıyorum”

Karar tasarıları üzerinde yürüttüğümüz tartışmalar hem genel katılımı hem daha derinlikli somut bir durumu ortaya çıkardı. Anlamli oldu, iyi oldu. Söz konusu eksiklik de giderildi inancındayız. Gerisi pratik çalışmalara ilişkin çeşitli sorunlar olabilir. Onların bu koşullarda tartışılması zaten doğru değildi, mümkün de değildi yeri de değildi. Başka yeri var, örgütleri var, zeminleri var; inanıyoruz arkadaşlar o zeminlerde tartışmak istedikleri hususları tartışacaklar, çözüm aramak istedikleri sorunları gündemleştirecekler ve çözüm bulacaklar. Bu anlamda da herhangi bir imkânsızlık söz konusu değil. Mevcut koşullarda da ancak bu olabiliirdi. Uzun bir süre arkadaşlar tartıştılar, yoğunlaştılar. Az bir süre olmadı. Fakat resmi tartışmaları Önder Apo'nun da talebi doğrultusunda böyle yürütmek ve tamamlamak gerekiydi, doğru oldu. Başarıyla sonuca gittiğimize de inanıyoruz. Evet, Önder Apo son konuşmasında “PKK Genel Başkanı olarak son konuşmamı yapıyorum” demişti. Bizim de buradaki tartışmalarımız şimdilik resmi PKK tartışmaları anlamında son oldu.

Son olarak neler söylenebilir: Bu son, yeninin önünü açmayı içeriyor. Konuşan arkadaşlar da belirttiler coşku ve heyecan verici. Öyle, bir yok olmayı, bitişi, tükenmeyi, çürümeyi, ölümü ifade etmiyor. Tam tersine daha güçlü daha doğru daha etkili yeni bir dirilişin kapısını açmayı, zeminini yaratmayı ifade ediyor. O nedenle bir şeyler söyleyebiliyoruz. Öyle olmasaydı hiçbir şey söyleyemezdik. Bu anlamda bazı hususları belirtmekte yine yarar olabilir.

Bu, PKK'nin 12. Kongresi. 4.

❖ PKK yok olmadı, Önder Apo'nun öngörüsüyle, yürütme gücüyle, dehasıyla, bir de çabasıyla, emeğiyle yürüdü. “Mesih değilim” dedi en son. Birkaç defa tekrarladı bunu. “Emekle, çabayla yaratıyorum her şeyi” demek istedi. Geçen süreçte de böyle oldu. Fakat öyle öngörüldüğü gibi ya da kelimenin dar anlamı gibi bir zafer de kazanamadı PKK. Ama zaferle ifadelendirilen hususların yüzlerce kat fazlası başarılar kazandı, gelişmeler yarattı.

Kongre dışındaki bütün kongrelere katıldım. Arkadaşların en şanslısı, Parti'nin en fazla imkân verdiği bireylerin birincisi olabilirim. Birinci kongrede durum neydi? Önder Apo, “nereye geldiklerini, niçin geldiklerini de fazla bilmiyorlardı, çok hazır görünmüyorlardı” dedi. Önder Apo'nun çağrısı üzerine gidildi. 22 kişilik bir topluluktu. Orada da iki günlük bir tartışma yürütüldü. Sabahtan girildi, gece hiç dağılmadan aynı yerde kalınarak ertesi akşam dağıldı. Toplantıyı bitirince önce Önder Apo çıktı. Toplantıyı bitirip de çıkmak istediğinde içimizden bir tanesi “Bir dakika bir şey unuttuk” dedi. Önderlik şaşırdı, döndü “neyi unuttuk” dedi. Soruyu soran kişiye Önderlik “İkinci kongrenin nerede, ne zaman yapılacağını kararlaştırmayı unuttuk” dedi. Önderlik baktı, yani karşıdakinin iki gün boyunca yürütülen tartışmalardan anladığı oydu. Önderlik “Dört yıl sonra yapacağız ikinci kongreye kadar ne olacağımızı ne yapacağımızı nereden bileceğiz, belki yok oluruz belki büyük zaferler kazanırız, şimdiden nasıl karar verebiliriz ona” dedi. PKK yok olmadı, Önder Apo'nun öngörüsüyle, yürütme gücüyle, dehasıyla, bir de çabasıyla, emeğiyle yürüdü. “Mesih değilim” dedi en son. Birkaç defa tekrarladı bunu. “Emekle, çabayla yaratıyorum her şeyi” demek istedi. Geçen süreçte de böyle oldu. Fakat öyle öngörüldüğü gibi ya da kelimenin dar anlamı gibi bir zafer de kazanamadı PKK. Ama zaferle ifadelendirilen hususların yüzlerce kat fazlası başarılar kazandı, gelişmeler yarattı. Kongreden bu yana geçen 47 yıllık mücadele içerisinde “falan ne yarattı, filan ne yarattı, PKK ne yarattı ki” diye soruyorlar. PKK ne yaratmadı ki, cevabını insan verebilir. Bir tarihi tersine çevirdi. Kürdistan açısından, Kürt halkı açısından... Gerçekleşenin bu olduğu tartışma götürmeyen bir gerçektir. Eğer Önder Apo'nun çıkışı ve 47 yıllık PKK mücadelesi olmasaydı

şimdi Kürtlük adına bir şey kalmayacaktı hayatta. Bunu bilmeli arkadaşlar. Bizim yaşamımız buna tanıklıktır. Bu bir övgü değil, PKK abartısı filan değil. PKK kongre yaptıktan ve Kuzey Kürdistan'da mücadele bir düzeye geldikten sonra KDP kendini yeniden düzenleyebilecek kongre yapabildi, yoksa tasfiye olmuştu. Her şeyini de bitirmişti. İran'daki gelişmelerin Ortadoğu'daki gelişmelerle bağı olduğu gibi PKK'nin kuruluşuyla bağı da çok fazlaydı. Dolayısıyla Rojhilat Kürdistan'taki gelişmeler, Mahabad deneyiminden sonra yeniden -geçici bir süre de olsa, sonuca götürülmese de- bir canlanma yine Kuzey Kürdistan'daki gelişmelerin sayesinde oldu.

Bugün Başûr'daki statü var. Önder Apo'da son perspektifinde dikkat çekiyor: Tümüyle PKK'nin mücadelesinin sayesinde olan bir gelişmedir. Zaten PKK'yle mücadele etmek için kuruldu. ‘Apo primi, PKK primi’ dedi Önder Apo buna. O prim yeniyor 30-35 yıldır. Yoksa birilerinin kendi çabasıyla elde ettiği bir şey kesinlikle yok. Bu bakımdan Kürt Dirilişi deniliyor; yeniden var oluş, kendi farkına varma, özgürlük yoluna girme, özgürlük iradesini, bilincini, örgütlülüğünü oluşturma. Bunların hepsi PKK ile oldu. Sadece Kürtler açısından olmadı, İran'daki gelişmeleri ifade ettik. Türkiye'yi değerlendirelim: Evet, PKK kurulurken Türkiye'deki sol-sosyalist hareket birçok örgüt ve gruptan oluşuyordu. Çok güçlüydüler her biri. PKK birçok örgütün her birinin yarısı kadar güce sahip değildi. Önder Apo “Türkiye'deki sol örgütler güçlüydüler, Türkiye'deki çalışmaları yürütüyorlardı, biz Kürdistan'a kaydık ki Kürdistan'ı o seviyeye getirelim, Kürdistan'daki bilinç ve örgütlenme düzeyi geriye” dedi. Kürdistan'a o yoğun yönelimi biraz da bu biçimde ifade etti. Sonuç ne oldu? 12 Eylül 1980 darbesi ardından bütün o örgütlülük yok oldu,

gitti. PKK olmasaydı -şimdi birçok grup ve örgüt var, hem de çok dogmatik biçimde yaşamak istiyorlar-, hepsinin ayakta kalması, varlığını sürdürmesi PKK mücadelesinin sonucunda oldu. Türkiye'de bir demokratikleşme umudu varsa, devrimden söz ediliyorsa, kardeşlikten, özgürlükten söz ediliyorsa bunların hepsi PKK sayesinde.

Ortadoğu'daki etkiyi benzer bir biçimde değerlendirebiliriz. PKK etkili politik mücadeleye adım attığı, savaşa başladığı dönemde, 1980'lerin ortasında reel-sosyalizm çökmüşü aslında. 3. Kongre'de Önder Apo bunu açıkça ilan etti. Sovyetler Birliği Komünist Partisi (SBKP) de aynı yıl kongre yapmıştı. Gorbacov'un değerlendirmeleri de vardı. Eleştirdi hepsini. Daha o zamandan “bu politikalarla gelecek yoktur, yakında çöker, ABD'nin öncülük ettiği sistem karşısında bu politikalarla nasıl ayakta durulabilir” dedi. Gerçekten de dört yıl geçmedi çöktü sistem. “İslamiyet Mekke'de tasfiye olursa dünyanın neresinde kalır” diye sordu bir defasında Önderlik eğitimde. Bunu şunun için söyledi; Moskova'da sosyalizm tasfiye olursa, daha nerede kalabilir, nerede yaşayabilir. Oradan çıkış yapmış. Kökünü oradan almış. Orada yok oluyorsa, daha nerede kalabilir? Şimdi bütün dünyada sosyalizme dair inanç varsa, umut varsa, bir arayış varsa, yeni düşünürler ortaya çıkıtlarsa, yeni örgütlenmeler gelişi-yorsa, özellikle de işçi ve emekçi hareketi yanında, kadın özgürlük hareketi, ekolojik hareketler yeni güçler olarak bir biçimde gelişme gösteriyorlarsa, bunların hepsi Önder Apo'nun değerlendirmeleri, çözümlemesi, dehası, her dönemde yaptığı teorik değerlendirmeler, en son olarak da paradigma değişiminin demokratik uygarlık paradigmasını ortaya çıkarmasının sonucunda oldu. Şimdi herkes düşünsel gıdasını oradan alıyor, yeniden bilinç, umut, örgüt ve eylem gücünü

orada buluyor. Özgürlüğe, eşitliğe komünal yaşama, paylaşımına inanan herkes bunun reel-sosyalist biçimin tasfiyesi, çözülmesi ardından olabileceğine olan inancı da, iradeyi de, nasılına cevabı da Önder Apo'nun düşüncelerinden alıyor. Önder Apo da PKK örgütü ve mücadelesiyle bu düşünceleri geliştirdi. Anı anına pratik yaptı, onları sorguladı, oradan düşünce çıkardı. Sürekli teori pratik iç içeliği ve gelişimiyle tüm bunları yarattı. Bu kadar açık bir gerçek var ortada. Onun için bütün ezilenler, halklar, insanlık -başta kadınlar ve gençler olmak üzere- Önder Apo'ya sahip çıkıyorlar. Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü için 10 Ekim 2023'ten bu yana gerçekten de çok etkili bir hamle geliştirdiler. Bu hiç de öyle basit olmadı. Zayıf da değil. Hepsini Önder Apo'nun düşüncelerinin etkisi sonucunda oldu. Bu temelde Kürdistan'da gelişen mücadelenin etkisiyle oldu. Özgürlük mücadelemizin çizgiyi uygulama gücü ne kadar eksik, yetersiz olsa da çizgi dışılıklar da içerse yine de önderlik düşüncelerinden aldığı güçle yürüttüğü mücadelenin sonucunda oldu. İnsanlık Kürtçe biliyor, yeni heyecanını Kürdistan'daki durumdan alıyor. Bunların başında da, en önemli adım olarak, Önder Apo kadın özgürlük çizgisini geliştirdi. Ekolojik bilinç de onu içeriyor. Doğaya yaklaşımı da -en son perspektifinde de başa almış- düşüncenin esasını oluşturuyor. Onunla da bağlı olarak, ikinci doğa olabilmek, toplum olarak gelişebilmek kadın özgürlüğü temelindeki yaşama bağlı. Kadın özgürlük çizgisinin gelişimi, bu temelde erkek-egemen zihniyetin, siyasetin, sistemin hem tarihi olarak teorik düzeyde eleştirisi hem pratik olarak sorgulanması bunun karşısında insan toplumsallığının özgür kadına dayalı olarak geliştirilmesi tarihi de düzeltti. Yeni bir tarih anlayışı ortaya çıkardı. Demokratik uygarlık tarihi onu ifade ediyor. Yeni bir toplum

ortaya çıkardı. Özgür yaşam ve demokratik yönetimle köklü paradigmasal değişiklikleri içeren gelişmeler ortaya çıkardı. Bunlar mücadeleye asgari düzeyde dönüştükçe bu kadar gelişmeye yol açtılar. İşte herkesin yönü buradadır. Bu bakımdan dar-maddiyatçı çıkarıcı yaklaşımlar açısından PKK ne yarattı denilirse, bir şey yaratmadı diyemeyiz yine de. Birçokları PKK sırtından yaşattılar, yaşıyorlar kendilerini. Bugün dünyada ezilenler için, kadınlar için, gençler ve işçi-emekçiler için ufuklar açtı ama bu devletçi-iktidarcı sistemin ABD'sinden Türkiye'deki partilerine KDP, YNK'sine kadar hepsi PKK sırtında politika yapıyorlar, maddi çıkar sağlıyorlar. Onun için Önder Apo PKK'nin bu durumunu değiştirmede bu kadar kararlı ve nettir. Bunu herhalde bütün arkadaşlar iyi görüyorlar. Önder Apo'nun değerlendirmeleri temelinde gerçekten çok net aydınlık görür durumdayız. Öyle ki halklar için ufuk açtı, Kürt halkının miladı oldu, özgürlük yoluna soktu, Türkiye'de demokrasiyi var etti, Ortadoğu'da ve dünyada demokrasinin gelişmesine hizmet ve öncülük ediyor. Aynı zamanda gerçekten de bu iktidar ve devlet siyasetinin çıkar mücadelesinde de çok önemli bir yeri var. Bir sürü çevre buradan beslendi. Türkiye'de birçok insan tükenmişken yeniden dirilip başbakan oldular, cumhurbaşkanı oldular, iktidar sahibi haline geldiler. PKK'nin mücadelesinin sonuçlarını değerlendirdiler. Çıkar sahiplerine de bu mücadele fırsatlar sundu. Niye? Çünkü Kürdistan'daki sistem böyle oluşturuldu. Kürdistan üzerindeki inkâr ve imha, Kürdistan'ın parçalanması sömürgeci-soykırımcı sistem bu temelde oluşturuldu. Bu bir çatışma sistemiydi. PKK bu çatışmayı Kürdistan'ın bütününe yaydı ve yenilmez bir biçimde bu kadar uzatınca herkes politik kazancını PKK'nin yürüttüğü mücadeleden sağlar hale geldi. Bunlar birer gerçek. PKK'nin yarattığı etki düzeyi bunları ifade ediyor. Şüphesiz onları yararlansın diye mücadele etmedi PKK. Onlara karşı PKK mücadele etti ama öyle bir durum var ki "Kürt kapını" dedi Önder Apo buna. En zalim düşmana karşı mücadele ederken bile, onunla çelişen bir başkası ondan yararlanmaya çalışıyor. Bu iktidar ve devlet sistemi böyle kurulmuş yani. O halde tümünden aşılması gerekiyor. Bunları bir kere daha böyle ifade edebiliriz. PKK'nin yaptıklarını iyi anlamalıyız. Ortaya çıkardığı mirası iyi bilmeliyiz. Onun üzerine oturmak için, onu maddi çıkara dönüştürmek için değil. Kadın özgürlüğü temelindeki özgürlük ve demokrasi mücadelemizi Kürdistan'da, Türkiye'de daha çok geliştirmek; Ortadoğu ve dünyaya yaymak için o mirası doğru ve etkili kullanabilmeliyiz. Bunu yapabilmek için yeterli düzeyde düşünsel ve pratik miras vardır. Yeter ki onları anlamayı bilelim, doğru kullanmayı bilelim.

PKK kongrelerine kısa bir bakış

PKK'nin diğer kongrelerine ilişkin de birkaç söz söylenebilir. İkinci kongremiz -evet birinci kongrede sorulan kongre- hiçbir zaman akla gelmeyecek bir yer ve zamanda oldu. Dördüncü yılda oldu ama Ürdün'e yakın Suriye'nin çölünde oldu. Birinci kongrede 40 gün tartışılrsa, hiç kimsenin aklına gelmezdi. Hiç kimsenin hayalinden bile geçmezdi öyle bir durum. İkinci kongreyi ikinci konferanstan ayırmamak da lazım. Aslında bir yıla, hatta hazırlıkla bir-

likte iki yıla yayılan bir çalışma olarak görmek gerekiyor. Kongre o çalışmaları sonuçlandırdı, bir karara bağladı, yeni bir programa ve planlamaya kavuşturdu. Gerillanın oluşumu, cephenin hazırlanması bu çalışmalarla sağlanıyordu. En önemli 12 Eylül Faşist Askeri Darbesi'nin saldırıları karşısında mültecileşen, bölgede ya da dünyanın değişik yerlerinde savrulan bir hareket durumuna düşmekten kurtardı PKK'yi. Yeniden ülkeye dönüş ve direniş kararı aldı. O bilinci, iradeyi, cesaret ve fedakarlığı ortaya çıkardı. Büyük bir kararlaşmaydı ama orada da zayıflık çoktu, karışıklık çoktu. İçten durumun ne olduğu çok belli değildi. Zaten kongreden hemen sonra ülkeye yönelim olunca, eğitim görmüş kadrolar Önder Apo'nun yönlendirmesiyle gitmeye başlayınca hem Türkiye'de çeşitli örgütlerle oluşturduğumuz cephe tasfiyeci oldu hem de içimizde ülkeye dönüşe karşı olan ama açıktan ifade etmektен de korkanlar provokatör tasfiyeci olarak ortaya çıktılar dönüşü engellemek için.

3. Kongre 15 Ağustos Atılımı'nın sonuçlarını değerlendiren kongreydi. Arkadaşlar biliyorlar, bir yıl boyunca sürdü; 1985'in güzünden 1986'nın güzüne kadar. Bu, kongre süreci kapsamında geçen süre. Bir de onun taşırılması, 87-88'e kadar sürdü. 3. Kongre sonuçlarının ülkede yurtdışında kadrolara taşırılması; bir düzeltme, yeniden kararlaşıma, gerilla partisi haline gelme, bunun zihniyet-ideolojik yapısını, kadro duruşunu, cesaret ve fedakarlığını en üst düzeyde ortaya çıkarma kongresiydi. 14 Temmuz fedailiğini bütün partiye 15 Ağustos Atılımı'nın sonuçları temelinde yaydı. Çok önemli bir özelliği, böyle bir zorlu mücadele ortamında ortaya çıkan her türlü savunmacı, tepkici, dar, pasifist, oportünist, çizgi dışı anlayış ve tutumlara karşı Apocu çizginin zaferiydi. Zaten sloganı da öyleydi: "Her türlü sapmaya karşı zafer kazanan Apocu çizgide ileri" diyordu. Bu kongremizin de bunlara benzer yanları var.

Şimdi her türlü hataya, başarısızlığa, çizgiye girememeye, örgüt olamamaya, dolayısıyla çizgiyi doğru anlayıp, doğru katılıp başarılı uygulamamaya karşı Apocu çizginin zaferi oluyor bu kongrenin sonuçları. 3. Kongreye çok benziyor. Bazı arkadaşlar bunu değerlendirdiler. Bir bütün olarak bunu gerçekten anlamalıyız. Bazı şeylere sonuçlara sıkışıp kalmamalıyız. Fesih kararı, silahlı mücadelenin sona ermesi; ama niye bu duruma gelindi? Amaçlanan Apocu hareketin yürüyüşü içerisinde bu kongrenin sonuçları eğer başarıyla sahip çıkılır ve uygulanırsa nelere yol açacak, onu görmemiz lazım. Gerçekten de bazı arkadaşlar da dikkat çektiler, iyi eleştiri-özeleştiri yapabilmeliyiz. Bazı arkadaşlar daha çok derinleşmemiz gerekiyor, dediler. Nasıl bunların gelişeceği belli değil, bütün bunları Önder Apo yürütecek, onu beklemeliyiz ama bizim buna ihtiyacımız var. Öyle bir karar almadık, belki faydalı olabilirdi. Tartıştık ve bunun gerekli olduğunu, temel yaklaşımımızın böyle olduğunu kabul ettik. Önder Apo'nun perspektifini kabul ettik, o perspektif bize dönük böyle bir eleştiri içeriyor. Yeni paradigmaya girememenin noktalarını ortaya koydu 7 madde halinde Önder Apo. Buna göre bir zihniyet değişimini, anlayışını, tarzı ve üslubunu geliştirmemizi istiyor. Yeni dönemin Demokratik Toplum Sosyalizmi'ni hayata geçirecek militan böyle olacak. Bu fiili bir durum. En genel karardır. Birileri istediği için yapmak değil

de, gerçekten buna ihtiyacımız olduğu için, durumumuz bunu gerektirdiği için bunu yapmamız gereklidir.

4. Kongre 'Gerilla Kongresi' olarak tanımlandı. Gerillanın ülkede kökleşmesi, yerleşmesi, üs alanlarını oluşturmasını ifade ediyordu. Her türlü engelleyici çeteci yaklaşıma karşı Önderlik çizgisinin yine zaferini ifade ediyor. Çok yoğun bir siyasi-askeri sürecinde gerçekleşti bir de. 1990'nın sonunda oldu. 1991'de, 92'de Kürdistan'da dünyada neler yaşandığını biliyoruz. SSCB'nin çözüldüğü, Körfez Savaşı'nın olduğu, Kürdistan'da gerillanın üslendiği zamandı. İran-Irak Savaşı bir siyasal durum ortaya çıkarmıştı.

5. Kongre'yi Önder Apo 'Reform Kongresi' olarak tanımladı. 1993'te başlattığı değişim arayışını 1995 başında 5. Kongreye biraz ideolojik örgütsel yapıya kavuşturmak istedi ama biçimsel kaldı. Pratikte değişimi anlama ve onun gerektirdiği zihniyet değişimini, tarz-üslup değişimini gerçekleştirme yaşanmadı.

6. Kongre komplo sürecindeki kongreydi. Aslında içine girilen komplo süreci açısından Önderliğe yöneltilen saldırı açısından kongrede olmak avantaj olabilirdi. Daha zengin düşünceler ortaya koyup, süreci doğru değerlendirip komplo saldırılarını doğru anlayıp ona karşı Önderliğin yürüttüğü mücadeleye yeterli katılma açısından avantajdı. Ama kongreye hakim olan anlayışlar bunu tersine çevirdi. Komploya karşı mücadeleyi daha doğru anlama ve etkili yürütme kongresi olacaktı, Önderlik duruşu ve direnişinden örgütün kopmasını gündeme getiren bir kongreye dönuştü. Ve bizi 15 Şubat Komplosu'yla karşı karşıya getirdi bu duruşumuz. Bu bakımdan, Önder Apo her şeyi yürütüyor, öngörüyor, doğruları geliştiriyor ama bu demek değil ki her zaman her şey Önder Apo'nun üzerinde olmalı; yük her zaman Önder Apo'nun üzerinde olmalı. Öyle yaklaşmamalıyız tabii. Doğru yaklaşaydık, geriye dönüp bakalım, ne kadar zayıf yanları vardı komplo saldırılarının, ne kadar açığı vardı, konponun başarısı kesinlikle önlenebilirdi. Hiçbir arkadaş "Sistem saldırısıydı, ABD-İngiltere-İsrail arkasındaydı, düşman bu kadar güçlüydü ona karşı nasıl durabilirdik" dememeli. Zayıf yanları, açıkları çoktu. Doğru öngörülebilse, örgütlü durulabilse, Önderlikle bütünlüklü hareket edilebilseydi, 15 Şubat Komplosu kesinlikle önlenebilirdi. Bunu Önder Apo "yetersiz yoldaşlık ve sahte dostluk" diye tanımladı. Bu sonucun ortaya çıkarılmasında bizlerin sorumluluğu var. Bu değerlendirme-tanımlama ne anlama geliyor, iyi bilmemiz gerekir.

Sonrasında 7. Olağanüstü Kongre geldi; 2000 Ocak'ında. Değişim-dönüşüm, yeniden yapılanma yönünde biraz düşünsel, biraz da örgütsel ilk adım attığımız ya da böyle bir sürecin başladığı kongre olarak ifade edebiliriz 7. Kongre'yi. Anlayış düzeyimiz dardı, geleceği öngörmekte zayıftık, basit bazı sorunlar içerisinde boğulmuştuk, konponun anlamına bilincine varma, ona karşı mücadeleyi anlama ve ortaya çıkarmada son derece yetersizdik. Fakat paradigma değişimi daha sonra oldu ama demokratik değişimi Önder Apo 1993'ten itibaren başlattı, strateji değişimi olarak da ifade etti, konplodan sonraki süreçte bunu çok daha hızlı ve derinlikli biçimde geliştirdi adım adım. Paradigma değişimi düzeyinde olmasa bile birçok konuda temel değişiklikleri dört sayfalık kongreye perspektif mektubunda ortaya koymuştu. Onlar

yön verdi. Daha güçlü derin anlayıp demokratik değişim-dönüşüm sürecini daha etkili geliştirebilirdik. Aslında imkân da yok değildi. Fakat ondan uzak kalındı. İlk adımlar atıldı ama derinleştirme, genişletme örgütü tümünden yeniden yapılandırma götürme gerçekleşmedi.

Ardından 8. Kongre geldi. Önderliğin biraz da reel-sosyalizmin çözülüşü ardından bunalım diye tanımladığı, ideolojik-düşünsel kriz olarak tanımladığı sürecin en fazla yaşandığı dönemdi. Bunun gereği olarak PKK'yi bir varlık ve diriliş hareketi olarak, tarihsel misyonunu tamamlamış bir hareket çerçevesinde artık tarihe mal etmek gerektiğini ifade etti. Sümer Rahip Devletinden Demokratik Uygarlığa isimli savunmada açık ve geniş biçimde vardır. Orada da yaklaşım ne oldu? Biçimsel kalındı, yüzeysel kalındı, isim değişikliğiyle yetinildi. Önderlik ancak o kadar anlaşılabilirdi. Derinlikli, bütünlüklü anlamama, değişim sürecini bu temelde geliştiremem, içte de bir sürü anlayış farklılığına, parçalanmaya, karışıklığa, tasfiyeci etkilenmelere götürdü. O süreçler de biliniyor. Bunlara karşı bir tedbir olarak Önder Apo 2004'te PKK'nin yeniden inşasını gündeme getirdi. İnşa Komitesi örgütledi, görevlendirdi. Yeniden inşa süreci başlattık;

Bir; paradigma değişimi yeni bir ideolojik çizgi öngörüyordu; demokratik modernite, demokratik sosyalizm çizgisini öngörüyordu ve PKK ideolojik bunalımı aşmış oluyordu. Yeni ideoloji temelinde PKK yeniden yapılanabilirdi.

İki; tasfiyeci saldırıları karşı tedbirdi.

Yeniden İnşa Kongresi örgütsel olarak toparladı, bir yeniden başlangıç oluşturdu. Fakat baştan beri var olan darlık, yüzeysellik o kongrede de hakimdi. O nedenle yeni paradigmayı derinlikli bütünlüklü özümseyen, onun gereklerine göre partiyi yapılandıran, parti çalışmalarının diğer bütün alanlarını onun gereklerine göre yapılandıran bir öncülüğü, düşünce gücünü, kadro öncülüğünü ortaya çıkaramadı, tanımlayamadı, zayıf kaldı. Sonraki kongreler de hep bunu içerdi.

10. Kongre böyle bir sürecin içerisinde gerçekleşmişti. Yasal çözümler gelişecek mi, gelişmeyecek mi, onun arayışı vardı.

Bundan önceki son kongre, 11. Kongre de artık yasal bir çalışma, demokratik çözüm, KCK'nin demokratikleşme temelinde yasallaşması ve yasal çözümü geliştirmesi mümkün olacak mı, olmayacak mı? Aslında o soruya cevap arayan bir kongreydi. Öncesinde KONGRA-GEL genel kurulu oldu. Demokratik çözüm için örgütlenme yapımızı uygun hale getirdi Önderlik yeni değişikliklerle, yeni sistem önerileriyle. Ardında da PKK Kongresinde PKK yapılanmasını buna uygun hale getirdi. Demokratik modernite paradigmasının gereklerine göre bir parti, o parti öncülüğünde bir halk hareketi, demokratik toplum örgütlülüğü, demokratik komün inşası ve saldırılar karşısında öz savunma direnişi ortaya çıkarılacaktı.

2010-2013'ten sonra esas olarak bu hedefleri ne kadar uyguladığımız ortadadır. Gerçekten şuna inanmak lazım: Eğer demokratik modernite paradigmasının gereklerine göre parti yapılanması, KCK örgütlülüğü, öz savunma, demokratik toplum inşası, demokratik konfederalizm örgütlülüğü, bu çerçevede kadın ve gençlik hareketi gerçekleştirilseydi, gerilla öz savunma temelinde bir değişim-dönüşümü yeterli dü-

zeyde yaşasaydı bu kongreye gerek kalmayacaktı. Ben buna adım gibi inanıyorum. Arkadaşlar ne derler bilemem ama işin gerçeği budur. Zaten 2002'de Önderlik PKK'yi tarihsel yerine oturtmak istiyordu. Eğer PKK ismiyle ayakta kalma gücünü aşabilseydik, PKK'nin böyle bir öncülük olarak sürmesi gerekli olmayabilirdi. Önderliğin ilk Demokratik Konfederalizm tanımlamalarında partiyi nasıl ele aldığını iyi biliyoruz. Hepsini deşifre edip, boşa çıkardık. "Partileşin dedik, partileşemiyorsunuz; gerillalaşın dedik, gerillalaşamıyorsunuz; demokratik uluslaşın-kongre olun dedik, onu da yapamadınız, peki ne yapacaksınız siz?" Bunları aynen Önder Apo söyledi. O zaman da deşifre eden, büyük düşüncüyü yeni paradigmayı örgüte, pratiğe ve eyleme dönüştürmeyen partimizi bu temelde eleştirdi. PKK bu biçimde kalmayacaktı. Silahlı güçler böyle olmayacaktı. Bu biçimde toplumu eğitime ve örgütlemeye, özgür birey-demokratik komün çizgisinde toplumsal eğitimi ve örgütlemeyi geliştirmede bu duruma düşmeyecektik ve biz toplumdan böyle kopmayacaktık. Fiili olarak koptuk, mekân olarak koptuk. Çoğumuz yaklaşmıyoruz bile topluma. İtiraf edelim; toplumla ne alakam var benim, kaç yıldır toplumla ne tür ilişki kurabiliyoruz? Biz böyleyiz, devrimci böyle olur, denemez. Önder Apo o koşullarda bile bizden daha fazla insanlarla ilişki yaratıyor. Bir de mekân olarak anlayış olarak koptuk. Evet toplumun içinde gezdığımız yerler de var; Avrupa gibi, Rojava gibi yerlerde. Ama öncülük görevleri yerine geliyor mu? Gelmiyor. Bu çok nettir. Toplum gerçekten eğitiliyor mu, örgütleniyor mu? İhtiyaç duyduğu demokratik modernite öncülüğü yapılabiliyor mu? Yapılamıyor. İşte bu kongreye bunun sonucunda geldik.

Kendimizi Apocu çizgide değişime-dönüşüme uğratmak zorundayız

Artık böyle bir radikal dönüşüm gerekli oluyor. Ve biz bütün gücümüzü ortaya koyarak, Önder Apo tüm çabasını buraya seferber ederek bu kongreye birlikte geçmişte yapılamayanları yapmaya çalışıyor. Önümüzdeki süreç gelişecekse, bu temelde olacak. Bu kongrenin kararları öylesi gelişmeler için zemin sunuyor, ön açıcı oluyor. Bunu sağlayacak kararlar aldık. Bu kesindir, bunu netleştirdik. Önder Apo'nun isteklerine bu anlamda cevap oluşturduk. Fakat görevimiz sadece karar almak değil. Önder Apo'nun isteklerini resmileştirmek değil. Burada aldığımız kararlarla görev ve sorumluluğumuz bitmiyor. Bunu görüp anlayabilmemiz de çok çok önemli. Önder Apo'nun yeni karar ve yöntemlerle bu değişim-dönüşümü, yeniden yapılanmayı 30-35 yıldır gerçekleştirmek istediği ideolojik-stratejik değişimin önünü açtık da bu değişim bizimle olacak, bizden başlayacak. Önder Apo gerçekleştirmiş. Topluma ve karışımızdaki düzene yansıtacak bunlar. Ara halka biziz, yani kadrolardır. Demokratik toplum örgütlülükleri, her düzeydeki demokratik siyaset örgütlerimiz, devrimci demokratik yurtsever kadrolar ara halkayı oluşturuyorlar. Değişimi başarmış Önder Apo'nun gerçekleştirdiği değişim dönüşümü halklara, kadınlara, gençlere, topluma taşıranın yine sistemi değişime zorlamanın öncüleri; böyle bir sürecin ara halkası biziz. Bizde gerçekleşirse, pratikte başariya ulaşacak. Biz bunu görüp ka-

tılmaz, bu temelde çaba harcamazsak, sorun sadece Önder Apo'nun çabalarıyla olmaz. Aldığımız kararlarla ön açtık ama yenilik gerçeklemez, dönüşüm gerçekleşmez, yeni inşalar gelişmez. Bunların hepsi bizim değişim-dönüşüm yaşamamıza bağlı. Geçmişte zihniyet, tarzda, üslupta, örgütlenmede değişim ve dönüşümü zamanında yaparsaydık, kendimiz bunu gerçekleştireseydik zaten bu durum ortaya çıkmazdı. Şimdi de eğer başarılı olacaksa bu adım bizim değişim ve dönüşümü yaşamamıza olacak. Onun için de bu temelde büyük bir mücadele içerisine giriliyor. Çok etkili biçimde rol oynamamız gereken, daha aktif olmamız gereken bir döneme giriliyor. Hiç kimse bunun dışında kalamaz. Ama rol oynayabilmek var olanı sürdürmekle olmuyor. Şimdiye kadarki anlayışları, alışkanlıkları, tarzı, üslubu sürdürsek bu gerçekleşmeyecek. Kendimizi Apocu çizgide, yeni paradigma temelinde doğru yeterli değişime ve dönüşüme uğratmak zorundayız. Bütün bunların gerçekleşmesi bize bağlı. Önder Apo'nun içinde bulunduğu koşullar ortada. Bir gücü var, mücadele yürütüyor, halk büyük bir destek veriyor, demokratik insanlık belli ölçüde tanıdı, desteği Önderliğin arkasında... Ama örgüt desteği olmazsa, kadro desteği olmazsa, örgütlü toplumun desteği olmazsa Önderlik yalnız başına yapabilir mi? İçinde bulunduğu koşullarda bunu gerçekleştirebilir mi? Gerçekleştiremez. Gerçekten her zamankinden karmaşık, zorluklar içeren, gelişmelerle dolu bir süreçteyiz. Her zamankinden daha fazla görev ve sorumluluk düşüyor. İki temel şeyimizdi; her zaman 'partileşelim' diyorduk, "PKK" diyorduk. Şimdi "PKK"yi feshettik artık partileşme de bitti, ideolojik yoğunlaşmadan da kurtulduk, silahlı mücadeleyi de durdurduk ondan da kurtulduk, rahata eriştik" diyemeyiz. Böyle yaklaşırsak felaket olur. En zorlu her türlü işi yapabilen, herkesin bir lider gibi, sağlam bir kadro olarak görev ve sorumluluk üstlendiği yerde Önder Apo'nun yapmak istediğini doğru anlayan ve yapan, çevresini buna çeken bir kadro haline gelmesiyle bu süreç kazanılır. Bu görev ve sorumluluk bu kararları alan bizlere düşüyor. Kongrenin sonuçlarını bütün alanlara, arkadaşlara taşımakla yükümlüyüz. Bu kadar tartışık, soru işaretleri oluştu bizde; arkadaşlarımızda da oluşacak. Dolayısıyla herkesin kafa karışıklığını-soru işaretlerini kaldıracak, süreci doğru anlayacak, Önder Apo'nun yaptıklarını doğru bilecek, Önder Apo'nun yürüyüşüne doğru katılıp katkı sunacak hale gelmesini sağlamamız lazım. Buradaki arkadaşlar olarak bir yönetim gücü, bir öncü gibi hareket etmeyi bilmeliyiz. Buraya katılmış olmak bize bu görev ve sorumluluğu yüklüyor. Kendimiz öyle davranmalıyız. Burada olmayan arkadaşları aynı düzeye getirmeliyiz. Önder Apo'nun istediği düzeyde bir değişim-dönüşümü gerçekleştirebilmeliyiz. Bunu da bütün topluma taşımmalıyız. Halkları, kadınları, gençleri bu temelde eğitip örgütleyerek böyle bir sürece hizmet eder hale getirmeliyiz. Görev ve sorumluluğumuz bu çerçevededir.

Evet, PKK'nin feshedilmesi kararını aldık, varlığını ve çalışmalarını durduruyoruz. Fakat şunu biliyoruz ki; PKK bir Önderlik hareketiydi. Önderlik gerçeğinin örgütlü ve eylemli kılınmış haliydi. Şehitler partisi olarak tanımlandı. Önder Apo. PKK'nin örgütsel yapısı değiştirilebilir, feshedilebilir, ediliyor da. Fakat düşüncesi feshedilemez. İdeolojik-

politik çizgisi ortadan kalkmaz. Onun yarattığı ruh-duygu, düşünce, miras yok olmaz. Önderlik ve şehitler gerçeğini ifade ettik. Çok kısa da olsa PKK'nin mücadeleyle yarattığı değerleri ortadan kalkmış sayabilir miyiz? Kim bunu yapabilir? Kim silebilir? Hiç kimse yapamaz!

Görev ve sorumluluklarımız arttı

Biraz uzadı aslında bu kadar uzatmaya da gerek yoktu. Şunu bilelim; daha doğru, daha etkili mücadele etmeye çağrıdır bizim için Önder Apo'nun bu müdahalesi. 'Kendinizi daha doğru anlayın, daha iyi örgütleyin, doğru güçlü tarz haline getirin ki benim düşüncelerimin uygulanması ortaya çıksın, diyor' Önderlik. "Sizin pratiğiniz benim düşüncelerimizin uygulanması değildir, kendinize göre uyguluyorsunuz, benim adıma yaparsanız uygulamanızı değiştireceksiniz, öyle yapmıyorsanız kendi adınıza sahip çıkacaksınız benim adımla ifade etmeyeceksiniz" dedi. Biz ne kendi adımiza sahip çıktık ne de Önder Apo'nun istediği gibi yaptık. O biçimdeki örgütsel yapılanmaya son verdi Önder Apo. Yenisini Apocu paradigma temelinde kendisi geliştirecek. Ama bunun için imkân, zemin, fırsatın oluşması lazım. Bizim bunu sağlamamız gerekiyor. Kendi başına bizziz olmayacak. Kendi başına, yalnız başına yapсын biz de onun içinde sürüklenelim, diyemeyiz. Doğru durursak, doğru anlarsak, anı anına mücadele etmeyi bilirsek, örgütlülüğümüzü korursak, atılması gereken adımları zamanında atarsak, sözü pratiği zamanında yerine getirirsek, daha güçlü ve etkili bir özgürlükçü bir çalışma yürütürsek, işte o zaman Önder Apo söz konusu değişiklikleri ve yeniden yapılanmayı gerçekleştirmeye zemini bulacak. Yaratıcı emeği ve düşünce gücü ile de bunları başarıyla yerine getirecek. Demek ki görev ve sorumluluklarımız aldığımız kararlar ile azalmadı, arttı. Sadece karşı güçler, AKP iktidarı, TC ya da milliyetçi güçler değil, bir sistem var karşımızda. Onunla mücadele halinde olma durumu var. Böyle yoğun ve kapsamlı bir mücadele yürütülüyor. Bu mücadeleyi yürüttüğümüz ölçüde söz konusu değişimi-dönüşümü yapabileceğiz. Bunu kabullenmiş bir karşı taraf yok. Karşımızda böyle bir zihniyet, siyaset yok. Tam tersine -bunu hiçbir zaman unutmamalıyız- bizi bir kaşık suda boğmak ve yanıltmak isteyen, her an özel psikolojik savaşla etkileyip yoldan sapırtmak isteyen, dört bir yandan kuşatan bir düşman var. Arkadaşlar dikkat çektiler, daha fazla yönelim olacak, diye. Doğrudur. Belki de yapılanların hepsi hiledir, bizi aldatmak için bir oyundur. Normaldir çıkar mücadelelerinde böyle şeyler. Bu kadar söz veriyorlar böyle davranırlar mı, demememiz lazım. Yaparlar. Özellikleri, anlayışları bu; ölçüleri böyle. Yadırgama yok, tam tersine marifet sayılıyor onlarca. Bunu kim en iyi yapıyorsa en üste o çıkıyor. Kendi içlerinde de yapıyorlar, birbirlerinin gözünü çıkarıyorlar. Astılar, kestiler, idam ettiler. Karşımızdaki devletin, kendi sahiplerine neler yaptığını görelim. Tarihe bir dönüp bakalım. Niye saf olalım ki! Bu gerçekler silinmiyor ortadan. Unutamayız yaşananları. Mücadele gücü olmayı, daha güçlü durmayı, daha fazla görev ve sorumluluğa sahip olduğumuzu unutmayacağız.

'Doğru iş yapın, doğru anlayın, doğru çalışın'

Değişim ve dönüşümü başlatı-

yoruz. Bu kongre başlatmalı. Bu kongre illa öyle platform olsun, illa al kâğıdı-kalemi söyleneni yaz diye yapılmıyor. En güzel yazıları yazıyoruz, eğitimler yapıyoruz. Bu konularda ciddi bir eksikliğimiz yok. Fakat onların hiçbirisi mesele değil; mesele pratikte gerçekleşendir. Mesele pratiktedir.

Yazıp çiziyor, doğrular şunlardır, diyoruz ama doğru dediklerimizin 180 derece karşısını, yanlış olanı yapıbiliyoruz. Doğru anlamak lazım özeleştiriyi. Somut özeleştiriyi yapmak lazım. Neler olduğunu somut olarak görüp fiiliyatta mücadele ederek kendimizi oradan kurtarmaya çalışmamız lazım. 'Kirinizi pasınızı ortama saçmanızı istemiyorum' diyordu Önder Apo. 'Ortama da zarar verir o. Kendi içinizden yapın, kendinizi sorgulayın, kendinizi düzeltin, hiç demeyin başımız gözüümüz üstüne' diyordu. 'Doğru iş yapın, doğru anlayın, doğru çalışın' diyordu. Hiçbir şey beklemeden, birileri platform kuracak, birileri rapor isteyecek; isterlerse yaparım, istemezlerse yapmam böyle dururum... Böyle yaklaşmamak lazım. Sorun, bir platforma çıkmak, rapor yazmak birilerine hesap vermek değil. Kendimize hesap verelim. Yazıp çizerek, konuşup söyleyerek değil, düşünerek, duyarak, anlayarak, kendimizi sorgulayarak Apocu çizgi gereklerine göre kendimize hesap verelim. Kim böyle yaparsa önümüzdeki süreçte o yürür.

Önder Apo net bir şekilde söyledi, 'kim kabul ederse ben onunla yürürüm' dedi. Her zaman böyleydi, şimdi de öyledir. Kim kendisini düzeltir, bu sürecin iş yapan-başarı ortaya çıkartan militanı haline gelirse süreci o yürütecek. Yoksa var olduğu gibi yürümeyecek. Bu kararlar olur, şununla-bununla olur. Nasıl olur bilemem ama biz güçlü bir değişim-dönüşüm yaşayacağız. Bunu Önderlik gerçeği üzerinde daha fazla yoğunlaşarak, geçmiş pratikten çizgi temelinde daha fazla, korkusuz sorgulayıp ders çıkararak yapabiliriz. Birbirimizi etkileyerek yapabiliriz.

Birbirimizi dinlemeye ve anlamaya ihtiyacımız var

Yoldaşlaşmak bu dönemde çok daha önemli ve gerekli. Yoldaşlaşmanın gelişmesi, birbirine bu anlamda güç ve destek verme, birbirini dinleme-anlama, hata ve eksikliklerin aşılmasında birbirine güç ve destek verme yoldaş olmanın gereği. Hepimizin de buna ihtiyacı var. Hepimiz böyle bir yoldaşlar topluluğuna sahip olmanın ihtiyacını duyuyoruz. Önder Apo'da böyle bir yoldaşlığı, güç ve desteği görerek biz yeniden doğduk, kıldık. Bütün hataları ve eksiklikleriyle beraber her türlü zorluktan, olumsuzluktan kurtulma böyle gerçekleşti. Demek ki birbirimize güç ve destek verebiliriz. Birbirimizi dinlemeye ve anlamaya ihtiyacımız var. İyi bir tartışma ortamı yapmaya ve yaratmaya ihtiyacımız var. 'Ben kendimi, sizleri, toplumu eğitiyorum, sistemi de mücadeleyle bir yana getiriyorum' diyordu Önderlik. 'Siz de biraz etrafınızdaki arkadaşlar ile ilgilenin, güç destek verin' diyordu. 'Onların güçlülüğü sizin güçlülüğüünüz' diyordu. Önderlik bizi eğitti, bilinçlendirdi. Dünyayı da tarihte yaşanan olayları da bugünün de biraz daha iyi anlıyoruz. Olaylar karşısında yorum yapıbiliyoruz. Ama hemen ilk aklımıza gelene doğru budur demeyelim. Bu doğrudur, diye dayatmayalım.

Yoldaşlığı yüce amaçlar için bir ölçü haline getirmeliyiz

Örgüt olma bir biçim, bir bürokrasi değildir. Hele hele devrimci, sosyalist militanların örgütü salt biçimle olmaz. Böyle bir biçimcilik Apocu Hareket gibi hareketler için geçerli değildir. Avrupa sosyalizmi bunu geliştirdi, Rus sosyalizmi de esas aldı. Lenin en çok bunun üzerinde durdu; tüzüğün maddesi böyle mi olacak, şöyle mi olacak diye kızılca kıyametler kopardılar. Peygamberler ve filozofların yürüyüşü böyle değildir. Büyük düşünce hareketlerinin yürüyüşü öyle değildir. Önder Apo "benim hareketim bürokratik sosyalist hareketlerden çok özgürlük hareketlerine, peygambersel hareketlere daha yakındır" dedi. Biçim olur, kural neyse ona uyarım, uydugumu gösteririm, sonra da bildiğimi okurum, anlayışıyla olmaz. Örneğin dinleri ele alalım; nasıl bin yıllardır ayakta, kendilerini yaşatılır kılıyorlar. Biçimle mi yapıyorlar bunu? Çoğunun bir biçimi de yoktur. Ama bütün mensupları onunla yönlendiriyorlar. O yaşama dönüşüyor. Bizim Apoculuğu böyle bir yaşam haline getirmemiz lazım. Yoksa, nasıl bir örgüte dönüşecek, hangi biçimi alacak, kim ne yetki alacak diye yaklaşmamalıyız. Düşünce gücü var Önderliğin. Önder Apo, 'ben mezarda da rolümü oynamaya devam ederim' dedi. Ne demekti bu? Ben bir düşünce gücüyüm; düşüncem eğitir ve yönetir, demektir. Biz Apocular olarak Önderlik düşüncelerini böyle yaşama dönüştürdük mü? Zayıflık buradadır işte. Başarı eksikliği, değişip-dönüşeme, doğru anlayamama, hepsi buradan kaynaklanıyor. Onun için daha fazla birbirini görmezden gelen ya da reddeden, iten değil; güç-destek veren, dinleyen, anlayan, öğreten ve öğrenen, her zaman öğrenmeye açık olan, yoldaşlığı yüce amaçlar için bir ölçü haline getirmeyi bilen olmalıyız. Böyle olmaya her zamankinden daha fazla ihtiyacımız var. Görev ve sorumluluk en başta bu hale gelmeyi gerektiriyor. Böyle bir değişim ve dönüşümü yaşarsak, Apocu çizgide bu çizginin gereklerini yerine getirirsek bu dünyada en güçlü örgüt oluruz. Saldırıları karşısında direnme cesareti ve fedakarlığını da çıkarırız. Öngörümüz de güçlü olur, doğruları da önceden görebiliriz. Daha da önemlisi hızlı karar alma ve ortak çalışma gücünü gösterebiliriz. Kolektivizmi kendi içimizde güçlü bir şekilde yürütebiliriz. Önderliğe doğru katılma böyle olur. Önder Apo, Hakiler ve Kemaller için, 'biz birbirimizle konuşmuyorduk birbirimizin gözüne bakınca ne demek istediğimizi anlıyorduk' dedi. Şimdi biz öyle miyiz? O düzeyde yoldaşlaşmış mıyız? Biz şimdi ortak düşünce ve eylem geliştirmede böyle bir düzey yarattık mı? Bu, şu anlama gelmiyor: birileri söylesin diğerleri ona uysun, böylece hiçbir sorun kalmaz. Çok yönlü düşüncelerin ortaya çıktığı ama ortak bir düşüncenin Önderlik doğruları temelinde bulunduğu, orada birleşerek etkili ve hızlı bir şekilde eyleme geçen bir pozisyona gelmeliyiz. Sorun buradaydı. Geçmiş süreçte hata ve eksiklik göstermemizin temel kaynağı burasıydı. Bunu aşan bir örgütsel topluluk haline gelmezsek, önümüzdeki karmaşık süreçte hiç başarılı olamayız. O nedenle, PKK pratiğinin dersleri temelinde Önderlik hakikatini, özellikle kahraman şehitlerimizin bize bıraktıkları miras ve değerler, bizlere kazandırdıkları ve öğrettikleri doğrular temelinde kendimizi düzeltirsek, her türlü kaygı ve korkuyu aşan bir duruşu, objektif

bir doğal örgütlülüğü ve müthiş bir eylem gücünü ortaya çıkarabiliriz. Apoculuk böyle oluştu. Şehitlerimiz gerçekliği var; onların Önderlikle bütünlüğü böyleydi. Hakilerin, Kemallerin, Mazlumların, Hayrilerin, Fuat ve Rıza arkadaşların Önderlikle bütünlüğü böyleydi. Birçok arkadaş tanıktır. Ben de bir tanık olarak gör-düklerimi aktarmak istiyorum aslında. Önderliğin Haki arkadaşla oturup da konuları dakikalarca konuştuğuna hiç tanık olmadım. Daha o zaman Önder Apo düşüncelerini yazılı hale getirmemişti, bir örgüt, tecrübe, hiçbir şey yoktu. Ama o gerçeği görmüştü. Önderliği anlamış ve Önderliğe öyle bir katılım gerçekleştirmişti. PKK'nin esası bu. Biz kendi bildiklerimizi yapalım, kendi anlayışımıza uygun olanları Önderlikten alalım, onları uygulayalım ondan sonra da Önderlik adına olsun, diyemeyiz. Böyle diyerek bozduk bu işi; düzeltsek buradan düzeltceğiz. Daha fazla uzatmaya gerek yok. Arkadaşlar da ifade ettiler. Anladıkça insan "neden zamanında yeterli görüp anlayamadık da bu kadar zorlanma ve kayıp yaşadık" diye hayıflanıyor tabii. Önder Apo'nun değerlendirme ve eleştirileri bizlere bunu açık bir şekilde gösteriyor. Anlayabiliriz ve yapabiliriz; bu hayıflandırıcı bir durum tabii. Öte yandan yeni bir başlangıç için ön açabilmek de önemli. Bu da anı anına Apocu çizgide sağlam durarak kendi çabamızla gelişecek bir şey. Böyle bir mücadele sürecine kendimizi hazır etmemiz kesinlikle gerekli. Heyecan verici, coşku verici, hatayı bulup oradan geri dönmek, bizi başarısız kılan etkenleri ve hataları bularak onlardan kurtulmak; işte Önder Apo'nun yükten kurtulduğunu dediği bu. Bizlerin de eleştiri ve özeleştiriyi ile doğru katılımı bunu sağlaması gerekli. Böyle yaparsak, süreci doğru anlar, Önder Apo'ya en doğru katılımı sağlarız. Bu kongrenin kararları gerçekten de bir dönemi sona erdirir yeni bir başlangıcı sağlar. Hiçbir düşman saldırısı bunu engelleyemez. Her türlü saldırıyı -nereden nasıl gelirse gelsin- bu duruşla kırabiliriz. Önder Apo'nun başlattığı bu hamlenin başarısının önünü açar, ona çok güçlü katılmak üzere biz de seferber oluruz. Böyle olduğu zaman da kesinlikle başaracağız. Bu Kongre kararlarını doğru uygulamak bize böyle bir çıkış imkânı veriyor. Önder Apo'nun güçlü bir çıkış yapmasına fırsat veriyor. Bundan daha iyi ve güzel bir şey olamaz. Bu bakımdan da, bu kongremizin sonuçlarını doğru anlayıp etkili, başarılı uyguladığımız ölçüde yeni devrimci, özgürlükçü, kadın özgürlükçü, enternasyonalist hamlelerin, -Önder Apo Demokratik Toplum Sosyalizmi dedi- demokratik toplum sosyalizminin güçlü bir şekilde hamlesel çıkış yapması sağlanacaktır. Buradan çıkan sonuçlar örgüt ve eylemde yön verip ön açacaktır. Eleştiri ve özeleştiriyi, süreci doğru anlamayla Önderlik gerçekliğine bu temelde katılımımızı sağlamaya, tüm yoldaşların bu sürece yenilenmiş olarak aktif katılım sağlamasının sonuç verici olacağına inanıyoruz. Tüm yoldaşları Önder Apo etrafında, doğru anlayarak, doğru özümseyerek çok daha güçlü bir kenetlenme sağlamaya, Apoculaşmayı en güçlü biçimde düşünsel ve eylemsel olarak geliştirmeye, Apoculuğun zaferden zafere koşan hamlelerinin yaratıcısı olmaya çağırıyoruz. Bu temelde tüm yoldaşlara üstün başarılar diliyoruz. Kahraman şehitlerimizi saygı ve minnetle anıyor; Önder Apo'yu derin özlemle saygıyla selamlıyoruz. Biji Rêber Apo, Biji Serok Apo...

KAPANIŞ KONUŞMASI -II-

MURAT KARAYILAN

PKK'nin 12. Kongresi mücadelemiz tarihinde bir zirve olarak başarılı bir şekilde sonuçlandı. Bu Kongre Önder Apo'nun emeği, çabası ve çağrısı üzerine gerçekleşti. Bunun için bir kez daha tüm delegeler adına Önder Apo'yu selamlıyoruz. Kongre 3 gün sürdü fakat daha öncesinden arkadaşlar iki hafta boyunca üzerine yoğunlaştı. Böylesi bir dönemde sürece ilişkin Önder Apo'nun bütün perspektifleri arkadaşlar tarafından okundu ve yeterli bir yoğunlaşma düzeyi oluştu. Kongre'de hem Önder Apo'nun perspektifleri derinleşme yarattı hem de İmralı zindanındaki arkadaşların yazdığı mektuplar mevcut derinliği perçinledi. Yine PKK Merkez Komitesi'nin yolladığı rapor bir perspektif olarak sunuldu. Bütün bunlar Kongremizin Önder Apo çizgisinde zengin bir yoğunlaşma, derinlik ve tartışma düzeyinin gelişmesine yol açtı. Bu temelde yapılan tartışmalar yeterli ve açıktı. Evet, çok farklı görüşler vardı ki bu demokratik bir topluluğun doğasında vardır. Ancak netlik de vardı. Bu açıdan başarılı sonuçlandı.

Teknik üzeri aldığımız bilgilere göre Qendil alanında gerçekleştirilen diğer Kongre aynı şekilde başarılı bir şekilde devam etmekte. Tam olarak sonuçlanıp sonuçlanmadığına dair haber alamadık fakat başarılı geçiyor. Bu arada belirtmemiz gerekir ki bu Kongre, sürecin ihtiyaçlarına cevap olması için Önder Apo'nun isteği üzerine kendi imkânlarımızla gerçekleştirildi. Aslında Kongre için uygun koşullar oluşturulmadı. Biz devletin saldırıları altında bu Kongreyi yapıyoruz. Bu nedenle güvenlik tedbirlerini kendimiz aldık. Arkadaşlar da biliyor, gizlilik temelinde tüm alanlardan arkadaşlar grup grup bu alana gelerek toplandılar. Toplamda burada 131 delegenin katılımıyla Kongre gerçekleştirildi.

Fesih Kongresi ve fesih kararına ilişkin çok şey söylenebilir fakat burada buna gerek yok. Diyebiliriz ki PKK'nin feshedilmesi kararı -ki PKK halkımızın ve sempatisanlarımızın kalbinde taht kurdu, özel bir yeri var ve tüm arkadaşlar için de böyledir- kolay bir şey değil. Öncelikle irade istemekte. Önder Apo bu iradeyi ortaya koydu. Kongre de tartışmaları ve duruşuyla iradesini gösterdi. Önder Apo'nun kararlılığı ve iradesini onayladı, böylece fesih kararı resmileşti. Neden böyle bir Kongre yapıldı ve fesih kararı alındı? Bu konuya ilişkin Önder Apo geniş bir biçimde gerekçeleri dile getirdi. Kongre belgelerinde mevcuttur. Neden böyle bir karar alındığının sebebi vardır. Kürt halkının özgürlük mücadelesi için bu karar gereklidir. Neden gereklidir? Belgelerde geniş şekilde izah edilmiştir. Yine silahlı mücadele stratejisinin sonlandırılması kararı da kolay değildi. Özellikle bizim için, burada bulunan ve dışarıdan gelen bazı arkadaşlar için öyle. Arkadaşların yoğunluğu askeri çalışmalarda yer almakta, komutanlık görevi yapmakta ve bu savaşı yürütmekte. Bazı arkadaşlar konuştu, sıcak savaş ortamından gelmekte. Topluluğumuzun böyle bir gerçekliği var, bu nedenle bu kararı almak bizim için kolay değildi. Çünkü biz HPG ve YJA-Star olarak HRK ve ARGK geleneğinden gel-

mekteyiz. 41 yıllık bir tarihimiz var. Bu tarih bizim için kolay geçmedi. Bedeli kan ve emekle ödenen bir süreç oldu. Bu tarih, Kürdistan halkının tarihine altın harflerle yazılmış ve kanla bezenmiştir. Destansı bir savaş ve direniş yaşandı. Biz bu savaşta şimdiye kadar 35 bin savaşçı-kadro ve milis yitirdik. 10 bin kişi civarında yurtseveri yitirdik. Toplamda 45-50 bin şehidimiz var. Bunlardan 89 arkadaş PKK Merkez Komite üyesidir. Yani PKK yönetimiyle birlikte en önde yürümüş ve savaşmıştır. Bu savaş bu şekilde sürdürülmüştür. Biz bu kahraman şehitleri bir kez daha saygıyla anıyoruz. Onlar her zaman bizim öncülerimiz olacak. Şehitlerimiz bu hareketin başının tacıdır, bu hareket şehitler hareketidir. PKK şehitler partisidir, şimdi feshedildi fakat kalan arkadaşlar yani Apocu Hareket şehitler hareketidir.

Biz bütün bu şehitleri ilk şehitler Haki Karer, Mazlum Doğan, Kemal Pir, Hayri Durmuş, Egîd, Erdal, Bedran, Azîme, Bêrivan, Bêritan ve Havva yoldaşlar şahsında anıyoruz. Yine Cuma Bilîkî, Cemal Amed, Kemal Spêrtî, Rojhat Bluzerî, Xelîl Dêrîk, Zela Botan, Zilan, Dîlan Dêrîk, Adil, Nûda, Erdal (Engin Sincer), Reşit, Rojîn, Rûstem, Çîçek, Alîşêr yoldaşlar şahsında o dönemin şehitlerini anıyoruz. Gelhat, Arîn, Fazil, Xebat, Simko Rojhilat arkadaşlar şahsında onların dönemindeki kahraman şehitleri anıyoruz. Son on yılın şehitlerinin hepsini Çiyager, Xebatkar, Zeryan, Azad Siser, Berçem Cîlo, Delal Amed, Doğan Zinar, Atakan Mahir, Çîçek Botan, Egîd Cıvyan, Leyla Amed, Yılmaz Dersim, Çetin Siverek, Zîn Cizre, Welat Herinki, Sidar Serhat, İsa Serhat, Botan Hakkari, Soro Merdîn, Medya, Cuma Merdîn, Gulçiya, Axîn, Dilgeş, Qasim Engin, Rûbar Dicle, Sarî Sinan (başlangıçtan bu yana militan olan), Şervan Varto, Bager Gever, Şoreş Beytüşebap, Cumali, Rêber, Delil, Nuri Yekta, Alan, Melsa, Rezan Amed, Berwar, Şexmus, Herekol ve son büyük şehitlerimiz Fuat, Rıza, Mitra, Besê ve Gabar Botan şahsında, bütün şehitlerimizin hepsini saygıyla anıyor, onları asla unutmayacağımızı ve her zaman başımızın tacı olduklarını ifade ediyoruz.

Değerli Arkadaşlar;

Bildiğiniz gibi silahlı mücadele stratejisinin sonlandırılması konusunda tartışmalar yaşandı. Çünkü bizim için kolay bir karar değildi, zordu. Hala da silahlı savaş ve Devrimci Halk Savaşı'na dair zafer iddiamız devam etmektedir. Tartışmalarda da dile geldi, Ocak ayında

Komuta Konseyi Toplantısı yapıldı. Orada alınan kararlar, yapılan planlamalar, netleşen perspektif ve kabul edilen doktrin – ki o doktrin 41 yıllık emeğin ürünüdür-. Bu da gösterdi ki biz Kürdistan Özgürlük Gerillası olarak yeni dönemde imkân sahibiyiz. Yani yer altı, yer üstü ve havada savaşmak için daha fazla olanağımız var. Bunlar daha önce yoktu. 4-5 yıl öncesine kadar bunların biri bile yoktu elimizde, iki yıl önce de yoktu. Fakat şimdi bu imkânımız var ve bu konuda tecrübe edindik. Bu nedenle bu değişim kolay bir şey olmadı. Gerçekten de öyledir. Ancak buradaki her arkadaş, bu hareketin her kadrosu Önder Apo'nun bir savaşçısı ve fedaisidir. Madem Önderlik bu kadar ısrarlı ve kararlı bir şekilde yeni bir proje sunuyor, yeni bir hamle başlatmak istiyor, o zaman bir sebebi vardır diye düşündük. Ve bu açıdan Kongre öncesi ve esnasında anlayıp buna göre hareket etmeye çalıştık. Zaten tüm arkadaşlarla böylece ilerleme sağlandı. Çünkü Türk devleti çağrı yaptı ama yalnızca lafta kaldı, pratik açıdan bir şey gelişmedi. Yapılsa dahi çok küçük şeylerdir. Göz önünde inandırıcılığı olan, devlette değişim var diyebileceğimiz pratik adımlar atılmadı. Bu yüzden arkadaşların kaygıları vb. var. Bu temelde yaşanan tartışmalarda farklı fikirler dile getirildi.

Arkadaşlar bu süreçte direkt adım atılmasını uygun görmüyorlar. Devlet tarafından göz önünde adımlar atılana kadar, arkadaşlar adım atmaya ikna değiller. Bunun üzerine oy çoğunluğuyla silahlı mücadele stratejisinin sonlandırılması kararı alındı. Biz biliyoruz ki bu süreçte kaygılarımızı büyütmemize ve önümüze engel yapmamıza gerek yok. Bu Önder Apo'nun isteğidir. Burada da dile getirildi ve buna göre hareket edildi.

Bu temelde PKK'nin 12. Kongresi, PKK'nin son kongresi oldu. PKK; Önder Apo'nun dile getirdiği gereklilikler temelinde, bu tarihi süreçte irade ve cesaretle kendi kendini feshetme kararı aldı. Yine bugüne kadar sürdürdüğü silahlı mücadele yöntemini sonlandırarak, siyasi, demokratik ve hukuki mücadele yöntemine geçme kararı aldı. Bütün bunlar bizim için çok esaslı kararlardır. Belki bizim dışımızdaki herkes PKK bir an önce karar alsın diyor. Özellikle Türk devlet yetkililerinin çoğu böyle söylüyor. Eğer kolaysa onlar gelip karar alsınlar. Bu hareket 52 yıldır bir doğrultuda yürümekte ve kendini silahla koruyor. Bu hareket ülkede her açıdan kendini silahla koruyor. Silah üzerine yemin etti ve etmeye devam ediyor. Silahla kalkıp oturuyor.

Neden? Çünkü saldırı altındadır. Zaten karar ve tartışmalarda da dile geldi, PKK kendiliğinden keyfi bir şekilde silah kaldırmadı. Halk ve halkın varlığı tehlike altındadır. Halkın varlığı ve özgürlüğünü savunan kişilerin üzerine bombardıman yapıyor ve yok ediyorlar. Neden bu kadar katliam ve faili meçhul yapıldı?

Bu nedenle bu ülkede ben özgür bir insan ve özgür bir Kürdüm diyen – ki Kürt olmayan arkadaşlarımız da var ve bu bizim için bir onurdur-, özgürlüğü çığnayan Kürt halkının özgürlüğünü istiyorum ve Kürt katliamlarına karşıym diyenleri yok etmek istiyorlar. Bu yüzden kendilerini silahla korumak zorundalar. Şimdiye kadar hep silahla korudular. Bundan ötürü bu karar sıradan bir karar değildir. Fakat yapımız içerisinde Önder Apo'ya bağlılık, rol ve misyonunun ağırlığı çok fazladır. Önder Apo'nun girişimleri ve arkadaşların yoğunlaşmalarıyla belli bir düzeye kadar ikna olma gelişti ve bu karar alındı. Burası Kongre'dir ve herkesin özgür iradesi vardır, zorlama yoktur. Burada herkes konuştu ama kimse kimseye müdahale etmedi. En özgür platform kongre ortamıdır. PKK'de her zaman böyle olmuştur. Yani zor oldu derken, birbirimizi zorladığımızı kastetmiyorum. Herkesin anlaması için Önder Apo girişimde bulundu. Çoğunlukla Önder Apo'nun talimat ve perspektiflerini anlama çerçevesinde karar alındı ve birlik oluşturuldu. Bu yapı Önder Apo çizgisinde bir olma noktasında nettir. En önemli şey budur. Herkes Önder Apo çizgisine bağlılık noktasında birdir. Bazı arkadaşların kaygı ve şüpheleri olabilir. Bu nedenle kararlarda esnek yaklaştık.

Önder Apo PKK'nin bu 12. Kongresi ile birlikte sözünü yerine getirmiş oldu. Önderlik bu mücadeleyi savaş ve şiddet çizgisinden siyasi ve hukuki zemine çekebilirim diye söz vermişti. Öncelikle Önder Apo aile ile konuştuğunda böyle demişti ve sözünü yerine getirdi, Kongre bu kararı aldı. Şimdi gerisi devlete kalıyor. Türkiye Cumhuriyeti ve hükümeti, eğer gerçekten 100 yıllık Kürt sorununu cumhuriyetin 100. yılında -ki bu sorun daha öncesinden de var ama cumhuriyetin kuruluşundan bu yana Kürtlere karşı imhâ inkâr politikalarıyla soykırım ve asimilasyon düzeyinde bu sorun sürdürülüyor- adil ve demokratik bir çözüme kavuşturmakta samimiyse adım atmalıdır. Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasında Kürtler asil üyeydi. Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulması ve kurtuluşu için en güçlü destekçilerdi; emperyalist ve işgalci güçleri Kürdistan'dan çıkardılar. Böylece

Kürt ve Türk iş birliği yaşandı. Ama biliyoruz ki sonradan 1924 Anayasa'sıyla bu durum bozuldu. Yani esasta Lozan Antlaşması ile. Lozan Antlaşması'nı ne Kürtler ne de Türkler onayladı; yabancı güçler kendi çıkarları için uygun gördüler. Türkiye'yi Sovyet Rusya'ya karşı kendileri için karakol yapmak adına, Kürdistan'ın parçalanmasını ve Türkiye'nin kuruluşunu onaylayarak Lozan'ı imzaladılar. Bu arada Kürtler ve Türkler arasında sorun yaşandı ve savaş çıktı. 15 yıl savaş yaşandı biliyoruz, fiziki katliam gerçekleştirildi ve daha sonra kültürel olarak da uygulandı.

Yabancı ve emperyalist güçler halkların birbirini öldürmesini istiyorlar. Ortadoğu halkları birbirini vursun ve onların yolu açılsın, yönetsinler istiyorlar. Ortadoğu sistemini bu temelde kurdular. Bu aslında bir oyundur. Halbuki önceden bu halklar beraber barış içinde yaşıyorlardı. Ama bu oyunu oynadılar, halklar arasına zehirli bir tohum koydular ve savaş çıktı.

Eğer şimdi mevcut hükümet ve devlet, bu eski 100 yıllık meselenin çözülmesini istiyorsa adım atmalı. İdareci ve gizli değil, yasal ve anayasal adımlar atmalı. Artık böyle kararlar geliştirmeliler. Biz bu sürece stratejik yaklaşıyoruz. İşte Kongremiz karar aldı. Bu stratejik bir yaklaşımdır. Ancak devlet de taktiksel yaklaşmamalı. Önder Apo'nun ve hareketimizin bu yaklaşımlarına denk bir karşılık vermeli. Biz yalnızca bir gerilla hareketi değiliz. Evet burada çoğumuz gerillayız fakat PKK'nin hakikati toplumdur, binlerce kadrosu var toplum içinde. Yani PKK artık toplumsallaştı, Önder Apo'nun fikir ve düşünceleriyle gelişen bu toplum kandırılmaz. Ne bu halk ne de bu hareket kandırılabilir. Zaten Önder Apo'nun en temel özelliği budur; diyor ki, ben ne kandırılırım ne de kimseyi kandırırım. Yani bu nedenle kimsekin böyle girişimlerde bulunmaması gerekiyor. Ve gerçekten dürüst ve samimi bir yaklaşım varsa, bizimki dürüst ve samimidir. Birbirini tutarsa sonuç olacaktır.

Biz akliselim devlet yetkililerinin de bu tarihi fırsat üzerine düşünmesini istiyoruz. Önder Apo'nun bu duruşu ve girişimi, Önder Apo'nun geliştirdiği doğrultu; Türkiye'de demokratik bir cumhuriyet oluşması için büyük bir şanstır. Bu bir şanstır. Eğer bir Türk devlet yetkilisi samimiye, yurtseverse ve Türkiye'yi seviyorsa bu gerçeği görmeli. Kimse 3-4 yol aramasın. Bunu görmesi ve buna göre adım atması gerekiyor. Şimdi tam bu dönemde ya da bundan sonra Türk devletinin gerçek yaklaşımı netleşecek. Yani biz kararı kamuoyuna açıkladıktan sonra Türk devlet yetkilileri ne yapacak, AKP-MHP hükümeti ne adım atacak, göreceğiz. Biz açığız, tek taraflı sorumlu tutmak doğru değil, diyoruz. Ve yüz yüze gelmeye hazırız. Adil bir mahkemede bizim de onların da yargılanması, kimin haklı kimin haksız olduğunun görülmesi için hazırız. Bu nedenle önerimiz birçok ülkeden katılımcılarla hakikat ve adalet komisyonu oluşturulmasıdır. Çünkü biz ne yaptığımızı biliyoruz, Türk devleti yetkili ve sorumlularının da Kürdistan'da ne yaptıklarını biliyoruz. Mesela biz Cizre'de ne yaptık, onlar o bodrumlarda ne yaptılar bellidir. Cumhuriyetin kurulduğu günden bugüne kadar gelebilir ve PKK döne-

mine de bakabiliriz. Alnımız ve göğsümüz açık başımız diktir. Korkacak bir şeyimiz yok.

Bu nedenle devlet görmelidir ki 100 yıldır halkımıza, insanlarımıza karşı şiddet kullanan kendisidir. Türkiye zindanlarında her zaman Kürtler var. Devletin artık Kürt düşmanlığını sonlandırması gerekiyor. Ancak böyle samimiyet oluşur. Bu kararlar açığa çıktı ki Kürtler tehlike değildir. Önceden beka sorununuz var diyorlardı. Bu yüzden tüm devletlerle anlaşma yapmak istiyorlardı ve birçoğuyla da yaptılar. Fakat şimdi bu kararlar açıkladı ki bir Türkiye için tehlike değiliz. Bu stratejik bir karardır. Bu nedenle onların da artık siyasetlerinde değişiklik yapmaları gerekiyor.

Biz olumlu adımlar bekliyoruz. Yarın öbür gün kimse bize ne kadar safsınız demesin ve beklentilerimiz karşılansın. 53 yıl önce 3 değerli genç idam edilirken -Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan- Deniz Gezmiş idam sehpasında 'yaşasın Kürt ve Türk halklarının kardeşliği' dedi. İşte gerçeklik budur ve biz şimdi bu slogana bağlıyız. Bunu gerçekleştirmek istiyoruz ve karşından da bunu bekliyoruz. 23-25 yaşlarındaki o gençler, devrimci yüreklerinin temizliğiyle bu sloganı haykırdılar ve hakiki olan buydu. Halklar arasında gerçekten kardeşlik oluşmalı. Emperyalizm düşmanlık soktu aralarına, parçaladı ve düşmanlık oluşturdu ki yönetebilsin. Bu nedenle görülmeli ki bu bir oyundur. Uluslararası komplo yapıldığı zaman Önder Apo Türkiye'ye teslim edilince, Tür-

talım, kardeşliği böyle oluşturalım, diyorlar. Böyle olmaz. Artık bu halk bilinçlidir. Bugün Ortadoğu'daki en bilinçli halk Kürt halkıdır. En mücadeleci ve bilinçli kadınlar özgür Kürt kadınlarıdır. Yani bu halk artık zulüm, öldürme ve baskılarla susturulamaz. Bu halk Önderliğin düşünce ve fikirleriyle yetişti. Bu yüzden bu hakikatı görmeli ve Kürt halkının hakları üzerine tartışmalı ve vermeliler. Yani baskıların sürdürülmesi değil, ancak ve ancak Kürt halkının yasal varlığı ve kimlik haklarının kabul edilmesi gerekmektedir. Kalıcı bir barış ve kardeşlik ancak böyle oluşur. Operasyon, baskı ve katliamlarla değil. Geçen yüz yıl bize bunu gösterdi.

Bu nedenle Türk devleti tarafından bu çerçevede olumlu bir yaklaşım bekliyoruz. Bu kararımıza böyle yaklaşmalılar. PKK çözüm için kendini feshetti. Devlet de çözüm için Kürt ve Kürdistan siyasetini değiştirmeli. İstek çok açıktır, bu olursa barış oluşur, olmazsa olmaz. Barış tek taraflı yapılmaz. Bu dönemin bir tarafı PKK'dir, ancak diğer tarafı da Türk devletidir.

Değerli Arkadaşlar;

Bu süreç aynı zamanda uluslararası kompunun yenilmesi dönemidir. Biz uluslararası komployu yenmek ve yerle bir etmek istiyoruz. Kompunun temelinde halkların kardeşliği değil düşmanlığı vardı. Barış değil katliam vardı, bu nedenle bu komplo gerçekleşti. Şimdi Önder Apo şahsında kompunun halkımıza verdiği zararları telafi etmek, ortadan kaldırmak ve kompunun temelini tamamen yok etmek istiyoruz. Bu

kendini oluşturmali. Demokratik siyaset yürütülmesi ve silahtan uzak sürdürülmesi için daha fazla emek harcanmalı, 24 saat çalışma yürütülmeli. Ancak böyle yaparsak ileriki dönemde halkımızın özgürlük hareketi sonuca doğru gidebilir. İşte silahlı mücadele bitti artık rahatlık var, diyemeyiz. Öyle değil. Önümüzde daha fazla zorluk var, kendini yeniden oluşturmaya ve harekete geçirmeye daha fazla ihtiyaç var. Mücadeleye daha fazla ihtiyaç var. Apocu hareket bitmiyor; Apoculuk ruhtur, yoldaşıktır, yaşam tarzıdır, eşitlik ve özgürlüktür. Artık bunlar bizim bir parçamız oldu. Kimse herhalde artık herkesin farklı bir yere gitmesini ya da eve gitmesini beklemiyor.

Bu nedenle bu yeni dönemde kendimizi oluşturmamız, Önder Apo'nun çizgisi üzerinde hareket etmemiz böylesi tarihi ve önemli bir süreçte gerçekten de sonuç almamız ve değerlere bağlı olmamız için – ki kutsal değerler oluştu- gereklidir. Burada kimse tek başına yaşayıyor, değerleri temsil ediyor. Evet burada Kongre delegeleri temsiliyet olarak sorumludurlar. Yalnızca bunu kastetmiyorum. Aynı zamanda o kadar şehadet yaşanmış ve emek verilmiştir. Birçok dönemden geçerek bugüne gelmiştir ve bir değeri temsil ediyor. Yani kesinlikle kimse sıradan değildir. Her arkadaş böyle yaklaşmalı kendisine ve bu sürece sorumlulukla yaklaşmalı. Bazı arkadaşlar 'ne yapacağız?' diye sordu. İşte değerlere karşı kendini oluşturacak ve sorumlu davranacaksınız.

barış çalışmalarına cevap olması için bu Kongre'nin aldığı kararlar, aynı zamanda Sırrı Süreyya Önder şahsında barış isteyen tüm dost ve arkadaşlara tarihi bir cevaptır. Yani onun çabalarına karşılık, Önder Apo ve PKK'nin üzerine düşen görev bu Kongre ile gerçekleştirildi.

Değerli Arkadaşlar; Önder Apo'nun geliştirdiği ve Kongre'nin resmileştirdiği hamle yalnızca Kürdistan için değildir. Evet, öncelikle Kürdistan topraklarında gerçekleşti ve 4 parça Kürdistan için yeni bir fırsat sunuyor, halkın özgürlük mücadelesini büyütecek. Fakat bütün bölge için bir rol oynayacak. Yine Önder Apo'nun Demokratik Modernite Paradigması çerçevesinde dünya çapında bir rolü var. Yani yeni bir dönem açıyor. Bu hamle, yeni bir dönemin ve çağın hamlesidir. Kapitalist Moderniteye karşı Demokratik Modernite'nin stratejisini netleştiriyor. Demokratik Ulus ve Toplumsal Demokratik Sosyalizm temelinde tarihi bir çıkıştır. Bu yüzden burada alınan bu karar sadece Kürdistan ve bölge halklarını değil, tüm dünya ilerici ve emekçilerini de alakadar ediyor. Diğer bir deyişle biz Türkiye, Kürdistan ve tüm bölgede, dünyanın her yerinde, yeni bir sistem geliştirmek istiyoruz. Toplumsal Sosyalizm ve Demokratik Cumhuriyetler geliştirmek ve bunun mücadelesini vermek istiyoruz. Bu nedenle sosyalist ve enternasyonal yönleri daha fazla öndedir. Bundan ötürü bu aynı zamanda bütün enternasyonal dostlarımıza da bir cevaptır. En-

Biz Kongre'mizde aldığımız bu tarihi kararlar en fazla şehit annelerine, onların gözyaşlarına cevap olmak istiyoruz. Tüm Kürdistan annelerinin gözyaşlarına cevap olacağız. Biz şehit verdik ancak kalanlar onların temsilcileridir. Annelerimiz de bunu bilmeli. Ve bu şekilde o kahraman şehitlerin davasının sonuca ulaşması ve başarılması için çabalıyoruz. Önder Apo'nun ve Kongre'mizin aldığı kararların temelinde aslında bu gerçeklik yatmaktadır. Hukuk, adalet, demokrasi ve özgürlük yanlısı herkes bilmeli ki kadın özgürlüğü, sosyalist demokratik toplumun oluşturulması için Kongre'mizin kararları büyük bir imkân oluşturmakta ve yol açmaktadır.

Bu temelde herkesten önce bu çizgide şimdiye kadar emek vermiş arkadaşlar, hareketin kadroları sorumlu yaklaşmalılar. Bu dönem sıradan ele alınmamalı, rehabet yaşanmamalı ve yanlış anlaşılmalı. Hem tedbirli olmalı, kendi öz gücüne dayanarak hareket etmeli ve kendine inanmalı, kendini savunmalı hem de Önder Apo çizgisi temelinde, yeni hamle çerçevesinde kendini sorumlu görmeli ve rol oynamalı. Tüm arkadaşlara çağrımız budur. Şüphesiz öncelikle biz Kongre'de hazır olan arkadaşlar bilmeliyiz ki bu tarihi bir Kongre'dir, sıradan bir Kongre değildir. Bu Kongre'ye şahit olan her arkadaş için bir şanstır. Bu Kongre bir dönemi kapatıp yeni bir dönemi açmakta. Yeni bir çağ ve süreci açmakta. Katılan her arkadaş için kutsal bir imkân ve şanstır

kiye başbakanı Bülent Ecevit 'Biz Amerika'nın neden Öcalan'ı yakalayıp bize verdiğini anlamadık' demişti. Bülent Ecevit'in bu sözü tarihe mâl oldu. Kameralar önünde açık açık söyledi. Demek ki birileri halklar birbirine savaşın diye Önder Apo'yu yakalayıp verdi. Ama Önder Apo bunun önünü aldı. Bu yüzden Önder Apo'nun Türk ve Kürt halklarının kardeşliği için oynadığı rol çok büyük bir roldür. Şimdi yurtdışındaki bazı dostlarımız Önderliğe Nobel Barış Ödülü verilmesi önerisi yapmak için hazırlık yapmaktalar. Önder Apo halklar arasında kardeşlik oluşması için en az 27 yıldır İmralı'da sürekli bu konu üzerinde durmaktadır. Öncesinde de böyleydi.

Önderliğin İmralı öncesi açıklama ve röportajlarına bakın ayındır. Bu nedenle Rêber Apo'nun bu yaklaşımı demokratik bir Türkiye ya da demokratik bir cumhuriyet için bir şanstır. Yani bilinmeli ki baskı, katliam ve susturmayla bu yapılamaz. Türk devlet yetkililerinin artık bunu bilmesi gerekiyor. Yani biz bazılarını öldürelim taşıye edelim, gözünü korku-

yüzden elbette halkımız ve hareketimiz Önder Apo'nun özgürlüğünü istiyor. Çok sebebi var, tek bir sebebi yok. Bu artık olmazsa olmazdır. Bundan sonra çalışmalarımız ya da bu çözüm ve siyasetin dönüştürülmesi (yeni dönem siyasetine evrilmesi ve demokratik siyasete girilmesi) sürecinin geliştirilmesi kolay değil ve bundan sonra da çok zorluk olacak. Sistem içerisinde sistemi dönüştürme mücadelesi daha fazla öz, derinlik, ideolojik duruş ve kararlılık istiyor. Her türlü özel ve psikolojik savaşa karşı uyanık olmalı ve kendini koruyabilmelisin. İdeolojik, politik ve örgütsel anlamda silah sahibi olmalısın yani silah derken ideolojiden bahsediyoruz, klasik silahtan değil. Böylelikle yeni dönemde hareket edebilirsiniz.

Apoculuk ruhtur, yoldaşıktır, yaşam tarzıdır, eşitlik ve özgürlüktür

Önderlik yeni dönem için, kendini oluşturma sürecidir, dedi. Bu yüzden her arkadaş böyle ele almalı ve

Bu dönem her zamankinden fazla sorumluluk istiyor. Kahraman şehitlerin çizgisinde nasıl hareket edeceksin? Arkadaşların bildiği gibi bu Kongre, Şehit Fuat (Ali Haydar Kaytan) ve Şehit Rıza Altun'un ruhu üzerine yürütüldü, onlara atfedildi. Şüphesiz her iki şehidimiz örgütün kurucuları olarak tüm şehitleri temsil etmekte. İnaniyoruz ki hazır olsalar Önderliği daha fazla anlar ve bize anlatırlardı.

Aynı zamanda Kongre çalışmaları sürerken ve kongre başlamadan önce Barış ve Demokrasi şehidi, değerli insan ve yoldaş Sırrı Süreyya Önder arkadaşın şehadet haberi geldi. Bundan önce 18 gün hastanede yoğun bakımdaydı, direndi. Türk ve Kürt halkı, Türkiye'deki herkes, her fikirden insan onda birleşti. Onları temsil ediyor, bu ortaya çıktı. İmralı Heyeti üyesi ve Önderliğin yoldaşıdır. Bu yüzden hastalığı üzerine herkes toplandı ve şehadetiyle de aynı durum devam ediyor. Bu Kongre aynı zamanda Sırrı Süreyya Önder'in ruhu anısına da gerçekleştirildi. Onun

ternasyonal dostlarımız da bugüne kadar bu davanın başarısı için emek verdiler. Kongre kararı aynı zamanda onların bu girişimlerine de bir cevaptır.

Değerli halkımız ve bütün Kürdistan yurtseverleri de bilmelidir ki Önder Apo bu tarihi hamleyi Kürt Özgürlük Hareketi başarıya ulaştın diye geliştirmektedir. Önder Apo daha önce 'Ben Türkiye'de ve bölgede Kürtlere bir yer yapmaya çalışıyorum' demişti. Çünkü bölgede bazı yerlerde federe alanlar ve özerklik var fakat resmi olarak hala Kürtlerin yeri yok. Mesela şimdi dünyadaki tüm halklar Birleşmiş Milletler'de temsil ediliyor. Kürtlerin temsiliyeti var mı? Yok. Önder Apo bu yüzden, 'Kürtlere bir yer yapmak istiyorum' diyor. Bundan ötürü Kürdistan halkı, halkımız Önder Apo'nun bu hamlesini daha güçlü sahiplenmeli. Kürdistan'ın her yerinde yaşama geçmeli. Bunun yolu da örgütlemelidir. Kendini örgütlemeli, irade haline getirmeli. Demokratik Toplum ancak böyle oluşur. Bunun çabasını geliştirmeli.

gerçekten. Anlamını bilmemiz gerekiyor. Bu yüzden herkesten önce burada hazır olan arkadaşlar Önder Apo'nun hamlesi karşısında kendini sorumlu görmeli ve daha güçlü katılmak için bütün gücü ve kudretiyle kendini sürece ve bu özgürlük hamlesine katmalı.

Bu temelde diyoruz ki; Ulus-devlet Sosyalizmi yenilgiye, Demokratik Toplum Sosyalizmi Zafere Götürür!

Bu ruh ve duruşla hareket etmeliyiz. Böyle yaparsak inanıyoruz ki zafer bizim, bütün arkadaşların olacaktır. Önder Apo'nun çizgisi ve kahraman şehitlerin izinde, bu tarihi dönemde büyük sonuçlar elde edeceğiz.

Bu temelde bütün arkadaşlara başarılar diliyoruz!

- **BIJÎ SEROK APO!**
- **BI CAN BI XWÎN EM BI TE RE NE EY SEROK!**
- **BÊ SEROK JİYAN NABE!**
- **JIN JİYAN AZADÎ!**
- **ŞEHÎT NAMİRIN!**
- **BIJÎ PARTIYA KARKERÊN KURDISTAN!**

Yurtsever halkımıza ve kamuoyuna

PKK 12. KONGRESİ SONUÇ BİLDİRİSİ

Önder Abdullah Öcalan'ın 27 Şubat tarihi açıklamasıyla başlayan süreç, yaptığı çok yönlü çalışmalar, değişik tarzlarda sunduğu perspektifler ışığında 5-7 Mayıs tarihleri arasında toplanan 12. Parti Kongremiz başarıyla tamamlandı.

Kongremiz çatışmaların devam ettiği, havadan karadan saldırıların sürdüğü, alanlarımız üzerindeki kuşatma ve KDP ambargosunun devam ettiği zorlu koşullara rağmen güvenli bir şekilde gerçekleştirildi. Güvenlik nedeniyle iki farklı alanda eş zamanlı bir biçimde yapıldı. Toplamda 232 delegenin katılımıyla gerçekleşen PKK 12. Kongresi Önderlik, Şehitler, Gaziler, PKK'nin Örgütsel Varlığı ve Silahlı Mücadele Yöntemi ile Demokratik Toplum İnşası konularını tartışarak Özgürlük Hareketimiz için yeni bir döneme girişi ifade eden tarihi kararlar aldı.

PKK'nin Olağanüstü 12. Kongresi PKK mücadelesinin, halkımız üzerindeki inkâr ve imha siyasetini parçaladığını, Kürt sorununu demokratik siyaset yoluyla çözme noktasına getirdiğini, bu yönüyle PKK'nin tarihi misyonunu tamamladığını değerlendirdi. Bu temelde PKK 12. Kongresi, pratikleşme süreci Önder Apo tarafından yönetilmek ve yürütülmek üzere PKK'nin örgütsel yapısının feshedilmesi ve silahlı mücadele yöntemini sonlandırması kararlarını alarak PKK adıyla yürütülen çalışmaları sonlandırdı.

Partimiz PKK; kaynağını Lozan Antlaşması ve 1924 Anayasasından alan Kürt inkâr ve imha siyasetine karşı, halkımızın özgürlük hareketi olarak tarih sahnesine çıktı. Doğuşunda reel sosyalizmin etkilerini yaşadı ve ulusların kendi kaderini tayin hakkı ilkesini benimseyerek, silahlı mücadele stratejisi temelinde meşru, haklı bir mücadele yürüttü. PKK katı Kürt inkarının, buna dayalı imha siyasetinin, soykırım ve asimilasyon politikalarının egemen olduğu koşullarda şekillendi. 1978'den başlayarak yürüttüğü özgürlük mücadelesiyle Kürt varlığını kabul ettirmeyi ve Kürt sorununun Türkiye'nin temel realitesi olarak görülmesini esas aldı. Bu temelde başarıyla yürüttüğü mücadele sonucunda halkımız adına diriliş devrimini gerçekleştiren bölge halklarının özgürlük umudu ve onurlu yaşam arayışının sembolü haline geldi.

Diriliş devrimimizin halkımız açısından büyük gelişmelere yol açtığı 1990'lı yılların koşullarında Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Tur-

gut Özal'ın Kürt sorununu siyaset yoluyla çözme arayışı gelişti. Önder Apo bu arayışa 17 Mart 1993 Ateşkesi'yle cevap vererek yeni bir süreç başlattı. Ancak reel sosyalizmin ağır etkileri, savaş çizgimize dayatılan çeteci anlayışlar ve derin devletin Turgut Özal ve ekibini ortadan kaldırması, Kürt inkâr ve imha siyasetinde ısrar ederek savaşı tırmandırması neticesinde bu yeni süreç sabote oldu. Binlerce köy boşaltılıp yakıldı. Milyonlarca Kürt yerinden yurdundan edildi, on binlercesi işkencelerden geçirilerek zindanlara atıldı ve binlercesi ise faili meçhul biçimde katledildi. Buna karşılık Özgürlük Hareketi hem nicel hem nitel olarak büyüdü, gerilla savaşı Kürdistan ve Türkiye'ye yayıldı. Gerillanın yürüttüğü savaşın etkisiyle Kürt halkı serhildanlara kalktı. Böylece her iki taraf açısından savaş temel seçenek haline getirildi. Savaşın karşılıklı olarak tırmandırılmasının yarattığı tekrar aşılamadı. Böylelikle Önder Apo'nun Kürt sorununu demokratik ve barışçıl yollardan çözme çabaları sonuçsuz kaldı.

Süreç 15 Şubat 1999 Uluslararası Komplosu ile farklı bir aşamaya taşındı. Bu süreçte komploün önemli bir hedefi olan Kürt-Türk savaşı Önder Apo'nun büyük fedakarlıkları ve çabaları sayesinde engellendi. İmralı işkence ve soykırım sisteminde tutulmasına karşın Kürt sorununu demokratik ve barışçıl yollardan çözme yönündeki ısrarını sürdürdü. 27 yıldır mutlak tecrit altında tutulan Önder Apo İmralı soykırım sistemi ile mücadele ederek uluslararası komployu boşa çıkardı. Uluslararası komployla mücadelede erkek egemenlikli iktidarcı-devletçi sistemi çözümleyerek demokratik, ekolojik, kadın özgürlükçü toplum paradigmasını geliştirdi. Böylelikle halkımız, kadınlar ve ezilen insanlık için alternatif özgürlük sistemini somutlaştırdı.

Önder Apo Kürt-Türk ilişkilerinin sorunsallaştığı Lozan Antlaşması'nın ve 1924 Anayasası'nın öncesini referans alarak, Ortak Vatan ve Kürt-Türk halklarının kurucu öge olduğu Demokratik Türkiye Cumhuriyeti perspektifini ve Demokratik Ulus anlayışını Kürt sorununun çözüm çerçevesi olarak benimsedi. Cumhuriyet tarihi boyunca gerçekleşen Kürt isyanları, 1000 yıllık tarihi Kürt-Türk ilişkisi diyalektik ve 52 yıllık Önderlik mücadelesi Kürt sorununun ancak ortak vatan ve eşit yurttaşlık temelinde çözülmesinin kazandıracağını göstermiştir. 3. Dünya Savaşı kap-

samında Ortadoğu'da yaşanan güncel gelişmeler de Kürt-Türk ilişkilerini yeniden düzenlemeyi kaçınılmaz kılmaktadır.

52 yıldır Önderlik ve PKK yürüşüne büyük bedeller pahasına katılarak, inkâr ve imha siyasetine, soykırım ve asimilasyon politikalarına karşı direnen onurlu halkımız, barış ve demokratik toplum sürecini daha bilinçli ve örgütlü biçimde sahiplenecektir. PKK'yi feshetme ve silahlı mücadele yöntemini sonlandırma kararını, halkımızın herkesten daha iyi anlayacağına, demokratik toplum inşası temelinde demokratik mücadele döneminin görevlerine sahip çıkacağına inançımız tamdır. Halkımızın kadınlar ve gençler öncülüğünde, yaşamın her alanında öz örgütlerini oluşturma, dilleri, kimlikleri ve kültürleriyle kendine yeterli olma temelinde örgütlenmesi, saldırılar karşısında kendini savunur hale gelmesi ve seferberlik ruhuyla komünal demokratik toplumu inşa etmesi hayati önemdedir. Bu temelde Kürt siyasi partilerinin, demokratik örgütlerinin, kanaat önderlerinin Kürt demokrasisini geliştirme ve Kürt demokratik uluslaşmasını sağlama yönündeki sorumluluklarını yerine getireceklerine inanıyoruz.

Mücadele ve direniş ile geçen özgürlük tarihimizin mirası PKK 12. Kongresi kararlarıyla birlikte demokratik siyaset yöntemiyle daha güçlü gelişecek, halklarımızın geleceği özgürlük ve eşitlik temelinde gelişme gösterecektir. Yoksul ve emekçi halklarımız, tüm inanç grupları, kadınlar ve gençler, işçiler, köylüler ve iktidar dışında kalmış tüm kesimler barış ve demokratik toplum sürecinde haklarını savunarak demokratik adil bir ortamda ortak yaşamı geliştireceklerdir.

Kongremizin aldığı PKK'nin fesih ve silahlı mücadele yöntemini sonlandırma kararı kalıcı barışa ve demokratik çözüme güçlü bir zemin sunmaktadır. Söz konusu kararların uygulanması Önder Apo'nun süreci yürütüp yönlendirmesini, demokratik siyaset hakkının tanınmasını ve sağlam bütünlüklü bir hukuki güvenceyi gerektirir. Bu aşamada Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin tarihi sorumlulukla rolünü oynaması önemli olmaktadır. Aynı şekilde hükümet ve ana muhalefet partisi başta olmak üzere mecliste temsili bulunan tüm siyasi partileri, sivil toplum örgütlerini, din ve inanç topluluklarını, demokratik basın kuruluşlarını, kanaat önderlerini, aydınları, akademisyenleri, sanatçıları, işçi-emekçi sendikalarını, kadın-

gençlik örgütlerini, ekolojist hareketleri sorumluluk altına girerek barış ve demokratik toplum sürecine katılmaya çağırıyoruz.

Türkiye'nin sol-sosyalist güçleri, devrimci yapı, örgüt ve şahsiyetlerinin Barış ve Demokratik Toplum sürecini sahiplenmeleri ile halkların, kadınların ve ezilenlerin mücadelesi yeni bir düzey kazanacaktır. Bu, son sözleri 'Yaşasın Türk ve Kürt Halklarının Kardeşliği ve Tam Bağımsız Türkiye!' olan büyük devrimcilerin amaçlarını başarmak anlamına gelecektir.

Barış ve Demokratik Toplum süreci ve sosyalizm mücadelesinde yeni bir aşamayı temsil eden Demokratik Toplum Sosyalizmi ile küresel demokrasi hareketi gelişerek adil ve eşit bir dünya oluşacaktır. Bu temelde başta Küresel Özgürlük Hamlesi'ne öncülük yapan dostlarımız olmak üzere demokratik kamuoyunu demokratik modernite kuramı çerçevesinde enternasyonal dayanışmayı büyütmeye çağırıyoruz.

Uluslararası güçleri halkımıza yönelik yürütülen yüzyıllık soykırım politikalarındaki sorumluluklarını görerek demokratik çözüme engel olmamaya ve sürece yapıcı katkılarını sunmaya davet ediyoruz.

Önderliğimizin çağrısıyla topladığımız PKK 12. Kongremiz 3 Temmuz 2018 tarihinde şehit olan partimizin önder kadrolarından Fuat Ali Haydar Kaytan ve 25 Eylül 2019 tarihinde şehit olan RIZA ALTUN yoldaşların şehadetini ilan etmiştir. Bu temelde PKK'nin kurucu önder kadrolarından Fuat Ali Haydar Kaytan yoldaşı 'Önderliğe Bağlılık, Hakikat ve Kutsal Yaşam' sembolü; Önder Apo'nun ilk yol arkadaşlarından olan Rıza Altun yoldaşı ise 'Özgürlük Yoldaşlığı' sembolü olarak kabul etmiştir. Tarihi 12. Parti Kongremizi, Özgürlük Hareketimizin başından itibaren yer alarak bugüne kadar aralıksız mücadeleleriyle bizlere öncülük eden bu iki büyük şehit yoldaşa atfediyor, onlar şahsında tüm mücadele şehitlerimize başarı sözümüzü yineleyiyor, Barış ve Demokrasi Şehidi Sırrı Süreyya Önder yoldaşın hayallerini gerçekleştirme iddiamızı belirtiyoruz.

- Ulus devletçi sosyalizm yenilgiye; Demokratik Toplum Sosyalizmi zafere götürür!
- İnsanlıkta ısrar Sosyalizmde ısrardır!
- Biji Serok Apo!

12 Mayıs 2025
PKK 12. Kongre Divanı

Halkımıza ve kamuoyuna!

PKK 12. Kongresi, 5-7 Mayıs tarihleri arasında Medya Savunma Alanları'nda başarıyla yapıldı. Kongre, bütün çalışma alanlarını temsil eden delegelerle iki farklı alanda birbirine paralel olarak gerçekleştirildi.

PKK 12. Kongresi, Önder Abdullah Öcalan'ın çağrısı üzerine toplandı ve başta Önder Apo'yu özlem ve saygıyla selamlayarak, Önder Abdullah Öcalan'ın kongreye sunduğu perspektif ve önerileri okuyup değerlendirdi. Ayrıca PKK Merkez Komitesi'nin kısa raporu da kongrede okunup tartışıldı.

Bu çerçevede PKK 12. Kongresi, Önder Apo'nun çağrısı temelinde PKK çalışmalarına ilişkin tarihi öneme sahip kararlar aldı.

Mayıs Şehitler Ayı'nda gerçekleşen 12. PKK Kongresi, 52 yıllık büyük mücadelenin tüm kahraman şehitlerini saygı, sevgi ve minnetle andı. Yurtsever halkımızı ve tüm demokratik sosyalist güçleri, başta şehitlerimiz olmak üzere 52 yıllık büyük mücadelenin ortaya çıkardığı tüm ulusal ve demokratik değerleri doğru sahiplenmeye, yaşamaya ve yaşatmaya çağırdı.

PKK 12. Kongresi, hazırlanmasında en çok emeği geçenlerden biri olan şehit Sırrı Süreyya Önder'i de saygı ve minnetle andı. 12 yıldır Önder Apo'ya yoldaşlık yapan bu değerli insanın barış ve demokratik toplum amaçlarını başarıya ulaştırmak için herkesi elbirliğiyle çalışmaya çağırdı.

PKK 12. Kongresi'nin sonuçlarına ve alınan kararlara ilişkin geniş ve ayrıntılı bilgi ve belgeler, iki farklı alandaki sonuçlar birleştirildikten sonra çok yakın zamanda kamuoyu ile paylaşılacaktır.

Bunlar temelinde, ilk büyük şehidimiz Haki Karer yoldaş şahsında tüm kahraman şehitlerimizi bir kez daha saygı ve minnetle anıyor, yurtsever halkımızı ve demokratik dostlarımızı her alanda kahraman şehitlerimizi anmaya ve Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü için mücadeleyi daha da yükseltmeye çağırıyoruz!

- Şehid Namirin!
- Biji Rêber Apo!

9 Mayıs 2025
PKK 12. Kongre Divanı

Değişen yalnızca mücadele yöntemidir

Önder Abdullah Öcalan'ın 27 Şubat 2025 tarihinde İmralı Adası'nda yaptığı görüşmeler sonrası heyet aracılığı ile yaptığı çağrı sonucu 5-7 Mayıs tarihleri arasında iki ayrı merkezde eş zamanlı toplanan Partiye Karşın Kurdistan-PPK tarihi kongresini gerçekleştirdi. Pratikleşme süreci Önder Apo tarafından yönetilmek ve yürütülmek kaydıyla PKK'nin örgütsel yapısının feshedilmesi ve silahlı mücadele yönteminin sonlandırılma kararı kongre sonuç bildirgesinde açıklandı. PKK kararını, 'yeni başlangıçlar için fesih' olarak duyurdu.

12. Kongresi'ni Medya Savunma Alanları'nda gerçekleştiren PKK'in son kongresine katılan delegeler, Önder Apo'nun paradigmasal değişim için silahlı mücadelenin bırakılması ve fesih çağrısını Serxwebûn'a değerlendirdi. Delegeler, kongrenin 52 yıllık bir mücadele sürecinin son bulması ile bir diğerinin başladığına dikkat çekti.

Viyan Soran: Öncelikle kongrenin, başta özgür yaşam çizgisinin savunucusu Önder Apo'ya, Ortadoğu halklarına ve tüm insanlığa hayırlı olmasını diliyorum. Bir kez daha Önder Apo'yu selamlıyoruz. Kongremizi, son büyük şehitlerimiz heval Fuat'a ve heval Rıza'ya ithaf ediyoruz.

Kongreyi bir yeniden doğuş olarak tanımlıyor ve öyle anlam yüklüyor. Partimizin ilk kongresi nasıl ki Kürt halkı ve özellikle de tüm kadınlar için bir yeniden doğuş olarak tanımlanmışsa, 12'nci kongremizi de yepyeni bir anlamla gerçekleştirdik. Şüphesiz her dönemin anlamı farklıdır. 52 yıldır kesintisiz bir şekilde devam eden hareketimiz bizleri belli bir noktaya getirdi. Görülüyor ki gelinen noktada, mevcut sorunlara cevap olma konusunda, Ortadoğu'da katmerleşen sorunlara tam bir cevap verilememektedir. Önderliğimiz bu kanaate varmıştır. Bu nedenle de yeni bir doğum gerekiyordu.

Geçmişten günümüze Kürdistan'a baktığımızda birçok parti ve hareket görüyoruz. Ama bunların, bırakın bir değişim-dönüşüm gerçekleştirmeyi, bir genel başkanlarını, yönetimlerini ya da tüzüklerinde bir sözcüğü bile değiştirme gücünde olmadıklarını görüyoruz. Bu ne anlama geliyor? Bu, dogmatizme saplanıp kalmak anlamına geliyor. Dönemi yakalayamamak, dönemin mücadele ruhunu ve dilini yakalayamamak anlamına geliyor. Dolayısıyla da sorunlara çözüm getirememeye neden oluyor. Ancak Önder Apo'nun, son yaptığı hamleyle bir kez daha herkese gösterdiği gibi, Özgürlük Hareketi her zaman kendini yenileme gücüne sahip ve yeni bir ruhla herkesi kapsayıcı bir şekilde mücadeleyi büyütme gücüne sahiptir.

Siyasi olarak da günümüz Ortadoğu coğrafyası büyük bir kriz ve kaos içerisindedir. Hegemon güçler, Ortadoğu coğrafyası için yeni bir formülasyonu arayışındadır ve bunun adımlarını da peş peşe atmaktadır. Ortadoğu coğrafyasında yaşayan Kürt halkı için de bir formülleri ya

da planları vardır. Bu bağlamda ele aldığımızda, Önder Apo'nun geliştirdiği yeni hamle, hegemon sistemin formülasyonlarına karşı bir başkaldırı olarak da değerlendirilebilir. Önder Apo, hegemon sisteme karşı mücadeleye yeni bir boyut kazandırmaktadır.

Önder Apo'nun Hareket'in önüne koyduğu değişim ve dönüşümün, önümüzdeki yüzyıla damgasını vuracağı kanaatindeyim. Bu hamleyle Önder Apo, mücadeleye yeni bir ufuk kazandırmakta ve yalnızca Kürt halkının değil, bölgenin ve ilerici insanlığın da önderi olduğunu ortaya koymaktadır. Hepimiz için de Önderliğin yeni paradigmasına daha geniş bir ufukla bakmak, onu bu şekilde ele almak ve Önderliğin büyük düşüncesinin savunucusu ve yürütücüsü olmak gerekmektedir. Bu temelde mücadelenin büyütülmesi için bizlere her zamankinden daha fazla sorumluluk düşmektedir.

Ferhat Merdîn: PKK'nin 12'nci Kongresi sürecini, bir mücadele döneminin sona ermesi ve yeni bir mücadele döneminin başlaması olarak ele alabiliriz. Yeni bir başlangıçtır. Gerçekleşen, mücadelenin bitmesi ya da durması değil; mücadele yönteminin değişmesidir. Bu şekilde ele almak ve böyle değerlendirmek gerekir. Yoksa "PKK mücadeleyi bırakıyor, her şeyi sonlandırıyor, ortada bir şey kalmayacak" gibi bir durum söz konusu değildir. Değişen yalnızca mücadele yöntemidir.

Böyle olağanüstü koşullar ve süreçte, böylesi bir kongrenin başarıyla yapılmış olması da bana göre büyük bir başarıdır. Kongre, düşmanın her türlü saldırısının ve bombardımanının olduğu Medya Savunma Alanları'nda yapıldı. Buna rağmen mücadelenin bu şekilde başarıyla yürütülmesi ve sonuçlandırılması bir başarıdır.

Kongreye katılan bütün delegeler de büyük bir moralle, yoğun ve derinlikli şekilde tartışma ve karar alma sürecine dahil oldu. Çünkü bu, bir fesih kongresi olarak ele alınmadı. Aynı şekilde, bu kongre zorla dayatılan ya da yaşanan olumsuz bir durum üzerine yapılan bir kongre de değildi. Zaten Önder Apo, "Biz daha 1992'den sonra böyle bir karar almali ve mücadelemizi farklı yol ve yöntemlerle geliştirmeliydik" diyor. Bizler iyi biliyoruz ki, siyasi partiler siyasal program ve amaçlar için bir araçtır. Program ve amaçlar gerçekleştiğinde de o araçları değişime ve dönüşüme uğratmak gerekir. Böyle yapılmazsa, bir süre sonra o araç gelişmenin önünde engel olmaya başlar.

PKK de bu anlamda ömrünü tamamlamıştı. Çünkü Kürt halkı için üzerine düşen görevleri, yapabileceklerini yerine getirmişti. Fakat PKK, her zaman Kürt halkının beyni ve yüreğinde hak ettiği yeri alacaktır. Çünkü PKK, Kürt halkı için direnişin anlamıydı. PKK, Kürt halkı için kendini ifade etmenin, değişimin, mücadele etmenin ruh bulmuş haliydi. O ruh her daim yaşayacaktır.

Her ne kadar mücadele yönteminde bir değişim olacak olsa da, o ruh her zaman bilinecek, anılacak

Ferhat Merdîn: PKK, Kürt halkı için kendini ifade etmenin, değişimin, mücadele etmenin ruh bulmuş haliydi. O ruh her daim yaşayacaktır. Her ne kadar mücadele yönteminde bir değişim olacak olsa da, o ruh her zaman bilinecek, anılacak ve yolumuza ışık tutacaktır. Belki bugün PKK işleyiş organlarını feshediyor olabilir; ancak sözünü ettiğimiz ruh, hiçbir zaman Kürt halkının beyninden ve yüreğinden silinmeyecektir. PKK, adını altın harflerle tarihe yazdırmıştır.

ve yolumuza ışık tutacaktır. Belki bugün PKK işleyiş organlarını feshediyor olabilir; ancak sözünü ettiğimiz ruh, hiçbir zaman Kürt halkının beyninden ve yüreğinden silinmeyecektir. PKK, adını altın harflerle tarihe yazdırmıştır. Türk devleti, böyle bir kongreyi yapabileceğimize inanmıyordu. Her zaman şüphayle yaklaştı. Önder Apo'yla yapılan görüşmelerde de bunu dile getiriyorlardı. Fakat bu kongrede tek bir delege bile, Önder Apo'nun başlatmış olduğu değişim-dönüşüm sürecinin karşısında yer almadı. Hareketimiz, tek ses ve tek yürek olarak Önder Apo'nun kararının arkasında durdu ve mücadeleyi yönetiminin değişimi yönünde irade beyan etti. Fakat bunların yaşam bulması, Önder Apo'nun özgürlüğüne bağlıdır. Bu süreci de ancak Önder Apo yürütebilir.

Kongremizde PKK'nin feshi ve mücadele yönteminin değişimi karar altına alınmış olsa da, Türk devletinin halkımıza, güçlerimize ve değerlerimize yönelik saldırıları devam ederse, bunun karşılığı eskisinden katbekat daha güçlü şekilde verilecektir. Hukuki ve siyasi zemin her açıdan oluşmadığı sürece, gerillanın silahlı gerillanın elinde kalacaktır. Bunun aksini kimse düşünmesin, kimse böyle bir beklenti içinde olmasın.

Dr. Mazlûm Heften: Her şeyden önce Rêber Apo'yu saygıyla selamlıyorum. Şüphesiz ki kongre, olağanüstü bir süreçte gerçekleşiyor. Bu nedenle büyük bir anlam ve önem taşıyor. Kongre, tarihi bir dönüm noktasını ifade ediyor. Kongre ortamında gözlemlediğim, şahit olduğum bazı hususları paylaşmak istiyorum. İlki, Önder Apo'dan gelen perspektifin yarattığı moraldir. Önder Apo'nun perspektifleri büyük

moral yarattı; bu, kongrenin ruhunu oluşturdu. Diğer bir husus ise bizleri bugüne kadar getiren ve yürüten Önder Apo'ya olan tereddütsüz bağlılıktır. Bunun en önemli göstergelerinden biri ise, her bir kararın çok detaylı, incelikli ve derinlikli şekilde tartışılmasına rağmen, tüm kararların oybirliğiyle alınmasıydı. Bu da gelecek için büyük bir güç kaynağı olmaktadır. Ortak noktalardan biri ve bana göre en önemlisi ise, Önder Apo'nun fiziki özgürlüğünün tüm delegelerin esas odak noktası hâline gelmiş olmasıydı.

Kongrede önemli bir gündem de eleştiri-özeleştireydi. Fakat kongre, ağırlıklı olarak özeleştirel bir temelde gelişti. Önder Apo'nun hakikatine tam anlamıyla katılamamış olma; dolayısıyla güçlü ve yeterli bir pratik ortaya koyamama temelinde güçlü özeleştireliler verildi. Önder Apo'nun tarzı, üslubu ve temposunu doğru anlama ve onlara uygun katılım sağlama temelinde değerlendirmeler ve özeleştireliler gelişti. Bu temelde yapılan değerlendirme, eleştiri ve özeleştireliler doğrultusunda, yeni dönemin militanlık görevini üstlenme sözü verildi.

Kongrenin en önemli kararı, PKK'nin feshi kararının alınmış ve bunun kamuoyuna duyurulmuş olmasıdır. Çünkü bir dönem tamamlanıyor; yeni ve daha kapsamlı bir dönem başlıyor.

Bu yeni dönem, beraberinde birçok yeniliği, yeniden yapılanmayı ve yöntem değişikliğini getiriyor.

Yeni dönemin yöntemi, kadrosu ve mücadele tarzı üzerine yoğun tartışmalar yürütüldü. Bu esas üzerine, PKK'nin ruhunu ve mücadele kararlılığını yeni döneme taşıma ve yeni bir enternasyonal için çalışma kararlılığı ve sözü verildi. Öne çıkan başka bir husus ise şuydu: Önder

Apo, tarihi bir süreçte tarihi bir karar aldı. Bu, zaten Önderlik tarzıdır. Çünkü Önder Apo, her daim tarihsel kırılma noktalarında, stratejik süreçlerde büyük ve stratejik kararlar alma gücünü gösterebilmiştir.

Bugün de Önder Apo, stratejik bir karar alıyor ve hayata geçiriyor. Bu tespit doğrultusunda, bizlerin de -yani Önder Apo'nun militanları olarak- bu tarihselliğe denk bir karar alma ve pratiğe dökme sorumluluğunu üstlenmesi gerektiği iddiası ve kararlılığı öne çıktı. Doğru bir pratikleşme için, Önder Apo'yu doğru anlama sözü verildi.

Mahir Botan: Partimizin 12. Kongresi'ni Önderliğimizin talimat ve perspektifiyle gerçekleştiriyoruz. Kongremizi başından sonuna kadar Önderliğimizin çizdiği çerçevede onun talimatı doğrultusunda yürütüyoruz. Öncelikle kongrenin gerçekleştiği jeo-politik ve siyasi koşullar en önemli husustur. İçinden geçtiğimiz süreç, Kürdistan ve bölge açısından çok tarihi bir süreçtir; bölgenin yeniden dizayn edildiği bir döneme tekabül ediyor. Dolayısıyla kongremizi gerçekleştirmemizin temel nedenlerinden biri de budur.

Dışımızda, bölgemizde büyük savaşlar yaşanmaktadır. Üçüncü Dünya Savaşı gerçeğini yaşamaktayız. Bu koşullarda kongremizi bu kapsamda gerçekleştiriyoruz. PKK 12. Kongresi bu haliyle bölgede gerçekleşen Üçüncü Dünya Savaşı'na da bir müdahaledir. Öncelikle doğru anlaşılması gereken, Önderliğimizin yapmak istediği, Kürdistan'da olduğu kadar bölgedeki bu değişimi halkımız lehine değerlendirmek istemesidir.

Diğer bir husus elbette Önderliğimizin dile getirdiği, PKK'nin artık tarihsel rolünü oynadığı ve tarihe mal olması gerektiği yönündeki tespittir.

Kürdistan tarihinin en büyük direniş hareketi olan PKK'nin, Önder Apo öncülüğünde gerçekleştirdiği 52 yıllık mücadele emsalsiz bir direniştir ve bugüne kadar açığa çıkardığı değerlerle bunu açıkça ortaya koymuştur. Bugünün nesilleri, PKK gerçeğiyle var olmuştur. Kürtlük ve Kürtler yeniden dirilmiş, bu da PKK'nin mücadelesiyle gerçekleşmiştir. Bu hem sosyolojik hem de tarihsel olarak önemlidir.

Tarihe mal olan PKK, Kürdistan tarihinin en onurlu ve en direnişçi sayfalarını oluşturmakta ve artık tarih sayfalarında bu biçimde yer almaktadır. Özellikle 2015'ten 2025 yılına kadarki savaş, Kürdistan tarihinin en uzun, en yoğun ve en büyük çatışmaların yaşandığı dönem olarak tanımlanabilir. Bu dönemde PKK, HPG gerilla güçleriyle büyük bir direniş gerçekleştirdi. Hâlâ, kongremizi gerçekleştirdiğimiz bu süreçte yoğun saldırılar var. Yoğun saldırılar altında gerçekleştirdiğimiz kongremizle, mücadelemizi yeni yöntemlerle sürdürme kararlılığımızı ve Önder Apo'ya olan tam bağlılığımızı ortaya koyduk.

Paradigma değişimini, bundan önceki değişim süreçlerinde gerçekleştirmeye çalıştık; şimdi bunu net bir sonuca ulaştırmak istiyoruz. Somut mücadele yöntemi olarak demokratik siyaseti önümüze koyduk; bundan sonraki mücadele yöntemimiz bu şekilde şekillenecektir. Bizim için en önemli konu, Önder Apo'nun özgürlüğü ve bizzat fiili öncülüğü ekseninde, önümüzdeki dönem mücadelesini başarıyla yürütmektir.

Behzat Çarçel: Başta bu kongreyi hazır hale getiren, bütün yaşamını ve mücadele pratiğin emeğini en zor koşullarda halkın, devrimin, demokrasi ve sosyalizmin hizmetine koyan Önder Apo'yu saygıyla se-

Behzat Çarçel: Elbette neden bu değişimi geç yaptık? Onu çok tartıştık, sorguladık, eleştirdi yaptık, özeleştirdi verdik. Bundan sonraki süreçte geçmişimizi her açıdan eleştiri-özeleştiriye tabi tutacak, kendi kendimizi yenileyecek değişime gireceğiz. Özcesi şunu söyleyeyim, kendimiz olmayı, Önderliğe doğru katılım yapmayı, Önderlikle birlikte mücadeleyi esas alan bir tartışma diyalektiği söz konusu.

lamlıyorum. Fuat arkadaş ve Rıza arkadaş şahsında -ki bu kongrede ilan edildiler- şehitlerimizi saygı ve sevgiyle anıyor, anılarına bağlılığımızı yeniliyoruz.

Çok tarihi bir süreç tabi. Tarihi olduğu kadar mücadele tarihimizin 52 yıllık sürecinin bütününü, insan göz önüne aldığı anda; bir taraftan direnişle, kahramanlıklarla yaşananlar ve bir taraftan esas aldığımız PKK gerçekliğini, sadece bir partiden ibaret olarak ele almamak gerekiyor. O açıdan PKK'nin 12. Kongresi, bir sürecin kapanması yeni bir sürecin başlatılması olarak değerlendirilebilir.

Elbette PKK'nin feshi olarak değerlendiriliyor ya da silahlı mücadele yönteminin durdurulması olarak tartışılıyor; sonuçta bunlar süreçseldir. Bu açıdan silahlı mücadele yöntemi başta da çok fazla anlayış olarak, paradigma olarak yaklaşım olarak Apocu geleneğin tercih ettiği bir yöntem değildi, ama karşısında muazzam bir kapitalist modernite gücü bir faşist ulus-devletçi Kemalist katı yapı vardı. Ayrıca dünyada gelişen ulusal kurtuluş mücadeleleri vardı; bir bütünen bu 52 yıllık süreç içerisinde benimsediği; taktik ve stratejik olarak belirlediği bu oranda mücadele etti, büyük emekler yarattı muazzam bir misyon yarattı. Önderliğin deyişiyle, PKK misyonunu 92'lerde tamamladı, fakat konjonktür durumu, uluslararası siyaset durumu, kapitalist modernitenin her türlü yönelimi ulus devletçi yapıların katı değişmeyen yanları geri geleneksel yapılara karşı, PKK çok zorlu bir mücadele verdi.

Ancak savaşta dahi muazzam bir devrim birikimi yarattı, insan yarattı. Doğru yoldaşlık nasıl olur, yoldaşça nasıl yaşanır? Nasıl birlikte kardeşlik, eşitlik, demokrasi özgürlük ilkelerine bağlı kalınır, onları ortaya çıkardı.

Cemal Amed: Hem bir son hem de yeni bir başlangıç; işte bu Apocu tarzda yürüyen özgürlük mücadelesinin, Önderlik gerçekliğimizin bir özgünlüğünü ifade ediyor. Önder Apo'nun Savunmalarda çözümlediği sürekli akışkan olmak, katılaşmamak ve iktidarlaşmamak durumunu yaşıyoruz. Kürdistan halkına olan borcumuzu, daha kapsamlı demokratik toplum inşasıyla yerine getirmek de yine kongremizin temel çizgisini, temel kararlaşmasını oluşturuyor.

Büyük bir devrimsel, toplumsal yapıyı yarattı. 52 yıl önceki Kürdistan, Ortadoğu gerçekliği, dünya gerçekliği aynı değil, ama en temel değişim dinamiği Önder Apo öncülüğündeki PKK gerçekliği idi. Bunları yarattı.

Sadece bir katılımcı olarak da bu konuda somut olarak şunu söyleyebilirim; büyük bir motivasyon, bir kararlılık söz konusu. Ayrıca kongrenin kendi içerisinde de gerçekten bütün arkadaşlar büyük bir birlik, irade gücü olarak Önderliğin kararlarına hem bağlı kaldıklarını hem bundan sonra da Önderliğin her açıdan Apocu geleneğin militanları, kadroları olacağı, kararlılık ve iddiası vücut buldu.

Elbette neden bu değişimi geç yaptık? Onu çok tartıştık, sorguladık, eleştirdi yaptık, özeleştirdi verdik. Bun-

dan sonraki süreçte geçmişimizi her açıdan eleştiri özeleştiriye tabi tutacak, kendi kendisini yenileyecek değişime gireceğiz. Özcesi şunu söyleyeyim, kendimiz olmayı, Önderliğe doğru katılım yapmayı, Önderlikle birlikte mücadeleyi esas alan bir tartışma diyalektiği söz konusu. Tabii bunlar kongre kararlarına da dönüştü, hala da devam ediyor, bunları somutlaştırıyoruz o açıdan, somutta da arkadaşların katılımı morali, motivasyonu özellikle de uzun yılların tecrit ve izolasyonundan sonra Önderlikle olan ilişki, büyük bir moral motivasyon yaratmıştır. Bunları gözlemledim tabii ki çok ayrıntılı duygular da anlatılabilir ama özet olarak bunları belirtebilirim.

Cemal Amed: Önder Apo'nun 52

Mahir Botan: PKK'nin artık tarihsel rolünü oynadığı ve tarihe mal olması gerektiği yönündeki tespittir. Kürdistan tarihinin en büyük direniş hareketi olan PKK'nin, Önder Apo öncülüğünde gerçekleştirdiği 52 yıllık mücadele emsalsiz bir direniştir ve bugüne kadar açığa çıkardığı değerlerle bunu açıkça ortaya koymuştur. Bugünün nesilleri, PKK gerçeğiyle var olmuştur. Bu hem sosyolojik hem de tarihsel olarak önemlidir.

yıl bir ay on günü bulan çıkışı ve onun son 48 yılı da PKK tarzındaki mücadeleyle bir halkın yeniden tarih sahnesine çıkışını ifade eder. Bir tarihsel gerçekliği sonlandırıp yeni bir mücadele sürecine başlamak; elbette ki halkımız, bölge hakları, gençlik, kadın, emekçiler ve tüm insanlık için taşıdığı anlam itibarıyla son derece özgün ve önemli bir toplantı sürecini ifade ediyordu. Yani PKK 12. Kongresi, son derece tarihsel bir süreçte gerçekleşti. Önder Apo'nun 27 Şubat'ta okunan "Barış ve Demokratik Toplum Çağrısı" ile başlayan sürecin kendisi tarihsel bir süreci ifade ediyor hem halkımız açısından hem bölge ezilen halkları açısından. Bu açıdan bu toplantımız PKK'nin 12. Kongresi, PKK'nin birinci kongresi gibi tarihi anlamı çok derin olan bir kongre olmuştur. Önder Apo bunu, 52 yıllık mücadelesinin tamamlanıp yeni bir mücadele sürecinin başlamasını; "her tarihsel olay

ve olgu olguda olduğu gibi, her çalışmanın bir sonu ve bir başlangıcı olduğu" tarzında ifade etmişti.

Hem bir son hem de yeni bir başlangıç; işte bu Apocu tarzda yürüyen özgürlük mücadelesinin Önderlik gerçekliğimizin bir özgünlüğünü ifade ediyor. Önder Apo'nun Savunmalarda çözümlediği sürekli akışkan olmak, katılaşmamak ve iktidarlaşmamak durumunu yaşıyoruz. Toplum ve halk üzerinde iktidar ve egemenlik üretmemek, Kürdistan Özgürlük Mücadelesi'nde şekillendirdiği kadın özgürlük çizgisini bölge halklarının ve ezilen insanlığın kurtuluş çizgisi haline getirmek, kongrenin en temel düşünsel kaynağı olmuştur. Bu Önderlik gerçekliğinin 52 yıllık mücadele üzerinden yeni bir mücadele sürecine başlangıç yapmak, gerçekten de böylesine sürekli özgürlük için mücadele etmeyi esas almak, Önder Apo'da gerçekleşen özgürlük düşüncesinin derinliğini göstermektedir. Önder Apo etrafında kenetlenerek yeni bir sürece başlamanın iddiası, kararlılığı, coşkusu kongreye katılan bütün arkadaşlar da açığa çıkan temel husus oluyordu. PKK tarzındaki, mücadeleyi sonlandırıp yeni bir mücadele sürecini başlatmak bir duygusallık yaratsa da Önderliğin tarihsel çıkışının yeni bir sosyalist anlayışla bütün insanlığı kapsayacak olması tarihi önemdedir. Elbette bu büyük bir sorumluluk, duygu, coşku, moral ve kararlaşmayı da açığa çıkardı. 52 yıllık mücadele tarihini daha da büyük, daha görkemli, insanlığın genelini de kapsayan bir başlangıç haline getirebilmek, kongremizin esasını oluşturuyor. Bu, kongreye katılan bütün arkadaşların da duygusunu ruhunu ifade ediyor.

Kongremizde Heval Fuat ve Heval Rıza'nın şahadet ilanları gerçekleştirildi. Her iki arkadaş şahsında büyük özgürlük mücadelemizin kahraman şehitlerini anmak, şehitlerine bağlı kalarak bu 52 yıllık süreci daha yeni bir mücadeleye süreci ile taçlandırmak, yine kongremizin en temel ruhunu, havasını, kararlaşması oldu.

Yine Önderlik çizgisinde, düşmanın tüm baskı ve zulmüne karşı bir milim geriye adım atmamanın Kürdistan halkına karşı sorumluluk ve görevlerimizin sürdüğü gerçeği dile geldi. Kürdistan halkına olan borcumuzu, daha kapsamlı demokratik toplum inşasıyla yerine getirmek de yine kongremizin temel çizgisini, temel kararlaşmasını oluşturuyor. Böylesi tarihi bir süreci yaşamının onuru kadar, bunun büyük sorumluluğunu da bütün arkadaşlar olarak yaşıyoruz.

PKK'NİN YENİLMEZLİĞİNİN SEMBOLÜ 'ÖZGÜRLÜK YOLDAŞLIĞI' TEMSİLCİSİ

Rıza yoldaş ikinci Kemal Pir kişiliğidir

■ DURAN KALKAN

Hareket ve halk olarak yeni bir Mayıs-Şehitler Ayı'nda bulunuyoruz. İlk büyük şehidimiz, Önder Apo'nun gizli ruhu olmayı başaran Haki Karer Yoldaş'ın şehadetinin 48. yıldönümünü yaşıyoruz. Bu vesileyle Haki Karer yoldaş şahsında Tüm mayıs şehitlerimizi, yine bir bütün özgürlük mücadelesi şehitlerimizi derin saygı sevgi ve minnetle anıyorum.

Mayıs gerçekten de şehitler ayı olmayı hak ediyor. Her gününde onlarca büyük devrimcinin şehadeti var. Tarihin en büyük mücadelelerine sahne olmuş bir aydır. 2 Mayıs Mehmet Karasungur ve İbrahim Bigin yoldaşların şehadeti var. 6 Mayıs Deniz Gezmiş, Yusuf Alan, Hüseyin İnan'ın şehadet yıldönümü. 9 Mayıs Şirin Elemhuli ve arkadaşlarının şehadet yıldönümü. 11 Mayıs Ozan Mızgın yoldaşın şehadet yıldönümüdür. 16 Mayıs Hewlêr katliamı var. Helîn ve Salih yoldaşlar öncülüğünde yetmişin üzerinde özgürlük militanın katledildiği, şehit edildiği bir gündür. 17 Mayıs Ferhat Kurtay ve Dörtler'in şehadet günü oluyor. 18 Mayıs büyük devrimci Haki Karer Yoldaşın yine Türkiye devriminin öncülerinden İbrahim Kaypakka-ya'nın şehadet günü oluyor. 19 Mayıs Halil Çavgun Yoldaş'ın şehadet günü oluyor. 25 Mayıs Ahmet Kesip yoldaşın şehadet günü oluyor. 31 Mayıs Sinan Cemgil ve arkadaşların şehadet günü oluyor. Bunlar bir çırpıda ifade edebildiklerimdir. Tabi hem bu günlerde daha adı zikredilmemiş onlarca şehit militan var hem de ifade edilmeyen Mayıs'ın her gününde yaşanmış direnişler ve onların bedeli olarak verilmiş şehitler söz konusudur. Tüm bu şehitleri her zaman anmak gereklidir. Özgürlük Hareketimiz Mayıs ayını boşuna 'Şehitler Ayı' olarak ilan etmedi.

Önder Apo boşuna Mayıs ayına 'Şehitler Ayı' demedi. 18 Mayıs'a boşuna 'Şehitler Günü' demedi. Şehitler, geçmişimiz bugünümüz ve geleceğimizdir. Şehitler özgür geleceğimizin zaferimizin garantisidir. Önder Apo "halk örgütlendiği kadar vardır" dedi. Halkı en çok eğiten örgütleyen de Önder Apo ile birlikte kahraman şehitlerimizdir.

Bu 52 yıllık büyük mücadele boyunca hep böyle oldu. Önder Apo, önder devrimcilerin şehadetleri ardından anılarına sahip çıkmak için 1973 Newroz çıkışını yaptı. Ondan sonra da Haki Karer'in 18 Mayıs 1977'de Antep'te şehit edilmesiyle birlikte Özgürlük Mücadelesi'nin öncülüğünü yapan şehitler kervanı yola dizildi, günümüze kadar geldi. Zap'ın, Metîna'nın bütün Medya Savunma Alanları'nın fedai direniş şehitlerine kadar, kahraman kızlarına ve oğullarına kadar bu şehitler ordusu yürüdü, Kürt halkını var etti, Kürt özgürlüğünü kesinleştirdi, çok büyük bir miras bıraktı. Bugün bu miras hiçbir saldırının yok edemeyeceği, her türlü özgürlükçü ve demokratik gelişmeye zemin oluşturacak kadar güçlü bir miras oluyor. Kürt halkı, kadınları, gençleri onun üzerinde yürüyor, özgürlük davası onun üzerinde yürüyor. Şehitlerimiz her zaman özgürlük mücadelesine önderlik ediyor, öncülük ediyor, yol gösterici oluyor. Her zaman her yerde devrimci yurtseverlerin en temel güç kaynağını oluşturuyor.

Bu şehitler ayımızda yaptığımız PKK 12. Kongresi'nde hareketimiz PKK kurucularından, Önder Apo'nun ilk yol arkadaşlarından iki büyük devrimcinin şehadetini daha ilan etti. Biri, Çubuk Barajı toplantısına da katılan, Apocu Gruplaşmanın ilk üyelerinden olan Fuat yani Ali Haydar Kaytan yoldaş. Diğeri yine 1975'ten itibaren Apocu Grup içerisinde yer alan ve her alanda mücadele yürüterek gelişmelerin

öncü yaratıcısı olan Rıza Altun Yoldaş. Öncelikle Fuat ve Rıza yoldaşları Mayıs şehitler ayında derin özlemle, saygı, sevgi ve minnetle anıyorum. Amaçlarını başarmak ve anılarını yaşatma sözümüzü yeniliyorum.

Fuat ve Rıza yoldaşlar faklı tarihlerde şehit düştüler. Fuat arkadaş 3 Temmuz 2018'de Garê'de şehit düştü. Yine Rıza arkadaş bir yıl sonra 25 Eylül 2019'da Qendîl çevresinde şehit düştü. Böylece farklı zamanlarda ve farklı alanlarda şehit düşmüş olsalar da bu yoldaşlar da mayıs şehitler ayında ilan edildiler. Bir anlamda Mayıs şehitleri kervanına katılmış oldular. Şehitler ayının şehidi oldular. Önder Apo, Egîd yoldaş için "şehitler şehidi" demişti. Gerçekten de 'şehitler şehidi' kavramı Fuat ve Rıza arkadaşlara da tam uyuyor. Şehitler şehidi olma özelliği taşıyorlar. Mayıs şehitler ayında ilan edilmeleri bu durumum daha da perçinliyor. Dolayısıyla bu Mayıs ayında kadınlar, gençler, tüm halkımız, dostlarımız Haki Karer'in ilk yol arkadaşlarından olan Fuat ve Rıza arkadaşlarla birlikte bu Mayıs ayında şehitleri anacaklar. Zaten her yerde şimdiden büyük anmalar yapılıyor, taziyeler kuru-luyor, toplantılar, konuşmalar ve değer-

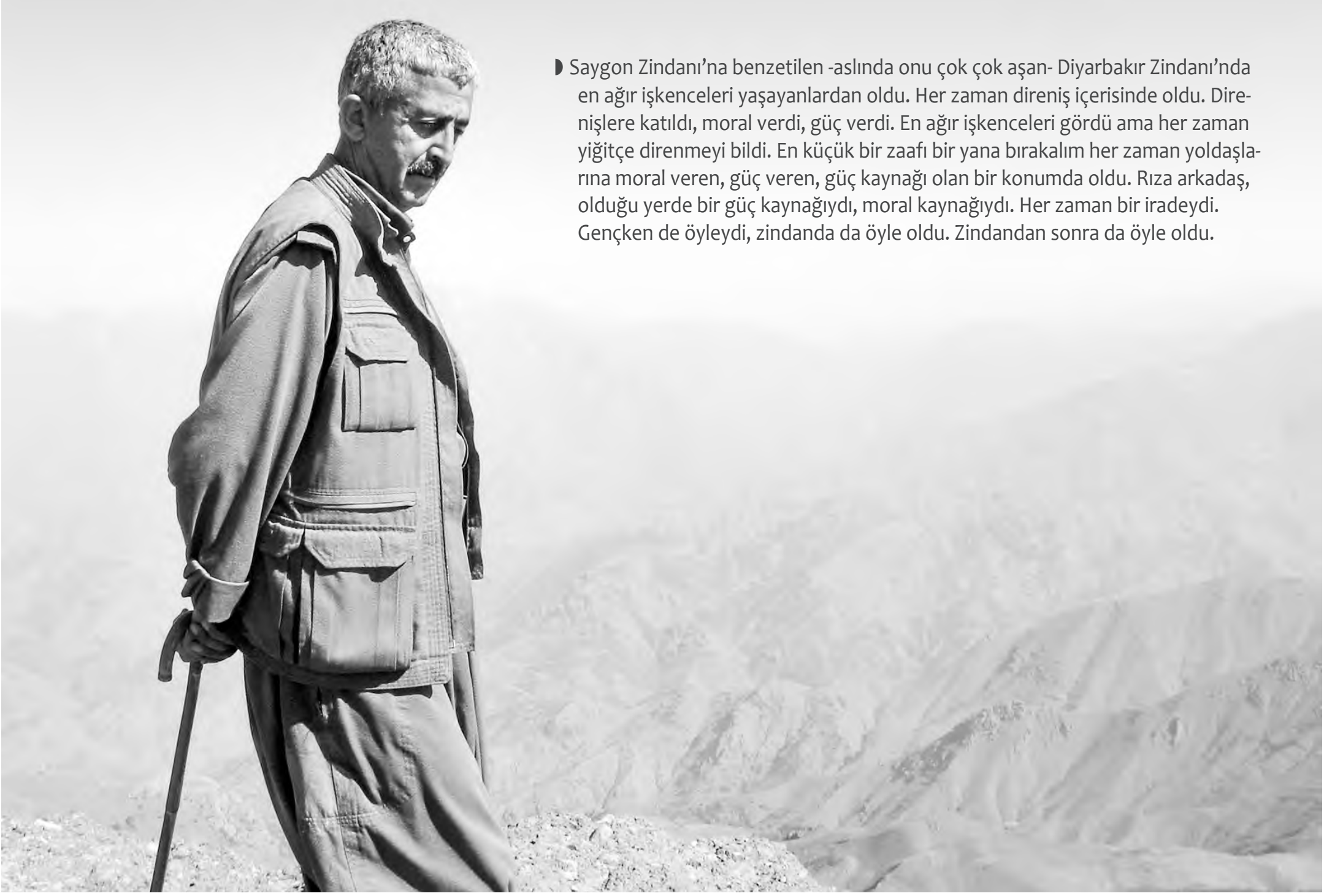
lendirmelerde bulunuluyor. Şehitlerimizin sözleri, etkinlikleri topluma sunuluyor. Bunlar çok anlamlı, çok önemli, çok değerli çalışmalardır. İnanıyoruz ki Mayıs ayı boyunca da devam edecektir. Halkımız şehitler çizgisinde bir kere daha kendini bu kritik süreçte gözden geçirecek, yeniden yapılandırılacak, eleştirel-özeleştirel sorgulamaya tabi tutacak. Yeni sürecin özelliklerini kavrayacak ve 12. Kongre ardından başlayan yeni sürecin özelliklerini doğru anlayarak bu sürece sağlam devrimciler ve yurtseverler olarak katılmaya kendilerini hazır hale getirecekler. İncamızız bu, çağımız da bu temeldedir. Bunu yapanlar geçmiş, şehitler gerçeğini doğru anlamış

Kabuğuna sığmayan, ele avuca gelmeyen cıva gibi genç Rıza

Rıza yoldaş kişiliğini çok iyi tanımak gerekiyor. Büyük çoğunluğumuz Rıza Altun kişiliğini 1992'de zindanlardan çıkıp geldikten sonraki haliyle tanıyoruz. Zindanlar gerçekten de yoldaşları çok değiştirmişti. 1979-1980'de zindanlara düşen yoldaşlar, 1990'larda, 2000'lerde çıktıklarında hepsinde büyük değişiklik gördük. İnsanları zindanlara boşuna koymuyorlar. Kenan Evren "Asmayıp da besleyecek miyiz?" demişti. Demek ki insanları boşuna zindanlara doldurmuyorlar. İnsanları idam etmeseler bile ezmek için, çok büyük değişikliklere uğratmak için yapıyorlar. Hemen her yoldaşta bunun izlerini ileri düzeyde görmek mümkündür. Ama benim gözlemlediğim en çok değişen arkadaşlardan biri Rıza arkadaş olmuştum. Anlaşıyordu ki çok zorlamışlardı. Tabi faşist sömürgeci-soykırımcı zindanhanelerde yaşadıkları işkenceyi, nelere maruz kaldığını öğrendik. Ölümünden daha

► Rıza yoldaşın giremeyeceği yer, geçemeyeceği delik, gerçekleştiremeyeceği, yürüyemeyeceği alan kesinlikle söz konusu değildi. Böyle esnek bir kişilikti. Tabii derin bir bilinç, irade, büyük bir cesareti vardı. Sosyalizme, özgürlüğe, Kürt varlığına duyulan derin inanç vardı. Önder Apo ile tanıştıktan sonra Apocu çizginin zafer kazanan gerçeğine duyulan derin inanç Rıza arkadaşı alandan alana koşturan, eylemden eyleme koşturan, dahası zaferden zafere koşturan bir devrimci yapmıştı. Eskiye yaşamış olanlar bu gerçeği iyi bilirler.

► Saygon Zindanı'na benzetilen -aslında onu çok çok aşan- Diyarbakır Zindanı'nda en ağır işkenceleri yaşayanlardan oldu. Her zaman direniş içerisinde oldu. Direnişlere katıldı, moral verdi, güç verdi. En ağır işkenceleri gördü ama her zaman yiğitçe direnmeyi bildi. En küçük bir zaafı bir yana bırakalım her zaman yoldaşlarına moral veren, güç veren, güç kaynağı olan bir konumda oldu. Rıza arkadaş, olduğu yerde bir güç kaynağıydı, moral kaynağıydı. Her zaman bir iradeydi. Gençken de öyleydi, zindanda da öyle oldu. Zindandan sonra da öyle oldu.

ağır yaşamı bu yoldaşlara 12 Eylül Faşist Askeri Rejimi'nin yaşattığını çok iyi biliyoruz. O temelde ele avuca sığmayan, gençliğin şirketi Rıza yoldaş; ağır hareket eden, çok itinalı olan, derin düşünen, bilge, derin hesaplar yaparak hareket eden çok olgun bir kişilik haline gelmişti. Tabii bu olgunlaşma bir yanıyla bilinç edinmeyi, tecrübe kazanmayı ifade ediyor ama bir yönüyle de o ağır işkencelerin izlerini ifade ediyordu. Yaşayarak yaşamı anlamıştı. Kürdistan'da yaşam nedir? Sömürgeci-soykırımcı zihniyet ve siyaset ne yapar? İnsan insana bu dünyada neler yapıyor? Bunları görmüştü. Aslında insanlık denen şeyin, mevcut iktidar ve devlet sisteminin altında hele hele soykırım yaşayan Kürdistan'da bir sözden ibaret olduğu, daha öteye gitmediğini derin tecrübesiyle, yaşadıkları ile görmüştü. Oysa zindana düşmeden önceki Rıza bambaşka bir Rıza'ydı. Genç Rıza, yerinde durmayan ve kabuğuna sığmayan, ele avuca gelmeyen cıva gibi hareketli bir Rıza'ydı. Tuzluca'yı adını 'Şirket' koymuştu. Ailesi de devrimci ortamdaydı. Rıza arkadaş mahkemede yargılamalar gelişene kadar 'Rıza Altun' olarak kimse bilmiyordu. Hiç kimse söylemezdi de. Çoğu adının da gerçekten 'Şirket' olduğunu sanıyordu. Bir yerde Tuzluca'yı'n patronuydu. Devrimci ortamın o denli etkili kişisiydi. Bilinç olarak, karar olarak, irade olarak, pratik olarak, her zaman öncüydü. Gerçekten cıva gibi hareketli, lastik gibi esnek bir kişiliğe sahipti. Anında karar veren bir zeka durumu vardı. Çok düşünmez hızlı karar verir ama çok atik hareket ederdi. Rıza yoldaşın giremeyeceği yer, geçemeyeceği delik, gerçekleştiremeyeceği, yürüyemeyeceği alan kesinlikle söz konusu değildi. Böyle esnek bir kişilikti. Tabii derin bir bilinç, irade, büyük bir cesareti vardı. Sosyalizme, özgürlüğe, Kürt varlığına duyulan

derin inanç vardı. Önder Apo ile tanıştıktan sonra Apocu çizginin zafer kazanan gerçeğine duyulan derin inanç Rıza arkadaş alandan alana koşturan, eylemden eyleme koşturan, dahası zaferden zafere koşturan bir devrimci yapmıştı. Eskiye yaşamış olanlar bu gerçeği iyi bilirler. Az da olsa birlikte yaşayan, çalışan, bu durumları bilen arkadaşlar vardır. Umuyoruz ve inanıyoruz ki bütün ayrıntılarıyla bu gerçeği anlatacaklar. Bu kişiliği ortaya koyacaklar.

Biz kongre ortamında 'ikinci Kemal Pir kişiliği' dedik. Önder Apo köyde kendisine 'cıva gibi çocuk' dediklerini hep söyledi. O dönemde de hareketli akışkan bir yapısının olduğunu ifade etti. Kemal Pir kişiliği de öyleydi. Bunu herkes biliyor. Kemal Pir kişiliği epeyce tartışıldı ve topluma mal edildi. Rıza kişiliği de böyleydi. Cıva gibi akışkan, lastik gibi esnek, hiperaktif denecek düzeyde hareketliydi. Yerinde duramayan, kabına sığmayan, eylemden eyleme, oradan oraya koşan, insanlarla ilişki arayan, büyük bir arayışçı, mücadeleci, devrimci militandı.

Rıza arkadaşın izinden sadece ailesi değil bütün mahalle yürüdü

Rıza yoldaşın yaşamına dair biyografik bilgiler veriliyor. Sarız doğumludur. Oraları biraz tanıyorum. Sürgün edilmiş Ailevi bir Kürt insanı. Rıza arkadaşların evlerinin olduğu dönemde Tuzluca'yı daha yeni bir semt oluyordu, birçok yeri bomboştu. 74-75 kışında ya da 75 başında Rıza arkadaş ile tanışmış olabilirim. Çünkü bizim evimiz de Dikimevi'nde idi, NATO yoluna doğru yakındı. Biraz da Siyasal Bilgiler Fakültesi yakındı, çokça gelip gidiyordu. Büyük ihtimalle Siyasal Bilgiler Fakültesi alanında Cebeci'de tanışmış olabiliriz ya da bir toplantı da olabilir ama 75'ten itibaren Tuzluca'yı'n devrimci gençleriyle ta-

nıştım. Onların başında da adı 'Şirket' olan ve bütün devrimcilerin lideri, örgütleyicisi konumunda olan Rıza arkadaş vardı. Rıza arkadaş tanıdım. Tuzluca'yı'a gidip geldim, ailesini de evlerini de gördüm. Annesini, kardeşlerini tanıdım. Bu vesileyle küçük kardeşi Şehit Haydar arkadaş, yine yeğenleri Doğan ve Cumali yoldaşları saygı ve sevgiyle anmak isterim. Bazıları yoktular, bazıları ise daha çocuktu, büyüdüler mücadeleye katıldılar. Hepsi Rıza arkadaşın izinden yürüdü. Çünkü o kadar etkiliydi. Rıza arkadaşın izinden sadece aile mi yürüdü, hayır bütün mahalle yürüdü.

PKK Belgeseli 'Kürt Dirilişi' adıyla yayınlanıyor, o dönemin gençleri anlatıyorlar. Nasıl ki üniversitelerde, yüksek okul alanlarında üniversite gençlerine dayalı olarak ideolojik gençlik grubu oluşmuşsa, bunun ilk mahalle gençlik grubu da Tuzluca'yı grubuydu. Başında da 'Şirket' vardı, yani Rıza arkadaş vardı. Harekete katılmaları, Önder Apo ile tanıştıktan sonra grupla ilişkilenmeleri Apocu gruba büyük güç kattı. Hem Ankara'da toplumsallaşma zemini yarattı hem de Kürdistan'ın değişik alanlarına gidecek devrimci mücadele yürütecek profesyonel devrimci genç militanlar ortaya çıkardı. İbrahim Bilginlerden, Şahin Kılavuzlara kadar kimler yoktu ki. İlk şehitlerimiz de oradan oldu. Ali Doğan Yıldırım yoldaş bir kazayla şehit düştü. Ben ve Fuat arkadaş ile birlikte Ali Doğan Yıldırım'ın cenaze törenine katılmak üzere Dersim'e gittim. Tam yetişemedik, tören bitmişti ancak ulaşmıştık. Biz de kendi anma törenimizi yaptık. Bu düzeyde bir devrimci üretim alanıydı, kadro üretim alanıydı. O militan yapı hem Ankara'da devrimci gençlik mücadelesine katkı sundu hem de Kürdistan'da gençlik hareketinin gelişmesi ve PKK'nin oluşması çalışmalarına büyük güç kattı. Birçok alanda devrimci çalışmayı yürüterek gelişme sağladılar.

Zindanlara düşen yoldaşlar oldu, çok sayıda şehidi var. Hepsini saygı ve minnetle anıyorum.

Rıza arkadaş gerçekten de her alanda çalıştı. Ankara'dan sonra ülkeye dönüşle birlikte ilk dönen Ankaralı gençlerden bir tanesi oldu. Hatırladığım kadarıyla Rıza arkadaş öyle bazı yerlerde sabit çalışan olmadı. Nerede eylem orada Rıza oldu. Antep'ten, Maraş'a, Dersim'e birçok alana gitti ve sürekli hareketli oldu. Kemal Pir çizgisinde hareket eden bir devrimciydi. Hem propaganda da kişilik olarak etkileyicilikte hem de eylemde her zaman öncüyüdü. Bu temelde birçok alanda devrimci gençlik gruplarının oluşmasına katkı sundu.

Tam tarihini hatırlayamıyorum ama -1978 olabilir- Ankara'dan Amed'e gelirken ağır bir trafik kazası geçirdi. Pirinçliği geçip neredeyse terminale doğru yaklaşırken o düzlük alanda bulundukları otobüs devrildi ve kalça kemiği kırıldı. Ağır bir yaralanma yaşadı, uzun süre tedavide kaldı. O elbette talihsiz bir olaydı. Fakat herkes ısrar etti, güç verdi, moral verdi ve kendisi de ısrarlı oldu o yaralanmayı tümüyle aşan bir duruma geldi. Ondan sonra mücadelesine yine devam etti.

Siverek Direnişi'nin öncü komutanı

Siverek Direnişi'nin öncü komutanlarındandı. Hilvan Direnişi'ne katılamadı ama 79 Siverek Direnişi'nin hazırlanması ve yürütülmesinde komuta düzeyinde görev ve sorumluluk üstlendi. PKK'nin ilk komitesinin seçtiği Merkez Komite'nin oluşturduğu üç kişilik ilk Merkez Askeri Komite'nin üyesi oldu. Bu komitenin sorumlusu Mehmet Karasungur yoldaş, aynı zamanda Merkez Komite üyesiydi. Merkez Komite adına, Merkez Askeri Komite'yi örgütlemekle görevli ve sorumlu kılınmıştı. Merkez Komite iki yardımcından biri

olarak Rıza arkadaş görevlendirilmişti. Düşünelim 1979 Mart'ında ve Nisan'ında Askeri örgüt kurmaya adım atarken PKK, onun komutan yardımcısı olarak Rıza arkadaş görevlendiriyor. Demek ki bu düzeyde birikimi var, bunu başaracak bir kişiliktir. Bu kadar tecrübe kazanmış, her yönüyle böyle bir görevi yürütmeye açık ki, Siverek'e verilen rol biliniyor, orada amaç bir aşiretçi feodal çeteyi cezalandırmak değildi, amaç gerillayı başlatmaktı, gerilla birimlerini eğitmek ve oradan gerillayı ülkenin diğer alanlarına, Kürdistan'ın her yerine sevk etmektir. Rıza arkadaş böyle bir gerilla komutanlığı, gerilla öncülüğünü resmi olarak ilk üstlenenlerden oldu.

Rıza arkadaş, bir güç kaynağı, moral kaynağıydı

Rıza arkadaş cezaevinden çıktıktan sonra bir çoğumuz gördük, büyük bir çoğunluğumuz da öyle tanıyordu. Zindanda yaşadığı ağır işkencelerin yarattığı tahribatla fiziki durumunu görüyorlar ve öyle tanıyorlar. Halbuki zindana girmeden önce 1970'li yıllarda Rıza gerçeği öyle değildi. Siverek direnişini yürüttü. Bucak eyleminden sonra da Rıza arkadaş ile Hilvan'da toplantı yaptık. O günleri de biliyorum. 1980 başında Hilvan-Siverek üzerinde yürütülen yoğun operasyonlar sürecinde Rıza arkadaş da tutuklandı. Bir araçta hareket ederken çevreleri sarıldı ve yakalandılar. 12 Eylül zindanlarında 12 yıl kaldı. Saygon Zindanı'na benzetilen -aslında onu çok çok aşan- Diyarbakır Zindanı'nda en ağır işkenceleri yaşayanlardan oldu. Her zaman direniş içerisinde oldu. Direnişlere katıldı, moral verdi, güç verdi. En ağır işkenceleri gördü ama her zaman yiğitçe direnmeyi bildi. En küçük bir zaafı bir yana bırakalım her zaman yoldaşlarına moral veren, güç veren, güç kaynağı olan bir konumda oldu. Rıza arka-

daş, olduğu yerde bir güç kaynağıydı, moral kaynağıydı. Her zaman bir iradeydi. Gençken de öyleydi, zindanda da öyle oldu. Zindandan sonra da öyle oldu. Bir irade duruşudur. Var olan bir ortamı doğru değerlendirebilen ve ona göre tutum geliştirebilen bir düşünce gücüdür.

Zindandan 1992'de çıktı. Zindan herkesi değiştiriyordu ama Rıza arkadaşı çok değiştirmişti. Fakat Rıza arkadaşın değişmeyen yanı o iradeli duruşu, güven veren yapısı, bilge kişiliği ve bir de nüktedanlığıydı. Çok ince espriler yapabilen, yaşamı esprilerle karşılayıp sürdürmeyi bilen ender kişilerdendi. Çevresine bu anlamda hep moral kaynağı oluyor, kendisi de yaşamını onunla yaratıyordu diyebiliriz.

Dört parça Kürdistan'da ve yurtdışında da çalıştı

Daha sonra biz de 94 baharında zindandan çıktıktan sonra Şam'da Parti Merkez Okulu'nda Rıza arkadaşla yeniden karşılaştık, görüştük, geçmişini değerlendirdik, tartıştık, kısa bir süre birlikte kaldık. Kendileri göreve hazırlanıyorlardı. Nitekim hazırlıklar bittikten sonra İran sahasına parti görevlerini yürütmek üzere geçti. İran sahasında kaldı, Önderlik Sahası'na geri döndü. Biz ülkeye geldikten sonra zaten hep uzaktan da olsa takip eden ve çoğu zaman da yakın çalışan olduk. 95'te Zagros alanında birlikte çalıştık, 98-99'da o ağır sorunlar yaşayan, Önderlikten uzaklaşmanın yaşandığı 6. Kongre sürecinde gerçekten de kongreyi toparlayan ve yürüten, böyle bir şeye öncülük eden ve güven veren kişi oldu. O karmaşa ortamında Önder Apo'nun da güvendiği, görev verdiği, bütün kadroların da güven duyarak kongrenin yürütülmesine katkı sunduğu bir ortamı Rıza arkadaş yarattı. Kongre divanıydı ve sürükleyici bir divandı. Daha sonra da partinin Merkez Üyesi olarak, zaten kurucu üye olarak da birçok alanda çalıştı.

Başûr'da Irak'ta çalıştı, Rojhilat İran'da çalıştı, Rojava'da çalıştı, Bakur'da çalıştı, zaten zindanda da kalmıştı. 2000'de Avrupa'ya gitti. Uluslararası komploya karşı mücadelenin yürütüldüğü süreçte uzun süre Avrupa çalışmalarının yürütülmesinde bulundu.

Daha sonra da ülkeye geldi ve Savunma Merkezi'nde uzun bir süre birlikte çalıştık. Bilgi birikimi iyiydi. İnsanlarla ilişki kurmak, onları etkileme ve eğitime gücü yüksekti. Dolayısıyla Savunma Merkezi olarak akademilerin savaşçı eğitiminde ister askeri olsun, ister teorik-ideolojik eğitimler olsun önemli katkılar sunan büyük bir çaba içerisinde oldu. Akademiden akademiye koştu, çok farklı konular üzerinde yoğunlaştı, araştırdı, inceledi dersler verdi. Sistemli bir çalışma yürüttü. Onun bazı sonuçları düzenlenip kitap halini getirilmiş, basılarak toplumun hizmetine sunulmuştur. Onlar hep bu 2010'lar sürecindeki Savunma Merkezi olarak akademi eğitimlerinde verilen derslerden oluşuyor. Bu anlamda çok fazla savaşçı eğitime katkı sundu. Herkesin üzerinde emeği oldu. O dönemin yoğun devrimci militan eğitimlerine katıldı.

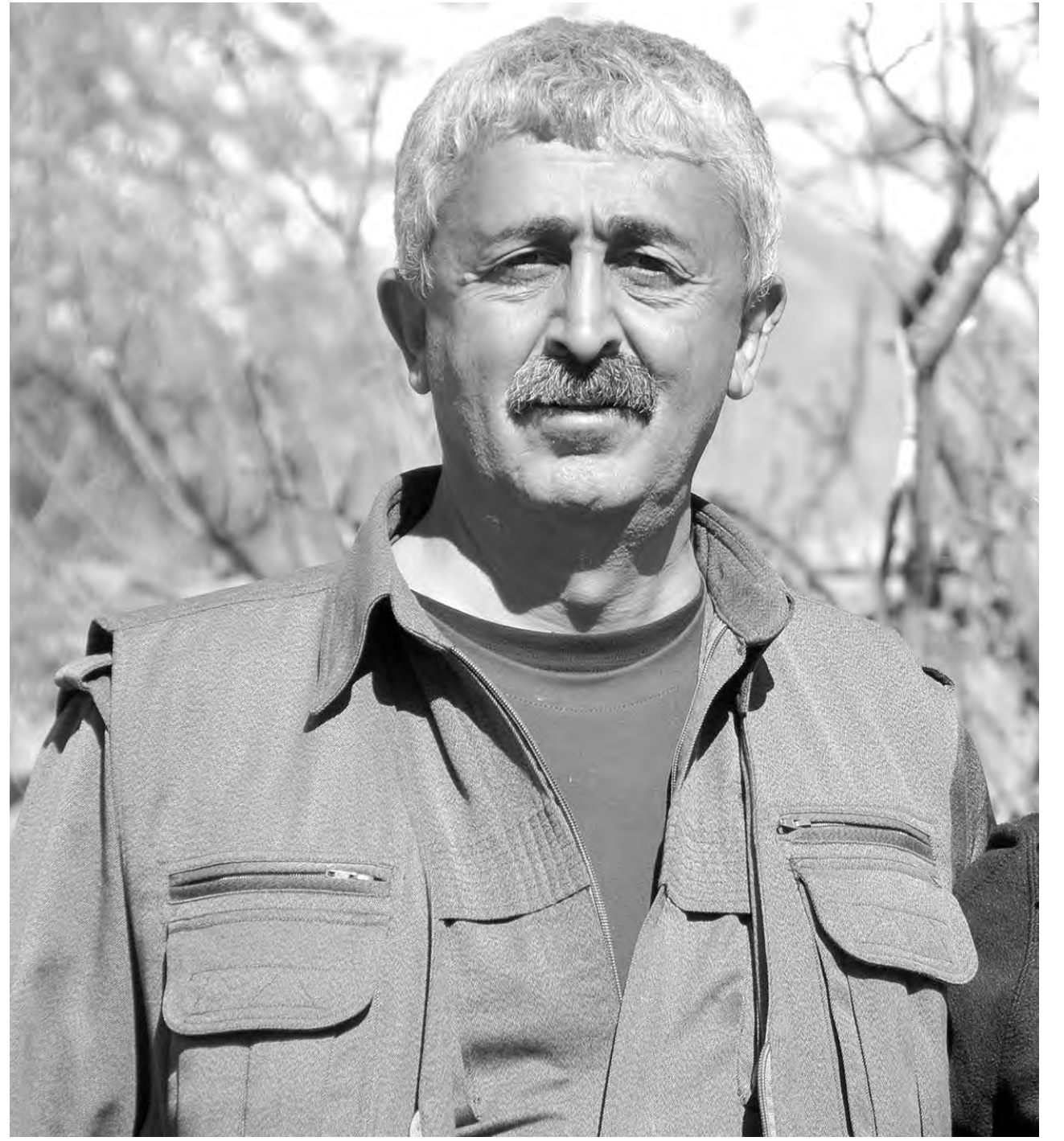
Rıza arkadaş her türlü görev ve sorumluluğu yürüttü. PKK Merkez Komite Üyeliğini de yürüttü. Koordinesi de oldu, divanında da yer aldı. KCK Yürütme Konseyi Üyeliği görevini de yürüttü. Dört parça Kürdistan'da ve yurtdışında da çalıştı. İdeolojik çalışmalar da yaptı. Siyasi, diplomatik çalışmalar da yaptı. Örneğin Mexmûr'da toplumsal çalışma da yürüttü. Yine askeri çalışmaları

zaten başta da belirttik, PKK'nin ilk resmi komutanlarındandı. PKK merkezinin komutan olarak görevlendirdiği kişilerden biri oldu. Uzun bir süre her türlü görevi üstlenip yapabilen komple devrimcilik denen, bütünlüklü bir devrimciliği her zaman açığa çıkartan bir kadro olmayı başardı. Gerçekten de her alanda öngörüsü, sezgisi, duyarlılığıyla çalışmalar yürüttü. Disipliniyle, çabasıyla etkili oldu. Kadro eğitti, savaşçı eğitti, yurtsever halkı eğitti, toplumu eğitti. Devrimci mücadelenin gelişmesine, Apocu hareketin büyümesine, kitleleşmesine en büyük katkıları sundu.

Direnişçi, komutan, asker, savaşçı olduğu gibi; gün geldi diplomat oldu

Zindanda kaldı ağır işkencelerden geçti ama zorluklara dayanamam demedi. Zindandan çıktıktan sonra da her alanda bulundu. Bütün zorluklarına rağmen, onları yenerek, engelleri aşarak dağda kaldı savaş içerisine girdi yeniden komutanlık yaptı, eğitimcilik yaptı, gün geldi kitle çalışması yürüttü, gün geldi diplomat oldu siyasi çalışmalar yürüttü, alan sorumlulukları görevlerinde bulundu, yöneticilik yaptı. Böyle bütünlüklü bir devrimci militanlığı şahsında geliştirdi. Büyük direnişçi, komutan, asker, savaşçı olduğu gibi; büyük siyasetçi, güçlü yönetici, etkili kitle çalışanı, militanı, toplumcu bir kişilik olarak ortaya çıktı.

Bu bakımdan diyoruz ki, bu kişilikleri iyi tanımak lazım, iyi anlamak gereklidir. Rıza kişiliğini iyi tanımalıyız, iyi anlamalıyız. Bütün bunları nasıl başardı? Bu soruyu sorup cevaplamalıyız. Çok açık ki, hiçbir şey kendiliğinden olmadı, öyle kolay olmadı, rahat olmadı. Her şey çabayla oldu, emekle oldu. Zorlukları yenen ve engelleri aşan cesur ve fedakar mücadeleyle oldu. Yaşamı boydan boya dopdolu mücadeleyle geçti. Büyük bir birikim ortaya çıkardı. Bu anlamda gerçekten de Fuat ve Rıza yoldaşların şehadetleri önemli bir birikimin darbe yemesiydi, böyle görebiliriz. Biz hiçbir zaman şehadetleri kayıp olarak değerlendirmedik. Bazen o tür kavramlar söyleniyor ama doğru değildir, gerçekçi değildir. Öyle demek lazım. Şehitler kayıp olanlar değildir. Şehitler gerçekleşlerdir, zafere ulaşanlardır. Devrimin şahidi, zaferin şahidi haline gelenlerdir. Zaferin yolunu döşeyenlerdir. Önderlikle bütünleşenlerdir. Özgürlüğe ulaşanlardır. Bunlara hiç kayıp denilebilir mi! Kayıp; aslında imkanları, fırsatları değerlendirememek demektir. Kayıp; her zaman sağa sola sapmaya açık yaşama durumudur. Şehitler gerçeği hiçbir zaman böyle değildir. O nedenle kavramları doğru kullanmalıyız. Şehitlerimize hiçbir zaman 'kayıp' dememeliyiz. Nasıl ki İslamiyet'te şehitlere 'öldü' demeyin gerçek yaşayan onlardır' diyorlarsa, bizim açımızdan da gerçekten de şehitlere kayıp demek lazım. Kayıp değil, gerçek onlardır, hakikat onlardır. Bizi var eden, özgürce yaşatanlar onlardır. Temel güç kaynağımız her zaman her yerde şehitler gerçeğidir. Gerçek olan şehitlerdir. Onun için Önder Apo "Şehitler PKK'lidir, PKK Şehitler partisidir" dedi. Yine Önder Apo şehitler için "şehitler, PKK biçiminde işte yaşıyorlar ve tarihe mal oldular. Kürt halkının, Apocu özgürlük yürüyüşünün PKK döneminin kahramanlık döneminin hakikatleridirler. Hep böyle bir gerçekliği ortaya çıkardılar ve sonuna kadar da böyle yaşayacaklar, böyle anılacaklar ve büyük özgürlük yürüyüşünde her zaman komutan olarak, öncü olarak rollerini oynayacaklardır, öncülük edeceklerdir. Yolu onlar çizdiler, daimi olarak doğru yolun, hakikat yolunun göstericisi haline geldiler. Bizler gerçeği onlardan öğreniyoruz. Nasıl yürünmesi gerektiğini, doğru yolda nasıl ilerlenmesi gerektiğini onlardan öğreniyoruz, böyle yürüyoruz" dedi. Bu bakımdan gerçekten de şehitleri doğru anlamak lazım. Özellikle de bu kadar zorlukları yaşamış her türlü dönemekten geçmiş yaşamının hepsini ve her türlü zorluğa, engele, baskıya rağmen özgürlük mücadelesine bilinçli olarak, iradeli olarak vermiş, Önder Apo'nun yoldaşı olmayı başarmış, şehitler şehidi olmayı başarmış Fuatların, Rızaların kaybolmadığı, birer hakikat oldukları açık bir gerçektir. O bakımdan da doğru anlamalıyız ve doğru tanımlamalıyız.

Gerçekten de bu yoldaşların hepimizin üzerinde emekleri çoktur. Bunu görebilmemiz lazım. En çok bu yoldaşları tanıma şansını elde etmiş, birlikte çalışmış fırsatını elde etmiş biri olarak ifade ediyorum. Elbette herkesten çok emekleri benim üzerimde var. Benim gibi olan yoldaşlar üzerinde var ve biz bunun gereklerini yerine getirmekle görevli ve sorumluyuz. Ama yürüttükleri mücadele herkesi etkiledi. Sözleri, değerlendirmeleri, yürüyüşleri, direnişleri, Kürt toplumunun kadınına, gencini, işçisini, emekçisini, herkesi etkilediği gibi insanlığı etkiledi. Tüm sosyalist devrimci güçleri etkiledi. Bu etki bir emek demektir. Hepimiz üzerinde emekleri var. Bunun gereklerini yerine getirebilmeliyiz. Nedir bu gerekleri yerine getirmek? Onları doğru anlamak, hakikat yollarının bilincine doğru varmak, Apocu başarı ve zafer tarzıyla, üslubuyla, çizgisiyle yürüyerek o yolda başarıyı elde etmek demektir. Hepimizin büyük görev ve sorumluluğu bunu bilmek, bu temelde hareket etme, yaşamda ve mücadele etme gücüne kavuşmaktır. Böyle bir görev ve sorumluluğu bu yoldaşların bize yük-

lendikleri açıktır. Elbette onları doğru anlayarak, kendimizi bu temelde doğru eğiterek, yenileyerek, güçlü ve iradeli kılarak üzerimize yüklen-dikleri görev ve sorumlulukların gereğini pratikte başarı ile yerine getirmek için çalışacağız.

Bütün çabamız özelemlerini, amaçlarını gerçekleştirmek üzerine olacaktır

12. Kongre'nin şehidi olarak ilan edildiler. 12. Kongre bir tarih yaratma kongresiydi. Kahramanlık dönemini, tarihi yerine oturtma, yeni ve büyük başlangıcın, yeni çıkışların önünü açma kongresiydi. Önünüzdeki süreçte bu tür çıkışlar olacak, gelişecektir, bu çıkışları hiç kimse engelleyemeyecektir. Ne kadar saldıırırlarsa saldırınsınlar, ne kadar engel oluşturmaya çalışırlarsa çalışınsınlar, ne yaparlarsa yapsınlar Apocu hareketin yeni güçlü özgürlükçü çıkışlar yapmasını, büyük devrimsel yürüyüşler ortaya çıkartmasını kimse engelleyemeyecek. Bunu herkes iyi bilmeli, halkımız iyi bilmeli, yoldaşlar iyi bilmelidir. Büyük bir umutla, cesaretle böyle bir çıkışa güç veren, destek veren, yeni büyük zaferleri ortaya çıkartacak yeni sürecin başaran militanı olmak üzere kendini hazırlayan olabilmeliyiz. Bunun da yolu Önderlik ve şehitler gerçeğini doğru anlamaktan geçiyor. Onların hakikatini doğru, yeterli bilince çıkartmaktan geçiyor. Bu Mayıs ayında, şehitler ayında bunu daha çok yapabilmeliyiz. Haki Karer'den başlayan Fuatlara, Rızalara kadar gelen, Saralara, Zilanlara kadar gelen, Zap ve Metine başta olmak üzere Medya Savunma Alanları'nın kahraman tünel savaşlarının büyük şehitlerine kadar gelen bu şehitler gerçeğini doğru anlamaktan, bu temelde kendini güçlü yeterli eğitip bilinçlendirerek irade kazandırarak görev ve sorunluklara doğru ve başarılı sahip çıkan hale getirmekten geçiyor.

Bu süreçte bunu tüm devrimci

militanlar olarak yapacağız, halk olarak yapacağız, kadınlar, gençler olarak yapacağız, işçiler, emekçiler olarak yapacağız. Halklar olarak, insanlık olarak yapacağız, özellikle de dostlarımız olarak yapacağız. Çünkü Kürt ulusal özgürlük savaşçısı oldukları kadar bu yoldaşlar derin sosyalizm savaşçılarıydılar. Demokratik sosyalizmin başarısı için her zaman savaştlılar. Onları özgürlüğe sosyalist bilinç götürdü. Özgür birey ve demokratik komün çizgisi götürdü. Bu yaşama tutkuyla bağlandılar ve tüm yaşamlarını birer özgürlük militanı olarak sürdürmeyi bildiler ve sonuca götürmeyi bildiler. O halde herkesin şehitlerimizden öğreneceği çok şey var. Hepimiz birçok şey öğrenebiliriz ve de öğrenmeliyiz. Şehitler gerçek öğretmenlerimizdir, yol göstericilerimizdir, eğitimcilerimizdir. Bu gerçeği iyi bilmeliyiz. Şehitler gerçeği üzerinde güçlü ve derinlikli durabilmeliyiz. Önder Apo "önümüzdeki büyük çıkışların esin kaynağı olarak her zaman etkide bulunacaklar ve daimi yol göstericiler olacaklar" dedi. İşte kendimizde bu esin kaynağı olma gücünü hep hissedeceğiz. Fuat ve Rıza arkadaşlarımız, yoldaşlığı böyle yaşadılar. Daimi yol göstericilerinde yürüyeceğiz. Asla onların amaç ve özelemlerini, umutlarını gerçekleştirmekten geri durmayacağız. Oradan sapmayacağız. Bütün gayretimiz, çabamız o özelemleri, amaçları gerçekleştirmek üzere olacaktır.

Bunlar temelinde bir kere daha son kongremizin ilan ettiği Şehit Fuat ve Şehit Rıza yoldaşları derin saygı, sevgi ve minnetle anlıyorum. Tüm sevenlerinin acısını paylaşıyorum. Başta Kürt gençliği olmak üzere tüm halkımızı, kadınları, işçi ve emekçileri, dostlarımızı Ali Haydar Kaytan ve Ali Rıza Altun gerçeğini, dolayısıyla Apocu hakikati doğru anlamaya ve gereklerini yerine getirmeye çağırıyorum.

Diyorum ki; Şehit Namirin, Şehit Namirin.

‘ÖNDERLİĞE BAĞLILIK, HAKİKAT VE KUTSAL YAŞAM SEMBOLÜ’

Fuat yoldaş PKK’de gerçekleşen kişilik demektir

■ DURAN KALKAN

Önder Apo’nun ilk yol arkadaşları, PKK’nin kurucu kadroları, Kürdistan Özgürlük Mücadelesinin sağlam soy damarları Şehit Fuat Ali Haydar kaytan ve Şehit Ali Rıza Altun Yoldaşları derin özlem sevgi ve saygıyla anıyorum. Amaçlarını başarmak ve anılarını yaşatmak için insan soyundan bitecek ne varsa hepsini harekete geçirerek mücadele edeceğimi belirtiyorum.

Her iki yoldaşın şahadetinin PKK 12. Kongresi ile birlikte ilan edilmesi gerçekten anlamlı olmuştur. Hele hele 12. Kongrenin PKK’nin örgütsel yapısının feshedilmesi ve silahlı mücadele yönetiminin sonlandırılması kararlarını almış olması, PKK’nin ilk kurucu kadrolarından olan Fuat ve Rıza yoldaşların şahadetlerinin ilanı ile birlikte varılması

ler Günü ve ayı daha anlamlı karışılmış hem de Fuat ve Rıza yoldaşlar da Mayıs Şehitleri kervanına bu biçimde katılmışlardır. Bu temelde Haki Karer yoldaştan Fuat ve Rıza yoldaşlara kadar uzanan tüm kahraman şehitlerimizi, her gününde onlarca şehit bulunan mayıs ayını yaşadığımız bu süreçte bir kez daha saygı, sevgi ve minnetle anıyorum. Amaçlarını başarmak ve anılarını yaşatma sözümü yineliyorum.

Bilindiği gibi Fuat ve Rıza yoldaşlar ABD ve KDP destekli, AKP-MHP ittifakının 24 Temmuz 2015 tarihinden itibaren uygulamaya koyduğu ‘çöktürme eğlen planı’ temelindeki topyekun faşist sömürgeci- soykırımcı saldırganlığa karşı gerilla öncülüğünde yurtsever halkımızın gençlik ve kadın hareketlerimizin ve dostlarımızın kahramanca yürüttüğü büyük direniş içinde şehit düşmüşlerdir. Fuat yoldaş 3 Temmuz 2018 akşamı saat 9 civarı faşist

mayaya konan çöktürme eylem planı çerçevesindeki topyekun faşist soykırımcı saldırganlığa karşı kahramanca direniş döneminin şehitleridir.

Çöktürme planını çöküşe götürenler

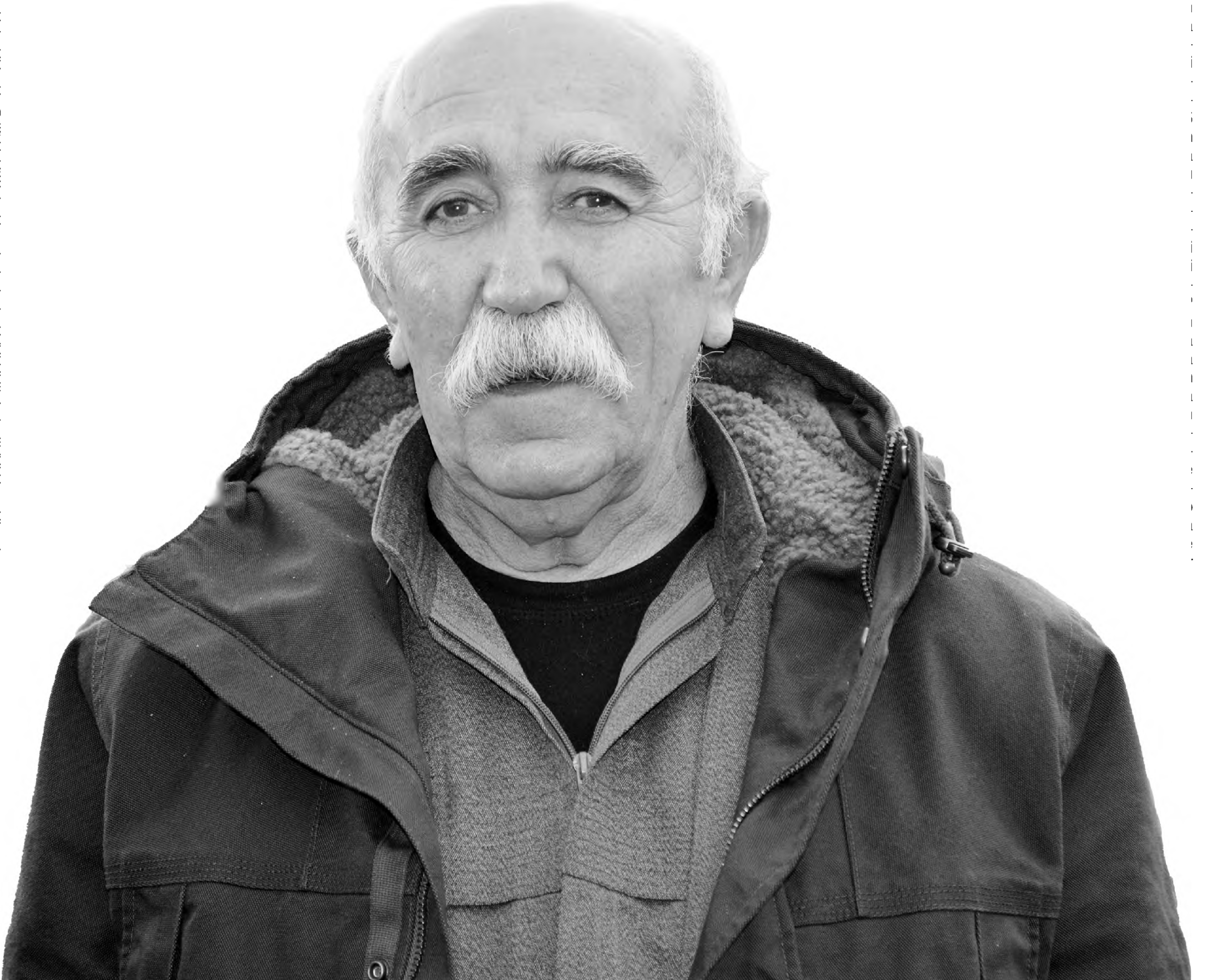
Bu anlamda geçen on yılda çöktürme eylem planını çöküşe götüren karamanca direnişin yaratıcıları, öncüleri, sembolleri olmuşlardır. On yıla yayılan bu büyük direnişin özgürlük mücadele tarihimizin, yine gerilla savaş tarihimizin en keskin yaygın sert dönemi olduğu tartışma götürmez bir gerçektir. Dış dünyanın ve iç ihanetin desteğini ardına kadar alan AKP-MHP faşist iktidarı, böyle bir süreçte gerillayı ezmek PKK’yi tasfiye etmek, Önder Apo’yu örgütsüz bırakmak, böylece Kürt soykırımını sonuca götürmek için Türkiye’nin iç ve dış imkanlarını sonuna

kadar kullanarak ve yine hiçbir ahlaki ve hukuki kural dinlemeden her türlü savaş aracını ve yöntemini barbarca kullanma temelinde saldırıda bulunmuştur. İşte çöktürme eğlen planı saldırısı böyle topyekun bir ezme ve imha et ve amaçlı saldırıyı ifade etmektedir.

Buna karşı en başta kahraman gelirle güçlerimiz her gün şehitler vererek, Medya Savunma Alanlarında Kuzey Kürdistan’da, Başûr’da, Rojava’da, Rojhilat’ta dört parça Kürdistan’da dağda olduğu kadar şehir de, gece olduğu kadar gündüz de, yaz olduğu kadar kış mevsimlerinde de kahramanca direniş yürütüm büyük şehitler vererek bu saldırganlığı kırmayı, çöktürme eğlen planını başarısız kılıp çöküşe götürmeyi başarmıştır. Tabi sadece gerilla direnişiyle bu başarılmamıştır. Gerilla direnişi öncülüğünde gençlik ve kadın örgütleri her gün dilenışı yürütmüş halk dilenişine öncülük

saldırganlığa karşı Kürt halkı, gerillası, Önderliği, kadın ve gençliği, dostları birlikte topyekun özgürlük dilenışı yürütmüştür. Bu direnişin binlerce kahraman şehidi vardır. İşte Fuat ve Rıza yoldaşlar da böyle tarihi bir topyekun direnişin şehitleridir. Bu dilenişin öncüsü en kararlı gücü sembolü konumundadırlar. Önder Apo, Agit yoldaş anısına değerlendirme yaparken ‘şehitler şehidi’ tanımını kullanmıştı. Gerçekten de Fuat ve Rıza yoldaşlar da çöktürme eylem planına karşı bu büyük dilenişin şehitlerinin sembolü, şehitler şehidi olmayı başarmışlardır.

Dolayısıyla Ekim 2024’ten bu yana yaşanan yeni gelişmelerin Önder Apo’nun 27 Şubat tarihinde açıkladığı Barış ve Demokratik Toplum Çağrısını ortaya çıkmasının ve bugün Kürt özgürlüğü temelinde Türkiye ve Ortadoğu demokratikleşmesi için çok önemli çalışmaların yürütüldüğü bir düzeye gelinmesinin de

gün şehitler vererek sürdürmüştür. Kısaca söz konusu çöktürme eylem planını çöküşe götüren, bizleri bu güne getiren, barış ve demokratik toplum sürecini gündemleştiren gerçek güç İmralı dilenişi ile kahraman gerilla ve halk dilenişimizin gerçekleştircisi olan şehitlerimizdir. İşte Fuat ve Rıza yoldaşların şehadetini bir de bu temelde anlamak, güncel gelişmelerle bağını iyi kurmak, dolayısıyla geleceğe yön verici gerçekliğinin birincine derinden varmak gerekir.

Ömürlerini Apocu çizgiye adadılar

Bu nedenle Önder Apo şehitlerimizi anmak üzere yayınladığı mesajda 'bu yoldaşların daimi yol göstericiler olduğunu' belirtmiştir. 'Yeni paradigma temelindeki mücadelenin esin değerleri olarak sürekli rol oynayacakları, yaşayacak ve yaşatacakları' ifadesini kullanmıştır. Bunlar kahraman şehitlerimizin esas olarak yeni sürecin yaratıcıları olduğu gerçeğini net bir biçimde ortaya koymaktadır.

Aslında şu açık bir gerçek ki, şehitler üzerine değerlendirme yapmak, söz söylemek öyle kolay bir husus değildir. Hele hele bir de söz konusu şehitler tüm yaşamlarını, Apocu çizginin ve Kürt özgürlüğünün başarısına adanmış Fuat ve Rıza yoldaşlar olunca bu durum daha da zorlaşmaktadır. Dolayısıyla şehitler gerçeğini bu temelde değerlendirmeye çalışmak yerine kahraman şehitlerimizin ortaya çıkardığı değerleri anlamaya çalışmak, onların değerlendirmelerini bilince çıkartıp özümsemek, kendilerini nasıl ifade etmiş olduklarını değerlendirmeleri ve eylemleri çerçevesinde görmek daha doğru ve anlamlı bir yaklaşım olur.

Bu noktada pratikleri bilinmeyen, yine yaptıklarını değerlendirmemiş olan yoldaşlar değillerdir. İki yoldaş da hem uzun devrimci yaşamlarını ve yürüttükleri pratikleri çok yönlü değerlendirmelere tabi tutmuşlar hem de yaşadıkları süreçte duygularını ve anlam güçlerini çok değişik biçimlerde yoldaşları ve halkı bilindirmek üzere sözlü-görsel-yazılı değerlendirmeye tabi tutmuşlardır. Bu çerçevede bize en zengin mirası bırakmışlardır. Kendimizin bu yoldaşlar yerine konuşmak yerine onların yaptıklarını ve söylediklerini tekrar tekrar dinleyerek okuyarak onları anlamaya çalışmamız ve bu temelde kendimizi eğitip düzelterek pratikleştirmemiz daha doğru bir devrimci tutum olmaktadır.

Bu anlamda en zengin mirası bırakan yoldaşlar oldukları rahatlıkla ifade edilebilir. Zaten şehadetlerinin ilanından bugüne çok değişik biçimde yaptıkları değerlendirmeleri çeşitli basın organları vermektedir. Birçok değerlendirmeleri kitaplar haline getirilmiştir elimizde eğitim materyali olarak sürekli kullanılmaktadır. Bir de söz konusu yoldaşlarla en çok tartışma yürüten, onları en iyi tanıyan ve çözümleyen Önder Apo'nun kendisi olmuştur. Bu anlamda özellikle Fuat arkadaşla tartışmaları, Önder Apo'nun Fuat arkadaşla dönük çözümleyici değerlendirmeleri şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonra da yoldaşların, Kürt gençlerinin, kadınlarının, emekçi Kürt insanının çözümlemesi ve doğru yaşama ulaşmasında sürekli eğitici materyaller olarak rol oynayacaklardır. Şimdiye kadar oynadıkları bu rol bitmemiştir. Bundan sonra çok daha etkili bir biçimde söz konusu roller oynanmaya devam edecektir. Bu açıdan Fuat ve Rıza yoldaşlar gerçeğini bir, kendi söz ve eylemlerinden, değerlendirme-

lerinden anlamak; iki, Önder Apo'nun değerlendirmelerinden anlamak, dolayısıyla hep onları araştırmak, incelemek en doğrusu olmaktadır.

Bizimki şahadetlerin ilanı üzerine kısa da olsa bazı yönleriyle önemli gördüğümüz hususları anladığımız kadarıyla değerlendirmeye çalışmak olabilir. Nihayetinde yapılan değerlendirme bize aittir. Fuat ve Rıza yoldaşlar gerçeğini anladığımız kadarıyla ifade edebiliriz. Oysa onları en iyi kendileri anladılar ve kendi kendilerini ifadeye kavuşturdular. Yine onları en iyi Önder Apo anladı ve en doğru çözümlemeleri Önder Apo yaptı. En eğitici değerlendirmeleri Önder Apo yaptı. Demek ki söz konusu yoldaşları anlatmaya çalışmaktan ziyade anlamaya çalışmak, Önder Apo'nun değerlendirmelerinden ve kendi ifadelerinden Fuat ve Rıza yoldaşlar gerçeğini anlamaya çalışmak daha doğru olmaktadır. Bu çerçevede Rıza arkadaşın anısına ayrı bir değerlendirme daha somut bazı hususlar belirtmiştik. Yine Fuat arkadaşın yaşamına ilişkin de daha önce şehadetinin ilanı için yapılan hazırlıklar kapsamında aslında görsel olarak çok kapsamlı değerlendirmeler yapmaya çalışmış, bu temelde duygu ve düşüncelerimizi o dönemin koşullarında değerlendirmeye çalışmıştık. Aslında onlar daha kapsamlıdır. Duygu ve düşüncelerimizi daha fazla yansıtmaktadır. Fakat şehadetleri yeni ilan edildiği için geçmişteki değerlendirmeleri de dikkate almak kaydıyla burada bu biçimde kısa da olsa bazı hususları Fuat arkadaşla ilişkin belirtmek isterdik.

Herkes biliyor ve çokça ifade ediyor; Fuat arkadaş, Önder Apo'nun ilk yol arkadaşıdır. 1973 Newroz'un da Çubuk Barajında PKK'nin örgütsel temellerini atan toplantıya katılan bir yoldaştır. Hatta Önder Apo dışında o toplantıya katılıp da sonuna kadar o toplantıda ortaya koran görüşlere bağlı kalan, onları hayata geçirmek için tüm yaşamını ortaya koyan, mücadele eden ve bunu şehadete kadar vardırıan tek kişiliktir. Bu bakımdan da aslında Apocu Hareketin çıkışına katıldığı gibi PKK'nin örgütsel temellerinin atılışına katılmış, PKK'nin temellerini atan toplantıda yer alıp PKK'nin örgütsel yapısını fesheden 12. Kongreyle de şehadetinin ilanı gerçekleştirmiştir. Buradan baktığımızda Fuat arkadaşın hem Apocu Hareketin tüm dönemlerinde yer alan bir yoldaş olduğunu görürüz hem de PKK tarihiyle yaşamının özleş olduğunu görürüz. Zaten Fuat arkadaş da hep böyle değerlendirdi. Kendi doğum tarihini Önder Apo ile tanıştı tarih olarak verirdi. PKK'nin kuruluşuyla da örgütsel temellerinin atılışıyla da doğduğunu kendisi de kabul ve ifade ediyordu.

Dikkat edilirse PKK'nin örgütsel yapısı demek, bunun tarihsel gerçekliği demek, aynı zamanda Fuat arkadaşın yaşa mı demektir. Kendisini PKK gibi yarım asır kesintisiz mücadele etmiş ve büyük gelişmeler yaratmış bir büyük özgürlük hareketinin tarihiyle özdeşleştirmeyi bilen bir arkadaş olmuştur. Basın veriyor, 'bir selam verdi, bir ömür boyu yürüdü' diyorlar. Gerçekten de bir merhaba demiş, Önder Apo ile 2,5-3 saat ayakta yürüyerek dinlemiş, ondan sonra da bir ömür boyu, 52 yıl en küçük bir engel tanımadan, kayma yaşamadan, tereddüt duymadan, her türlü dalgalı ortamda her zaman Önder Apo'nun yanında yer almayı bilerek yürütmeyi başarmış bir kişiliktir. Dolayısıyla Fuat kişiliği demek aslında PKK'de gerçekleşen kişilik demektir. Fuat arkadaş hakikatini anlamak peki gerçeğini, Apocu

çizgiyi tüm yönleriyle ve derinlikli bir biçimde anlamayı ifade eder. Her şeyden önce bu gerçeği görmek, işin bu yönüne dikkat çekmek önemlidir.

Diğer yoldaşlar gibi Fuat arkadaş ben de bu süreçte tanıdım. 1973 güzünden itibaren tanıdığımı ve en çok birlikte çalıştığımız yoldaş olduğunu rahatlıkla ifade edebilirim. Daha 1974 ocağında genel af ilan edilince cezaevinden çıkan bazı devrimcileri birlikte karşılayacak kadar birbirimizi tanıyor ve birlikte hareket ediyorduk. Ondan sonraki süreçte de ideolojik grup çalışmalarından ülkeye dönüş ve günümüze kadar mücadelelerin gelişim süreçleri içerisinde en fazla birlikte çalışan, ortak alanlar yönetimlerde yer alan, aynı çalışmalarda görev sorumluluk üstlenip pratik yürüten arkadaş olduk. Bu bakımdan birbirimizi Önder Apo kadar olmasa da çok yönlü tanıyıp değerlendirebilen bir durumu yaşadık.

Biliniyor Fuat arkadaş Çubuk Barajı toplantısına katıldı. 1976 ocağındaki Kürdistan'a dönüş kararı alan Dikmen toplantısına katıldı. Kürdistan'da ilk önemli çalışmalarını Dersin ve çevresinde yürüttü. Partileşme çalışmaları içerisinde yer aldı. PKK'nin birinci kuruluş kongresine delege olarak katıldı. Parti kuruluşundan sonra Dersim alanından 1979 yazında basın çalışmaları, yine aynı yılın güzünde Adıyaman alanındaki pratik örgütsel çalışmalarda yer aldı. Fuat arkadaş 80-81 kışında 12 Eylül darbesinden sonra bir grup yoldaşla uzun bir yürüyüş ardından Suriye'ye oradan da Lübnan-Filistin sağa geçti. Bütün bu geri çekilişi de iyi biliyorum. Rojava Kürdistan'a geçiş yaptıklarında gruplarını ilk ben karşılamıştım. İlk tartışmaları birlikte yürüttük ve sonra Lübnan-Filistin sahasına eğitim için gitti. O sahada teorik-askeri eğitimlere katıldı. Birinci Konferans ve 2. Kongrede delege olarak yer aldı. Bir dönem Birinci Konferans ve 2. Kongre arasında Avrupa çalışmalarında bulundu. 2. Kongre ardından da ülkeye yeniden dönüş sürecinde ülkeye dönüş yapıp çalışan ülkede gelirle mücadelesinin gelişmesine katılan parti kadrolarından biri oldu. 1983-85 döneminde sınır üzerinde Lonan'dan Heftanin'e kadar olan sahada yine birlikte çalışma yürüttük. Aynı yönetimin içinde yer aldık. Daha çok propaganda-ajitasyon çalışmaları, basın faaliyetleri, eğitim ve basın faaliyetlerimizde Fuat arkadaş yer aldı. 3. Kongreye birlikte gittik ve birlikte katıldık. 3. Kongreden sonra Avrupa alanında birlikte çalıştık ve 6 yıl Almanya zindanlarında aynı hücrede değil ama birlikte kaldık. Düsseldorf davasının içinde bulundu. Apocu çizgiyi Kürt varlığını ve özgürlüğünü Düsseldorf mahkeme sahsında kapitalist modernite sistemine ve NATO'ya karşı güçlü bir biçimde savunmaya çalıştık. Fuat arkadaşla birlikte zindandan çıktık, tahliye olduk Önderdik sahasına 1994'te geri geldik ve 94 yaz Partinin Merkez Okulu Devresinde birlikte yer aldık. Fuat arkadaş, Önderlik sahasındaki çalışmalarını bir süre daha devam ettirdi. Daha sonra 1995 yazında ülkeye döndü Anakarargâh komutanlığı yaptı, gerilla faaliyetlerine katıldı.

Kompo karşısındaki mücadelede de en aktif bir biçimde yer aldı. Şehadetine kadar görev ve sorumluluk nerede üzerine düşüyorsa orada olmaya, Apocu çizgiyi doğru anlayarak başarılı yürütmeye çalıştı. Fuat arkadaş tanıyanlar bilirler. Gerçekten deyim yerindeyse zor bir kişilikti. Yani iç çelişki ve çatışmaları çok yoğun olarak yaşıyordu.

Bunu zaman zaman dışarıya da yansıtıyordu. Uzlaşmacı yanları azdı, daha çok mücadeleci kişiliği öndeydi. Zor kişilik olması iki nedenden kaynaklanıyordu. Birisi, çok büyük bir öfke kişiliğiydi. İkincisi ise çok derin bir duygusal kişiliğe sahipti. PKK'nin şairiydi. Şiirlerini şimdi daha yaygın olarak herkes basında okuyor ama geçmişte de şehit düşmeden önce de söz konusu şiirleri basında yeri yayınlanıyordu, arkadaşlar tarafından okunuyordu.

Fuat arkadaşın büyük öfke kişiliği olması kesinlikle sömürgeci-soykırımcı zihniyet ve siyasetle bağlantılıydı. Dersim soykırımıyla bağlantılıydı. Büyük öfkesi bu soykırım kişiliği neydi? Aynı zamanda gerçekten çok derin duygusallığı vardı. İfade ettik. PKK'nin şairi ve edebiyatçısıydı. Hayalleri derindi. Arayışları çoktu. Yeni yaşam tasarımları fazlaydı. Önder Apo'yu özellikle bu yönleriyle daha çok anlamaya, özümsemeye ve ona göre bir katılım ve devrimcilik oluşturmaya çalışıyordu. Fakat söz konusu hayalleri, özelemleri, tasarımları pratikte gerçekleştirecek imkan zemin bulamayınca faşist sömürgeci-soykırımcı saldırılarla karşı karşıya gelince işte bu durum öfkesini daha da büyütüyordu. Gerçekten de büyük bir öfke kişiliği olarak zorluklar içinde yaşıyordu. Bu öfkeyi nasıl örgütleyecek, eyleme dönüştürecek onun arayışı ve zorlukları hep bir gerginlik durumu Fuat arkadaşın yaşamında gerçekleşiyordu. Önceleri bu nedenleri yeterince anlama çözümleme durumunun zayıf olduğu dönemlerde çok daha fazla gerginlik ve sıkıntı etkeni oluyordu. Ama giderek Önder Apo'nun çözümlemelerini özümseme temeline kendi anlam gücünü buna göre derinleştirmeyle, bunun nedenlerini çözdükçe bu büyük öfkenin ne anlama geldiğini ve yine derin duygusallığı nasıl bir biçimde nasıl örgütleyip eylemli kılacağı konusunda bilinç düzeyi geliştikçe, derinleştikçe hem öfkesini hem duygularını örgütlemeye, planlama dolayısıyla devrimci üretime dönüştürme yönü geliştirdi. Sürekli bu arayışı ve bir iç mücadelesi söz konusu oldu. Bu da önderliği anlama, kavrama, özümseme yönünde derinleşmeyi ve bunu hem anlatma hem de uygulama da giderek gelişme göstermesini ortaya çıkardı.

Bu bakımdan 70 yıllık ömrün 50 yıllık büyük mücadele içerisinde geçen hayatın her dönemi aynı değildi. Yaşamı anlamlandırdıkça, tarih bilinci derinleştikçe, Önderlik çözümlemelerini özümstedikçe Fuat arkadaşın da bu büyük öfkesini ve derin duygusallığını örgütlü ve planlı kılacak daha fazla devrimci çalışmaya ve üretime dönüştürmesi, Önderliği daha çok anlayan, daha derin anlatan, Önderlik çizgisi temeline yoldaşların halkın eğitimine daha çok katılan bir konum kazanması gelişti. Böylece gerçekten de bilge bir kişilik ortaya çıktı. Arkadaşlar 'dağın devrimci filozofuydu' diyorlar. Evet 'dağın bilgisi' dağın 'filozofu' gerçekten de 'teorisyeni', 'ideologuydu' Böyle bir mücadeleci kişilik ortaya çıktı. Fuat arkadaş bir şiirinde '...bazen bela kesiliyorum' diyor ya, işte bu öfke kişiliği derin duygusallıkla birleştiğinde öyle bir konum kazanıyor. Hele bu bir de örgütlü ve planlı duruma geldiğinde gerçekten de düşman karşısında bela kesilen, her türlü gerilik gericilik karşısında bela kesilen, en küçük bir uzlaşmayı kabul etmeyen keskin mücadeleciliği eğitip örgütleyiciliği esas alan bir yaşamın ortaya çıkmasını sağlıyordu.

Fuat arkadaşın devrimci gelişimi açısından çok şey söylenebilir. Kendi

değerlendirmeleri de çoktur. Önder Apo'nun da değerlendirmeleri var. Bizim tasnif etmemiz ne kadar doğru olur bilinmez ama yine de birkaç husus bu noktada belirtmekle yarar olduğunu düşünüyorum.

Apocu çizginin savunucusu

Fuat arkadaşın devrimci gelişiminin birçok dönemi olsa da iki temel dönemin Fuat arkadaş da nitelik düzeyinde gelişme yarattığını hem bilinç oluşturma, anlam gücü geliştirme hem de bu temelde pratikleşme de iki büyük dönemeç yaşadığını rahatlıkla ifade edebilirim. Bunlardan bir tanesi 3. kongre süreciydi. Fuat arkadaş 3. Kongrenin en aktif üyesiydi. 3. Kongre çözümlemelerini o koşullarda hem en çok anlayan hem de en fazla benimseyendi, adeta kendine yeniden gelmişti. Büyük bir moral, coşku, heyecan içerisinde her türlü yanlış eğilime parti dışına karşı Apocu çizgiyi savunmada büyük bir coşku ve heyecanla 3. Kongre tartışmalarına, çalışmalarına katıldı. Bu da elbette 3. Kongrenin gerçekleştirdiği çözümlemelerden Fuat arkadaşın en çok sonuç çıkardığı anlamına geliyor. Özellikle de savaş karşısındaki duruş, parti örgütü karşısındaki duruş, provokatif tasfiyeciler eğilimler karşısında parti çizgisini sahiplenme ve uygulamadaki duruş. Özellikle de kadın özgürlük çizgisi, kadın özgürlük sorununa, kadın ve aile sorununa yaklaşımdaki 3. Kongrenin çözümleyici gerçeği Fuat arkadaş da büyük bir zihniyet devrimi, duygu devrimi, düşünce devrimi gerçekleştirdi.

Elbette bu durum sadece Fuat arkadaş da olmadı. 3. Kongreye katılan herkeste değişik düzeylerde yaşandı. Ben de katıldım 3. Kongrede yer aldım. Gerçekten de 3. Kongrenin zihniyet ve ideolojik devrim gerçeğini o biçimde yaşama-saydım ondan sonraki süreçlerde yürüyebilmem, bugüne kadar Apocu çizgi içinde mücadele eden bir militan olarak karabilmem çok zor olurdu. Benim için de bir dönemeç oldu. Çok büyük bir zihinsel açılımı, devrimsel hamle yapmayı yaşattı. Bütün yoldaşlarda ortaya çıkardı. 3. Kongre kararlılığı böyle bir zihniyet devrimine dayandı. Düşünsel çözümleme ile ortaya çıktı. Nitekim 3. Kongre sonuçlarının pratiğe aktarımı 1987 gerilla hamlesiyle bilinen güçlü tarzla geliştirilmesini tamamen 3. Kongrenin zihniyet devrimi yarattı. Yoksa bazı askeri teknikleri öğrenme, gücü biraz büyütme, askeri anlamda yapılacaklara dair bazı kararlar almalarda bu gerçekleşmedi. Temeline o büyük zihniyet değişimi, dönüşümü, devrimsel hamle vardı. Önder Apo "Burada çözümlenen birey değil topluğum, bir an değil tarihtir" dedi. 3. Kongre böyle büyük bir çözümleme kongresi oldu. En büyük çözümlemesi de bütün iktidar ve devlet sisteminin, onun kapitalist modernite düzeninin bütün verili yaşam ilişkilerinden kopma, o ilişkileri parçalamayı ifade etti. 3. Kongre çizgisi özgür yaşama ulaşabilmek, özgür ilişki geliştirebilmek için önce kölelik ilişkilerinin, egemenlik ilişkilerinin hepsinin kopartılması, parçalanması gerektiğini ortaya koydu. Bu her türlü ideolojik, taktik, örgütsel konularda olduğu gibi yaşamsal konularda da insan ilişkilerinde, özellikle de kadın-erkek ilişkilerinde, aile ilişkilerindeki çözümleme düzeyle kendini ortaya koydu. Fatma'yla mücadelenin geldiği nokta, Önder Apo'nun Fatma'yla ilişkilerinin bu kadar tartışılıp değerlendirilerek çözümlenerek bir sonuca götürülmesi özgür yaşamın, devrimci yaşamın, gerillaya yürüyüşün nasıl olması

gerektiği konusunda insanların beyninde, hepimizin beyninde birer düğüm olan o gerici düzen ilişkilerini yıkarak özgür düşünceye doğru adım atma düzeyini geliştirdi. 'Putların yıkılmasından' kasıt buydu. Bütün verili düzen zihniyet kalıpları bir bir 3. Kongre tartışmalarında, özeleştirisinde, değerlendirmelerinde kırılıp atıldı. Müthiş bir zihniyet açılımı, zihniyet devrimi, düşünsel gelişme yaşandı. 3. Kongre her türlü gerici, tutucu, egemenlik ve kölelik kokan yaklaşım ve ilişkileri eleştirip mahkum etti. İşte bu durum Fuat arkadaşta da müthiş bir zihniyet devrimine, açılımına, gelişmeye yol açtı. Bir anlamda rahatlamaya yol açtı. Fuat arkadaş daha önceki süreçte çok daha gergindi, öfkesi çok daha büyüktü. Yaşananlara tam anlam veremiyordu, çözümü göremiyordu, çünkü çözüm partide de ortaya çıkmış değildi. Parti çözümünü Önderlik çözümü temelinde 3. Kongre ortaya çıkartınca Fuat arkadaş bu çözüme dört elle sarıldı. Bu çözümü en erkenden en çok kavrayan, en güçlü sahiplenen anlayan ve bu temelde yeni bir sürece yürüyen oldu. 3. Kongre sonrası Fuat arkadaşın pratik yürüyüşü, düşünce düzeyi öncesinden farklıdır, adeta köklü bir değişiklik durumu ortaya çıkardı.

İkinci dönem olarak da uluslararası komplo karşısındaki mücadeleye demek çok isabetli olmayabilir ama o ortamın yarattığı paradigma değişimidir. Yani iktidar ve devlet paradigmasının eleştirilip aşılacak kadının özgürlükçü ekolojik demokratik toplum paradigmasının geliştirilmesi ve savunmalarda bunların izaha kavuşturulmasıdır. 3. Kongrede yaşadığına benzer, ondan çok daha derin ve güçlü bir zihniyet gelişimini Fuat arkadaş paradigma değişimi temelinde yaşadı. Paradigma değişimi de 3. Kongre gibi şu ya da bu düzeyde bütün militanları etkiledi. Herkes böyle bir durum yaşadılar. Ama aynı düzeyde olmadı, düzeyler farklı oldu. Hepimiz için büyük bir açılımı, gelişmelerden kurtulmayı, zihniyet gelişimini paradigma değişimi temelinde demokratik modernite paradigmasının tanımlanması kesinlikle yarattı. Ben de öyle bir gelişmeyi yaşadım. Yeni paradigmanın özelliklerinde adeta arayışımı, özlemlerimi, kişiliğimi buldum diyebilirim.

Bunu da hepimizden çok daha güçlü yaşayan, erkenden görüp sahiplenen, tüm çalışmalarını buraya veren, zamanını bu temelde harcayan yine Fuat Arkadaş oldu. İkinci büyük dönemeçtir. İkinci büyük hamleyi paradigma değişimiyle yaşadı. Bazı arkadaşlarla değerlendiriyordu. Artık gerçekten de bütün zamanını, çabasını savunmaları anlamaya, daha fazla savunmalar üzerinde çalışmaya, yoldaşların savunmaları anlaması için daha fazla eğitim çalışmalarına eleştiri-özeleştiriye önem vermeye yöneldi. İki çalışma oldu. Bir, kendi eğitimini yapmak için savunmaları özümsemek; iki, kendinden çıkardığı sonuçları tüm yoldaşlara aktarmak için eğitim yapmak. Hemen bütün okullarda akademilerde eğitim veriyordu, takip ediyordu. Özellikle de zihniyet derslerine katılıyordu. Hakikat dersini veriyordu. Bir eğitim devresinde ya hakikat dersini ya da Önderlik Gerçeği dersini alıyordu. Her ikisinde de zihniyet devrimi üzerinde duruyordu. Mevcut iktidar ve devlet sisteminin, erkek egemenlikli düşünce ve sistemin, kadcerci dinlerin, bilimin, cinsiyetçiliğin, milliyetçiliğin yarattığı düşünce kalıplarını yıkmak için Kadın Özgürlüğü temelinde, toplumsal ekoloji temelinde, toplumsal gerçekliği politika ve aylak temelinde

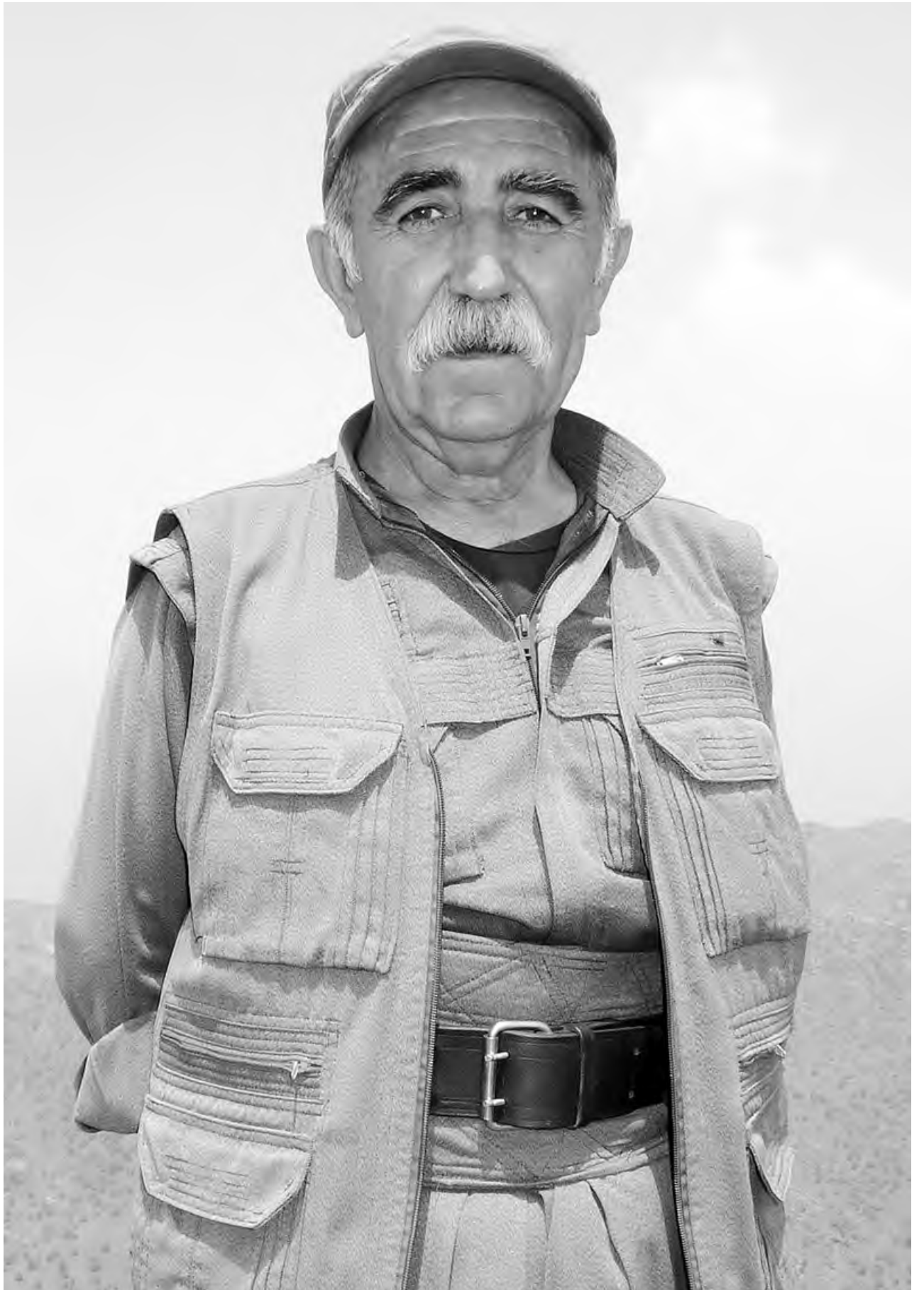
doğru ve yeterli anlamak için çok yoğun bir iç sorgulama özeleştirisi yaşıyor ve bunu arkadaşlarla paylaşıyordu. Bu temelde yoldaşlardaki davranış durumlarını, yanlışlıklarını, hatalarını eleştiriyor doğru yolu gösteriyordu. Hep pratik yaşamda bir çoğumuzun küçük dediği şeylerden örnekler alarak aslında onların nasıl bir zihniyetin sonucu olduğunu sorgulayarak zihniyet devrimi, zihniyet değişimi ve dönüşümünü arkadaş yapımızda, parti içinde gelişmesi için durmak bilmeyen bir çaba harcıyordu. Bütün enerjisini ve gücünü böyle bir çalışmaya verdi.

Önderlik gerçeğini O anlattı

Önder Apo da 'Fuat beni anlatsın' demişti. Bir tür Önderlik talimatı olarak da yerine getirildi diyebiliriz. Ama diğer yandan sadece bir talimat da değil. Kendisinin zihniyet gelişimi düzeyi böyle bir çabaya kendisini yönelmeye zorluyordu. Bir de bu vardı. Bunu büyük bir insani gereklilik yoldaş olmanın gereği olarak yapıyordu. Ve doğa karşısındaki insan duruşunu, tahribatları, iktidar ve devlet sisteminin tahribatlarını en geniş eleştiri ve değerlendirmelere tabi tutuyordu. Erkek egemen zihniyet ve sistemi dolayısıyla kadın özgürlük çizgisini bu çerçevede cins mücadelesinin gereklerini, ihtiyacını, anlamını, önemini her fırsatta derin yoğunlaşmalar özellikle de pratikte yaşanan olaylardan dersler çıkartma temelinde değerlendirmelere, eleştiriye, özeleştiriye tabi tutuyordu. Bu konuda derin bir özeleştirel yaklaşımı vardı. Kendinde gerçekleştirdiği özeleştirel sorgulamayı tüm parti içinde yoldaşlara dönük eğitim çalışmalarında eleştiri olarak sunabiliyor. Bu çerçevede de son derece eğitici, üretici tüm yoldaşlar nezdinde kendi pratiklerini sorgulayıcı bir durumun ortaya çıkmasına yol açıyordu.

Benzer biçimde Fuat arkadaş gerçeğini başka yönlerle de ortaya koymak, değerlendirmek kuşkusuz mümkündür. Önder Apo nasıl bir hakikat arayıcısı idiyse Fuat arkadaş da Apocu hakikatin en derin, en güçlü, en yoğun ve hızlı arayışçısıydı. Söz konusu iki dönemdeki temel değişimin Fuat arkadaşta bu denli etkilemesinin kuşkusuz toplumsallıkla bağı var. Hakikatle bağı var. 3. Kongrenin zihniyet ve ideolojik devrimi de bizi, partiyi, daha çok özgür biri ve demokratik komün, demokratik toplum olmaya götürdü. İktidar ve devlet etkilerinden kurtarıcı, çıkartıcı özellikler taşıdı. Paradigma değişimi, demokratik uygarlık paradigmasının geliştirilmesi ise zaten bir bütün olarak iktidar ve devlet sisteminin bireyci, maddiyatçı, tüketici, egemenlikçi yalanından çıkartarak; zihnen, vicdanen ve tarz olarak bir bütün olarak özgür birey demokratik toplum yaşamına ulaşmayı ifade ediyordu. Demokratik toplum, kadın özgürlükçü toplum, ekolojik toplum, ahlaki ve politik toplum, demokratik sosyalist toplum, demokratik konfederalist toplum, bir bütün en insanlığın var oluş hakikati, yani toplumsallıkla bağlıydı.

Fuat arkadaşın bu dönemlerde bu temelde büyük gelişmeler yaşaması, hamle yapması onun toplumsal özülle ilişkilidir. Her ne kadar katliamla, soykırımla bu kırılmaya çalışılmış olsa da kişiliğinde Kürt toplumunun, Dersim toplumunun, soykırım öncesi var olan tarihten gelen derin özgürlükçü toplumsal yaşamının özelliklerini isten içe yaşıyor olmasıyla bağlantılıdır. Yoksa böyle olmazdı. İktidar ve devlet paradigması daha çok çekici olurdu, daha etkili olurdu, onlara yönelim

olurdu. Dikkat edilirse anladığı bilince vardı ki her ortamda bu tür durumları Fuat arkadaş bıçakla keser gibi reddetti. Kendisi hiçbir zaman bilerek Önder Apo'dan kopmadı. Önder Apo'nun çizgisiyle çelişmedi. Ama Fuat arkadaş etrafında birçok dönemde birçok kesim çizgiden kopan anlayışlar örgütlemeye, geliştirmeye çalıştılar. Fuat arkadaşın bir gücü vardı, otoritesi vardı, bir duruşu etkinliği vardı. Kendisini zayıf görüp Önderdik çizgisini sağa-sola çekmek saptırmak için kendinde güç göremeyen ama buna niyet edenler, Fuat arkadaşın sağlığından yararlanarak Fuat arkadaşın etrafında bu tür ağlar örmeye çalıştılar. Yurtdışında oldu, Lübnan-Filistin sağasında da oldu, Avrupa sağasında da oldu. Birçok yerde oldu ama Fuat arkadaş bunu fark ettiği anda bütün bu çizgi dışılıklara neşter vurur gibi karşı çıktı, her zaman Önderdik çizgisinin yanında yer aldı. Önderdik çizgisini sahiplenen ve savunan oldu.

Bütün bunlar şunu gösteriyor: Derin bir özgür yaşam ve demokratik toplum olma bilinci, özlemi ve potansiyeli vardı. Her ne kadar iktidar ve devlet sistemi Kürt soykırımı, Dersim soykırımı bunu kırmaya engellemeye çalışmış olsa da -ki Önder Apo'nun soykırım kişiliği olarak değerlendirildi. Fuat arkadaş bu temelde çözümledi, bütün arkadaşlara örnek gösterdi. Fuat kişiliğinden ders çıkarın dedi. İktidar ve devlet sisteminin soykırımcı saldırıların etkisi altında şekillenmiş bir kişilikti. İşte Fuat arkadaşın büyük müca-

delesini bu kişiliği değiştirmek üzere kişilik devrim oldu. Büyük öfke bunaydı. Derin duygusal soykırım zihniyet ve sisteminin ortaya çıkardığı özelliklerin altındaki tarihten gelen derin toplumsallığı bulmak ve açığa çıkartmak içindi. Bütün yaşamı bunun mücadelesiyle geçti. Bu konuda çok önemli görüşler, değerlendirmeler ve kendi yaşamında da çok önemli sonuçlar çıkardı. Soykırımı şahsında yenilgiye uğratarak Dersim'in özgür toplumcu kişiliğini yeniden Apocu çizgi içerisinde Önder Apo'yla ortak yürüyüş içerisinde yaratmayı açığa çıkarmayı bildi. Fuat arkadaşın yaşamı evet Kürdistan trajedisinde süren mücadelenin çok somut tipik bir örneğiydi. Dersim soykırımı kendisini Fuat arkadaş ve kuşağında zaferle götürmek istemişti. Apocu çizgi de bunu tersine çevirmek soykırımcı zihniyet ve siyaseti kişiliklerde yenilgiye uğratarak Kürt toplumunun, Dersim toplumunun tarihi özgür demokratik toplum özelliklerini açığa çıkartıp zafer kazandırmak istiyordu. Sonuçta Fuat arkadaşın şahsında Önder Apo'nun çizgisi zafer kazandı. Özgür birey ve demokratik komün çizgisi zafer kazandı. Faşist sömürgeci-soykırımcı zihniyet siyaset ve sistem tamamen yenilgi aldı. Ne yaptıysa ne kadar hile ortaya çıkarıp saldırıda bulunduyorsa başarılı olamadı, sonuç alamadı. Kaybeden soykırımcı zihniyet ve siyaset oldu, kazanan Apocu özgür birey demokratik komün çizgisi oldu.

Bu anlamda evet Fuat arkadaş için daha çok şey söylenebilir. Önder

Apo'yla en uzun süre yürüyendi. Önderlik gerçeği üzerinde en çok yoğunlaşandı, anlamaya çalışandı. Önder Apo gibi yaşamı anlamaya ve anlamlı yaşamaya çalışandı. Bireysel hiçbir şey istemeden aramadan tamamen bütün yeteneklerini gücünü özgür birey demokratik komün hakikatinin, Dersim hakikatinin, Kürt hakikatinin açığa çıkartılması için mücadeleye seferber etti. Her şeyini buna verdi ve gerçekten çok büyük bir miras ortaya çıkardı.

Biyolojik olarak yaşam sona ermiş olabilir ama şehitlerimiz ölmez. Fuat arkadaş gerçeği ölümsüzdür. Kendisini Apocu özgürlük çizgisinde ölümsüz kılmayı başardı. Dolayısıyla birçok yoldaş belirtiyor. Yani her an yanımızda, her an içimizde, bizimle birlikte yaşıyor. Her durumda hemen Fuat arkadaştan öğrendiğimiz bir şey oluyor. Dolayısıyla günlük olarak somut yaşıyor. Yön veriyor, eğitiyor, yol gösteriyor, bizimle birlikte oluyor. Bu açık bir gerçektir.

Bu bakımdan elbette ölümsüzlük düzeyini yaratmıştır. Bunu ayrı bir birey olarak değil, Apocu çizginin içinde eriyerek, Apocu çizginin zaferi temelinde yaratmıştır. Bu temelde her zaman yaşayacak ve yaşatacaktır. Böyle büyük bir devrimci miras, özgürlükçü mirastır. Dersim'in baş eğmez yiğitliği ve özgür yaşamının sembolüdür. Her zaman böyle anılacak, böyle kalacaktır. Fuat yoldaş kişiliği ölümsüzdür. Her zaman daimi yol göstericimiz olarak özgürlük mücadelemizde yaşayacak ve yaşatacaktır.

Bir destandır PKK

■ DILZAR DİLOK

PKK'yi tanıyana kadar bir siyasal partinin -parti adıyla kurulan bir örgütün- bir halkın umudu, sevgisi, aşkı olacağını, genç kızların özgür yaşam özlery, çocukların gelecek garantisi olacağını bilmezdim. PKK'yi tanıyana kadar bir parti etrafında toplanan insanların bu kadar büyük aşkla, bu kadar büyük birlik ruhuyla, bu kadar güzel anlamların süzülüşüyle bir araya gelebileceklerini bilmezdim. Ve yine PKK'yi tanıyana kadar insanların zorluklarla, kendi istem ve arzularından öte amaçlarının zorluklarına direnerek anlamı ve güzelliği yaratabileceklerini, bunun için büyük bedeller vererek anlamı daha da büyütebileceklerini bilmezdim. Ve PKK'yi tanıyana kadar daha birçok şeyi tanımadığımı, bilmediğimi ve anlamlandıramadığımı PKK'yi tanıdıkcı öğrendim. Aradan geçen uzun yıllar sonunda artık biliyorum ki Kürtler için PKK yalnızca bir parti değildir. Yalnızca bir örgüt, yalnızca bir savaş cephesi değildir. Kürtler için PKK yaşamın, özgür yaşamın, özgür yaşam olasılığının, güzel yaşamının, anlamlı yaşamının, onurlu yaşamının mümkün olabileceği tek dünyadır.

PKK Kürtler için büyük ve onulmaz acıların ortasında, zulumat denilen karanlığın ortasında doğan güneştir. Ölümlerden ölüm beğen denilen, kiminde ölümün bile çok görüldüğü zamanlarda, uğruna ölmenecek bir yaşamı inşa etme olasılığıdır. Hiç hayallere dalmadan, idealistçe anlamlar icat etmeden belirtebiliriz ki, PKK ölmeyi bile hak etmeyen Kürt'ün kendini var ederek başta özgür yaşam olmak üzere her şeyi hak edebileceği bir yaşam olanağına kavuşması, bunun hayalini kurabilmesidir. Çokça örnekendirildiği üzere Kürdistan'da basit bir jandarmanın bile Azrail korkusu yarattığı inkâr ve imha siyasetinin, soykırım uygulamalarının içinden çıkıp geldik PKK sayesinde. Ve bugün asker-polisin karşısında dimdik gençlerimizin "Burası Kürdistan'dır, bunu bilin!" dediği bir zamanı da ardımızda bıraktık. Şimdi geçen 52 yılın muhasebesini yapmanın, bu zamanı en doğru şekilde değerlendiren yeni menzile yürümenin zamanıdır.

1973'te Önder Abdullah Öcalan önderliğinde bir grup Kürt gencinin başlattığı mücadele, 1978'de resmi kuruluş ilanıyla kendini Partiye Karheren Kurdistan – PKK olarak tanımladı. Parti olarak var olma, partileşme kararlılığı Türkiye'li devrimci önder Haki Karer'in katledilmesine karşı bir cevap olarak ortaya çıktı, Bakurê Kurdistan'dan başlayarak tüm Kürdistan'a yayılan, giderek Kürt halkının özgürlük istem ve iradesinin, özgürlük mücadelesi kararlılığının ifadesi oldu. 1973 yılından 2025 yılına kadar tam 52 yıldır süren bu zorlu, zorunlu, kutsal özgürlük yürüyüşü, tüm Kürdistan halkı kadar Türkiye halkları için de umut oldu. Geçen 52 yıl içerisinde 1984 yılından sonraki 42 yıllık süreç ise amansız savaş yılları oldu. Kürtler adeta kafilere kafilere ölüme yürüyerek ölümlerinin içinden yaşamı yaratma sınavlarından geçtiler. TC Devleti ile PKK arasında yürütülen savaşta on binlerce şehit verdik.

◆ PKK'nin bizlere verdiği ruhla, demokratik toplum sosyalizmini geliştirmekten daha güzel bir amaç olamaz. Biz değiştik diye tüm dünya değişmedi; biz değiştik diye tüm düşmanlar dost olmadı; biz değiştik diye her şey gül bahçesine dönüşmedi. Ama biz değiştik ve bizler bu değişimle en büyük zorlukları aşarak zafere daha da yakınlaşmayı sağlama fırsatı yakaladık. Önder Apo sayesinde ve onun açtığı yolda gururla, sevinçle, inançla ilerlemek bizler için onurdur.

Halkımız tüm soykırım uygulamalarından geçirildi. Katledilmekten tatalım, yaşam alanlarının kurutulmasına kadar her türlü soykırım uygulamasını yaşadı. En büyük soykırım uygulaması da onursuz yaşama mahkûm edilmek, yok sayılmak ve sömürgeciğin malzemesi hâline getirilmektir.

Tüm bunlardan kurtularak onurlu bir yaşama ulaşmak çok zordu ve halkımız bunun zorluğunun farkındaydı. Yaşlı bir amcanın Önder Apo'ya "Sen şu kuru kütükleri yersertebilir misin?" deyişi tüm Kürt halkının kulaklarında çınlamaktadır. Kuru kütük hâline getirildiğinin farkındaydı Kürtler. Yeşermenin de büyük zorluklar barındırdığını bilmekteydiler. PKK çıkışı, en başta kendi halkını eğitmek, kendi halkını örgütleyerek kuru kütüklere can vermenin mümkün olduğunu, kültürümüzün henüz tam kurumadığını, suyu tükenmemiş filizlerin, damarların olduğunu anlatmak ve kabulendirmek şeklinde anlam buldu. 1973 yılından 1978'e, dahası 1984'e kadar geçen süre bu çabalarla dolu geçti. Sonrası gerilla çıkışı, ilk eylem, düşmanın büyüsunün bozulması süreçleri tarihsel süreçlerdir. Sonrasında kuşkusuz Kürtler üzerindeki baskılar son bulmadı, daha da arttı. Kürt'ün çıkışını bastırmak ve yeşeren filizleri kökten kurutmak istencesine saldırılar gelişti, köyler boşaltıldı, bazı köylerimiz defalarca yakıldı, halkımızın emekleri defalarca talan edildi, insanlar katledildi. Her tür eziyet halkımıza reva görüldü. Tek sebep, onurlu yaşamının mümkün olduğuna inanmış olmasıydı.

PKK tarihe bir cevap oldu

Önder Apo'nun deyimiyle "PKK, ideolojisi ve morali yıkılan halk gerçeliğinin öncelikle ideolojiyi ve morali bulma hareketidir." PKK bu durumda pes etmedi, geri çekilmedi, bu saldırılara da gerillayı halklaştıran cevap verdi. On binleri aşan

gerilla ordusu kurularak bu saldırılara tarihsel cevaplar verildi. Halklaşmayı yaşadığımız süreçler, ki 90'lar ve sonrası oluyor bu dönem, bir yandan PKK'nin varlığının keskinleştiği, Kürt halkının varlığını kazanma ısrarının keskinleştiği yıllar oluyordu. Bir yandan da Önder Apo'nun özgürlük mücadelesinde yapmak istediklerinin giderek farklı mecralarda akışına yol açıyordu. Önder Apo milyonların önderiydi artık. Milyonların akışı, tarihin akışı gibi olmuştu. Ancak Önder Apo, akışın kendiliğinden olmasına hiçbir zaman izin vermedi. Önderlik kurumunun gereği olarak yanlış akışlara müdahale etti, yanlışlıkları düzeltme ve doğrusunu ikame etme mücadelesini karşı mücadeleden daha fazla bir enerjiyle sürdürdü.

1990'lı yıllar, kadın ordulaşmasının gerçekleştirildiği, Kadın Kurtuluş İdeolojisi'nin ilan edildiği, ortaya çıkan çeteci anlayışların çözümlenerek mahkûm edildiği, reddedildiği, kadın eksensiz özgürlük ideolojisinin de sosyalizmde açılımlar yapma temelinde gerçekleştiği yıllar oldu. Önder Apo, ulusların kendi kaderini tayin hakkını savunuyor ve bunu "Bağımsız, birleşik, sosyalist Kürdistan" düsturu temelinde gerçekleştirmek istiyordu. Ancak 1990'lı yıllar, hem dünya devrimlerinin ulaştığı düzey, hem bizim mücadele somutumuzda ortaya çıkan gelişmeler bu konuları yeniden ele almayı gerekli kılıyordu. Nihayetinde gelişen ateşkes süreçleri, izlenen rotayı yeniden ele alma, öl-öldür çizgisinden kurtularak çözüm geliştirme amacı taşıyordu. Tüm ateşkeslerin ortak amacı, Önder Apo'nun öl-öldür çizgisine yaptığı müdahaledir. Her anlamda özgürlük mücadelesinin her boyutuna hazır militanlar yetiştirmek, her türlü saldırıya karşı meşru savunma geliştirmek ama öl-öldür çizgisinin tuzaklarına düşmemek Önder Apo'nun temel amacıydı. SSCB'nin yıkılması, Önderliğin bu yönlü dü-

şüncelerinin daha da somutlaşmasını sağladı. Bu yıllarda yaptığı "Sosyalizmde ısrar, insan olmakta ısrardır" sözü, yıkılan sosyalizmin hem eleştirisi, hem de o çizgide oluşun bir özleştirisi olurken, sosyalizm çizgisinde ısrarın, sosyalizmin yenilenmesi temelinde gerçekleşmesi yönünde geliştiğinin de göstergesidir. Bu yıllar, Önderliğin kadın özgürlük çizgisinde derinleştiği, sosyalizmin de kadın özgürlüğü temelinde gelişmesinin toplumsal özgürlüğü getireceğine olan inancının güçlendiği dönemlerdi.

Tüm bunlara karşı geliştirilen uluslararası komplo süreci, bu mücadeleyi belli bir kesintiye uğrattı. Önderliği halktan ve bizden koparmayı hedefledi. Bu amaçla büyük darbe vurmaya, yok etmeyi hedefledi. Ancak Önderlik bu süreçlere, belki de dünyada olabilecek en nadide tutumu göstererek cevap verdi. Küllerinden kendini yeniden yaratma deyiminin mükemmel bir gerçekleşmesi olarak, İmralı tek kişilik zindanında Demokratik Özgürlük Manifestosu'nu yazarak yeni tezler ortaya koydu. Demokratik, ekolojik, kadın özgürlükçü paradigmayı geliştirdi ve bu temelde yapmaya çalıştığı açılımlara da radikal bir boyut kazandırdı. Yeni paradigma ilanı, hem bizdeki yanlış ve yetmezliklere bir tavır almaydı, hem sömürgeciliklere hem de dünya sosyalizmine bir doğrultu vermedi. Kürdistan, Türkiye ve dünya ölçeğinde ele alırsak eğer, her üç alanda da Önderlik başarılı oldu diyebiliriz.

Bize bizden de yakındır Önderlik

Önder Apo'nun bu değişim, devrim ve özgür yaşam seyrini getirdiği düzey 27 Şubat çağrısıydı. Çağrı, ağırdı, derin anlamlar içeriyordu. Bazı kelimeleri duymak, telaffuz etmek dahi zordu, imkânsız geliyordu. Hatta bir büyüün bozulması gibi geliyordu bazı kelimelerin telaffuz

edilmesi. Ancak bizler, tek özgür yaşam, özgür anlam dayanağımız olan Önderliğimize olan bağlılığımızın gereği olarak bu anlamları bizlere yaşatan bilincimizi yeniden gözden geçirdik, Önderliğin bizlere söylediklerini anlamaya, kelimelerin ardına gizlenmiş olan anlamları bulup yakalamaya çalıştık.

Zorlandık elbette. Zorlandık, ancak zorlanma, partimiz PKK'ye bir din gibi yaklaştığımız için değildi. Artık bu düzeyi çoktan aşmış olduğumuzu da gördük. Öyle sevinçle de karşılamadık tabii. Ancak kutsalıkların ancak ve ancak özgür yaşamın garantisi ve sürekliliğiyle mümkün olduğunu da anlayabildik. Bazen bazı kavramlar vardır, duyduğunuzda havanın karardığını düşünürsünüz. Öyle bir kara bulutlar topluluğu getirirler sizin göğünüze. Fesih kavramı ilk anda öyle etki bıraktı. Uzun sessizlikler ve koyu karanlık, merak ve endişe. Ama bizler, bizi kopmayan göbek bağıyla hisseden anamız kadar tanıyan, anlayan Önderliğimiz bu duruma yönelik de görüş gönderdi. Bizlere gönderdiği "Özlenen yoldaşlara" diye başlayan mektup, daha ilk satırlarda yüreklerimizde ve bilincimizde yer tutmaya çalışan kara bulutları kovmaya yetti. Yüreğimize bir serinlik, hafiflik geldi bu sözlerle. Bu sözler, bilincimizde endişeye yer olmasının haksızlık olacağı kadar bir sevgiyi an'da yeşertti Önder Apo'ya karşı. O anda bildik ki, bizi bizden daha çok anlıyor, bize bizden daha yakın ve bizi bizden daha çok düşünüyor. Tek tek ve hep birlikte. Önderlikteki birey ve toplum dengesi, bize yönelik yazdıklarında da bir kez daha görülmüyordu. Mektubun devamında yazılanlar, aşırı kaygı ya da sevince gerek olmadığı, bu tür durumların süreci karşılamaya yetmeyeceği minvalindeki belirlemeler kuşkusuz bir karşılık buldu. Kaygılarımıza yön vermeye ve daha ileri gitmesini engellemeye başladık. Neden aşırı kaygılanma-

yacaktık, bunu da kendimize sormaya ve tartışmaya başladık. Aynı zamanda aşırı sevinç de olmamalıydı. Bunu da sorduk kendimize, zaten aşırı bir sevinç durumu yoktu, biz devrimciyiz ve her durumda mücadele gerektiren bir şeyler olduğunu bildiğimizden böyle bir duruma girildiğine pek rastlamadım. Bu doğrultuda bir tartışma, anımların derinleştirme ve yeni anlam inşasına katılma sürecine girdik.

Önderliğimiz bir hamle başlattı ve biz bu hamleye katıldık. Bizim bu sürece ilişkin yapabileceğimiz en temel tespit budur. Kuşkusuz bu tespit, süreçlerin tüm sorumluluğunu Önderliğe bırakma temelinde değildir, Önderliğe bağlılık ve inancın göstergesidir. Barış ve demokratik toplum çağrısı temelinde gelişen hamlenin gereklilikleri vardır, kaygı verici yanları vardır, karşısında mücadele ettiğimiz güçlerin, merkezi hegemonyanın devletçi güçleri olması gerçeği itibarıyla komplocu, hile ve yalana dayalı iktidar oluşturma, iktidarını güçlendirme gerçeği de vardır. Tüm bunlar, sürekli bir çalışma, anlama, süreçlere müdahale etme, süreçleri yapılandırma ve bu temelde devrim ve demokratik toplum inşasını gerçekleştirme koşullarını yaratma dinamiğini, bunun güçlü, iddialı ve uzun süreli maraton koşusunu gerektirmektedir. Yoksa süreç değişti, artık her şey demokratik siyasetin işi deyip beklemek değildir yapılması öngörülen.

52 yıllık bir sosyalist partinin kendini yenileyerek yeni çağa uyarlaması, zorluk ve iddiasını barındırıyor bu süreç. Geçen süreç içinde de PKK'nin başarısını kesintisiz mücadele yürütme ve kendini yenileme olarak ortaya koyduk. Yaşadığımız bu süreç tam da bunun gerçekleşmesidir. Başarmak için kendimizi yenilemek, mücadeleyi süreklileştirmenin yol-yöntemlerini bulmak zorundayız. Önderliğin bize yaptırma çalıştığı budur. Bizim anlamaya ve içine girmeye çalıştığımız süreç de budur.

Bu temelde partimiz PKK'nin 12. Kongresini topladık. Hazırlıklarımızı yaparak olağanüstü koşullarda, olağanüstü şekilde, olağanüstü duygular ve anlam birikimleri temelinde kongremizi gerçekleştirdik. Tabii bu kongremiz, olağan koşullarda yaptığımız gibi pratik süreçlerin değerlendirildiği, gelecek süreçlere dair planlamaların yapıldığı, yine parti yönetiminin tarz ve temposunun, sürece katılımının sorgulanarak eleştiri-özeleştiri platformlarının yapıldığı ve yeni yönetimlerin seçildiği bir kongre olmadı. Bu anlamıyla da olağanüstüydü. Ancak bu olağanüstülüğün içinde bir olağanlık vardı: Önderlik çizgisinde kararlı ve iddialı olan her yoldaş, bu süreci anlama, eleştiri-özeleştirisini derinden yapma, sürecin seyrine göre alınacak kararlara en güçlü şekilde katılarak pratikleşme iddiasındaydı. İşte bu durum olağanüstülükleri olağanlaştırıyor, bizleri Önder Apo'nun geliştirmek istediği yeni demokratik toplum sosyalizmi çağına yerleştiriyordu. Ve bunu başarmış olmak bizler için önemli ve anlamlıydı.

Bir şiir, bir türkü ve güzel

12. Kongremiz, ağır atmosfer olmakla birlikte söz konusu kararlılık ve iddia temelinde gerçekleşti. Apocu militanlar olarak doğru katılıp sonuç aldığımız müddetçe, PKK'nin yeniden yapılanmasına denk bir kongre olduğunu belirtmek yanlış olmaz. Evet, yeniden PKK kurulmadı, ancak PKK, yerine demokratik toplum sosyalizmi inşacılarına bıraktı. Büyük bir tarihsel biri-

kim, büyük bir mücadele deneyimi ve bölge-dünya insanlığının desteğini almış, bölge-dünya insanlığının yüzünü döndüğü, giderek Kâbesi olan bir sosyalist hareket olarak kendine güvenerek yeni çağa ve yeni anlamlara yürümenin ifadesi oldu bu kongre.

Aynı zamanda PKK 12. Kongresi, PKK'nin yenilmezliğinin de göstergesi oldu. TC'nin "bitti, bitiyor" diye yıllardır propaganda ettiği bir yalan ortaya çıktı. Büyük bir heybet içinde PKK kendini sonlandırma kararı aldı. Bu kararla başlatılan paradigma değişiminde bir büyük adım atıldı, ulus-devletçi sosyalizm kapısı kapatılarak demokratik toplum sosyalizminin kapıları sonuna kadar açıldı.

Bugünün tedbirini almışçasına söylenmiş Önder sözleri kulaklarımda çınlıyor: "PKK sonu gelmemiş bir roman, bir şiir, bir türkü ve de güzel!"

Bir destan PKK. Halk destanlarında, destana konu kahramanın pratik yapmadan önce, yani kahramanlaşmadan önce kendini yaratması hikâyesi anlatılır. Kendini yaratışı ile halkı yaratışı, sorun çözmesi, halkı kurtarması gibi örgüler belli paralellikler içerir. PKK de işte bu destanlar gibi var olmak için çok zorlu sınavlardan geçti. Önder Apo'nun deyişiyle: "Tamamen hayvanlaştırmaktan başka bir amacı olmayan bir özel savaşa karşı, büyük bir insani savaşım, büyük bir ulusal kurtuluş savaşımı içindeyiz. Burada tam da şunu söyleyeceğim: Biz olsak olsak bu savaş için varız. Bunun dışında hiçbir şeye yaramayacağımız gibi, dünyayı da sunsalar gözümüz bile görmez. Yaklaşım felsefen bu olduktan sonra, bunun tarzını ve temposunu da böyle yakaladıktan sonra sen başarısın. Ve zaferi de kesinleştirirsin. İşte biz böyleyiz."

Büyük zorlanma kadar büyük manevi güç yaratan kuşkusuz her zamanki gibi Önderliğimiz ve şehitlerimizdi. Fuat arkadaşın şehadet ilanının gerçekleşmesi, kongre salonumuzda onun fotoğraflarının, şiirinin olması, onun bize gülümseyerek bakışı bizi anı anına yapılandıran bir gerçek oldu. Fuat yoldaş tarihin derinliklerinden gelen çağlar ötesine uzanan bir derwêştî. O bir filozof, bir evren somutlaşması ve bir ana kök hücre toplumunun en güzel damarıydı. O konuştuğunda hissederdiniz, tarih konuşuyor. Öylesine bir bedende bir insan değildi yalnız konuşan. Bundan dolayı aynı cümleleri başkası lafz ettiğinde aynı hazzı alamazdınız, aynı anlam derinasına dalamazdınız.

Bir derwêştîr Fuat yoldaş

Fuat yoldaş bize Önderliği taşıyan kutsal bir vesileydi. Peygamberden öteydi. "Bizde peygamber gibi" demek güzel, ancak yetersiz bir anlam olurdu. Fark ettim ki "derwêş" demek bizde peygamberden daha büyük bir anlama tekabül ediyor. Fuat yoldaş, çağdaş bir havari, çağların ötesine uzanmayı başaran bir derwêştî ve ana en büyük anlamı verebilen bir sosyalisti. Önderliğe yakın olmasındandı ondaki anlamların derinliği. Bize bu derinliği verme, bizleri bu derinliğe koyma çabası kiminde onu gergin yapardı. Kiminde küçük hatalara büyük kızardı, öfkelenir, gerilir, tahliller yapardı. Bizler genç yaşlarımızdayken anlam veremedik, "Bu küçücük şeylere niye bu kadar takılıyor?" derdik. Yıllar içinde fark ettik ki, o küçük anlarda anlamı kazanmak, büyük kazanmaktı. Yaşamın kazanılması anlarda gerçekleşiyordu. İnsan küçük hataların

birikmesiyle hatalı insan oluyor, yanlış yaşıyordu. Küçük anların kazanılması yoluyla da büyük anlamlar inşa ediyor ve anlamlı-özgür yaşama yakınlaşıyordu. Fuat arkadaşın dersleri o zamana hükmettiği kadar, kendi zamanından taşarak tüm zamanlara hükmetme özelliği gösteriyordu. Yetiştirdiği Dersim toprağının çocuğu olmanın güzel bir örneğiydi. Dersim'in güzelliğini, tarihsel toplum içindeki anlamını derinden yaşıyordu. Yine kadını anlama, kadınla özgür yaşamın ilkelerini oluşturma ve bunu yoldaşlarla paylaşma çabası yüksekti. Erkeği çözümleme, cinsiyetçi erkek gerçeğini anlatarak özgürlük mücadelemizde ölçüleri yükseltme çabası da üst düzeydeydi. Bu anlamda her bir arkadaşına kattığı, her bir arkadaşta özgürleştirdiği çok an vardır. Onun anlatımları, dersin adı-konusu ne olursa olsun, anlamlı yaşam dersleridir. Bu anlamda, onun sesi, onun sözleri tüm zamanlarda bize öncülük etmeye, yolumuzu aydınlatmaya ve bizi anlamlı yaşama yönlendirmeye devam edecektir.

Rıza yoldaşın şehadeti bizlerde büyük bir boşluk yarattı. Onun zekâsının derinliği, onun ilk yıllardan bugüne kadar uzanan mücadelecî, Kemal Pir tarzı savaşkanlığı, yan-

lışa aman vermeyişi, yaşamının tüm anlarını hakikat arayışına ve bulduğu - anladığı kadarını özgür yaşam kolektivitesine katmaya adanmış bir kutsal yaşam yoldaşlığı hepimizin örnek aldığı yanlarıdır. Rıza yoldaşın sistemi çözümleme, tarihi doğru tahlil ederek bugünün anlamını doğru ortaya çıkarma tarzı, büyük bir devrimci bakış açısı yarattığını ortaya koyuyordu. Parti saflarımızda verdiği emekler, yaptığı çalışmalar, anlattığı dersler başta olmak üzere sınırsızdır. Rıza arkadaş, Tuzluca'yırdan zindan direnişlerine, oradan Qendil'e kadar bir maceradır. Yaşamı seven, yoldaşlarını seven, özgür anlara büyük anlam biçen bir yoldaştı. Baştan başa bir özgür yaşam arayışı, baştan başa bir özgür duruş, arayış ve gerçekleşmedir.

Bu arkadaşları anlatmak zordur, ancak imkânsız değildir. Çünkü onlar yaşarken de yoldaşlık ilkeleri temelinde tanıdığımız, ele aldığımız, Önderlik çizgisi temelinde ortak çalışmalar yapabildiğimiz, birlikte kendimizi gerçekleştirebildiğimiz yoldaşlarımızdı. Anıları önünde saygıyla eğiliyorum. Onların bize katkılarını en güzel şekilde işleyerek daha büyük anlamlar yaratmaya vesile etmenin ve özgür ya-

şama bu doğrultuda ulaşmanın sözünü tekrar veriyorum.

Biz değiştik diye tüm düşmanlar dost olmadı

Önder Apo, demokratik uygarlık manifestolarını yazdı, tüm insanlığa armağan etti. Bizler bu savunmaların ışığında yeni dönemi anlama, kavrama ve bu döneme katılma sözümüzü verdik. Bugüne kadar PKK ile bunu yapmayı esas aldık, bundan sonra da PKK'nin bizlere verdiği ruhla, bizde inşa ettiği anlamla, güçle ve iddiayla demokratik toplum sosyalizmini geliştirmekten daha güzel bir amaç olamaz. Bu yolda karşılaşılacak her zorluk mutlaka aşılacak engel olmaktan çıkarılacak ve zafer yürüyüşü devam edecektir. Biz değiştik diye tüm dünya değişmedi; biz değiştik diye tüm düşmanlar dost olmadı; biz değiştik diye her şey gül bahçesine dönüşmedi. Ama biz değiştik ve bizler bu değişimle en büyük zorlukları aşarak zaferi daha da yakaladık. Önder Apo sayesinde ve onun açtığı yolda gururla, sevinçle, inançla ilerlemek bizler için onurdur ve bu onurun gerekliliklerini her koşulda yerine getireceğiz.

Bu uğurda yol alma kararlılığında olan herkese başarılar diliyorum. Bu anlamda Serxwebûn'un son sayısında görüşlerimi paylaşmanın onurunu yaşıyorum. İnanıyorum ki Serxwebûn geleneği tüm Kürtlerde, Apocularda bir özgürlük, bağımsızlık tohumu ekti, o tohumu filizlendirdi ve yeşertti. Önümüzdeki dönemin her anlamda bu yeşermeyi daha büyük anlamlara taşıyacağına olan inancımı belirtiyor, herkese başarılar diliyorum. Partimiz PKK, bizlerin, tüm Kürtlerin ve dünya insanlığının yüreğinin en temiz yerinde yaşıyor ve sonsuza kadar yaşamaya devam edecektir.

Apocu ilkelerle yaşama kararlılığında olan tüm yoldaşları, dostları ve halkımızı, Önderliğimizin başlattığı yeni sürece tüm gücüyle ve zafer iddiasıyla katılmaya; bu anlamda sonu gelmemiş destanın devamını yazmaya, bu türküyü tüm zamanlarda söylemeye ve bu güzelliği yaşamaya çağırıyorum.

- Biji Serok Apo
- Biji PKK
- İnsanlıkta Israr, Sosyalizmde Isrardır
- Jin, Jiyan, Azadi
- Ulus Devletçi Sosyalizm Yenilgiye, Demokratik Toplumcu Sosyalizm Zafere Götürür.

PKK Kürt Rönesansı'nın güçlü zeminini yarattı

■ ROZA PINAR*

PKK'nin feshi ve silahlı mücadele yöntemini sonlandırma, demokratik sosyalizmin amacı olan "Barış ve Demokratik Toplum İnşa"sını temel stratejik mücadele paradigması olarak belirleyen PKK 12. Kongremiz başarıyla gerçekleşti. PKK'nin tüm çalışma alanlarından temsilen yoldaşların katılımı oldu. Önderliğin Kongre için gönderdiği temel perspektifler, Kongre tartışmaları ve yoldaşların güçlü katılımını belirlledi. Uzun bir süreden sonra Önderliğimizden haber almak, sağlığına ilişkin bilgilenmek, yeni dönemin mücadele yöntemlerini doğru anlamak, insanlıkta ve sosyalizmde ısrarlı olmanın duruşunu ve mücadelesini geliştirmekte önemli bir yoğunlaşma ve sorugulama sağlayarak büyük bir moral, heyecan ve coşku yarattı.

Elbette "PKK'nin feshi" kavramı, duygularımızı zorlayan bir kavram oldu. Ancak PKK 12. Kongremiz; 1970, 1980, 1990 ve 2000'li yıllarda PKK'ye katılmış, kendisini özgürlük mücadelesine adanmış dört kuşaktan yoldaşların ortak emeğinin, mücadelesinin, yoğunlaşmasının, iradesinin ve kararlılığının birleştiği bir kongre oldu. Kongre salonunda, mücadele tarihimizin değişik dönemlerinde özgürlük çizgisine öncülük etmiş, Kürt halkının varlığını sağlamak için düşmanın inkâr-imha konseptine karşı büyük direniş pratiğini sergilemiş olan çok sayıda şehidimizin resimleri, Kongre'ye katılan tüm delege yoldaşlara yeni sürecin görev ve sorumluluklarını yüklemiştir.

Fuat ve Rıza Altun yoldaşların şehadetini birçok arkadaş bu Kongre'de yeni öğrenmiş oldu. Başta Fuat-Ali Haydar Kaytan ve Rıza Altun yoldaşlar olmak üzere Mayıs ayı şehitlerimizi minnet ve saygıyla anıyor, anıları önünde eğiliyorum. Elbette duygusal anlar ve hüznü bir atmosfer de oluştu. Ama hepimiz şu gerçeğin farkında ve bilincindeydik: Bugünlere gelmemizde, Kemaller'den Zilanlar'a, "Canımdan başka verecek bir şeyim olsaydı onu da verirdim, yaşamı uğruna

ölecek kadar seviyorum" diyen binlerce kahraman şehidimizin mücadelesi oldu. Şehitlerimiz, özgürlük mücadelemizi ayakta tutarak canları pahasına her türlü fedakârlığı yaptı. Onlar, yaşamları ve şehadetleriyle PKK'li olmanın, devrimci ve sosyalist olmanın, en önemlisi de doğru insan olmanın ölçülerini ve ilkelerini ortaya koydular. Hesapsız, tereddütsüz, kendini düşünmeyen şehit yoldaşlarımızın kişilikleri, bizler için insanlıkta ısrar etmenin ve sosyalizmden vazgeçmemenin ölçüsü olmaktadır. Şehitlerimiz, Önderlik çizgisinde derin bir güvenle yaşamış, güzel ve onurlu bir yaşam için ölüme giderken de bu güvene lâıyk olmanın çabasını sergilemişlerdir. Onlar, kendi özgürlük arayışlarını Önderlik çizgisinde bulmanın somut ifadesi oldular.

Bir de tabii ki halkımızın mahkûm edildiği yaşam dışılıktan, kimliksizlikten ve kaynağını bilinçsizlikten, cehaletten alan tüm acılardan kurtulma şansını ve özgür yaşam ufuklarını yaratan Rêber Apo'nun ve yine hem savaş hem de barış sürecinde büyük bir fedakârlık ve özveriyle özgürlük mücadelemizin her aşamasında rolünü oynayan halkımızın özgürlük tarihinde yarattığı 52 yıllık değerler ve kazanımlar var. İnsanlık tarihine devredilen bir miras söz konusu.

Acılarla çelikleştik

PKK için "Kürt sorununun siyasi

ve demokratik çözümü ve barış" gerçeği her zaman çok büyük bir anlam ifade etti. İnkârın ve imhanın, en şiddetli savaşın ve katliamların kurbanı yapılmak istenen bir halk ve onun öncü gücü PKK olarak, meşru savunma temelinde uzun yılları kapsayan bir savaşı yürüttük. Var olma, direnme ve kurtuluşa gitme mücadelesi verdik. Şiddet ve savaş, halkımız açısından bir kader haline getirilmek istendi. Ama biz, savaşımızla barışın ve demokrasinin yolunu açmanın mücadelesini verdik hep. Barışa, özgürlüğe ve demokrasiye en çok özlem duyan bir halk ve parti olarak, bunu en fazla da kendi amansız çabalarımızla sağlamak gerektiğinin derin bilinciyle yaklaştık ve büyük bedeller ödedik. Ama en değerli yoldaşlarımızın şehadetlerinin belleklerimizden hiç çıkmayan anılarıyla, şiddetli baskılarla ve katliamlarla karşı karşıya kalan, yaşamı adeta cehenneme çevrilen halkımızın acılarıyla çelikleştik. Mücadele de, özgür yaşam da, barış da bizim için daha bir anlam kazandı ve biz savaşırken bile anlamlı bir yaşamı, kişiliği ve barışı yaratma amacında olduk. Bu amacımızın anlamı ve yüceliğinden aldığımız güçle barış mücadelesini verdik ve bugünlere kadar geldik. PKK'nin yürüttüğü mücadele ile Kürt halkı, çok zorlu da olsa doğmayı ve tarihinin büyüklüğüne yaraşır şekilde tarih sahnesine yeniden çıkmayı başardı.

Rêber Apo, şimdi olduğu gibi

◆ PKK, kendi tarihsel ve toplumsal köklerine en devrimci tarzda sarılarak, ayakta kalmayı ve sağlam yürümeyi başaran bir hareket olmayı ispatlamıştır. Kendi kökleri üzerinden yeşererek tüm Ortadoğu'ya ve dünyaya mâl olmuştur. Yani yerel, bölgesel ve evrensel düzeyde insanlığa yeni değerler katmıştır.

dana daha önce de mücadelemizin yarattığı değerler nezdinde kalıcı bir barışın sağlanması için önemli bir fırsat ve şans tanıdı. Çünkü barış, bizim için bir amaç ve ihtiyaç olduğu kadar, bizden çok daha fazla yaşadığı ağır siyasi, sosyal ve ekonomik sorunlar nedeniyle bir sorunlar yumağı haline gelen Türkiye açısından, yine tüm bölge açısından hayatiydi.

Sıra özgürlüğü sağlamada

Kürt halkının ulusal demokratik mücadelesi, sadece Kürt halkıyla sınırlı kalmamış, en başta Türkiye zeminini olmak üzere Ortadoğu'yu da kapsayan önemli değişimleri yaratmıştır. Önderliğimiz, yürüttüğü mücadeleyle birlikte Kürt sorununun açığa çıktığını, inkâr edilemez bir hale geldiğini değerlendirerek, çözümündeki aciliyetini ve hayatiyetini de ortaya koymak istedi. Sorun, artık inkâr etme aşamasından oldukça uzaklaşmıştır. Yani Kürt halkı, varlığını kabul ettirmiştir. Sıra özgürlüğünü sağlamak olacaktır. Bundan sonraki sürecin başarısını, Kürt halkının kendi mücadelesiyle yarattığı değerlere, demokratik siyaset temelinde ne kadar bilinçli, örgütlü ve iradeli sahip çıkacağı belirleyecektir.

PKK, kendi tarihsel ve toplumsal köklerine en devrimci tarzda sarılarak, ayakta kalmayı ve sağlam yürümeyi başaran bir hareket olmayı ispatlamıştır. Kendi kökleri üzerinden yeşererek tüm Ortadoğu'ya ve dünyaya mâl olmuştur. Yani yerel, bölgesel ve evrensel düzeyde insanlığa yeni değerler katmıştır. PKK, bir halkın yok oluş sürecine bir müdahale olarak doğdu ve kaderini değiştirme gücünü gösterdi. Aydınlanmanın, Kürt Rönesansı'nın güçlü bir maddi zeminini yarattı. Bugün tüm dünyada zorunlu

olarak bir değişim-dönüşüm yaşıyor. Reel sosyalizmin yıkılışından sonra bu ideolojiyle kurulmuş hareketler dağıldı, dağılmayla yüz yüze kaldı, devletler yıkıldı. PKK, bilimsel sosyalizme inancı ve bağlılığı ile ayakta kaldı. Rêber Apo, yeni perspektifleri ile sosyalist ideolojinin yenilenmesi, yeniden doğuş yapması gereken boyutlarını da çok net ortaya koyuyor.

Tarihin diyalektik akışı neyi gerektiriyorsa, PKK için neyi gerekli kılıyorsa, PKK, geçmiş tarihi mirasından aldığı güçle olması gerekeni başaracaktır. PKK, bir dönemin ruhudur, dilidir, mücadele gücüdür. Bir amacın gerçekleşmesinde üzerine düşen rolü oynayarak, işlevini tamamlama ve toplumun, insanlığın ihtiyaçlarının gerektirdiği yeni işlevlere cevap olacak oluşumlar için hem zemin hazırlıyor hem de oluşturmuyor. PKK'nin feshi ve silahlı mücadele yönteminin sonlandırılması ile kalıcı bir barış ortamının sağlanması, demokratik siyasetin ve demokratik değişim-dönüşümün sağlıklı gelişmesini yaratacak, demokratik bir toplumun inşasını tüm yönleriyle başarılmasını getirecektir.

Bundan hareketle, toplumun ve bireyin bilimsel düşünce gücüyle kendisini yeniden yaratması, kazanımların demokratik değerlere dönüştürülerek kalıcılaştırılması gerekiyor. Bunun için de her şeyden önce ideolojik yetkinleşme, bilimsel düşünce temelinde aydınlanma ve demokratik örgütlenmeyle demokratik siyaseti yürütme ve özgür-demokratik bir toplumu ve özgür bireyi yaratmayı başarmak gerekiyor. Bu, hem Kürt sorununun çözümünü hızlandıracak hem de başta Türkiye olmak üzere tüm Ortadoğu'da demokratik toplumun, demokratik siyasetin ve devletin demokratikleşmesini yaratacak önemli bir mücadele süreci ve pratiği olacaktır.

Önderliğimizin, "Tarih ve geleneği ne kadar doğru biliyorsan, günümüz ve geleceği, bu tarihi içselleştirdiğinde üzerine ekleyeceğin kadar değiştirebilir, dönüştürebilirsin. Değişim ve devrimin altın kuralı, bu büyük harfli formülün uygulanmasından geçer" belirlemesinden hareketle, bize düşen görev; şehitlerimizin ve özgürlük mücadelemizin yarattığı 52 yıllık mirası, değerleri ve kazanımları bir kez daha yürekten hissetmek ve halkların kardeşliğine, direnişin zulmü kıran öz gücüne ve öz iradesine bir kez daha inançla sarılmak ve özgürlük uğruna insan olmanın erdemlerini yükselterek tarihsel geleneğe devam ederek başarı ve zaferi taçlandırmak olacaktır.

* PKK 12. Kongre Delegatesi

◆ Denizlerin sosyalizm mücadelesi, insanca yaşamak içindi. Özü buydu. Önder Apo, “İnsanlıkta ısrar, sosyalizmde ısrardır” şiarıyla bu mirasa sahip çıkıyor. Ancak paradigma değişikliğiyle, yani devlet eliyle değil, demokrasi ve komünler sayesinde bu amaca ulaşılabilceğini söylüyor. Denizler “Türkiye Devriminin Yolu”nu yazarken, Önder Apo onlardan beş yıl sonra “Kürdistan Devriminin Yolu”nu yazmıştır.

■ ŞİYAR AMED

Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan, Hüseyin İnan: Devrimin ve sosyalizmin üç fidanı, üç gülü olarak tarihe, halklarımızın hafızasına ve tüm devrimcilerin yüreğine silinmemecesine kazanmıştır. Onların mirasını sahiplenmek, öncelikle onları doğru anlamayı gerektiriyor. Bugün eğer devrim ve sosyalizm adına bir mücadele veriliyorsa, onların en zor koşullarda verdikleri mücadele ve idama giderken sergiledikleri dik duruş sayesinde.

Onlar, yığittik destanında kahramanca yerini almış olan Şehit Orhan Yılmazkaya'nın son sözlerinde dediği gibi: “Teslim olmayan bir feda devrimci kuşağıydılar!”

Türkiye devrim tarihinde en güzide yere sahiptirler ve günümüzü en çok etkilemiş olan moral değerleri yaratmışlardır. Sosyalizm için devrime cüret etme gücünü gösterbilmiş olmaları, kendilerinden sonra gelen tüm devrimcileri etkilemiş, Türkiye ve Kürdistan tarihine yön vermiştir.

Onları sevmeyen devrimci olmaz; onlarsız bir devrim, sosyalizm ve demokrasi mücadelesinden bahsedilemez. Bu nedenle yaşamları ve mücadelelerini, özellikle büyük şehidimiz Ali Haydar Kaytan-Fuat yoldaşın anlatımlarıyla kısa da olsa hatırlatarak, yeni dönemde anılarına nasıl karşılık verebileceğimizi daha sağlıklı ve anlamlı şekilde yanıtlatabiliriz.

Deniz ve Mahirlerin devrimci örgütleri

Bilindiği gibi, Deniz Gezmiş İstanbul'da üniversite öğrencileri arasında, henüz Filistin'e gitmeden efsanevi bir önder haline gelmişti. Defalarca tutuklanıp bırakılmış; Filistin'e gidip döndükten sonra öğrenci eylemleriyle yetinmeyip Ankara'da THKO'nun kuruluşuna öncülük etmişti. Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu'nun kuruluşunda Yusuf, Hüseyin ve Sinan Cemgil de vardı. Bir dönem onlarla aynı yurttaki, aynı odada kalmıştır.

Aynı dönemde Mahir Çayan'ın önderliğinde THKP-C (Türkiye Halk Kurtuluş Partisi-Cephesi) kurulmuştu. Denizler kırsal alanı stratejilerinin temelinde yerleştirmişti. Bu nedenle onlara “Dağcılar” deniliyordu. Mahirler ise şehir gerillacılığını esas almışlardı. Ancak Denizlerin idamını önlemek için Mahirler eylem yapmış ve Kızıldere'de katledilmişlerdi. Devrimci dayanışmanın en ileri örneği bu şekilde ortaya çıkmıştı. Bu durumu Heval Fuat şu şekilde aktarıyor:

“Mahir'ler Filistin'i iyi biliyorlar. Deniz'ler Filistin'e gitmişler. Filistin dediğim Lübnan sahasıdır. Filistinli örgütler var. Gitmişler, oralarda eğitim görmüşler, dönüp gelmişler. Bu açıdan Filistin'e açılan kanallar var. Suriye'ye uğruyorsunuz, Suriye üzerinden Filistinli örgütlerle ilişki kuruyor

ve daha güvenli bir yere çıkabiliyorsunuz. Aynı süreçte Mahir dışarı çıkınca, benzer bir öneride bulunuyorlar. Kendisinin Türkiye devrimi için gerekli olduğunu, kendi yaşamını korumasının şart olduğunu, Filistin'e çıkmasının yararlı olacağını, en doğrusunun bu olacağını, bunun için kanalların da açık olduğunu belirtiyorlar; fakat Mahir bunu reddediyor. Mahir'in söylediği şey şudur: 'Deniz'ler idamla tehdit edilirken, ben kendimi koruma kaygısına düşmem. Bu ahlaki değildir.' Aynı örgütün üyeleri değiller, belki de aralarında çelişkiler bile var. Deniz'ler THKO üyesi, Mahir THKP-C lideri; iki ayrı örgütün, iki ayrı partinin, hareketin lideri; ama birbirlerine bağlılıkları, birbirleri için bağlılıklarını ortaya koymaları, ancak en derin yoldaşlıklar arasında görülebilen bir bağlılığı ifade ediyor. Gitmiyor. Onların daha sonra geliştirdikleri eylem var. Karadeniz'e gittiler, daha sonra Ordu-Ünye'ye gittiler. Ünye'de NATO askeri dinlenme tesisleri var. Bu tesislerde kalan üç İngiliz askerini kaptırdılar. Tabii amaç, bir yanı sıra dünya kamuoyunun dikkatini faşist rejimin uyguladığı teröre ve özellikle Deniz'ler üzerindeki idam tehdidinde çekmekti. Bunun için böyle bir eyleme giriştiler. Kesinlikle amaç buydu. Başka bir amaç yok. Herhangi bir amaçla gerçekleştirilmiş bir eylem değildir. Özel olarak Deniz'ler başta olmak üzere yapılmış bir eylemdir. Eylemin sonucu ne oldu? Tabii düşman izlemeye aldı, en son Tokat'a bağlı bir köy olan Kızıldere'de muhtarın evinde kuşatmaya alınıyorlar. Teslim ol çağrıları yapıyor. Onlar teslim ol çağrılarını reddediyorlar. Onun üzerine Mahir ve on arkadaşları şehit oluyor. Mahir'ler bilerek Ertuğrul Kürkçü'yü sağ bırakıyorlar. Ev iki katlıdır, alt tarafı samanlık; oraya yerleştiriyorlar, çatışma sahasının dışına çıkarıyorlar. Aslında dışarıda yaşananları anlatacak bir tanık bırakmak istiyorlar. İlk duyduğumuz haber de, o zaman 30 Mart'tı, saat sekizde televizyon haberleri veriliyordu; ilk dinlediğimizde, Mahir Çayan ve dokuz arkadaşının Kızıldere'de ölü olarak ele geçirildiği ve üç İngiliz askerinin de öldüğü biçimindeydi. Önce sayıyı on bir vermedi; fakat aradan belli bir zaman geçtikten sonra, çatışma sahasında Ertuğrul Kürkçü'nün de yakalandığı haberi olarak verildi. Ertuğrul'un bir görevi de vardı. Kendisi DEV-GENÇ'in başkanıydı. Öyle birinin yaşananlara tanıklık etmesini önemli bulmuşlardı.”

Bu katliam, Önder Apo için bir dönüm noktasıdır. Bu büyük devrimcilerin anısına mutlaka karşılık verecektir.

Kızıldere katliamının protesto eylemine öncülük edenler arasında olan Önder Apo, bu nedenle tutuklanıp 7 ay hapisshanede kalmıştı. Bu süreç, birleşik devrim mücadelesinin ilk mayalandığı süreçtir.

O günleri anlatırken Heval Fuat, Deniz'e olan sempatisini şu şekilde dile getirir:

“Tercih yapmamakla birlikte, daha

Denizlerin anısı mücadele birliğinin mayasıdır

çok THKO sempatzanıydım diyebilirim. Bunun nedeni de Deniz'in kişiliğiydi. Deniz'in kişiliği gerçekten oldukça etkileyiciydi. Duruşu, davranışları, tutumu etkileyiciydi. Bir gençlik sembolüydü. Gençlik ihtilalçiliğinin tipik örneğiydi. Biraz Che Guevara ile karşılaştırılabilir. 'İnsan güzeliydi' denilebilir. Sanıyorum, düşüncelerinden ziyade bizi etkileyen, onların kişilikleri, duruşları, büyük direnişçi pratikleriydi. Bu herkesi etkiliyordu. Bizi de bu tarzda etkilediğini söyleyebilirim.”

Örgüt isminde “Türk” değil, “Türkiye” vardı!

Deniz ve arkadaşları, Türk ve Kürt halkının özgürlük mücadelesini birlikte ele alıyorlardı. Kurdukları örgütün isminin başına “Türk” yerine “Türkiye” tanımını bilinçli temelde yerleştirmişlerdi: “Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu!” isimleri böyleydi.

Mahkemelerde bu isim aynen geçtiği halde, Türk devleti örgüt hakkında hazırladığı belgelerde “Türk Halk Kurtuluş Ordusu” adını kullanmıştı; çünkü onlara göre “Türk” yerine “Türkiye” demek bölücülüktü. Bu ifade, Türkiye'de farklı halkların varlığına işaret ediyordu. Bunu hazmetmeyen bir zihniyet vardı. Bu koşullar düşünülmediğinde, Türk ve Kürt halklarının adını birlikte anarak mücadele etmenin anlamı ve değeri yeterince bilinmediğinden, bunlara değinmek gerekmiştir.

Yusuf Aslan, örgütün kurucuları arasındaydı. Dev-Genç içinde mücadeleye başlamış, Filistin'de pilotluk dahil gerilla eğitimi görmüştü. 12 Mart askeri muhtırasından üç gün sonra, Deniz'le birlikte motosikletle Sivas'a giderken, Şarkışla'da aracın bozulması yüzünden civarda görülüp ihbar edilmişler ve çıkan çatışmada birbirlerinden kopmuşlardı. Ertesi gün yaralı halde yakalanmıştı.

Yine Heval Fuat'ın anlatımından bu süreci izleyelim: “Deniz'ler yola motosikletle çıkıyorlar. Denizlerin motosikletleri yolda bozuluyor. Ge-

merek'e girince düşmanla çatışma çıkıyor ve ilk çatışmada Yusuf bir yerden atlamak isterken vuruluyor. Deniz fark ediyor, bir de Deniz, Yusuf'u çok seviyor. Yusuf'un öldüğüne inanıyor, o açıdan acısı çok büyüktür. Deniz, Gemerek içerisinde çatışmayı sürdürüyor. Tabii belediye başkanı, o zaman belediye binasından hoparlörle anons yapıyor Gemerek halkına: 'Vatan düşmanı, millet düşmanı, İslam düşmanı teröristler şehitlerimize gelmişler. Halkın hepsinin silahlanması, güvenlik kuvvetlerine yardımcı olması gerekir' diyor. Böyle devrimcileri kötüleyen, aşağılayan, halkı da ona karşı savaşa çağıran çağrılar yapıyor. Deniz, o sokak aralarında çatışıyor ya, çocuklar, gençler Deniz'in etrafında dolaşıyorlar. Tanımıyorlar da, önceden tanıdıkları, karşılaştıkları biri değil. Fakat Deniz'i sima olarak tanıyorlar. Deniz, bir gence soruyor: 'Belediye başkanının evini biliyor musun?' Genç diyor: 'Biliyorum, Deniz ağabey.' Deniz diyor: 'Beni oraya götür.' Deniz kapıyı kırıp, belediye başkanının evine giriyor. Belediye başkanı diz çöküyor, ağlamaya başlıyor. 'Beni çocuklarımıza başışla' filan diyor; çocukları, eşi de oradadır. Deniz vazgeçiyor. 'Allah belanı versin' diyor, karışmıyor. En son büyük bir meydana, derin bir yerde mevzileniyor. Arabalarla oranın etrafını kuşatıyorlar. Bütün arabaların projektörleri o noktaya doğrudur. Deniz'in mermileri de bitiyor.” Yakalanması bu şekildedir.

Hüseyin İnan da kısa süre sonra yakalanmıştır. Hüseyin, örgütün hem eylemcisi hem de teorisyeniydi. Amaçlarını ve mücadele yöntemlerini “Türkiye Devriminin Yolu” broşüründe yazmıştı. O da 23 Mart'ta Kayseri Pınarbaşı'nda bir pusuda yakalanıyor. Bu kadar talihsizliğin üst üste gelmesi, Türkiye ve Kürdistan devrim tarihini etkileyecek bir sürecin başlamasına yol açmıştır. İlk eylemlerinde emperyalizmin temsilcilerini hedeflemişlerdi ve yakalanıp idama götürülecekleri süreci de bu kapitalist güçler yönetmişlerdi.

Zaten bu süreci doğuran gelişmeler, Milli Demokratik Devrim temelinde Türkiye'nin bağımsızlığının savunulması karşısında 12 Mart askeri muhtırasının verilmesiyle ortaya çıkmıştı. Yani emperyalizme uşaklık yapmaya devam edenlerin darbesiyle Denizlerin yakalanışı ve idama götürülüş süreci gelişmiştir.

Kapitalist sistemin 9 Ekim takıntısı

Bilindiği gibi, kapitalist modernitenin Uluslararası Kompro'sunun tarihi 9 Ekim 1999'dur ve bu tarih tesadüfen belirlenmemiştir. Ondan önce tarihsel değerde olaylar bu tarihte, yani 9 Ekim gününde gerçekleşmiştir. Devrim önderlerinin tutuklanması Türkiye'nin gündemine oturmuş ve bir süre sonra kapitalist modernitenin emrindeki mahkemelerde onları yargılamak istemişlerdi. Denizlerin mahkeme görüntülerine yansıdığı gibi, yargılanan değil yargılanan olmuşlardı. Ancak bu göstermelik mahkeme, 9 Ekim 1971'de, yani Önder Apo'ya karşı uluslararası komplonun başlatıldığı, Che Guevara'nın vurulduğu gün olan 9 Ekim'de davayı sonlandırdı ve devrimin üç önderine idam cezası verildi. Böyle bir günün seçilmesi tesadüf değildi. Belirttiğimiz gibi, onlardan önce 9 Ekim 1967 tarihinde Che Guevara vurulmuştu. Mahkemenin idam kararını böyle bir günde açıklaması, kimlerin emrinde olduğunu da gösteriyordu.

6 Mayıs gününde ise, insan olan ve insanca yaşamak isteyen herkesin yüreğine ateş düşüren, devrimciliğe başlayacak ve sosyalizm mücadelesi yürütecek herkesin örnek alacağı, öncü sayacağı üç devrim yığidi, onurlarıyla idam sehpasını devirdiler.

Deniz Gezmiş ve arkadaşları, idam sehpasında Türk ve Kürt halklarının bağımsızlığını haykırmıştı. Onların ardından bir yıl sonra, İbrahim Kaypakkaya işkencede katledildi. Hepsisi çok genç yaşta mü-

cadeleye önderlik etmiş ve işken-celerle, idamlarla karşılaşmışlardı. Mücadele mirasları hem Türkiye devrimci-demokrat güçlerinde hem de Kürdistan özgürlük mücadelesinde sürdürüldü.

Aradan geçen yarım asırlık dönem, Türkiye ve Kürdistan devrimci-demokratik mücadelesini birleştirdi. O günün koşullarında mayasını attıkları devrimci mücadele, günümüze kadar binlerce şehidin anısıyla büyümüş; tarihin tüm toplumsal mücadelelerinden çıkarılan derslerle, devlet ve komün ayırımına dayalı ideolojik, teorik, felsefi bir alt yapı kazanmıştır.

Devrimci mirasın yaşatılacağı yeni mücadele hattında devlet ve komün çelişkisi!

Devlet sahibi olmayı değil, demokratik komünal yaşamı inşa etmeyi esas alan bu çizgi, tüm insanlığa kurtuluş umudu vermiştir. Özgür yaşam, devletle değil, komünler devrimiyle inşa edilecektir. Kısa ve sade olarak denilebilir ki, özgürlük herhangi bir tahakküm ve sömürü aracını kabul etmez.

Denizlerin amacı, bir egemenlik aracına sahip olmak değil, özgürlük önündeki engelleri ortadan kaldırmaktır. Dönemin şartlarına göre bir örgüt oluştururken, adına “Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu” dedikleri yapılanmayı, adında geçtiği gibi bir “ordu” şeklinde ele almamış, politik bir örgüt olarak tanımlamışlardı. Bugün bu politik örgüt, toplumsal inşayla geliştirilecek olan halk örgütlenmeleridir, komünlerdir.

Komünlere dayalı devrim anlayışının reel sosyalizm pratiğindeki karşılığı, hepsinin iktidara yürümesiydi. Sovyetler kurulmuştu ama başına da bir devlet konulmuştu. Bu nedenle bürokratik aygıtlar çığ gibi büyümüş, kendi içinde yeni sınıflaşmalara giden yollar açılmıştı. Ne endüstriyalizm ne de ulus-devlet sorgulanıyordu. Devlet kapitalizmi dolu dizgin geliştirilirken, adına komün denilen yapılar doğru düştür tanımlanmış bile değildi. Sınıf tahlillerine ve “nasıl yönetmeli” sorularına kafa yorulduğu kadar, komünün ne olup olmadığına ve “nasıl yaşamalı” sorularına doyurucu cevaplar verilemiyordu; çünkü devlet gibi bir tahakküm aracı varken, özgürce, insanca yaşam adına ileri sürülen iddiaların altı boş kalmaktan kurtulamazdı. İnsanın özgürce nefes alabileceği bir ortam yoksa, biz ona komün diyemeyiz.

Denizlerin sosyalizm mücadelesi, insanca yaşamak içindi. Özü buydu. Önder Apo, “İnsanlıkta ısrar, sosyalizmde ısrardır” şiarıyla bu mirasa sahip çıkıyor. Ancak paradigma değişikliğiyle, yani devlet eliyle değil, demokras ve komünler sayesinde bu amaca ulaşabileceğini söylüyor.

Denizler “Türkiye Devriminin Yolu”nu yazarken, Önder Apo onlardan beş yıl sonra “Kürdistan Devriminin Yolu”nu yazmıştı. İnkâr edilen ve betonlara gömülen bir halk gerçekliğine karşı bunu zorunlu görmüştü. Bu sayede, Heval Fuat’ın PKK şiiirinin girişinde söylediği gibi, “Kürdün ölüm fermanı yırtılıp atıldı.”

Barış ve Demokratik Toplum Çağırısının ardından gelişen süreçte, PKK’nin tarihsel rolünü oynadığı ve yeni örgütlenmelerin önünün açılması için feshedilmesi, yine buna bağlı olarak silahlı mücadele yönemine son verilmesi kararı alındı. Bu tarihi adım, tüm dünyada yankı uyandırdı ve yeni dönemin kapılarını araladı. Şimdi tam da Denizlerin hayalini kurdukları özgür yaşamı birlikte inşa etme zamanıdır. Bunun için 50 yılı aşan mücadele tecrübe-

sine sahip olduğumuz gibi, en avantajlı dönemi yaşıyoruz. Nurhaklara ilk gerilla birlikleri çıktığında, ilk köylüyle merhaba edildiğinde gelişen devrim inancı, şimdi milyonlarca halkın örgütlü mücadelesine dönüşmüş durumdadır. İşin özü paradigmasal ve felsefi olsa da, politik gerekliliklerin de rol oynadığı bir süreç yaşanmaktadır. Kapitalist sömürü sistemi, 3. Dünya Savaşında geline aşamada her yeri Gazze’ye çevirmek istemektedir. Enerji yolu projeleri, halkların iradesi kırılarak geliştirilmek istenmektedir. Teknolojiye dayalı olarak uzay bile işgal edilmek istenirken, hâlâ ulus-devletçi paradigmayla bunlara karşı durulabileceği iddia edilemez. Buna karşı halklarımızın demokratik gücünün açığa çıkarılması önünde ne engel varsa, değişime tabi tutulması da politik sürecin bir gereği olmaktadır.

Bu noktada, herhangi bir değişim için Denizlerin şansı ve fırsatı olmamıştı. Çünkü henüz çok yeni bir örgüt ve mücadele gerçekliği açığa çıkmışken, sonraki dönemleri etkileyebilecek bir tartışma sürecini yürütmeleri mümkün değildi. Ortaya çıktıkları koşullarda Sovyetler Birliği, Çin, Küba, Vietnam gibi örnekler, tüm devrimcilerin temel gündemi ve kılavuzuydu. Tartışmalar, hangi yöntemin ve stratejinin devrimin yolunu açabileceği üzerineydi. Paradigmasal bir tartışma söz konusu değildi.

Bu nedenle, onların fırsatını bulamadıkları sosyalizm inşasını, yeni paradigma perspektifiyle halklarımızın ortak demokratik mücadelesiyle gerçekleştirmek, tarihsel sürecin ve Denizlerin anısına bağlılığın vazgeçilmez gereği ve emridir.

İdam sehпасına başı dik yürüyen Deniz, Nurhaklar’ın kızıl gülü Sinan, Kızıldere’nin dinmeyen sızısı Mahir, işkencede Kaypakkaya özgürlük sembolüydüler. Özgürlük, demokratik toplumun inşa edilmesiyle sağlanabilir. Toplumun baskı gücü, devletleri demokrasiye zorlar. Nerede topluma saldırı olursa, bunu öz savunma ilkesiyle karşılayabilmek, örgütlü bir toplumu gerektiriyor.

Bilinçlenmiş, örgütlenmiş bir toplumdan daha büyük güç yoktur. Denizlerin kıvılcımı, bugün milyonların Newroz ateşi haline gelmiştir ve bu güçlü zeminde Türkiye’nin demokratikleşmesi, ortak mücadele ile geliştirilecektir. Yeni dönemin böyle bir özelliği vardır. Toplumsal örgütlenmenin temel strateji olarak ele alınması, devrim ve devrimcilerin halklaşma sorununu çözecektir.

Bir mücadele gücünün sadece öncü düzeyle sınırlı kalması, toplumsallaşmaması, tam sonuca gidememesi sadece taktiksel sorun değil, paradigmasaldır. Devletli uygarlığın düşünce sınırları içinde kalmak esas sorundur. Bu aşıldıktan sonra, ortak amaç için mücadele birliğini en geniş toplumsal konsensüsle sağlamak zor değildir. İnsan kalmakta ısrar edenlerin ortak mücadelesini sağlamak, tüm devrimci, demokrat örgütlerin önündeki en temel ve acil görevdir. Kapitalist sistem, düşünce yapısını parçaladığı gibi, toplumu da bölüp parçalayıp bu şekilde ayakta kalmaya çalışmaktadır. Buna karşı kendi alternatif sistemini kurmak, demokratik sosyalist tüm mücadele güçlerinin birliğini gerektirir.

Kapitalizmin zayıflıkları vardır ve bundan yararlanıp kendine yer açmak geçici bir çözümdür; asıl olan, kendi toplumsal, örgütsel sistemini kurmak ve kalıcılaştırmaktır.

Ya birlikte mücadele ya kapitalist canavara yem olmak!

1970’lerden bugüne süren mü-

cadelenin en önemli tecrübe ve dersi birlikte mücadele etmenin gerekliliğidir. O yılların başında her bir örgütün farklı bir strateji ve taktik belirleyip ayrı örgütlenmiş olması güç parçalanmasına yol açmış; dayanışma duyguları ve eylemleri de kalıcılaşmayı sağlayamamıştır. Kürt halkının varlığının bile tartışılması, inkar edilmesi Kürdistan devriminin ayrı örgütlenmesini zorunlu hâle getirmişse de, 12 Eylül faşist darbesine karşı ortak mücadele ruhu açığa çıkmış ve o günden itibaren bu arayış süreklileşmiştir.

Bugün geldiğimiz aşamada, muazzam devrimci birikimi arkasına alan demokratik modernite güçlerinin ortak platformlarını çoğaltmak; yerel, bölgesel ve enternasyonal örgütüne kadar mücadele kurum ve örgütlerini oluşturmak, önüne geçilemez büyük bir toplumsal enerji açığa çıkaracaktır.

Demokratik modernite sistemi; sosyalist, anarşist, feminist, ekoloji, yerel-bölgesel ve kent hareketleri, dinsel, kültürel hareketler açısından ortak sistemin adıdır. Sistem karşıtı tüm hareketler, kapitalist moderniteye karşı demokratik modernite yaşam tarzını ve alternatifini hep birlikte geliştirebilirler. Bunu, küresel kapitalizme karşı küresel demokrasi hareketi biçiminde tanımlamak mümkündür. Dünyayı kasıp kavuran ve yok oluşun eşiğine getiren kapitalizmi sınırlandırmanın başka yolu yoktur.

İnsanlık kapitalizmin elinden yeterince acı çekmiştir. Bugün tüm halkların umudu demokratik modernitededir. Devlet dışında tüm toplumsal kesimlerin kendi renkleri ve kimlikleriyle insanca yaşam amacıyla çeşitli birlikler oluşturması, dünyayı yeni bir komün anlayışıyla tanıştıracaktır. Bu yeni komün anlayışı; demokrasiye, ahlaki-politik yapılanmaya, öz savunmaya dayanmaktadır. Bununla birlikte kendi akademi düzenlerini oluşturmak, ekonomisini en yerelden örgütlemek ve dayanışma içinde olmak, birey iradesini ve katılımını reddetmeden toplumsal yaşamın tüm ihtiyaçlarını öz gücüyle karşılayabilecek bir sistem kurmak; insanlığı devlete, kapitalizme muhtaç olmaktan çıkaracak, dahası insanlığın binlerce yıllık emek ve birikimlerinin karşılığını bulacağı, anlamlı bir yaşamla karşılaşacağı bir sisteme kavuşması sağlanacaktır. Bu bir gelecek ütopyası değil, şimdiden tüm insanlığın kapitalizm karşısındaki özgür yaşam çığlığı olarak yükselmektedir.

Bu temelde sadece Türkiye ve Kürdistan’da değil, Ortadoğu başta olmak üzere tüm dünyada demokratik modernite sisteminin inşasına yönelmek, mayıs ayında andığımız tüm devrimci öncülerimizin anısına bağlılığın gereğidir.

Hiç kimse, ‘neden onlar öyle yaptılar, yanlış yaptılar’ diyemez; o günün koşullarında toplumsal özgürlük için kahramanca çıkışlarla kapitalizme, emperyalizme karşı durmanın, kendini toplum ve insanlık için feda etmenin sembolleri oldular ve bugünkü mücadelelerin temelini atarak ebedi moral kaynağı hâline geldiler. Heval Fuat, onların dönemini değerlendirenken adanmışlıklarını şu sözlerle dile getirir:

“Kimse Yusuf’ların, Hüseyin’lerin, Denizlerin düşünceden kopuk olduğunu iddia edemez. Onların da muazzam bir düşünce güçleri var. Fakat eylemsel karakterle daha çok ön plana çıkıyorlar. Onları sembolize eden durum o. Mahir ve Deniz’in her konuda büyük derinliği var. Mesela Deniz’i modern bir Robin Hood gibi değerlendirebiliriz. Anlatımlarda Deniz Gezmiş’ten öyle

bir şahsiyetmiş gibi bahsedilebilir. Robin Hood da fakirlerin adına yola çıkar ve zenginlerden alıp yoksula verir. Öyle yansıtmaya çalışırlardı. Kendisiyle röportaj yapan biriyle konuşurken der ki: ‘Biz edebiyattan geliyoruz.’ Yani edebiyat fakültesiyle bağı olmuştur. Der ki: Başkaları anlamayabilir ama biz Beethoven’dan vb. anlarız. Böyle bahseder. Mithiş bir ruhsal zenginliği, düşünce derinliğini yaşayan bir insandır Deniz. Ondaki büyük insancılığın kaynağında da o var. O olmazsa, Deniz Gezmiş’teki o büyük insancılık ve hümanizm olmaz. Biraz Che kişiliğidir. Che’de de aynı özellikler var. Toplumun her kesiminin o kişiliği sahiplenmesinin arkasında da o derin hümanizm yatar. İnsanı bilme, insanı tanıma ve insanı derinliğine yaşama gerçekliği yatar. Yine de bir eylemci karakter var. Sonuçta esas olan anlam gücüdür.

Riyasız olmak, çıkarsız olmak ve karşılıksız halkı savunmak, halk için mücadele etmek, halk için olmak. Denizlerde de, Mahirlerde de, İbrahimlerde de olan şey esas itibariyle budur. Düşüncelerinde eksik olabilirler. Düşman fırsat vermedi, darbe geldi. Gençlik Hareketi henüz toparlanmadan, onlar da henüz yeterince örgütlenmeye bile fırsat bulamadan üzerlerine gitti. O açıdan eksik doğuş, yetersiz doğuş kaçınılmazdır. O yetersizliğine rağmen, çıkarsızlıklarıyla, bireysel kendi gözetmeyen tutumlarıyla, tümüyle halka bağlılıklarıyla o konuda gösterdikleri samimi tutumlarıyla gerçekten de onlar halkın kalbinde taht kurmaya, ölümsüz bir biçimde varlıklarını sürdürmeye layık ve büyük devrimcilerdi.”

Bugün anılarına doğru yaklaşmak, onların yaşadığı dönemi tekarmaklamakla değil, yarattıkları miras üzerinden gelişen mücadelenin zenginliğini, deneyim ve birikimlerini yeni yol ve yöntemlerle topluma taşımakla olur.

Demokratik toplum inşasında Denizlerin devrimci ruhu vardır

Başarının şartı toplumsallaşmaktır! Önder Apo yeni dönemde esas almamız gereken rotayı “toplumsallaşmak” şeklinde tanımlamıştır. Bu husus, devletli uygarlıktan günümüze kadar tarihin en temel çelişkisini ifade etmektedir. Sınıf çelişkileri de bunun içindedir, onu da kapsamaktadır.

Tarihte sınıf çelişkileri vardır ve bir hakikattir; fakat tarihin tümü veya bir toplumsal çelişkilerin tümünü ifade etmemektedir. Tarihin esas ve kapsayıcı çelişkisi, devlet ve komün arasındaki çelişkidir. Devlet ve sosyalizm, devlet ve kadın özgürlüğü, devlet ve ekoloji, devlet ve demokrasi, devlet ve toplum ve benzer çelişkilerin tümünü devlet ve komün çelişkisi şeklinde ifadeye kavuşturmuş olan Önder Apo, günümüzde nasıl bir mücadeleyi esas almamız gerektiğini de belirlemiş oluyor: Demokratik toplumun inşası!

Demokratik toplum inşasında “komün” isimdir, “etik-politik” ise sıfattır. Yani “Komün, etik ve politiktir.” Bu temelde, salt sınıf çelişkisini merkezine alan anlayışın aşılması ve ahlaki-politik toplum inşasının esas alınması gerekiyor. Bu hat, Denizlerin inandıkları sosyalizmin özünü ifade ediyor. Onlar toplumun özgürlüğü için mücadeleyi başlatmışlardı. Bugün toplumsal inşa dediğimiz çalışmada, Denizlerin fırsatını bulamadığı en devrimci çalışmadır.

Tarihte benzerleri olsa da kapsam ve nitelik olarak tarihin en büyük toplumsal örgütlenmesi hedeflenir-

ken; toplumsal farklılıkların zenginliğine ve yaratıcı düşünce gücüne dayanmak başarıyı getirecektir.

Devletli-iktidarlı sistemi esas almak başarısızlığın kaynağıdır, toplumu esas alan demokratik sosyalizm ise başarı getirecek olan anlayıştır. Dönemin sloganlarını bu temelde belirlemiş olan Önder Apo, tüm mücadele güçlerinin birliği için yeni bir kapı açmıştır. Yeni dönemin ruhu, Denizlerin, Mahirlerin devrimci mirasına sahip çıkmak ve demokratik sosyalizmin zaferiyle taçlandırmak şeklinde tanımlanabilir.

Birliğimizin temeli ve başarının güvencesi: Devrim Şehitleri!

Aynı kuşağın devrimcileri olan Fuat ve Rıza yoldaşların kendi yaşamlarında kuşandıkları demokratik sosyalizm ruhu, onları yeni paradigmanın militanı, öncüsü ve bilgesi haline getirmişti. Önder Apo ile ilk yola çıkan bu büyük öncülerimiz, Denizlerle, Mahirlerle aynı duygu ve düşünceleri paylaştılar. Onların anısına her daim sahip çıkmanın gereği olarak, mücadelenin gerektirdiği tüm değişim ve yenilenme süreçlerinde öncülük yaptılar, yeni paradigmanın kimliğini ve kişiliğini kendilerinde oluşturarak yanıt verdiler. Onların şahsında sadece özgür Kürtlük canlanmamış, aynı zamanda anti-kapitalist kişilik şahlanmış ve sosyalizm bayrağı yükselmiştir.

Önder Apo, Kürt halkının anti-kapitalist olması gerektiğini belirtiyor. Özgür Kürt’e kapitalist uygarlık içinde yer yoktur. Kürt halkı kendi varlığını ancak özgür bir komün düzeninde sürdürebilir. Böylesi bir toplumsallık dışında özgürlük aramak beyhudedir. Bu nedenle, tüm demokrasi ve sosyalizm güçlerinin en sadık ve aktif müttefiki Kürt halkıdır.

Demokratik sosyalizm mücadelesinde Denizlerin anısı birliğin harcıdır. Demokrasi, özgürlük ve sosyalizm mücadelesinde şehit düşen her devrimci, mücadele birliğinin mayası olmuştur. Onların emri, sosyalizm mücadelesini birlikte yürütmemiz ve başarıya ulaştırmamızdır.

Önder Apo, henüz ilk adımlarını atarken, Haki Karer ve Kemal Pir gibi iki Karadeniz yiğidiyle yola çıkıyor. Heval Fuat, onlar şahsında Kürt ve Türk halkının özgür birliğinin ve buluşmasının gerçekleştiğini belirterek Önder Apo’nun değerlendirmesini aktarır:

“Bizim Türkiye halkıyla hiçbir sorunumuz olamaz. Önderlik görüşme notlarında da söylüyor: ‘Türkiye halkının yüzde doksaniyle bizim hiçbir sorunumuz olamaz. Aslında Kürtlerle dostluk içinde yaşamak isterler. Asıl sorun nüfusun yüzde onundan kaynaklanıyor.’ Bunların içerisinde de ağırlıklı olarak sonradan Türkleşmiş, dönme bir kesim vardır. Sorun, Türk’ten daha fazla Türk, kraldan daha fazla kralcı geçinen ve halkları birbirine düşüren kesimden kaynaklanıyor.”

Kürt ve Türk halkı başta olmak üzere, tüm halklarımızın, emekçilerin, kadınların, gençlerin ortak mücadele zemini henüz Denizlerin, Hakilerin, Kemallerin zamanında oluşturulmuştu. Bugün bu zemin, bilinçli, örgütlü, tecrübeli milyonların yürüyüşüne tanık olmaktadır.

Bu temelde, ilk büyük şehidimiz Haki Karer’den, Ali Haydar Kaytan ve Rıza Altun yoldaşlara; Karasungurlardan Ferhat Kurtaylara, Deniz Gezmişlerden Şirin Elemhulilere kadar tüm devrim şehitlerini saygı ve minnetle anıyoruz. Onların yılmaz, yenilmez, ölümsüz ruhu, demokratik sosyalizmin inşasında her daim yolumuzu aydınlatacaktır.

Sanatçı ve savaşçının birleştiği karakter

OZAN MIZGİN

◆ Ozan Mizgîn'in sanat çalışmaları mücadele tarihimizde önemli bir yere sahiptir. Yapmış olduğu örgütsel çalışmalardan daha fazla görünen, icra etmiş olduğu sanatsal çalışmalarıdır. Avrupa'da bulunduğu süreçte örgütsel çalışmaların yanı sıra, müzik başta olmak üzere sanat icracısı olarak da çalışmalara güç vermiş, sanatıyla milyonların mücadeleye kazanılmasında rol oynamıştır.

■ İBRAHİM ERKENEK

Mayıs ayı, partimizin gelişim tarihinde önemli bir yere sahiptir. Partimizin daha ilk adımlarını attığı ve henüz nasıl bir sonuca yol açacağıın bile belli olmadığı bir süreçte, düşmanın kontra saldırılarının hedefi olmuş ve ilk büyük kaybını da bu ayda vermiştir. 18 Mayıs 1977 yılında Haki Karer'in bir kontra saldırısında şehit düşmesi ve bu saldırıya verilen yanıt olarak grup aşamasından partileşme kararına gidilmesi, 50 yıllık mücadele tarihimizde yaşanacak olan büyük şehitlerin ve Mayıs ayının Şehitler Ayı olarak anlam kazanmasına ve böyle tanımlanmasına neden olmuştur.

Haki Karer ile başlayan Şehitler Ayı'nın ilk şehidine sonrasında da yeni halkar eklenmiş; bir yıl sonra, anısına bağlılık temelinde gerçekleşen eylemde Halil Çavgun, dört yıl sonra da Mehmet Karasungur ve İbrahim Bilgin ile tarihimizde "Dörtler" olarak adlandırılan Ferhat Kurtay, Eşref Anyık, Necmi Öner ve Mahmut Zengin arkadaşların tarihte benzerine az rastlanan bir eylemle şehitler kervanına katılmaları, bu ayın mücadele tarihimizdeki yerini daha da anlamlı kılmıştır.

Mayıs ayında şehit düşen diğer büyük bir şehidimiz de, komutanlığı kadar yöneticiliği ve belki de onlardan fazla sanatçılığıyla bilinen ve tanınan Ozan Mizgîn (Gurbet Aydın) arkadaştır.

Yaşamı ve çalışmaları

Şehit Ozan Mizgîn, parti mücadelemizin ilk geliştiği alanlardan biri olan Batman'ın Bilêyder köyünde, 1962 yılında yaşama gözlerini açar. Çocukluk ve ilk gençlik yılları, köy ortamının bozulmayan, kültürel bir varlık olarak da olsa Kürtlüğün varlığını ve canlılığını koruduğu yerlerde geçer. Ozan Mizgîn'in ilk gençlik yıllarını yaşadığı dönemlerde, her ne kadar soykırımcı Türk devletinin Kürt halkı üzerinde sürdürdüğü inkâr ve imha politikaları devam etmiş olsa da, Kürt halkının küllenmeye yüz tutmuş ve için için yanan bir ateş gibi direniş ve isyan ruhu da varlığını sürdürmeye devam ediyordu. Özellikle de Garzan gibi direniş ve isyanla anılan bir coğrafyada, bu gerçeklik varlığını daha da diri tutuyordu. Sason İsyanı, Eliyê Ünîs'in direnişi, Mutki İsyanı, bir de kadın olarak Rindêxan'ın direnişinin bu isyancı coğrafyamızda yaşayanlar üzerinde bıraktığı derin etki varlığını koruyordu.

Çocukluğu ve ilk gençlik yılları, yaşanan bu isyan ve direniş öyküleriyle geçen Ozan Mizgîn'in (Gurbet Aydın) de yaşanan gerçeklik-

lerden etkilenmemesi mümkün değildi. Bir yanda yaşanan direniş ve isyanların anı ve öyküleri, öte yanda da çözülmemiş olan, varlığını devam ettiren sömürgeciliğin uygulamalarıyla günlük olarak karşılaşması, Ozan Mizgîn'de derin bir gelişki yaratıyordu. Yaşanan bu durumlar, Ozan Mizgîn'de arayışların gelişmesine ve karakter olarak şekillenmesine yol açıyordu. Çözüm nerede ve nasıl olacaktı? Bunun yolu nereden geçiyordu? Ne yapmalıydı, nasıl yapmalıydı, nereden başlamalıydı...?

Basit, ama basit olduğu kadar da ağır olan bu sorulara yanıt bulmak; hele de defalarca bastırılan isyanların olduğu bir coğrafyada ve toplumda bu sorulara yanıt ve sorunlara çözüm bulmak kolay değildi. Ama Mizgîn şanslıydı; sorularına, arayışlarına yanıt bulabileceği koşullar, imkânlar ortaya çıkmaya başlıyordu. Henüz bir grup da olsa Kürtlük ve Kürdistan adına hareket eden bir hareketlilik gelişmeye başlamıştı. Ozan Mizgîn, genç yaşına rağmen bunu görüyor, gelişmeleri dikkatle takip ediyordu. Yaşanan gelişmelerin bir parçası olma, katılma arzusu her gün daha da artıyordu. Ozan Mizgîn bu ortam ve koşullarda, partileşme kararını ilan etme aşamasında olan ve sonraki 50 yıla damgasını vuracak olan PKK'nin örgütsel yapısıyla bağ kuracak, örgütsel çalışmalarına katılacak ve özgürlük hayallerini gerçekleştirmenin yoluna girmiş olacaktı.

Ozan Mizgîn, kuruluş kongresini gerçekleştirmiş ve partileşme kararına varmış olsa da, henüz ilan etmediği bir dönemde PKK ile bağ kurar ve çalışmalarına dâhil olur. Partiyle bağ kurduğu ve çalışmalara katıldığı dönem, Mizgîn'in yaş olarak oldukça genç olduğu bir dönemdir. Mizgîn'in, Kürt sorunu gibi son derece tehlikeli bir mücadelenin henüz gelişiminin başlangıcında olduğu bir aşamada ve çok genç bir yaşta PKK'ye katılması, ne kadar ağır olursa olsun sorumluluk altına girmekten tereddüt etmediğini göstermektedir. Bu tereddütsüz olduğu bir aşamada ve çok genç bir yaşta PKK'ye katılması, ne kadar ağır olursa olsun sorumluluk altına girmekten tereddüt etmediğini göstermektedir. Bu tereddütsüz olduğu bir aşamada ve çok genç bir yaşta PKK'ye katılması, ne kadar ağır olursa olsun sorumluluk altına girmekten tereddüt etmediğini göstermektedir.

Batman, mücadelemiz açısından önemli merkezlerden biri olmuştur. 1950'li yıllara kadar Elih olarak bilinen ve küçük bir köy olan Batman, Raman Dağı'nda petrolün bulunmasıyla birlikte gelişmeye ve genişlemeye başlar. Petrolde dolayı çalışma alanlarının artması, proleterlerin / işçi ve emekçilerin buraya yoğunlaşması, devrimci mücadelelerin örgütlenmesine ve gelişmesine zemin sunması açısından önemli bir merkez durumuna gelir.

Bu özelliğinden dolayı, çeşitli hareketler gibi, henüz grup aşamasında ve sınırlı sayıda kadroya sahip olan PKK'nin de ilk olarak örgütlenmeye çalıştığı alanlardan biri olmuştur.

PKK, örgütsel çalışmalarını Kürdistan zeminine kaydırma kararına vardığı ilk andan itibaren Batman'a yönelmiştir. Daha 1976'nın başlarında, PKK'nin öncü kadrolarından biri olan Haki Karer bu alana gelmiş ve çalışma yürütmüştür. Ardından da Mazlum Doğan bu alanda örgütsel çalışma yürütmüştür. Bu her iki PKK öncü kadrosunun yürütmüş oldukları çalışmalar oldukça etkili olmuş ve kısa sürede halkla yakın ilişkiler kurulmuş, mücadele gelişmiş ve PKK alanın en etkili gücü olmuştur. Öyle ki, 1979'da yapılan belediye seçimlerinde PKK ile yakın ilişki içinde olan ve kadrosu olan Edip Solmaz'ın belediye başkanlığını kazanması, bu durumla yakından bağlantılıdır. Bu gelişme, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin dönem itibarıyla alandaki etkisini göstermektedir.

Kuşkusuz düşman da bu gelişmeyi, toplum üzerindeki etkisini yitirme olarak değerlendirmiş, Edip Solmaz'ın belediye başkanı olarak seçilmesini hazmetmemiş ve bir ay sonra da bir suikast ile katletmiştir. Bu durum da Batman'daki halkımız üzerinde derin bir etki bırakmıştır. Aynı etkiyi Ozan Mizgîn arkadaşların da yaşadığı kesindir. Bu alanda, bu dönemden itibaren mücadele daha da kızışmış, saflar daha belirgin olmuş ve katılımlar da artmıştır. Ozan Mizgîn'in çalışmalara katılması da bu döneme rastlar ve aktif bir sempatanlar olarak faaliyet yürütmeye başlar.

Ozan Mizgîn, bir kadın olarak devrimci çalışmalara katılır. O zamana kadar bir kadının devrimci çalışmalara katılması, çok yaygın görülen ve sık karşılaşılan bir durum değildi. Hele de Kürdistan'da ve bu tarihlerde, kadınların devrimci mücadeleye katılmaları ancak hayal edilebilirdi. Kürt toplumunda da, Türk toplumunda da; dahası, coğrafyamızın tümünde de evrim, mü-

cadele, savaş vb. hep erkek işi olarak algılanmıştır. Toplumumuzun / toplumlarımızın yaklaşımı bu temeldedir. Her ne kadar geçmiş Kürt tarihinde tanınmış, etkili kadın simalar olsa da, bunlar hem çok sınırlıdır hem de toplum tarafından çok fazla bilinir değildir. Coğrafyanın bir insanı olarak Rindêxan'ın direnişi biliniyor ve etkisi vardır; ancak o da acı bir son ile sonuçlanmıştır.

Dolayısıyla kadın denilince akla gelen, evdir. Yani Ozan Mizgîn, Kürdistan'ın özgürleşmesini ve kurtuluşunu amaçlayan mücadele saflarına katılırken, toplumun kadına biçmiş olduğu kalıpların da dışına çıkmış oluyordu. Ozan Mizgîn, PKK ile tanışarak mücadele saflarına katıldığıında, esasta köklü bir mücadeleye; devletçi, eril egemen zihniyete karşı da mücadeleye katılmış oluyordu. Bu, onun mücadele saflarında iki farklı ve zor alanda, iki kulvarda mücadele etmesi, zorluklara göğüs germesi anlamına gelmekteydi. Her ne kadar başlangıçta bunun tam bilincinde olmasa da, zamanla yürütmüş olduğu mücadelenin böylesi daha derin bir anlamı olduğunu kavrayacaktı. Özellikle de Önderliğin kadına ilişkin yaptığı tarihsel çözümlmeleri, cins mücadelesinin anlam ve önemine ilişkin analizleri, Ozan Mizgîn'in kadının yaşamına ve mücadelesine derinleşmesinde önemli bir rol oynamıştır.

Ozan Mizgîn, 12 Eylül faşizminin askeri cuntayla iktidarı ele geçirdiği zamana kadar ülke zemininde devrimci faaliyetlerini yürütmeye devam eder. Kuryelikten tatalım, kitle faaliyetlerine; örgütsel çalışmalara kadar, önüne konulan her görevi başarıyla yerine getirme çabası içerisinde olur. Bu dönem, aynı zamanda parti mücadelesinin büyük gelişmeler yaşadığı bir dönemdir. Düşmanın Cumhuriyet'in kuruluşundan itibaren devreye koyduğu 50-60 yıllık inkâr ve imha siyasetinin, PKK'nin geliştirdiği ve Mizgîn'in de içinde yer aldığı devrimci mücadele ile etkisiz hâle getirilmeye başlandığı; halkımızda mücadeleye yoğun ilginin geliştiği bir dönemdir.

Kürt halkı, PKK'nin geliştirdiği özgürlük mücadelesine sahip çıkar. Sömürgeci Türk devleti, 60 yıldır sürdürdüğü inkâr ve imha siyasetinin etkisini yitirdiğini; PKK'nin öncülük ettiği direniş mücadelesinin, Kürdistan'daki varlıklarını sonlandıracak güçte olduğunu, gelişmelerin de bu doğrultuda ilerlediğini görünce, 12 Eylül'de askeri cuntayla yönetime el koymuş, orduyu Kürdistan'da savaşa sürmüştür. O günkü mevcut durumda Türk ordusuyla hazırlıksız savaşa girmenin doğru olmayacağına karar veren partimiz, kadrolarını korumak ve yeni sürece hazırlanmak üzere sınırlı sayıda da olsa kadrolarını yurt dışına çeker.

Düşmana karşı koyabilmek, Kürdistan'da sömürgecilğe son verebilmek için bu hazırlık evresi gerekli olmak kadar, zorunlu bir hamle olmuştur. Bu yurt dışına çıkış, bir anlamda ileriye sıçrayabilmek amaçlı bir geri çekilmeydi. Ve Mizgîn de, sınırlı sayıda olan kadrolar içerisinde çok daha sınırlı sayıda olan kadınlardan biri olarak, geri çekilen kadrolar arasında yer alacaktı.

Yurtdışına çıkış ve Lübnan Sahası

Cunta iktidara el koymasından sonra yurtdışına çıkan dönemin etkili hareketlerinin çoğu yönlerini Avrupa'ya verirken, PKK, savaşın sıcaklığının hissedildiği ve yeni dönem mücadelesine en uygun yer olarak Lübnan sahasını seçer ve kadrolarını bu alana çeker. Lübnan sahası, Suriye yönetiminin durumu, Filistin örgütlerinin yapısı ve yaklaşımları PKK açısından bilinmez değildir. İlk kez 1979'da bir grup bu alana çekilip eğitilmiş, alandaki güçlerle ilişkiler kurulmuştur. Bu konuda Önderlik, büyük bir çaba ve mücadeleyle bu alanı, eğitim açısından da olsa mücadelemize açmıştır. Dolayısıyla cuntadan sonraki geri çekilmede alan, asgari düzeyde de olsa tanınmış durumdadır. 1980'in sonu ve sonrasında bu alana çekilen kadrolar, yoğun bir biçimde önümüzdeki döneme hazır-

lanırlar. Ozan Mizgîn de bu çalışmalara katılır.

PKK, ülkeye dönüş ve gerillayı başlatma çalışmalarını yoğun bir biçimde sürdürür. I. Konferansta alınan kararlarla çalışmanın doğrultusu belirlenir. Parçalı bir biçimde Filistin kamplarına dağılmış olsalar da, yoğun ideolojik, örgütsel ve askeri eğitimlerle kadrolar sürece hazırlanır. 1982 Ağustos'unda gerçekleşen II. Kongre ile de çalışma alanlarına kadroların düzenlemeleri yapılır. Böylece yeni çalışma ve mücadele dönemine geçilir. Elbette ana mücadele yönü ülke topraklarıdır ve temel görev de gerilla savaşına zemin hazırlayacak olan silahlı mücadeleyi başlatmaktır. Bununla beraber farklı alanlarda çalışma yürütmek üzere de görevlendirmeler yapılır. Bu alanlardan biri de Avrupa'dır. Mizgîn ve Sefkan'ın da aralarında olduğu bir dizi kadro, çalışma yürütmek üzere Avrupa ülkelerine yönelirler.

Ozan Mizgîn'in Avrupa'ya gitmeden önce Lübnan'da kamplarda bulunduğu süreçteki müziğe olan ilgisi, berrak ve kendine has sese sahip olması, müziğini sunmadaki yeteneği Önderliğin dikkatini çeker. O zamana kadar Avrupa'da kültür ve sanat adına partimizin herhangi bir çalışması yoktur. Ozan Mizgîn arkadaşın bu yeteneğini gören Önderlik, son derece önemli olan kültür ve sanat alanındaki boşluğu da doldurmak amacıyla Ozan Mizgîn ve Ozan Sefkan arkadaşları bu alana düzenler. Düzenlemeden önce de Mizgîn arkadaşla geniş çerçevede konuşmalar yapar, yürütülecek olan kültür-sanat ve örgütsel çalışmalar için perspektifler sunar. Avrupa'da bu çalışmaları yürütmeyi, bu alanda yaşayan ve asimilasyonun pençesindeki halkımızı korumayı partimiz önemli görevlerinden biri olarak görmüş, başta müzik olmak üzere kültür ve sanatın gücünü de dikkate alarak, bu önemli örgütsel çalışmayı yürütmek üzere Ozan Mizgîn ve Ozan Sefkan arkadaşları Avrupa'ya düzenlemiştir.

Avrupa Sahası, sanatçılık ve örgütsel çalışmalar

Ozan Mizgîn ve Ozan Sefkan arkadaşların Avrupa'ya düzenlenmelerinin nedeni, sanat yetenekleri çerçevesinde kültürel faaliyetleri yürütmek olmakla beraber, sadece bununla sınırlı değildir. Onlar, parti kadroları olarak örgütsel faaliyetleri yürütmekle de sorumlu kılınmışlardır. Müzik başta olmak üzere sanat çalışmaları, bu örgütlenmede kullanılan bir yöntem, diasporada yaşayan Kürt halkını asimilasyona karşı korumada önemli bir mücadele aracı olmuştur. Avrupa alanında, 1980'lerin başında kültür çalışmaları yürütmek büyük bir önem arz etmektedir. Kürt insanının yaban elerde kendi kimliğine sahip çıkmada, kendi dilini ve kültürünü korumada başta müzik olmak üzere sanat etkinliklerinin çok büyük bir rolü olmuştur. Eğer bugün Kürt müziği geniş kitlelere ulaşıyorsa, yeni bir ruh ve formla icra ediliyorsa ve halkın örgütlenmesinde rol oynuyorsa, hiç şüphe yok ki, bunda Ozan Mizgîn ve Ozan Sefkan arkadaşların belirleyici olan büyük emek ve çabaları vardır.

Avrupa, bir biçimde Kürt halkının yoğunlaştığı bir yerdirdi. 1960'larla birlikte, başta Almanya olmak üzere Avrupa'ya işçi adı altında, köle ihracı başlar. Yaşanan, gerçek anlamda bir köle ticareti gibidir; gönderilecek/gidecek olan işçilerin muayenelerinde de, tıpkı atlarda olduğu gibi, yaşlılığı ve dayanıklılığını anlamak için dişlerine, hastalıklı olup

olmadığını anlamak için bedeninin her yeri kontrol edilmesi gibi, köle işçiler de tam bir kontrolden geçirildikten ve sağlam raporu alındıktan sonra, ihraç edilecekler belirleniyor, Avrupa ülkelerine alınıyorlardı. Aynı uygulamadan geçen Kürt işçiler, bu süreçte Avrupa ile tanışıyorlardı. Sonraki yıllarda ise bu, Kürt soykırımını gerçekleştirmenin bir aracı olacak, Kürt insanının Avrupa'ya ihracı yoğunlaşacaktı. Her ne kadar bunda aç bırakma, gidip izne gelenlerin cennet misali Avrupa tahayyülleri ve tünelin ucundaki umut ışığı olarak Avrupa yaşamının gösterilmesi olsa da, gerçekte Türk devletinin Avrupa devletleriyle Kürt soykırımını gerçekleştirmek üzere anlaşması temelinde gerçekleşir. 12 Eylül faşist cuntasıyla birlikte ülkeden kaçış/kaçırtma kitlesel bir nitelik kazanır. Devletin örgütlediği insan kaçakçıları aracılığıyla Kürt'ün Avrupa'ya ihracı gerçekleşir. Bugün her ne kadar kesin sayıları bilinmese de, Kürdistan'ın dört parçasından milyonlarca Kürt insanı Avrupa başta olmak üzere, dünyanın dört bir yanına dağılmış, büyük bir Kürt diasporası oluşmuş durumdadır. Partimiz bunu görmezlikten gelemezdi.

12 Eylül cuntasıyla birlikte yurtdışına çıkan hareketlerin neredeyse tamamı yönünü Avrupa devletlerine çevirdiler. Bu hareketlerden hemen hiçbirisi bir daha devrimci mücadelelerin yürütücüsü konumunda olmadılar veya bu rollerini yitirdiler. Avrupa'da mülteci konuma gelip eridiler. Avrupa, büyük bir insan deşirmeni gibi, o alana giden hemen herkesi, rengine, cinsine ve ulusuna bakmadan öğütmüş, posasını toplumun üzerine atmıştır. Bu sadece Türkiye'de devrimci hareketler açısından değil, diğer uluslardan yönünü buraya veren devrimci hareketler için de geçerlidir ve gerçekleşmiştir. PKK'nin kararı, devrimci mücadeleyi geliştirmek, gerillayı başlatmak olduğundan ve Avrupa'nın bu tuzak konumunu da iyi gördüğünden, o alanı konumlanmak için uygun görmemiş, değerdendirme kapsamına almamış, parti içinde gelişen bu yönlü istek ve talepleri de reddetmiştir. Ancak bu, bu alanda çalışmanın yürütülmeyeceği, o alana göçmüş olan halkımızın Türk ve Avrupa devlet-

lerinin insafına terk edileceği anlamına da gelmiyordu.

PKK, gerçekleştirdiği II. Kongresinde aldığı kararlar çerçevesinde gücünün önemli bir kısmını silahlı mücadeleyi geliştirmek üzere ülke topraklarına yönlendirirken, çeşitli nedenlerle başta Avrupa olmak üzere yurtdışına göçmüş olan halkımızı örgütlemek ve mücadeleye dahil etmek amacıyla Ozan Mizgîn arkadaşın da dahil olduğu bir grup arkadaşları Avrupa'ya gönderir. Bunların içerisinde partiye bağlı, halkı örgütlemek ve mücadele etmek isteyen arkadaş olduğu gibi, Avrupa'da mülteci yaşamı benimseyen ve bunu partiye dayatan Semir gibi tasfiyeciler de vardır. Avrupa'ya gönderilmelerinin üzerinden çok zaman geçmeden bir kişi ve kişilikler kendi eğilimlerini yüksek sesle dillendirmeye, partinin birliğine ve örgütsel yapısına karşı harekete geçmeye başladılar. Amaçları; esasta partiyi tasfiye etmektir, ama eğer bunu gerçekleştiremezlerse, en azından örgüt çalışmalarını yürütmek üzere bu alana gönderilmiş olan kadroları etkisizleştirmek, bunları partinin örgütsel yapısından koparmak ve partiye dayatmaktır. Şayet bunu gerçekleştirebilirlerse, o zaman partinin bütünlüğünü de bu alana çekmede veya yönlendirmede daha etkili olabileceklerdir. Semir'in tasfiyeciler yaklaşımının en erkenden fark eden, hissedilen ve Önderliğin en erkenden bilgilendiren Ozan Mizgîn arkadaşlarıdır. Ozan Mizgîn, Semir tasfiyeciliği konusunda önemli bir rol oynamıştır. Kendisini, Semir tasfiyeciliği konusunda Önderliğin bilgilendirmeye sınırlanmamış, doğrudan onunla mücadele etmiştir. Semir'in kadrolar üzerinde yaratmak istediği etkiyi kırmak, yine halk üzerindeki olumsuz etkilerini gidermek amacıyla da önemli bir çabanın sahibi olmuştur. Kısacası, Semir tasfiyeciliğinin etkisizleştirilmesinde Ozan Mizgîn'in önemli bir katkısı olmuştur.

Avrupa'da geniş bir Kürt nüfus yoğunlaşması vardı. Avrupa devletlerinin Kürt halkına yönelik politikaları, Türk devletinin inkâr, imha ve yok saymaya dayalı asimilasyon politikasının sürdürülmesi temelindeydi. Ozan Mizgîn ve Ozan Sefkan'ın Avrupa'da yürüttükleri ça-

lışmalar, özellikle de müzik merkezli çalışmaları, Kürt asimilasyonunun önüne geçmede oldukça önemli bir rol oynamış, etkide bulunmuştur. Ulusal giysileriyle sahneye çıkmaları, kendi anadilleriyle müzik yapmaları, Avrupa'nın değişik devletlerinde ve şehirlerinde gerçekleştirildikleri konserlerle halka ulaşmaları, halkın ulusal duygularının gelişmesinde oldukça etkili olmuştur. Dahası, Ozan Mizgîn ve Ozan Sefkan'ın yürütmüş oldukları bu çalışmalar sadece Avrupa alanıyla da sınırlı kalmamış, dört parça Kürdistan'da halkta yansımaları bulmuş, PKK'nin geniş çevreler tarafından tanınmasını sağlamıştır. Özellikle Avrupa'ya göçmüş, burada yaşayan halkımızın kendi dilini kullanmaya ve geliştirmeye, kültürünü yaşamaya yönlendirmiştir. Bu açıdan PKK'nin kültür ve sanat çalışmalarının başlatılmasında ve geliştirilmesinde, giderek kalıcı ve etkin bir hâle gelmesinde Ozan Mizgîn ve Ozan Sefkan arkadaşlarının belirleyici bir rolü olmuştur.

Avrupa'da kültür ve sanat çalışmalarının örgütlü bir biçimde yürütülmesinde de Ozan Mizgîn ve Ozan Sefkan'ın çok önemli bir rolü olmuştur. Kürt kültür ve sanatının örgütlenmesinin örgütsel yapısı olan HUNERKOM, bu arkadaşlar tarafından örgütlenilmiş ve bu alanda bulundukları zaman boyunca da bu çalışmayı yürütmüşlerdir. Ozan Sefkan erkenden gerillaya katılmak üzere ülke topraklarına dönmüş ve Ozan Mizgîn bu çalışmayı devam ettirmiş, daha da geliştirmiştir. Yine Kürt müzik tarihinde önemli bir yeri olan, ulusal kurtuluş mücadelesinin geliştirilmesinde ve halkımızın örgütlenmesinde çok büyük bir etkisi ve katkısı olan, büyük bir rol oynayan Koma Berxwedan da Ozan Mizgîn ve Ozan Sefkan arkadaşlar tarafından örgütlenmiştir. Böylece hem HUNERKOM'un hem de Koma Berxwedan'ın örgütlenilip yürütülmesiyle, Kürt kültür ve sanatı örgütlü bir duruma gelmiş; komaya dayanan, ortaklaşa sanat çalışmasının yürütülmesi felsefesi etkili bir hâle gelmiştir. Bununla birlikte kültür ve sanatın popüler bir alan olmaktan çıkarılması, örgütlenmenin en temel araçlarından biri hâline getirilmesinde de bu arkadaşların çalışmaları önemli bir rol oynamıştır. Kısacası, Ozan Mizgîn ve Ozan Sefkan bu çalışmalarlarıyla kültür ve sanat tarihimize çok büyük bir katkı sağlamışlardır.

Her ne kadar Avrupa'daki çalışmalar kültür ve sanat çalışmaları çerçevesinde bilinse ve sanatçı kişiliği öne çıksa da, Ozan Mizgîn'in çalışmaları çok daha geniş bir çerçevede ve kapsamda olmuştur. Bir PKK kadrosu olarak halkın örgütlenmesi esas çalışması olmuştur. Müzik başta olmak üzere kültür ve sanat çalışmaları da halkın örgütlenilmesinde kullandığı etkili yöntemlerden biridir. Halkla ilişkilerle önem vermiş, toplantılar yapmış, sorunlarıyla yakından ilgilenmiştir. Yine gençliği örgütlenmeye çekmek için de yoğun bir çaba içerisinde olmuş, emek harcamıştır. Kadın örgütlülüğünü yaratma konusunda ise daha fazla çabası, emeği, etkisi olan bir arkadaş olmuştur. PKK'nin III. Kongresi'nin aldığı kadın örgütlülüğünü geliştirme kararı çerçevesinde, Avrupa'daki kadın örgütlülüğünü yaratmaya birinci derecede katılan ve emeği olan bir arkadaş olmuştur. Eğer ki Avrupa'daki kadın örgütlülüğünden bahsedilecek olursa, kuşkusuz birinci derecede Önderliğin girişimleri, emeği, çabası ve çözümlemesiyle birlikte, Ozan Mizgîn arkadaşın emek ve çabasını anmak gerekir. Kısacası, Ozan Miz-

gîn Avrupa'da bulunduğu yıllar boyunca HUNERKOM'un kurulmasından, Koma Berxwedan'ın örgütlenilmesine, kadın örgütlülüğünün yaratılması çalışmalarına katılmasına, PKK'nin demokratik siyasetinin, ulusal kurtuluşçu çizgisinin hayata geçirilmesine kadar büyük bir emek ve çabanın sahibi olmuştur.

Ülkeye dönüş, Önderlik Sahası ve Rojava Kürdistan'ı

Ozan Mizgîn Avrupa'daki çalışmalarından sonra, ülke topraklarına dönmek ve gerilla savaşına katılmak üzere, III. Kongre'den sonra Önderlik sahasına döner. Burada bir dönem Önderlik eğitimine katılır. Önderliğin çözümlemeleri temelinde kendisini eğitir, eksiklik ve yetersizliklerini bilince çıkarak aşma doğrultusunda büyük bir çabanın sahibi olur. Her yönüyle kendisini yeni dönemin mücadelesine hazırlar.

Ülke topraklarında, Rojava Kürdistanı'nda çalışmalara dahil olur. Kuzey Kürdistan'da yaşanan gerilla savaşı ve Önderliğin Rojava'daki çalışmaları mücadelenin ülkemizin bu parçasında da etkili olmaya başlamış, en azından 1980'lerin sonlarına doğru bu yönlü önemli bir gelişme kaydedilmiş, örgütlenmenin zemini iyiden iyiye sağlanmış durumdadır. Bunun daha da geliştirilmesi ve etkili kılınması gerekmektedir. Rojava Devrimi'ne gidip, Önderliğin sonsuz emek ve çabaları ve tüm çalışmaların neticesinde varılmıştır.

Ozan Mizgîn, Avrupa'dan ülkeye döndükten sonra Rojava'da da örgütlenme çalışmalarına yönetim düzeyinde katılır. Cemal arkadaşın yardımcısı olarak bu çalışmalara katılır ve görev alanı olarak da Cizre bölgesinde faaliyet yürütür. Her ne kadar bu alanda kısa süren bir çalışma pratiği olsa da, faaliyet yürüttüğü süreç boyunca yorulmaz bir çabanın sahibi olur. Halkla yakın ilişki içerisinde olur ve halkı örgütleyip mücadeleye kanallı eder. Bu konuda oldukça başarılı sonuçlar elde eder ve Cizre bölgesinde yaşayan halkımızın mücadeleye kazanılmasında önemli bir emeğin sahibi olur. Ozan Mizgîn arkadaş, gerek kişilik özellikleriyle, gerekse çalışma yöntemi sayesinde, gerekse de sanatçı kişiliğiyle Rojava halkımız tarafından benimsenir.

Mardin Sahası'nda yönetim çalışmaları

Rojava çalışmalarını bir dönem sürdürdükten ve adeta Kuzey'de çalışma yürütmenin ön hazırlıkları olarak çalışmalarını tamamladıktan sonra yönünü Mardin'e verir. Mardin'e düzenlemesi olduğunda da yine, alanın genel yönetimi içerisinde yer alır. Dönem itibarıyla Mardin'de mücadele belli bir düzey kazanmış olsa da, hâlen partinin istediği düzeyde olmadığı gibi, Mardin halkımızın gücünün ve imkânlarının da devreye tam girdiği söylenemez. Ozan Mizgîn arkadaşın bu alana düzenlenmesi ve çalışmalara katılmasıyla birlikte Mardin alanı mücadeleye çok daha büyük bir güç ve etkinlikle katılmaya başlar. Kuşkusuz bu, sadece o alanda ve sadece orada çalışma yürüten arkadaşların çabalarının bir sonucu değildir. Önderliğin sonsuz emek ve çabaları kadar, ülkenin diğer alanlarında gelişen ve kitleselleşen mücadelenin de bunda rolü ve etkisi vardır. Ülkemizin hemen her yerinde gelişen yoğun devrimci faaliyetler, gerillanın geliştirilmiş olduğu direniş ve düşmana vurulan darbeler, hemen her alanda halkımızın uyanı-

şında ve mücadeleye katılmasında rol oynamıştır. Bunun yansımalarının Mizgîn ve alanda çalışma yürüten arkadaşların emekleriyle birleşmesiyle, Mardin’de de büyük gelişmeler yaşanmış, parti mücadelesi ve örgütlenmesi hamle yapmıştır. Kısacası, Mardin alanının mücadelemize tamamen açılmasında Mizgîn arkadaşın da önemli bir katkısı olmuştur.

Yeniden Rojava ve Önderlik Sahası

Mizgîn’in Mardin’deki örgütsel faaliyetleri fazla uzun sürmez. Bir kez daha Önderlik sahasına döner ve bir kez daha Önderlik eğitimine dahil olur. Bu dönem, mücadelemizin çok büyük gelişmeler kaydettiği, halkımızın büyük bir kısmını kucakladığı, düşmanın ciddi oranda darbelendiği ve Kürdistan’da otoritesini yitirdiği, halk serhıldanlarının gelişmeye başladığı dönemdir. Aynı zamanda mücadelelenin daha geniş alanlara ve kitlelere yayılmasının da imkânlarının olduğu bir dönemdir de.

Partimiz, yaşanan bu gelişme düzeyini ülkenin her alanına yayma ve devrimci mücadeleyi yükseltme çabası içerisindeydi. Dünyadaki gelişmeler kadar, bölgemizdeki ve ülkemizdeki gelişmeler de buna imkân vermektedir. Sovyetler Birliği’nde reel sosyalizmin son bulması, Yeni Dünya Düzeni diye emperyalizmin tek kutuplu yeni dünya inşa etme girişimleri ve bunun ağırlıklı olarak coğrafyamızda yansımaları bulması, Körfez Savaşı vb. gelişmeler, yeni bir döneme girildiğinin işaretleriydi. Bu gelişmelerin ülkemize, mücadelemize ve partimize yansımaları kaçınılmaz bir durumdu. Saddam rejimi darbe almış, 36. paralelin kuzeyinde, yani ülkemiz toprakları üzerindeki etkisi kısmen de olsa sınırlandırılmıştır. Bu gelişmelerin tümü çok önemli gelişme ve değişimler olmakla birlikte, daha başka büyük gelişmelerin yaşanmasının da göstergeleri gibiydi. Bu görmezden gelinemezdi. Bunun mücadelemiz açısından yaratmış olduğu ve yaratacağı koşulların değerlendirilmesi çerçevesinde gerçekleşen 4. ya da Gerilla Kongresi ile buna yanıt olunmaya çalışılmış, buna hazırlanılmış, tedbirleri alınmıştır.

Kuşkusuz bu, farklı yaklaşımların gelişmesine de ortam sunmaktaydı. Küresel düzeyde yeni bir dünya düzeni kurmaya çalışan hegemonik güçler, bölgedeki en etkili güçlerden biri olan PKK’yi göz ardı etmeyecek, onun içine de el atmaya çalışacaklardır. Ortadoğu’nun tek egemeni olma yaklaşımı, emperyalist hegemon güçlerin hedefledikleridir. Sovyet sosyalizmi devreden çıkmış, kendilerine ve egemenliklerine sorun yaratacak yeni ve başka bir gücün varlığına da fazla tahammül göstermek istemeyeceklerdir. Sistem, gelişmeler ve planlanalar değerlendirildiğinde bulun olası sonuçlarını görmek zor olmamaktadır. 4. Kongre, bu gelişmeler ortamında hazırlanmış ve yürütülmüştür. Bu dönemde Önderlik sahasında bulunan Ozan Mizgîn de bu sürecin gözlemcisi olmak kadar, içindedir de. 1990’ın son günlerinde gerçekleşen 4. Kongre’ye Ozan Mizgîn, Önderlik sahasından ve donanımlı gider.

4. Kongreye katılım, Garzan’a yolculuk ve şehadet

4. Kongre başarıyla tamamlanır ve mücadelemizin gelecek yıllarını da etkileyecek olan tarihi kararlar alır. Ancak kongre sürecinde bu kez de Mehmet Şener tasfiyeciliği

gelişir. Şener tasfiyeciliğinin yukarıda değerlendirdiğimiz emperyalist güçlerin PKK’nin içine el atma çerçevesinde geliştiği açıktır. Daha önceki gelişmeler, yaptığı değerlendirmeler, arkadaşlarla olan ilişki ve yaklaşımları Şener tasfiyeciliğinin bu çerçevede geliştiğini kanıtları gibidir.

Ozan Mizgîn gibi Şener de Batmanlıdır ve buradan da tanışmaktadırlar. Şener bu hemşeriliği de kullanarak Mizgîn’i parti içinde ve Kongre ortamında geliştirmeye çalıştığı tasfiyeciliğine dahil etmek ister. Ancak Mizgîn arkadaştan olumlu bir yanıt almak yerine, mücadelesiyle karşılaşır. Ozan Mizgîn Semir tasfiyeciliğinde olduğu gibi, Şener tasfiyeciliğinde de net bir tavır gösterir; Önderliğe, partiye ve halka olan bağlılıkla mücadele eder. Mizgîn için Önderlik ve ülke her şeyin önündedir ve hiçbir kimsenin de bunun önüne geçmesine izin vermez. Sonuna kadar tutum ve yaklaşım sahibi olur.

Kongre’den sonra yapılan düzenleme çerçevesinde doğduğu şehir olan Batman’ın da içinde yer aldığı Garzan Eyaleti’ne yönetim olarak düzenlenir. 10 yıl önce ayrılmış olduğu alana, yüklenmiş olduğu Eyalet yönetimi göreviyle döner. Her ne kadar doğmuş olduğu topraklara geri dönmek O’nu heyecanlandırmış olsa da, ülkenin herhangi bir yerinde mücadele yürütmekten de aynı heyecanı duyduğu kesindir. Avrupa’dan ülkeye, Rojava’ya, Önderlik sahasına döndüğünde de daha az heyecan duymuş değildir. Mizgîn için neresi olduğu değil, ülke ve mücadelenin olması önemliydi.

Garzan Eyaleti’ne Mervan ve Hayri arkadaşlarla birlikte bir yönetim oluşturarak yönelirler. Garzan Eyaleti’nde o zamana kadar geniş çalışmalar olmamıştır. Her ne kadar bazı çalışmalar yürütülmüş olsa da, yine de mücadelede sınırlı kalmış bir alandı. Bu anlamıyla zor bir alandı. Bir kadın, hele de yönetim olan bir kadın için bu alanın zorlukları daha fazlaydı. Bununla baş etmek cesaret kadar yetenek ve inanç da gerektirirdi. Bunların tümü de Mizgîn arkadaşta vardı. Ancak şanssızlığı da vardı; alanda çalışmalara başladıktan bir süre sonra önce Mervan ve kısa bir süre sonra da Hayri arkadaşın şehit olması, Mizgîn’i yalnız başına ağır sorumluluklar altında bırakır. Birinci dereceden Eyalet komutanlık görevini üstlenmek zorunda kalır. Sorumluluğun ağırlığı O’nu pes etmeye götürmez, aksine daha büyük bir irade ve kararlılıkla çalışmalara yüklenir; kendi yönetimini seçkin bir biçimde oluşturur ve çalışmalarına devam eder. Yaşadığı süreç boyunca da üslenmiş olduğu bu ağır sorumluluğun altından başarıyla kalkar.

Ozan Mizgîn’in Eyalet Komutanlığı tarihi öneme haizdir. O zamana kadar eyalet komutanlığı yapan kadın arkadaş yoktur. Mizgîn bu görevi üstlenen ilk kadın arkadaşdır. Kuşkusuz partimizde daha farklı konumlarda görev ve sorumluluklar üstlenen ve yürüten kadın arkadaşlar olmuştur. Pratik sahada, savaş ortamında bulunan, görev üstlenen kadın arkadaşlar da vardır, ancak pratik sahada, eyalet komutanlığı yapan kadın arkadaş yoktur. Ozan Mizgîn’in bu cesaretli çıkışı ve başarılı pratiğinin genel anlamda kadının örgütlenmesinde ve mücadelesinde öncü bir rol oynadığı söylenebilir. Mizgîn arkadaşın bu yaklaşımı kadın ordulaşmasında da önemli bir örnek olarak tarihteki yerini almıştır.

Garzan isyan ve direnişleriyle Kürdistan tarihinde yer edinmesine

rağmen, düşmanın bu özden uzaklaştırmak üzere üzerinde en fazla durduğu alanlardan birisi de olmuştur. Ajan ve çete örgütlenmesinin en fazla geliştiği ve etkili olduğu alanların başında da yine bu alan gelmektedir. Bunun neticesinde bu alanda büyük kayıplar yaşanmıştır. Bu kayıplardan bir de Ozan Mizgîn arkadaş olmuştur. Mervan ve Hayri arkadaşların şehit düşmelerinden sonra Eyalet yönetimini üstlenenin Ozan Mizgîn olduğunu öğrenen düşman, istihbarat ağlarını, çete yapılanmalarını devreye sokarak Mizgîn’e ulaşmaya çalışır. Sonuçta da amacına ulaşır, bir ihbar sonucu Tatvan’da bir evde olduğu bilgisine ulaşır. Evi kuşatılır, teslim ol çağrısında bulunur. Ozan Mizgîn’in teslim çağrısına yanıtı direniş olur. Ve 11 Mayıs 1992’de, birlikte alana yollandığı çalışma arkadaşları olan Mervan ve Hayri arkadaşların şehadetlerinden kısa süre sonra O da şehitler kervanına katılır.

Evi kuşatmaya alan düşman ‘teslim ol’ çağrılarında bulunduğu, Mizgîn’in teslim olabileceğini düşünür. Teslim almayı kendisi açısından daha büyük bir zafer olarak değerlendirecektir. Ancak şehit Ozan Mizgîn arkadaşın yanıtı, Apocu fedai tarzda olur. Evin sahibi kadın ve çocukları zarar görmeleri için dışarı çıkardıktan sonra, üzerinde silah namına bulunan tabanca ile kısa bir çatışma yaşar. Sağ ya da yaralı düşmanın eline geçmemek ve düşmana o zafer zevkini tattırmamak için kendi silahıyla yaşamına son vererek şehitler kervanına katılır. Şehitler ayı olan Mayıs’a Ozan Mizgîn de şehit düşerek katılır.

Ozan Mizgîn çalışma yürüttüğü her yerde, Avrupa’da, Rojava Kürdistan’ında, Mardin’de, son olarak da gitmiş olduğu Garzan Eyaleti’nde halkla çok yakın ve yoğun ilişki içerisinde olmuştur. Partiyi ve mücadeleyi, ülkemizin içerisinde olduğu durumu, düşmanın yaklaşımlarını, kadınların durumunu ve özgürleşmeleri gerektiğini vb. hemen her konuda halkı bilgilendirmeye, eğitmeye ve mücadeleye seferber etmeye çalışmıştır. Avrupa’da da, Garzan’da da bunu yapmış ve çabasında da başarılı olmuştur. Gittiği her yerde saygıyla karşılanmış, güven duyulmuş, sevilmiş ve bağlanılmıştır. Hiçbir çalışmada eli boş dönmemiştir. Sanatçı kimliğiyle de tanınmış, sevilmiş, dinlenilmiştir. Sanatçı kimliği kendisine yük olmamış, aksine daha başarılı çalışmalar yürütmesinde de kendisine bir imkân olmuştur. O, kendisini asla bir sanatçı kimliğine sıkıştırmamıştır. O her zaman kendisini devrimci, öncü bir rolle değerlendirmiştir. Alan tercihleri sorulacak olsa, ülkeyi ve gerillayı tercih edeceğinden de asla kuşku duyulmamaktadır.

Ozan Mizgîn sanatçılığı ve savaşıllığı şahsında somutlaştıran, her ikisini bir arada yürütebilen nadir ve seçkin arkadaşlardan biri olmuştur. Bir kadro olarak sahneye çıkıp sanat çalışması yürütmüş, sahnedan inip aynı ortamda örgüt çalışması yürütmüştür. Hem halkın sanatçısı, hem de savaşıllığı olmuştur. Önderliğin veciz ifadesi olan; “Halkın sanatçısı halkın savaşıllığıdır, halkın savaşıllığı halkın sanatçısıdır” sözünü şahsında birleştirmiştir, ona yanıt olmuştur.

Burada şunu da belirtmek gerekiyor: O sanatçı olmak üzere mücadeleye ve parti saflarına gelmemiştir. O halkın kurtuluş savaşıllığı olarak parti ve mücadele saflarına gelmiştir. Her ne kadar sanatçı kimliği öne çıksa da, O’nun gerçek

kimliği parti militanlığı, kurtuluş savaşıllığıdır. Sanatçılık ise bir görevdir, hem de başarıyla yerine getirilmiş olan bir görev.

Ozan Mizgîn bir kimliğe sığdıramayacak kadar komple bir kişiliktir. Komutandır, ozandır, örgütleyicidir, ajitator ve propagandacıdır, kitle çalışmacısıdır. Kadın hareketinin örgütlenmesi parti kararını ilk elden Avrupa alanında yürütendir. Yaşlısıyla genciyle, kadınıyla erkeğiyle oturup tartışmasını bilen, büyükle büyük, küçükle küçük olabilir. O, mücadele tarihimize bu özellikleriyle adını yazdıran, saygı ve minnetle andığımız şehit bir yoldaşımızdır.

Sanatına ilişkin

Ozan Mizgîn’in sanat çalışmaları mücadele tarihimizde önemli bir yere sahiptir. Yapmış olduğu örgütsel çalışmalardan daha fazla görünen, icra etmiş olduğu sanatsal çalışmalarıdır. Avrupa’da bulunduğu süreçte örgütsel çalışmaların yanı sıra, müzik başta olmak üzere sanat icracısı olarak da çalışmalara güç vermiş, sanatıyla milyonların mücadeleye kazanılmasında rol oynamıştır. Koma Berxwedan’ın örgütlenilmesi ve yürütülmesi çalışmalarıyla, HUNERKOM’un kuruluşu temelinde Kürt sanatçıların bir araya getirilmeleri, kom mantığıyla çalışmalar yürütmelerinde Ozan Sefkan ile birlikte Ozan Mizgîn’in de büyük bir payı ve katkısı vardır. 40 yıldır Kürt sanatçıların örgütlülüğünün sağlandığı yapı olarak örgütlenilen HUNERKOM, geçen bu süreçte önemli bir görevi yerine getirmiş ve getirmeye de devam etmektedir.

Görünen yönüyle aynı şey belki de daha fazlasıyla Koma Berxwedan için geçerlidir. Koma Berxwedan’ın sanatsal çalışmalarıyla halkımızın örgütlenmesinde ve mücadeleye akmasında tarihi bir rolü olmuştur. Yüzlerce eser bestelenip icra edilmiş, halkımızın hizmetine sunulmuş, kültürel ve sanatsal varlıklarımızı zenginleştirmiştir. Her ne kadar Önderliğin esaret altına alınması sonrasında bazı darlıklar yaşamış olsa ve bu darlıklar, kom olma mantığından biraz uzaklaşmasına neden olmuş ve kuruluş amaç ve felsefesini zayıflatmış olsa da, varlığını devam ettirmektedir. Olması gereken, kendisini yenilemesi, döneme yanıt olabilecek bir yaklaşım ve performansla ulaşması, kısacası; kuruluş felsefesine yeniden dönmesi ve örgütlü davranıp üretken olmasıdır. Besteleri ve sanatlarıyla halkımızı yeni dönemin mücadelesine hazırlaması ve yönlendirmesi olmalıdır.

Kültürel ve sanatsal çalışmalar ve mücadele toplumun yapılandırılmasının en önemli aracıdır. Müzik bunların en başında gelmektedir. Müziğin gücü, insanın ruhuna doğrudan hitap etmesinden kaynağını alır. Bundan dolayıdır ki, Önderlik, üzerinden yıllar geçmesine rağmen, Bavê Salih’ten dinlemiş olduğu Derwêş parçasını halen unutmamış, üzerinde yaratmış olduğu etkileri anımsamakta ve de anımsamaktadır. Yine gençlik çağlarında dinlemiş olduğu Aram Tigran için, daha o zaman, bu ses yaşatılmalıdır demesi, müziğin insan yaşamı üzerindeki etkilerini ve gücünü anlatmaya yetmektedir. Belki de Önderliğin aşağıdaki sözleri müziğin ve Ozan Mizgîn arkadaşın sanatıyla icra etmiş olduğu çalışmaların gücünü ve önemini bizlere daha iyi kavratacaktır: “Müziğe ruhumu çok fazla hazır hissetmiyorum, ama bütün yaşamımın müzikle olmasını da isterdim. Yaşamımın

tüm anlarında çalışmalarımı müziğin ritminde yapmak isterdim.”

Kürt müziği, tüm asimilasyon, inkar ve imha siyasetine, kültürel soykırım politikalarına karşı halkımızın varlığını korumasının en etkili aracı olmuştur. Düşmanın tam bir başarıya ulaşmamasında kültürümüzün, müziğimizin gücünün belirleyici olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. Yasaklanmasına, cezai yaptırım konusu yapılmasına rağmen, halkımız müziğini, ezgilerini terk etmemiş, onları yaşamaya ve yaşatmaya devam etmiştir. Bunda en önemli rolü oynayan veya müziğimizin gücünü yitirmeden bugünlere kadar gelmesini ve düşmanın kültürel soykırım politikalarının bertaraf edilmesini sağlayan da Kürt kadını olmuştur. Kürt ezgileri, stranları, kilamları, lawıkları, payizokları, heyranokları vb.leri kadınların diliyle bugünlere kadar gelmiştir. Ozan Mizgîn’i de bu geleneği devrimci tarzda sürdüren bir sanatçı olarak değerlendirmek yanlış olmayacaktır.

Ozan Mizgîn bazı besteleriyle ve sesiyle de halkımızın gönlünde taht kurmuştur. Su gibi duru ve kendine has sesiyle dinleyenleri büyülemiş, kendisine bağlamıştır. Yaptığı eserler de kendi zamanının ötesine taşımışlardır. Bestelerinde her ne kadar dramatik izlere rastlansa da, çağrısı hep mücadele davet temelinde olmuştur. Buna en iyi örneklerden biri, Hêzil Çayı’nda şehit düşen yoldaşları üzerine yapmış olduğu Hêzil Çayı türküsüdür. Bestelenmesinin ve söylenmesinin üzerinden 40 yılı aşkın bir zaman geçmiş olmasına rağmen, halen ilk günkü heyecanla söylenmekte ve dinlenmektedir. Hêzil Çayı söylenirken ve dinlenirken, dinleyenin ilk günkü duygulara gitmesi, icra edilen sanatın, yaratılan müziğin gücünü göstermektedir. Diğer eserlerinden biri olan Lo Lo Hewalno parçası da en az Hêzil Çayı kadar bir etkileyciliği ve kalıcılığı yaşamaya ve yaşatması vardır. Ha keza Gundino Hawar ve diğer parçaları için de aynı şeyleri söylemek mümkündür. Bu müzik parçalarının sözlerini buraya yazmadık, buna ihtiyaç da duymadık. Çünkü klasikleşen bu eserlerin mücadelemizle bağı olan herkes tarafından bilindiğini ve dinlendiğini biliyoruz, buna inanıyoruz.

Anlaşılması gereken ve önemli olan, Ozan Mizgîn’in bu çalışmaları yaparken, tüm ruhuyla kendisini kattığıdır. Ülkeyi, mücadeleyi ve özgürlüğü ruhunda yaşadığı ve çalışmalarına yansıttığıdır. Bu ruh yakalanmadan, ülke ve halk sevgisi ruhta ve duyguda yaşanmadan, bu güçte ve etkide müzik çalışması yapmak ve başarıyla yürütmek mümkün olmaz. Eğer yapılan çalışmalar bu güce ve düzeye varmıyorsa, dinleyende aynı duyguları yaratmıyorsa, bilmek gerekir ki, bunun nedeni bestekarın ve icracının o duygulara sahip olmaması ve yaşamalarından kaynaklanmaktadır. Günümüz sanatçıları ve sanatları için bu değerlendirmelerde bulunmak yanlış olmayacaktır.

Kısacası; büyük bir devrimci ve büyük bir sanatçı olan Ozan Mizgîn, sanatı ve kişiliğiyle kendi dönemine ve çalışmalarına damgasını vuran arkadaşlarımızdan biri olmuştur. O kendi alanında ve çalışmalarında ilklerin temsilcisi olmuştur. O, komple bir kişiliktir. O, hareketimiz içerisinde sanata yönelen ilk kadın arkadaşdır. O, kadın hareketinin Avrupa zemininde örgütlenmesinde öncülük yapandır. O, ilk Eyalet gerilla komutanıdır. O, ... sonsuzluğa uzanan ve mirası tarafımızdan yaşatılması gereken ruhumuzun ve duygumuzun temsilcisidir.

Seçkin insan olmanın adı

Pelîn yoldaş

27

layarak büyük şehitlerimiz Fuat ve Rıza yoldaşlara kadar tüm şehitlerimiz, bize doğru ve hak yolunu gösteren pusulamız, yaşam ve mücadele manifestomuz olmuştur. KJK Yürütme Konseyi Üyesi olan Pelin yoldaşımız da elli iki yıllık mücadele tarihinde ölümsüzleşen on binlerce şehidimiz gibi hakikat mertebesine kavuşup hak yolunun her daim yanan ışığı haline gelmiştir. Bizi yaşamlarıyla ve şehadetleriyle aydınlatan tüm şehitlerimizi Pelin arkadaşın şahsında sevgiyle, saygıyla ve minnetle selamlıyoruz.

İşığa sabırsızca koşup parçası haline geldi

Kürdistan'da her kadın büyük bir çelişki ortamına doğar. Bu çelişki ve kriz ortamında hem ulusal hem de kadın kimliğiyle bağlantılı yaşadığı bunalım nedeniyle yoğun arayışlar içine girer. Birçok kadın bu arayış içinde özgürlük yolunu bulamaz ve geleneksel olanı seçerken, birçoğu da hiç durmayan özgürlük arayışı nedeniyle büyük bir enerjiyle koşutur. Pelin arkadaş da bitmeyen enerjisi ile özgürlüğün peşinden koşanlardandı. İnatla, umutla, yürekle ve akılla özgürlükle çarpan kalbinin sesini dinleyerek Önder Apo'nun ve mücadele şehitlerimizin yaktığı ışığa yönelir. Önce uzaktan da olsa görmüş olduğu bu ışığa sabırsızca koşar ve giderek bu ışığın bir parçası haline gelir.

Toplumsal mayası sağladı

Pelin yoldaşımız, köklü yurtseverlik duyguları ve ana emeği ile yoğrulmuş, bu anlamda toplumsal mayası son derece sağlam bir ar-

kadaşımızdı. Kürt ulusal kimliğinin geliştirilmesi ve özgürleştirilmesi mücadelesinde önemli bir yere sahip olan Bedlîs Xîzanlî Pelin yoldaşımız, doğup büyüdüğü Wan'da oldukça erken yaşlarda politik bir bilinç edindi. Apocu gençlik hareketi içerisinde katıldığı özgürlük mücadelesinde dinamikliği ve radikalliği ile hızla öncüleştirdi. Atılğan duruşu ile düşmanın da dikkatini çeken Pelin yoldaş esir alınmış, beş yıla yakın tutuklu kaldı. Zindanda bulunduğu süreçte, gerilla saflarında özgürlük mücadelesi veren abisi Azad Serbilind şehitler kervanına katıldı. Pelin arkadaşımız tutuklu kaldığı yıllarda zindan direniş geleneğinden taviz vermeden mücadelecilik kişiliğini daha da çelikleştirdi. Burayı bir eğitim alanı olarak da ele alıp kendini ideolojik, örgütsel ve entelektüel yönden daha fazla yetkinleştirdi. Edindiği deneyim ve biriktirdiği yoğun enerjisiyle zindandan çıktığı gibi, stratejik bir dönemde kadın hareketi mücadelesi ve demokratik siyaset alanında önemli sorumluluklar üstlendi. Başta ulusal düzeyde olmak üzere Ortadoğu ve dünya çapında kadınlar arasında demokratik ilişki ve ittifakların geliştirilmesinde büyük rol oynadı. Demokratik Konfederal Kadın Sistemi'nin inşasında büyük emekler sarf etti, bulunduğu her yerde kadının örgütlülük düzeyini büyüttü.

Gerçek bir yurtsever

Pelin arkadaş hem Kürt hem de kadın olmanın tüm çelişkilerini, çelişkilerle bağlantılı özgürlük arayışlarını kendinde bütündü. Klasik Kürtlüğü ve klasik kadınlığı aşp özgür Kürtlüğü ve özgür kadınlığı kendisinde bir kimlik haline getire-

YENİ BİR BAŞLANGIÇ İÇİN

■ SERXWEBÛN'DAN

A pocu harekette yaşanan radikal değişim ve dönüşüm, doğal olarak herkesi ve her alanı etkiliyor. 12. Kongre’de alınan PKK’nin örgütsel yapısını feshetme kararı, PKK ile yaşıt olan Serxwebûn için de geçerli oluyor. Çağdaş Kürt Direnişi’nin, Kürt yiğit ve kahramanlarının, özgür Kürdün ve Kürdistan’ın, 21. yüzyıla damgasını vuran Kadın Özgürlük Devrimi’nin sesi olan ve şehit kaniyla yoğrulan Serxwebûn, bu sayı ile birlikte yayın hayatına son veriyor.

Önder Apo, PKK’nin örgütsel yapısını feshetme kararını açıklarken, bunu “Her şeyin bir başlangıcı ve bir de sonu olduğu” gerçeğine dayandırdı. “Zorla yok edilemeyenlerin bunu kendi öz iradeleriyle yaptıklarını” da buna ekledi. Nasıl ki yarım asırdır kapitalist modernitenin tüm saldırılarına karşı direnirip yenilgiyi ve ezilmeyi engelleyen PKK, 5 ile 7 Mayıs tarihleri arasında yaptığı kongrede kendi öz iradesiyle örgütsel yapısına son veriyse, adeta PKK ile özdeşleşmiş olan Serxwebûn da tüm saldırıları kırdıktan sonra şimdi kendi özgür iradesiyle yayın hayatını sona erdiliyor.

Bilindiği gibi Serxwebûn, 1970’li yılların toz duman içindeki Kürdistan’ında Eylül 1978’de illegal olarak yayın hayatına başladı. Daha ilk sayısı ile PKK gibi bir partinin resmi kuruluşunu halka ulaştırdı. Her şeyiyle Önder Apo’nun hazırladığı ve şekillendirdiği bir organ oldu. Kuruluşu Çağdaş Kawa Mazlum Doğan gerçeği ile adeta özdeşleşti. İlk sayısına bizzat yazdığı “Çıkarken” başlıklı yazısında Önder Apo, “Kürdistan’ın içine düşürüldüğü durumdan duyduğumuz utanç duygusu, görevlerimizi başarmada gerçek güç kaynağımız olacaktır” dedi. Doğru ele alınırsa utanç duygusunun nasıl devrimci bir duygu olduğu gerçeğini PKK herkese gösterdi.

Serxwebûn, Eylül 1978’den Kasım 1979’a kadar Kuzey Kürdistan’da illegal olarak yürüttüğü yayın hayatında bir esas ve dört de özel sayı olmak üzere toplam beş sayılık bir organ olarak çıkabildi. 12 Eylül 1980 Faşist Askeri Darbesi’nin ayak sesleri Serxwebûn’u da etkileyerek yayınlanamaz hale getirdi.

Serxwebûn’un ikinci dönemi, Temmuz 1981’de gerçekleşen PKK 1. Konferansı’nın belgelerini yayınlayan ilk sayıyla birlikte Ocak 1982’de başladı ve Avrupa’da yasal olarak yayınlanan aylık bir organ oldu. O tarihten günümüze, yani Mayıs 2025’e kadar kesintisiz ve düzenli çıkan aylık bir yayın organı olarak rol oynadı. Ekler olarak yayınladığı onlarca özel sayısı dışında bu 521’inci sayısı ile yayınına son veriyor. Bu biçimde sadece Kürdistan tarihinde rekor kırmakla kalmıyor, aynı zamanda dünya genelinde de ilklere girmeyi başarmış bulunuyor. Yani artık tarihteki yerini almayı fazlasıyla hak ediyor.

Avrupa’da süren 44 yıllık yayın hayatında da yaşadığı zorluklar, Kürdistan’dakinden pek de az değildir. Yasaklamalardan toplatmalara, baskınlardan ülke dışı edilmelere kadar çok çeşit baskı türüne maruz kaldığı bilinmektedir. Burada da kendisini direnerek var etmiştir. Bu da Avrupa’daki kuruluşuna imza atan Fuat(Ali Haydar Kaytan) yoldaştan, Selçuk ve Jiyan yoldaşlara kadar onlarca devrimcinin direnci ve çabasıyla olmuştur.

Serxwebûn, Avrupa’daki Kürt devrimciliğinin ve yurtseverliğinin sembolü ve kimliği niteliğindedir. Kürt halkının kahramanlık dönemi direnişinin gür sesi olmayı başarmıştır. Önder Apo’nun devrimcileri ve yurtseverleri eğittiği gerçek okul olmayı bilmiştir. Çağdaş Kürt Direnişi’nin, kahraman gerilla savaşının ve özgürlük arayan Kürtlüğün arşivi ve hafızası olma gerçeğini daimi olarak sürdürecektir. Yaratdığı miras, Kürt özgürlük bilincinin ve inancının gelişmesinde sürekli rol oynayacaktır.

Çok açık ki Serxwebûn’un yayın hayatını sonlandırması bir bitiş değil, tersine yeni başlangıçlar için zemin oluşturma ve ön açma niteliğindedir. Demokratik uygarlık kuramının teorik ve ideolojik gerçeğine göre yayın yapan yeni organlar için ön açma amacını taşımaktadır. Bu anlamda bir tarihi döneme damgasını vuran Serxwebûn mirası, yeni dönemde yeni yayın organlarında yaşamaya ve rol oynamaya devam edecektir.

Aslında Önder Apo’nun PKK için belirttiği değişimde geç kalma ve aşırı tekrar konusu Serxwebûn için de geçerlidir. Dikkat edilirse, “Demokratik Modernite” dergisinin yayınında ısrar ederek, Önder Apo söz konusu değişimi on yıllar öncesinden yapmıştır. Şimdi bizlere düşen de bu gerçeği doğru anlamak ve aşırı duygusal yaklaşımları aşarak her bakımdan gerekli olan değişim ve yenilenmeyi başarmaktır. Umarız ara dönem uzun sürmez ve başarılı adımlarla yeni süreç çok daha güçlü gelişir.

Her türlü iç tasfiyeciliğin ve aynı zamanda Uluslararası Kompro’nun ahlaksız saldırılarının durduramadığı Serxwebûn, şimdi kendi özgür iradesiyle kendini tarihteki yerine oturtmaktadır. Kuşkusuz tarihsel rolünü oynamaya ve yeni yayın organlarında yaşamaya devam edecektir.

Her şey yeni ve daha güçlü başlangıçlar içindir!..

Serxwebûn ruhu ve bilinci her zaman yaşayacaktır!..

bilmesinin itici gücü de yaşadığı yoğun çelişkiler ve bu çelişkilere çözüm arayışıydı. Kürt soykırım politikalarının, saldırılarının güncel olarak saldırılarına maruz kaldığını, tarihi öğrendikçe aslında bu saldırıların sadece güncelde yaşanmadığını, tarihe yayıldığını gördükçe ülkesini, toplumunu sevmeye, bağlanma duygusu giderek güçlendi. Ve özgür Kürtlük bilinci geliştikçe özgür kadınlık bilinci, özgür Kürdistan’ın özgür kadın olduğu, özgür toplumun özgür kadın olduğu bilinci her adımda derinleşmeye başladı. Pelin arkadaş bu anlamda gerçek bir yurtsever, köklerini tarihe salmış ve böylesine derin bir kökten yükselen bir kadın kimliği olarak ifadeye kavuşur. Gençlik çalışmalarından başlayarak PKK mücadelesine attığı ilk adımlar onu giderek daha bilinçlendirdi, donattı, güzelleştirdi, büyük iddia ve güce kavuşturdu.

Bir adalet terazisiydi

Pelin arkadaş bir kadın ve bir Kürt olarak hayata, insana, mücadeleye büyük bir duygu ve akıl gücüyle bakmasını bilen bir arkadaştı. Ne salt duygu ne de salt akıl; her ikisini anlamlı bir dengeye kavuşturarak, büyük bir incelik ve kapsam ile kendi etrafında büyük bir anlam halesi yarattı. Gözlerinden etrafa saçılan ışık, dilinden yayılan heyecan ve atılganlık, ince ve derin zekâsının, büyük ve çalkantılı duygu dünyasının bir ürünüydü. Hayata dair, insana dair, örgütsel çalışmalara, siyasal sürece dair Pelin arkadaşın gözünden bir şeyin kaçması mümkün değildi. Öylesine dikkat kesilen, gözden ve dikkatten kaçırmayan bir zekâ inceliği, red ve kabullerinde muazzam bir ölçü kapasitesi; bundan kaynaklı olarak da bir adalet terazisiydi adeta. Küçük bir yanlışı, yetersizliği büyük bir öfke ile görüp kabullenmezken doğruyu, güzeli, gelişeni de aşk ile, güzellik ile karşılamayı, kabullenmeyi de çok iyi bilirdi.

Yılmaz bir anlam arayışçısı

Hayatın anlamı sorusu evrensel bir soru olmakla birlikte, insan türü olarak bizler için de esas soruların başında gelir. İnsan, bir tür olarak bitkilerden ve hayvanlardan farkını en temelde yaşamın anlamını sorarak ve cevaplandırmaya çalışarak ortaya koymuştur. Tarihin başlangıcından günümüze insanlık serüvenini, bir de hayatı anlamlandırma serüveni olarak ifade etmek de mümkündür. Kürdistan’da Kürtlükle sosyalizmin bütünleştiği PKK mücadelesi de, Kürt insanının, kadınının, erkeğinin anlam arayışının cevaplanması mücadelesidir. Elli iki yıllık PKK mücadelesi, özelde de kadın açısından bunu çok görkemli ve güçlü bir biçimde açığa çıkarmıştır. Pelin arkadaş da hayatın bir kadın açısından anlamını en çarpıcı biçimde sorup en güzel cevapları yaratmanın adidir. O’nu bir de böyle tanımlayıp özümsemek çok önemli. Sosyalist yaşam biçiminde, insanlarla ilişki biçiminde, bir çocukla, bir yaşlıyla, farklı kimliklere sahip insanlarla, doğayla, canlı ve cansız tüm varlıklarla olan ilişkilerinde hep bir anlam arayışı vardı.

Heval Pelin; büyük bir sevgi gücüdür

Elbette ki bu anlam arayışı öyle soyut, hayatın gerçeklerinden kopuk bir arayış değildi. Bilakis, ger-

çeğin gerçek olup olmadığını milimi milimine sorgulayan; doğruyu-yanlışı, iyiyi-kötüyü, güzeli-çirkini, özgürlüğü-köleliği en açık biçimiyle görüp ayırtıran çok incelikli bir akıl ve duygu dünyasına sahipti. O’nda anlam arayışı tam da bu gerçeklerin hakiki manalarını ayırttırıp ortaya koyarak ve aynı zamanda bunun keskin mücadelesini vererek hayat buldu. Bu anlamda; büyük bir sevgi gücü kadar, büyük bir öfke ve kavga gücüdür Heval Pelin. Geri, geleneksel, yanlış olanı asla kabul etmediği gibi doğru ve iyi olanı da büyük bir yürek gücüyle kapsadı. Çağımızın ahlak rotasını kaybetmiş anlamsızlık dünyasına, kendi cephesinden büyük anlamlar, ahlaki değerler yaratarak cevap oldu.

O neredeyse gözümüz arkada kalmazdı

Yürüttüğü devrim çalışmalarında yakalamış olduğu başarı, kesinlikle bu titiz, akılcı ve ahlaki karakteriyle doğrudan bağlantılıydı. Gençlik çalışmalarından zindana, siyaset alanından kadın çalışmalarına; geriladan, diplomasiden kadın örgütlenme çalışmalarına kadar çok geniş bir yelpazede çalışma yürüttü. Rojhilat dışında Kürdistan’ın tüm parçalarında, bütünlükçü, ulusal ve yüksek bir yurtsever ruhla yerini aldı. Bir kadın olarak tüm kadınlara ayrımsız bir biçimde yüreğini açtı, yüreklerine seslendi, yüreklerine kondu. Hem kadın ulusal birliğinin hem de evrensel kadın birliğinin bir sentezini kendi kimliğinde yarattı. Bu anlamda kadın hareketimizin çekirdekten yetişerek büyük bir sosyalist emekle kendini var eden büyük kadın militanı haline geldi. Görevlerine asla sıradan yaklaşımadı; hangi görevi omuzladıysa, büyük bir özen, dikkat, analiz gücü, planlama ve başarıya azmiyle, inat ve umutla yaklaştı. Bu nedenle Pelin arkadaş, hangi çalışmaya yöneldiyse, orada mutlaka bir başarıyı, bir gelişmeyi yarattı. Pelin arkadaş neredeyse gözümüz arkada kalmazdı; hepimizin içini rahatlatan, büyük güven duygusunu geliştiren bir teorik ve pratik güce sahipti. İlkeli yaşam anlayışıyla olduğu yerde yanlışıklara, yetersizliklere, ilkesizliklere asla izin vermez; etrafına, yoldaşlarına, birlikte çalıştığı kadınlara da anlamı, doğruyu, güzelliği, özgürlüğü taşımaya çalışırdı. Bunun büyük kavgasını hiçbir kaygıya girmeden yapardı.

‘Yürürken düşünen, düşünürken yapan’

Pelin arkadaşımızın çeyrek asrı aşan devrimci hayatı, her şeyden önce büyük emek ve derin anlamla örülmüştür. O, Kürdistan’ın üç parçasında gençlikten zindana; demokratik siyasetten diplomasieye, eğitimden toplumsal inşaya kadar mücadelemizin farklı alanlarında kendini devrimin ihtiyaçları doğrultusunda yapılandırmayı bilmiş çok yönlü bir yoldaşımızdı. Önderliğimizin belirttiği ‘Yürürken düşünen, düşünürken yapan’ ölçülerde yaşadı. Çizgide net, amaç ve hedeflerinde keskin, ilişkilerinde mütevazı ve alçakgönüllüydü. Bu özellikleriyle temas ettiği herkeste iz bırakan, saygı uyandıran ve sevilen bir devrimci kadın oldu.

O, zorlu görevlerin başarılı militanıydı

Pelin arkadaşımız, Önderliğimizin ‘Sade insan en seçkin insandır’ sözünü en güzel temsil eden yol-

daşlarımızdandı. O, sözü ve özü ile bir olan, bir lokma bir hırka felsefesini özümseyerek yaşayan bir devrimciydi. Yaptıklarıyla asla yitirmeyen, hep daha iyi, güzel ve doğrusunun arayışında olan bir Önderlik yoldaşıydı. Üstlendiği her çalışmanın, yaptığı her işin hakkını vermeyi esas alan; yorulmak, durarak bilmeden özgürlük devrimimizin başarıya ulaşması için payına düşeni yerine getirme çabasından bir an olsun ödün vermeyen bir militandı. Yüksek sorumluluk bilinci, derinliğine içselleştirdiği parti kültürü, güçlü toplumsal vicdan ve ahlak duyguları ile çevresine daima güven veren bir örgütleyiciydi. En ufak bir çocuktan, ömrü büyük bir bilgeye kadar herkesten öğrenme sevgisine erişen; öğrendiklerini bütün yoldaşları, halkı ve kadınlarla paylaşmayı erdem bilen, bilinçli bir eğitlendi. Özgür ülkede özgür yaşam sevdalısıydı. Önderlik paradigmasının sınırları aşmasından büyük heyecan duyan, Kürdistan ile dünya kadınları arasında Demokratik Konfederal bağlar ören bir kadın devrimi neferiydi. Kadın kurtuluş ideolojisinin ilkelerini kişiliğinde somutlaştıran; erkek egemen zihniyetin dayattığı kölelik kültürüne karşı, özgür yaşam ve demokratik toplum tohumlarını yeseşertmek için yılmadan çalışan, fikir üreten, yaratıcı ve pratikçi bir öncüydü. O, zorlu görevlerin başarılı militanıydı.

Hakkını veremesek de anlatmaya çalıştığımız Pelin arkadaşın kişiliği, Ondaki tüm bu güzelleştirici, özgürleştirici ve anlamlandıran kişilik özellikleri, mücadele çizgisi, Önder Apo ile bütünleşme, Apocu çizgiye katılma, Apocu hakikat ile kaynaşma arayış ve çabası sonucu açığa çıkmıştır. Önder Apo ile doğru yoldaş olmanın arayışı, Pelin arkadaşın köklü, onurlu, sağlam kişiliğini devrim kökleriyle, tanrıça kökleriyle buluşmasını sağladı. Bizlere bir kez daha, kendi mücadele yürüyüşü şahsında doğru yolu göstermiş oldu. O’na çok şey borçluyuz.

Büyük kayıplara daha büyük mücadele ile layık olabiliriz

Pelin yoldaşımız gibi, dönemin her türlü öncülük görevlerini başarıyla karşılama gücü, dirayeti ve yeteneğine sahip arkadaşların şehadeti, kadın özgürlük mücadelemiz açısından ağır bir kayıp olmuştur. Bu büyük kayıplara ancak daha büyük mücadele ile layık olabiliriz. Önder Apo, PKK’yi bir ‘Şehitler Partisi’ olarak tanımlamaktadır. Bunun anlamı; şehitlerin izinde iyi, güzel, doğru ve özgür adımların sahibi olmak, onların militan özelliklerini örnek alarak yaşamsallaştırmak, uğruna canlarını verdikleri düşleri gerçekleştirmek için amansız bir mücadeleyi geliştirmektir. Mücadelemiz yeni bir aşamaya evrilmektedir ve bu yeni aşamanın başarısı da Pelin yoldaş gibi büyük öncülerimizin, şehitlerimizin yaratmış olduğu değerleri sürekli yaşamak ve yaşatmaktan geçmektedir.

KJK olarak, Yürütme Konseyi Üyemiz Pelin yoldaşımızın şehadetine vereceğimiz en büyük yanıt, bu yeni dönemde de özgür yaşamı inşa mücadelemizi yükselterek, kadın devrimi ile taçlandırmak ve devrimimizi mutlaka başarıya ulaştırmak olacaktır. Bu anlamda Pelin arkadaşımız şahsında bütün şehitlerimizi bir kez daha sonsuz sevgi ve özlemle anıyor, anılarının ışıklı yolunda özgür Önderlik ile özgür yaşamı gerçekleştirme sözünü veriyoruz.

PKK İÇİN

Kürdün ölüm fermanını yırtın sen
Tutunacak dalımsın sen bizim.
Tüm cihana ‘Kürt ölmedi’ dedirten
Gür sesimiz, dilimisin sen bizim.

Sen sevgisin, emekçiye yar oldun
Aydınlıksın, sen ışıktan var oldun
Vatan için çepeçevre sur oldun
Kanadımız, kolumuzsun sen bizim.

Sen anasın, halkımıza kol geren
Sen özsusun ölü can’a can veren
Sen baharsın Kürdistan’da yeşeren
Esen hayat yelimisin sen bizim.

Yiğit harmanısın, sende hası var
Sen şehit kanısın, onun süsü var
Sende emek, ekmek barış sesi var
Peteğimiz, balımsın sen bizim.

Sen öz güçsün, Kürt halkına yaslandın
Sen bilimsin, Leninizm’le beslendin
Güller taktın, binbir renkle süslendin
Yeşilimiz, alımsın sen bizim.

Sen güneşsin, doğdun Kürt dünyasında
Hıncımsın, öfkemiz var sesinde
Evrenin ortak emek bahçesinde
Aşan kızıl gülümüsün sen bizim.

Sen şimşeksin, kör geceye çakarsın
Sen yağmursun, tüm kirleri yıkarsın
Bağımsızlık deryasına akarsın
Irmağımız, selimisin sen bizim.

APO gibi piling’in var, baz’ın var
O’nu izler yiğit oğlun, kızın var
Hepsinin de sana bir tek sözü var
Dönülmeyen yolumuzsun sen bizim.

Ali Haydar Kaytan (Fuat)

